

МИЉАН МАНИЋ

**ПИРОТСКИ
ВРЕМЕПЛОВ
— ХРОНОЛОГИЈА —**

Пирот, 2107.

МИЉАН МАНИЋ
ВРЕМЕПЛОВ
— Хронологија —

Издавач
ИСТОРИЈСКИ АРХИВ У ПИРОТУ

За издавача
ИВАНА КОСТАДИНОВИЋ

Лектор и коректор
ЈАСМИНА МАНИЋ, професор

Технички уредник и компјутерска припрема
За ИА Пирот
САША ЈЕРЕМИЋ

Штампа
СМАРТ ПРЕС

Тираж 300 примерака

ПРЕДГОВОР

Хронологија је врста текста која је својом формом и садржајем посебна, јер је писана чињенички, преко низова временских одредница које су праћене обавештењима о томе шта се заиста догодило у сваком одређеном дану. Ране хронологије које су биле у облику хроника, анала и летописа историографија је сврстала у историјске изворе. Хронологије су једна од најстаријих историографских форми које су настале из потребе да се памте и бележе догађаји важни за развој државе и друштва. У суштини оне су део опште културе, приручник стручњацима, студентима, ђацима и служе за ширење знања о прошлости. Читави периоди наше прошлости још увек су недовољно истражени и необрађени, што такође представља проблем приликом писања хронологија. Овде се посебно мисли за период када су Србија и српски народ били у оквиру Отоманске државе, а што се тиче Пирота и на период између два светска рата. Данашње хронологије су сачињене пре свега од већ постигнутих историјских знања али се користе и неке нове технологије и технике као што су. цртежи, фотографије, факсимили и др.

Хронологија спаја историјско и календарско време, па се тако календарски догађаји представљају по данима, месецима и годинама. Утврђивање тачног датума није нимало лак посао и није нимало једноставно из више разлога. У Србији је до 1. јануара 1919. године био на снази јулијански, а од тог датума грегоријански календар. При томе је разлика у израчунавању времена између та два календара до 1. марта 1902. године била 12, а надаље 13 дана. Због тога су догађаји у хронологијама датирани по једном, другом или оба календара. Део аутора чији су радови коришћени у овој хронологији није водио рачуна о овом проблему. Неки од њих су догађаје из XIX века датирали по старом а неки по новом календару, не наводећи којег су се календара придржавали. У одређеном броју случајева дошло је до мешања старог и новог календара у оквиру истог текста, а многи важни догађаји нису ни датирани. Такође долазило је и до озбиљних материјалних грешака. Због свега тога уколико и има пропуста, то је последица оних који су се бавили историографијом или писали разне текстове из прошлости. А проверавати веродостојност и тачност сваког датума било би веома тешко а у неким случајевима и немогуће.

Нажалост, хронологије код нас су веома ретке и до сада се веома мали број историчара бавио писањем истих, што не значи да тако треба и да остане. Сваки скромни покушај, као што је и овај требало би да допри-

несе да се што више њих, укључе у истраживање и прикупљање што тачнијих историјских података смештених у што прецизнији временски оквир и простор. Тада ће бити и много лакше написати неку хронологију.

Сазнања у овој хронологији заснивају се пре свега на до сада објављеним историографским радовима, на текстовима и извештајима из новинских чланака који се односе на Пирот и пиротски крај. У таквим околностима сасвим могуће је направити одређене пропусте и грешке, пре свега у тачним датумима. Ове радове у већини случајева писали су људи који нису били историчари по струци или им историјска наука није примарно занимање. Такође, доста података је коришћено и из новинских чланака, пре свега локалног листа „Слобода“, па се и ови датуми морају узети са резервом, јер је било случајева да у многим текстовима нема тачно одређеног датума већ се наводи „пре неколико дана“, „прошлог уторка“, итд.

Хронолошка излагања су у основи крута а хронологије било краће или дуже по правилу морају садржати два елемента: одредницу о времену узету из календара важећег у датој средини и записа шта се конкретно догодило у дато време. Временска одредница је на првом месту и у могућој мери што видљивија. Циљ ове хронологије која се може и просторно одредити јер је везана за једну мању територију, јесте да на још један начин приближи и упозна читаоца са историјом Пирота и пиротског краја. У њој се налазе подаци из свих области: политике, економије, друштва, културе, спорта и свакодневног живота који сваки на свој начин осликавају и појашњавају одређени историјски тренутак дат у времену и простору.

Није била намера забележити буквално сваки догађај или појаву, јер то и није био главни мотив за писање оваквог рада. Била је жеља да се кроз овакву једну хронологију да слика о прошлости Пирота и његовом континуираном развоју у једном дужем временском интервалу.

Временске одреднице су пре свега подељене по вековима, а у оквиру њих по годинама, затим месецима и на крају данима, што и омогућава лако и једноставно коришћење ове хронологије. Неки од текстова који прате одређене датуме су краћи или дужи у зависности од тога колико је било потребно да би се на најкраћи могући начин објаснило шта се догодило. Било је и случајева где није било могуће одредити датум, већ само годину, па зато испред текста датума и нема или пак има само одредница за одређени месец.

Ако је и било неких грешака, сва одговорност припада аутору ове хронологије.

Аутор

ПИРОТСКИ ВРЕМЕПЛОВ

II век

Изграђен пут *Via militaris* у време императора Трајана (98–117) чија је траса пролазила једним краком кроз место на којем се данас налази Пирот.

III век

Пирот се први пут помиње у једној карти римских путева (lat. *Tabula Peutingeriana*) под именом „*Thurib-Mutatio Turres*“ у првој половини III века нове ере.

V век

Помен насељеног места *Turres* које је утврђено и заштићено од варварских напада.

VI век

Историчар Јустинијана Великог Прокопије из Цезареје у свом делу *О грађевинама* помиње градић под именом Квимедава (*Quimedava*), на месту данашњег Пирота.

У време императора Јустинијана (527–565) обновљена су нека утврђења у пиротском крају која су била порушена након продора Авара и Хуна.

VII век

За време византијског цара Ираклија (610–641), Словени су населили Балканско полуострво, па и сам пиротски крај.

XII век

1153.

Арапски географ Идирис помиње место Атруби (највероватније Пирот), које се налази на 40 миља или један дан хода источно од Ниша, на реци која долази са српских планина и улива се у Мораву.

После смрти византијског цара Манојла Комнина 1180. године, Стеван Немања проширује границе Србије, осваја Пирот и присаједињује га својој држави.

Византијски цар Исак Анђео 1190. године побеђује код Ниша Немањину војску и према закљученом мировном уговору, сви крајеви у Понишављу припали су Византији.

XIII век

Изграђена је Црква Светог Петра и Павла у селу Рсовци, познатија и као Пећинска црква.

XIV век

1331.

Саграђена је Црква Светог Николе — Свете Петке у Станичењу. Њен ктитор је био рођак бугарског цара Ивана Асена и видински господар Белаур. Као ктитори се још помињу Арсеније, Јефимија и Константин. За споменик културе проглашена је 1979. године.

Пошто су Турци освојили Софију 1382. и Ниш 1386, сматра се да је у раздобљу између тих година и Пирот потпао под турску власт. За време турске владавине место се називало Шарђој (Шехер — вараош, ћој — село).

У другој половини XIV века саграђен је манастир Светог Јована Богослова у Поганову. Ктитори су Константин Дејановић, син севастократора Дејана и Теодоре, сестре цара Душана, и његова кћерка Јелена која је била удата за византијског цара Манојла Палеолога.

За време краља Милутина (1282–1321) средњовековна Бугарска је у неколико наврата покушавала да освоји пиротски крај, али безуспешно.

Војвода Момчило за чије име се везује постојање пиротског Градића на Калеу, 1344. године одметнуо се од византијског цара Јована Кантакузена и прогласио се независним кнезом.

Цар Душан (1331–1355) освојио је многе крајеве који су припадали византијском царству и на свом походу је прошао и кроз пиротски крај.

Душанов наследник цар Урош (1355–1571) не успева да обузда српске великаше који му отказују послушност и осамостаљују се. У другој половини овог века Пирот је био важна тачка у држави кнеза Лазара Хребељановића, који је завладао и Понишављем.

1385.

Први пут Турци су освојили Пирот, непосредно након турског освајања Софије. Могуће је да је Пирот био у саставу Србије кнеза Лазара и до пролећа 1389. године.

1389.

У Косовском боју, према неким изворима, на десном крилу српске војске били су и борци из пиротског краја, у саставу јединице Димитрија Војихновића.

XV век

У турским изворима из XV века, Пирот се помиње као „*Şehir koyu*“ (град-село). Под тим именом о њему пише и Мехмед Нешрија, савременик султана Бајазита II (1481–1512), који је записао да Пирот *има високи тврди град*.

Саграђена је црква Светог Ђорђа у селу Осмакову. Живопис потиче из првих деценија XVI века.

Подигнут је Манастир Светог Николе у селу Планиница.

Подигнута је Црква Светог Николе у селу Дојкинци.

Подигнута је Црква Свете Параскеве у селу Темска.

1413.

Пирот је опет постао део српске деспотовине све до 1425. године.

1425.

Између 1425. и 1427. године, Пирот је коначно пао под османску власт и остаће све до ослобођења 1877. године.

1433.

Угарска војска под командом Јаноша Хуњадија осваја Пирот. На страни Угара био је и деспот Ђурађ Бранковић са својом војском.

Француз Бертрандон де ла Брокијер је забележио о Пироту: „*Варош није ограђена, али има град опасан са једне стране реком а са друге великом баром. Место је мало, уз један брег са северне стране*“.

1445.

Село Блато помиње се у једном турском дефтеру из 1445/46. године као Мурадов тимар са 46 домаћинстава, пет удовица и даје приход од 2.426 акчи. Припада кази Шехирђој.

1446.

Село Извор под овим именом налазимо у попису тимара софијског и пиротског краја. Имало је 15 домаћинстава, једну удовицу и давало приход од 1. 186 акчи.

У опису 50 тимара софијског краја из 1446-1455. године помиње се и село Црноклиште које би могло бити ово село. Припадало је тимару Мехмеду и имало 19 кућа са приходом од 1. 332 акче. Припадало је кази Шехирђој.

1447.

Село Брлог се помиње у дефтерским подацима из периода 1447–1489. године. Имало је 25 домаћинстава, једну удовицу и приход од 1. 051 акче. Припадало је двојици тимарских спахија: Суграк-оглан Илијасу и Хузуру-чохардару покојном султану Алеадину. Припадало је нахији Висока.

Село Велика Лукања се у попису тимара нахије Висок и Знепоље из 1447–1489. године помиње као село Горна Луканија.

Село Власи се помиње у списку 27 тимара и два заимата из 1477–1489. године као село у заимату Али-бега, под називом Влас. Имало је 39 домаћинстава и давало је приход од 3. 018 акчи.

Село Војнеговац се први пут помиње у списку 27 тимара из 1447–1489. године, кад је имало 16 домаћинстава, две удовице и двало приход од 2.122 акче.

Село Јеловица је имало 22 домаћинства и приход од 1.805 акчи.

Село Костур се помиње у попису тимара нахије Висок и Знепоље као тимар Сака Караџе.

Село Петровац уписано је под називом Смрдан у списку заиматаи тимара у нахијама „Висока и Знепоља“. Зеаметски је посед Али-бе-

га и припада нахији Знепоље. Имало је 16 домаћинстава, три удовице и давало приход од 1. 648 акчи.

Село Планиница, и пиротска и димитровградска, помиње се у списку тимара нахије Знепоље у периоду 1447–1489 као тимар диздара Саруча, са 28 домова, две удовице и давало је приход од 2.497 акчи.

Село Пољска Ржана се помиње у списку тимара нахије „Висок Знепоље“ са 41 домаћинством, 7 удовица и приходом од 2.349 акче. Није сигурно на коју се Ржану мислило Височку или Пољску.

Село Рсовци први пут се јавља у списку зеамета и тимара Висок из 1447–1489. године и помиње се као село са 30 домаћинстава, шест удовица и приходом од 1.280 акчи. Припадало је зеамету Али Шарбардара у нахији Висока.

Село Росомач се помиње у списку спахилука нахије Висок са 13 домаћинстава, пет удовица и приходом од 1. 015 акчи.

Село Славиња се помиње у списку тимара нахије Висока 1447–1489. године и то као зеамет Али Шарабдара са 30 домаћинстава, четири удовице и приходом од 1.044 акче.

Село Срећковац је по попису тимара височке и знепољске нахије уписано под називом Чорин Дол. Зеамет је Али-бега, имало је пет домаћинстава и давало је приход од 460 акчи. Припадало је нахији Знепоље.

Село Мали Јовановац се помиње у попису тимара нахије Висока и Знепоља са пет домаћинстава. Било је тимар Јусуф Енгеруса.

Село Церова се налази у списку зеамета и тимара височке нахије и има седам домаћинстава, две удовице, и приход од 512 акчи.

1448.

Први писани помен Пирота пронађен је у белешкама из ове године у којима је наведено „*да се тимар покојног Окчи Караџе да Јусуфу, сину Пироћанца Софија Самија*“.

1451.

Прво помињање села Базовик, из три турска извора - село је припадало зеамету (великом спахилуку) Али-бега у нахији Знепоље. Имало је 30 домаћинстава, четири нежење и приход од 5. 515 акчи.

1455.

Пирот је коначно припојен Османлијском царству, у чијем саставу ће се налазити до 1877. године.

1498.

На основу података из Државног архива у Дубровнику забележено је да су дубровачки трговци Радоје Стјепановић и Милиша Радичевић више година трговали у Пироту. Иначе кроз Пирот су пролазили, дуже или краће се задржавали многи дубровачки трговци који су овим путем ишли за Цариград и друге градове на истоку.

1499.

Живописана је црква у Манастиру Светог Јована Богослова у Поганову.

XVI век

Претпоставља се да је у Пироту изграђена прва синагога. Није познато где се тачно налазила. Први Јевреји у Пирот су се доселили крајем XV и почетком XVI века, највероватније са Иберијског полуострва јер су већина пиротских Јевреја били Сефарди.

Почетком века село Понор имало је 39 кућа, три неожењена и две удовице.

1502.

Дубровчанин Феликс Петанчић, дипломата и калиграф, који је боравио на угарском двору, написао је три дела која говоре о географији Османског царства. У њему је Пирот описао као „*село које лежи у брдима*“.

1521.

19. 6. У Пироту је у свом походу на Београд коначио султан Сулејман Величанствени. Био је понедељак.

1525.

Село Бериловац помиње се у Софијском дефтеру из 1525–1526. године, као Буриловац.

1530.

1. 10. Кроз Пирот је прошао Бенедикт Курипеша, који се као латински преводилац налазио у посланству аустријског цара Фердинанда, које је путовало за Цариград ради склапања мира.

1533.

2. 8. До Пирота је дошао Корнелије Дуплице Шепер, пореклом из северне Фландрије. Био је члан посланства које је путовало за Цариград.

1544.

Према попису село Понор је имало дербенцијски статус (дербенције су били чувари кланаца, теже проходних путева, важнијих мостова којим пролази важан пут).

1550.

4. 11. Млечанин Катарина Зено био је на челу француског посланства које је Дубровачким путем путовало у Цариград. Пирот је видео два пута током исте године, јула и новембра месеца.

Село Војнеговац помиње се средином овог века као Мурадов тимар. Припадало је нахији Висока и имало шест домаћинстава, два нежењена, две удовице и давало приход од 1.664 акче.

Село Осмаково се помиње у списку заимата, тимара, вакуфа и војнука из средине XVI века са 19 домаћинстава, три нежењена, једном удовицом и приходом од 4.960 акчи.

Село Планиница се помиње у списку тимара, зеамета, вакуфа и војнука са пет војничких домаћинстава: Новака сина Рајка, који има статус целебије (оклопљени војник којег спахија води са собом у рат), Ивана, Стојана сина Радосава, Боја сина Стојана и Владислава Продана.

Помен села Рсовци средином века под иманом Хрсовача у списку спахилука пиротског и суседних крајева са 45 домаћинстава, шест нежењених, пет удовица и приходом од 3.995 акчи.

Средином века помиње се и село Росомач у списку спахилука пиротског и суседних крајева као Русемач са 13 домаћинстава, два нежењена, четири удовице и приходом од 969 акчи.

Помиње се село Славиња са 15 домаћинстава, четири нежењена, једном удовицом и приходом од 2.158 акчи.

1553.

9. 8. Први пут кроз Пирот је прошао Антон Вранчић, рођен у Шибенику. Био је трансилванијски епископ, на служби код цара Фердинанда I, који му је дао високе црквене титуле и поверио дипломатску мисију у Цариграду. Заједно са Антоном Вранчићем у истом посланству био је и Ханс Дерншвам који је саставио један од најобимнијих путописа, богат корисним сведочанствима за балканску историју XVI века.

1559.

- 3–4. 7.** Шлески ритер Мелихор фон Зајдлиц који је служио у војсци Карла V, након посете Светој земљи неколико година био је у турском ропству, све до свог повратка када је прошао кроз Пирот.

1564.

- 2. 10.** Јаков фон Бецек, био је дворанин царева Фердинанда I и Максимилијана II, који су га као свог специјалног изасланика слали на двор у Цариград. Описе својих путовања сакупио је у својих 11 дневника у којима се могу пронаћи подаци о народу нашег краја. Следеће године, месеца августа поново је прошао кроз Пирот.

1567.

- 29. 7.** По други пут кроз Пирот је прошао Антон Вранчић, овог пута у служби аустријског цара Максимилијана. У свом дневнику је описао своје путовање, где се налазе детаљни описи становништва и пиротског краја.

1570.

Село Понор је имало 28 кућа.

Помен села Суково које је припадало султановом хасу и имало 79 нефера, 69 домаћинстава, три нежење, четири удовице и давало приход од 10. 348 акчи. Четрдесет кућа било је обухваћено војничким пореским олакшицама.

1572.

- 22. 5.** Кроз Пирот је прошло посланство које је цар Максимилијан II послао у Цариград да би однело годишњи данак и скупоцене поклоне за сулатана и његове великодостојнике.

1573.

- 17. 7.** Стефан Герлах био је у посланству од 60 људи које је из Беча кренуло за Цариград. Тамо је провео 6 година а затим се вратио назад, прошавши кроз Пирот 28. јуна 1578. године.

1574.

- 28. 3.** Пјер Лескалопје је био путописац који је потицао из угледне париске породице. Био је у пратњи француског амбасадора и посланика у Турској, који је преко Дубровника копном путовао за Цариград.

1575.

Претпоставља се да је сазидана црква у Манастиру Светог Ђорђа код села Темска.

1576.

10. 5–21. 7. Живописана црква у Манастиру Свети Ђорђе у Темској, према натпису који се налази на надвратнику западног зида изнад царских двери.

Село Базовик се помиње као село које припада нахији Ашак Бучук са Лужницом и има два целепкешка домаћинства (домаћинства која имају најмање 25 оваца и плаћају целепкешки данак, на сваких 25 оваца дају по једну овцу).

Бела, село у пиротском Високу, убележено је у целепкешком дефтеру као село у кази Шехирђој са два целепкешка домаћинства.

Село Бериловац помиње се као Барилофча у дефтеру као село које има једно целепкешко домаћинство и да припада кази Шехирђој.

Село Блато се помиње у целепкешком дефтеру као село које има два целепкешка домаћинства и припада нахији Кучук Јаила.

Село Височка Ржана, забележено је у списку целепкешких домаћинстава као Иржана Висока. Имало је пет домаћинства која су плаћала целепкешки данак и припадала је кази Шехирђој.

Село Војнеговац забележено је у целепкешком дефтеру са пет целепкешких домаћинстава.

Село Враниште, јавља се под називом Вираниште у списку целепкешких даџбина. Имало је једно хришћанско и два турска целепкешка домаћинства и припадало је нахији Ашаг Бучук са Лужницом.

Градашница се помиње као Градешниче, у списку целепкешких даџбина, које има три целепкешка домаћинства.

Село Градиште се помиње у целепкешком списку са два целепкешка домаћинства.

Село Гостуша забележено је у целепкешком списку са девет домаћинстава у кази Шехирђој.

Село Добри До је такође припадало кази Шехирђој и имало два целепкешка домаћинства.

Село Држина је забележено као село са два целепкешка домаћинства као Дирча Мериџизи.

Село Завој се такође помиње у списку целепкешких даџбина у кази Шехирђој са два целепкешка домаћинства.

Село Извор имало је два целепкешка домаћинства у кази Шехирђој.

Село Јалботина имало је пет целепкешких домаћинстава.
 Село Копривштица имало је два целепкешка домаћинства.
 Село Крупац са шест целепкешких домаћинстава.
 Село Куманово имало је два целепкешка домаћинства.
 Село Куса Врана имало је три целепкешка домаћинства. Припадало је кази Шехирхој.
 Село Нишор помиње се као село у нахији Ашаг Бучук са Лужницом са једним целепкешким домаћинством.
 Село Пасјач је уписано у списак целепкешких домаћинстава са једним таквим домаћинством под називом Долне Пастача.
 Село Петровац (Смрдан) помиње се у целепкешком списку са три целепкешка домаћинства.
 Село Покревеник се помиње са два целепкешка домаћинства.
 Село Присјан је уписано у целепкешком дефтеру као село са осам домаћинстава која плаћају целепкешки ангам (овчарину, овчарски данак).
 Село Росомач се помиње као село са једним домаћинством које плаћа целепкешки данак.
 Село Славиња је имало четири домаћинства која су плаћала целепкешки данак и припадало је кази Шехиорхој.
 Село Сопот имало је два домаћинства која су плаћала целепкешки данак.
 Село Станичење се такође помиње у списку домаћинстава која плаћају целепкешки данак, са два домаћинства.
 Села Мали Суводол које је уписано као *Суходол кјучјук* и Велики Суводол као *Суходол Бјузјурк* помињу се у списима о испуњавању војничких обавеза.
 Село Топли До се помиње као село које има по једно хришћанско и једно турско целепкешко домаћинство.
 Село Црвенчево се помиње у списку целепкешких дацбина и имало је три домаћинства која су плаћала овчарину и припадало је нахији Ашак Бучук са Лужницом.
 Село Чиниглавци се такође помиње у целепкешком дефтеру са три домаћинства која плаћају овчарину и припадало је кази Шехирхој.

1577.

- 10. 12.** Путописац Саломон Швајгер, члан посланства које је из Беча кренуло за Цариград, описује Пирот као „*леп стари градић*“ који има пет јаких кула „*а горе на брду виде се многе старе зидине*“.

1578.

- 28. 6.** Кроз Пирот је прошао Стеван Герлах, на свом повратку из Цариграда, који је том приликом забележио да се град назива „*град Милоша Обилића*“ по имену јунака који је убио турског султана Мурата.

1583.

- 14. 2.** Кроз Пирот је прошао Левин Рум, пратилац неколико племића који су путовали из Брисела за Цариград. Описује пределе које је видео (Pirothum) у подножју планине Хемус.
- 24. 8.** Кроз Пирот је прошао Волф Андреас фон Шajнах који је био у саставу мисије која је била задужена да однесе годишњи данак у Цариград султану. Пирот је назвао турском варошицом.

1584.

- 28. 9.** Мелихор Безолт је био члан посланства које је послао цар Рудолф II. Описао је путовање од Беча до Цариграда, преко Пирота. У њему је описао грађевине, одећу и песме становништва крајева кроз које је пролазио.

1585.

- 23. 8.** Кроз Пирот је прошао Хенри Остел, енглески трговац.

1587.

- 11. 3.** Рајнхолд Лубенау, као апотекар и члан посланства које је путовало за Цариград, описао је град, у то доба називан Шаркој, као диван град у лепој равници између брда. По њему *„испред града иза једне стене избија велики извор. Око града тече вода која тера точак на коме су около ведрице. Оне црпу воду и сипају је у корито и тако се вода спроводи до хамама. Ова вода тече нарочито око тврђаве која лежи на једној стени . . .“*

1589.

- 31. 5.** У околини Пирота, на свом путовању, преспавао је Хенри Кевендиш, енглески парламентарцац и пријатељ будуће краљице Елизабете I, заједно са својим слугом Фоксом који је највероватније и аутор путописа у коме се помиње Пирот.

По попису крајем века село Суково је имало 58 домаћинстава, 18 неожењених, четири баштине и приход од 10.248 акчи.

1596.

Први писани запис о постојању јеврејских становника у Пироту.

XVII век

Претпоставља се да је крајем XVI и почетком XVII века изграђена Црква Вазнесења Господњег у селу Завој. Највероватније је тада и живописана.

Подигнута је Црква Светог Ђорђа у селу Петровац (Смрдан).

Подигнута је Црква Светог Игњатија Богоносца у Великом Суводолу. Обновљана 1838. и 1988. године.

Подигнута је Црква Светог Николе у селу Крупац.

Подигнута је Црква Свете Тројице у селу Извор. Обновљена је 1845. године.

1606.

22. 4. Завршено је живописање Цркве Светог Николе у истоименом манастиру у селу Планиница. Претпоставља се да је подигнута крајем XVI и почетком XVII века.

Помиње се село Војнеговац као село које даје две војничке баштине.

Помиње се село Дојкинци о испуњењу војничких обавеза четворице мештана: Стојана Пениниог, Јоте сина Лалиног, Димитра Бојчина и Петка, сина Миленовог, помињу се и две баштина које су празне.

На помен села Завој наилазимо и у попису баштина софијског, перничког и пиротског краја, где се говори о војничким баштинама. Петра, сина Рајкина и Пене, сина Бранила. Припадало је кази Шехирђој.

Село Јеловица се помиње при испуњењу војничких обавеза тројице мештана: Петка Стојкиног, Заје Станила и Димитра Милкиног.

Село Крупац се помиње у списку турских војнука казе Шехирђој, који је сачинио њихов начелник Ахмед-бег. У овом списку у којем се помињу и друга села пиротског краја за Крупац се каже да у њему војничком обавезом обухваћено шест баштина: Цветка Дудуног, неког Пене, Стојана Грујиног, неког Милче и Јермила Петиног.

Село Обреновац имало је четири војничка домаћинства: Дона, сина Данина, Митра, сина Пенина, Нова Њагула и Пене сина Војина.

Село Орља се помиње у списку тимара „Висока и Знепоља“ 1447-1489. године као селу у власништву заимата Али-бега са 28 домаћинства, три удовице и приходом од 2. 446 акчи.

Село Паклештица помиње се као Пкалешиче у списку отоманских војнука децембра 1606. године где се говори о обавезама шесторице мештана потчињених Јусуфу Черибаши. Припадало је кази Шехирђој.

Село Планиница помиње се у списку отоманских војнука пиротског и суседних крајева са војничком баштином неког Ђорђа Димитриног.

У Селу Славињи била су шесторица која су обављала своју војничку обавезу. Драгул Милко, Стојан Стајка, Петрисина Тодора, Мила сина Станка, Радослава Димитрија и Тоне Драјкина.

Село Станичење је имало једну војничку баштину, неког Велче, која је обухваћена дацбинским олакшицама уместо баштине неког Стојана из села Бребовнице. Припадало је кази Шехирхој.

Село Темска се помиње као село са шест војничких баштина које су биле празне.

Село Топли До је уписано као село које има четири војничке баштине.

Село Церев Дел је споменуто у списку отоманских војника као Чуревидол о четворици мештана овог села које је припадало кази Шехирхој.

1611.

- 26. 8.** Секретар грофа Ашила Де Сансија барона Де ла Мола, извесни Лефевр, задесио се у Пироту баш у време вашара.

1612.

- 13–19. 7.** Кроз Пирот је прошао караван у коме је био и Ханс Јакоб Аман, пореклом из Швајцарске.

1616.

- 13. 7.** Адам Венери фон Карлсхајм је на предлог цара Матије II боравио у Цариграду ради регулисања неких пасуса у тексту договора који је био потписан у Бечу. Путописац је два пута боравио у Пироту, други пут на повратку из Цариграда 14. августа 1617. када је боравио у истој кући као и претходне године.

1620.

- 23. 5.** Питер Манди, путописац који у свом путопису *Путовања по Европи 1608-1667* описује своје путовање од Цариграда до Лондона и свој борвак у Пироту, где је био принуђен да се заустави због лошег времена, блатњавог пута и уморних коња.

1621.

- 21. 6.** Француски караван у коме је био француски посланик у Цариграду Де Корманен, ручао је на једној ливади поред потока у вароши која се звала Пирот.

1634.

- 27–28. 2.** Као члан изасланства аустријског цара у Пироту је боравио Георг Христоф фон Најчи, саксонски племић. Пирот му је остао у памћењу као место које је било поплочано каменим плочама, што је била реткост у турском царству. У Пироту је боравио и раније, 1631. године када Пирот помиње као XII поштанску станицу.

1654.

- 5. 9–15. 10.** Изграђена је припрата цркве у манастиру Свети Ђорђе у Темској и живописана.

1658.

- 22. 3.** Конрад Јакоб Хилдебранд био је члан шведског посланства које је кренуло из Кракова за Цариград. Како су преговори пропали, они су у повратку преноћили у Пироту.
- 22. 6.** Кроз Пирот је прошао француски путописац Анри Пуле.

1659.

- 1. 7.** У Пироту је боравио Млечанин Ђовани Кјаромани који је био члан једног аустријског посланства.

1660.

- 26. 4.** Са турском војском која је кренула из Једрена а кретала се преко Софије, Пирота, Беле Паланке, Ниша и Алексинца био је и познати османски путописац Евлија Челебија. Из ове године је и опис Пирота у коме се каже да је варошица од 1.000 кућа.

1665.

- 11–12. 7.** Аустријско посланство од 150 људи под вођством грофа Валтера фон Леслија, члана Војног савета при аустријском двору, на повратку из Цариграда задржало се у Пироту. Вођа пута гроф Валтер био је тада и гост на ручку код Мехмед-аге у Пироту.

1672.

- 22–23. 6.** Изасланик на султановом двору Јохан Христоф фон Киндсперг боравио је у Пироту два дана због лошег времена.

1682.

- 19. 3.** У Пироту је у саставу делегације Бечког двора био и Италијан Ђовани Бенаља који је познавао оријенталне језике. Био је задужен за тајну кореспонденцију. За Пирот је забележио да је велики трговачки град без заштитних зидова.

1689.

У Бечком рату који је трајао од 1683. до 1699. године између Аустрије и Османског царства, аустријска војска је успела да потисне Турке све до Скопља. Тако је једно одељење аустријске војске под командом генерала Пиколоминија 1689. године ушло у Пирот. Под аустријском влашћу Пирот је остао до наредне године.

Према турском путописцу Евлији Челебији у Пироту је било: 1.000 кућа, око 200 дућана, 7 основних школа, 1 хан и 2 амама.

1690.

- 9. 8.** Кроз Пирот је прошао турски историчар Силахдар Финдиклили Мехмед-ага, који описује Пирот за време турске опсаде.

1700.

- 11. 11.** Симперт Нигел био је лични свештеник грофа Волфганга фон Етингена, царског тајног саветника и председника Војног савета који је био послат за Цариград ради закључења Карловачког мира. На повратку, да би избегли Цариброд који је била захватила куга, цела његова пратња је дошла до Пирота.

XVIII век

У првој половини XIX века настала је Лекаруша, манускрипт, збирка рецепата за лечење од болести. То је најстарији сачувани медицински спис у Понишављу. Чува се у Музеју Понишавља.

Претпоставља се да су крајем века Турци у Пироту подигли Сахат кулу, камену грађевину са сатом и звоном на врху. За градњу је заслужио спахија Муталиш, звани Кожушко. Кула се налазила испред Рабеновог здања, зграде Еснафа, у данашњем парку у центру града.

Строшену цамију, некада једини муслимански верски објекат у Тијабари, коју су одувек насељавали хришћани подигао је потурчењак Скендер Баба. Налазила се на месту данашње основне школе „Свети Сава“.

1719.

24. 6. Герард Корнелијус Дриш био је секретар грофа Демијана Хуга фон Вирмонда, вође аустријског посланства које је путовало за Цариград. Он је том приликом забележио да у граду постоји посада од 100 јаничара и три топа; да је земља у пиротском пољу необично плодна; да су око Пирота такве баре да се за време киша и када се снег топи не може прићи самој вароши. Стога су, како каже, сви путеви били насути шљунком.

1720.

3. 6. На повратку из Цариграда, аустријско посланство се задржало у Пироту. Дриш је тада забележио да је земља око града плодна и да је у околини било доста хајдука који су се спуштали све до саме вароши, хватали људе и уцењивали их.

1723.

Пирот и околину захватила је епидемија куге, која је однела многе животе.

1736.

Рођен је Пира Живковић, касније епископ пакрачки Кирило Живковић.

1737.

23. 7. У Аустријско-турском рату који је трајао од 1736. до 1738. године, аустријска војска је заузела Пирот и утврдила се у пиротској тврђави. Посаду је чинило 60 аустријска пешака и српски добровољци. Након две године када је склопљен мир, Турској је враћен Београдски пашалук, па и Пирот. Дошавши поново у Пирот, Турци су запалили град и опустошили многа околна села. Велики број становника се тада иселио из ових крајева, а неки су чак отишли преко Саве и Дунава.

1740.

7–8. 7. Јохан Кемпелен био је секретар аустријског амбасадора грофа Улфелда који је са делегацијом путовао за Цариград, након потписивања Београдског мира 1739. године. Такође у овој делегацији био је и официр, извесни капетан Шад, који је иза себе оставио дневник.

1750.

Јул У свом другом путовању преко Балкана, јерменски путописац Ованес Товмаџијан је почетком јула преспавао у Пироту.

1761.

Основана је Пиротска (Нишавска) епархија под јурисдикцијом Васељенске патријаршије. Обухватала је Драгоман, Трн и Брезник у садашњој Бугарској, Цариброд, Пирот, Белу Паланку, протезала се долином реке Нишаве до Сићева са целим лужничким крајем.

1768.

8. 10. Кроз Пирот је прошао француски посланик у Цариграду, Витез од Сен Приста.

1776.

Пироћанац Хаџи Неша је био у групи ходочасника који су путовали преко Солуна бродом до Свете земље.

1790.

У Пироту је основан је ткачки и абацијски еснаф.

1796.

Пирот са околином је настрадао од Крџалија, који су дошли из Румелије. Тада су у Станичењу и Манастиру Светог Димитрија код Дивљане побили велики број људи и многе свештенике.

Крајем XVIII века подигнута је Црква Светих Бесребрника у Расници.

XIX век

Подигнута Црква Светог Илије у селу Рсовци. Црква је обновљена 1936. и 1945. године.

У првој половини XIX века подигнута је црква у селу Градашница.

Подигнута је Црква Свете Параскеве у селу Топли До.

1804.

Пиротску тврђаву обновио је турски војни командант Рахим-паша на основу натписа који се налазио на спомен-плочи о обнављању.

1805.

У Пироту је обешено седам свештеника. Вешања су извршена у Тијабари на једној врби близу тадашње кафане „Књажевац“. Један од свештеника је на мосту на Нишави набијен на колац.

Након угушења устанка који је био избио и у пиротском крају, многи Пироћанци пребегли су у ослобођене крајеве Србије.

1806.

Карађорђе је одобрио Пироћанцима Мити и Маринку Петровићу да заједно са Хајдук Вељком нападају Турке у Понишављу. Напад је извршен на Белу Паланку и након успешног напада хајдучке чете су се повукле у околне планине.

1808.

За пиротске војводе Карађорђе је поставио извесно Миту и Маринка Петровића, писмене људе из ових крајева. Маринко, чији је отац Петар био трговац родио се у Пироту. Читање и писање научио је у Темачком манастиру. Када је Карађорђе заузео Књажевац, он је са још неколико другова дошао и убрзо је био постављен за бимбашу добровољаца из пиротског краја. Учествовао је у биткама на Гргусовцу, Малајници и Бањи.

1809.

2. 3. Група од 60 Пироћанаца је са студеничким игуманом Максимом извршила ходочашће до манастира Хиландара.

Одређени број избеглих Пироћанаца населио је крајеве у ћупријском, крагујевачком и јагодинском крају, док су поједине породице су отишле у сокобањску и пожаревачку нахију, а многи су пребегли и у Књажевац (Гргусовац).

1810.

У Пироту је завладала велика глад која је настала због издржавања турске војске која је била сконцентрисана у том тренутку у самој вароши, а коју је морало да издржава локално становништво.

Извесна Пироћанка Дафина је својим прилогом обновила кивот светог Симеона у манастиру Студеници, за здравље и спасење њено и њених синова Диме и Димитрија.

1812.

7. 6. Карађорђе је у својој заповести пиротским војовдама Мити и Маринку наредио да се Турци не дирају, али ако их Турци први нападну, да их јуначки дочекају и да одмах затраже помоћ.

1813.

Април Карађорђе је пиротском војводи Маринку послао 1.000 гроша. Пиротски војвода Маринко Петровић био је ухваћен код Звездана, близу Зајечара, одведен за Видин и тамо погубљен. Тело му је бачено у Дунав.

1815.

Отворена је школа на Пазару, у којој је први учитељ био даскал Аћим који је радио у периоду од 1815. до 1825. године.

У Пироту је харала куга.

Пиротска (Нишавска) епархија спојена је са Нишком епархијом у једну Нишку митрополију.

1816.

Пиротске чорбације упутиле су писмо манастиру Хиландар у коме моле да манастир лепо прими прогнаног протосинђела Данила.

1821.

Први пут се помиње метох манастира Хиландара, када су Турци обесили духовника овог метоха, свештеномученика Јосифа, због одржавања везе са кнезом Милошем Обреновићем.

Након избијања грчког устанка, Пиротска (Нишавска) епархија је поново постала самостална а за владика је постављен грк Јероним.

1825.

У Пироту је боравио Стеван Стевча Михаиловић, царински чиновник, политичар и председник Владе у два наврата. Своје утиске са путовања по Србији објавио је у два дела, од 1813. до 1842. и од 1858. до 1867. године.

Петар Ђорђевић, познатији као даскал Пејча, отворио је у Тијабари, у својој кући, основну школу. Био је пореклом из пиротског села Рудиње.

1828.

- 12. 3.** Из једног писма које је упућено кнезу Милошу сазнајемо о доласку турске војске у Пирот која је имала задатак да одузме оружје од народа.

1830.

Нова Мала се тада звала Мустафа-агин чифлик. Имала је око десет кућа које су биле покривене сламом. У средини чифлика налазила се кула Мустафа-аге и воденица са шест воденичних каменова (витлова).

1834.

- 29. 7.** Почела изградња Храма Рождества Христовог, која је завршена 21. децембра исте године.

- 29. 7.** Тефтер Нишавске митрополије садржи преглед прихода и расхода црквене општине и белешке о догађајима између 29. 07. 1834. и 01. 01. 1872. године.

У Пироту се крајем лета појавила епидемија куге и колере, од којих је настрадало много људи, јер је народ бежао у околна села и тако још више ширио епидемију.

1835.

Даскал Пејча је своју школу из своје куће у Тијабари преселио у зграду Митрополије при Старој цркви, где је у простој али пространој учионици примао зими и до 300, а лети око 150 ученика узраста од 7 до 19 година.

Изграђена Црква Светог Јована Крститеља у селу Гостуша.

Почела са радом школа у селу Осмаково.

1836.

У периоду од јануара до априла више од 930 Пироћанаца пребегло за Гргусовац (Књажевац).

24. 5. У 16 села Доњег Понишавља избила је сељачка буна против турске тираније. Вођа побуне био је Хаџи Неша Филиповић, један од оних који су били пребегли у Гргусовац. У граду се окупило 8.000 људи, наоружаних. Дошло је до кошкања са Турцима. На основу договора кнеза Милоша и турских власти побуна је престала, јуна исте године. Након што је буна угушена уз помоћ кнеза Милоша, многи сељаци су пребегли у Кнежевину Србију.

Почела са радом школа у селу Темска.

2. 8. Код Темачког манастира окупила се већа група Пироћанаца и предвече кренула преко Градашнице према Пироту. На челу ове групе био је неки Цветко. За ово је сазнао и кнез Милош, па је одмах издао наредбу да се ово заустави. Цветко је на превару био ухваћен и затворен.

9. 8. Вођа побуњених пиротских сељака Цветко „Полицај“ погубљен је на месту званом Глог (К'лн) код Шугрина. Погубљен је у присуству Аврама Петронијевића, изасланика кнеза Милоша, кога је кнез послао у Пирот да посредује за измирење између побуњених сељака и Турака.

1837.

У Пироту је завладала епидемија куге, од које је помрло много Пироћанаца. Умирало је по 50 људи дневно.

1838.

Пирот је имао између 7 и 8000 становника према процени француског путописца Ами Буеа који је тада пролазио кроз Пирот.

Пирот је задесила велика епидемија куге од које је страдао велики број житеља у самом граду.

Подигнута је Црква Светог Игњата Богоносца у селу Велики Суводол.

Децембар Изгорео конак пиротског кадије који се налазио на месту данашњег суда у његовом дворишту у Пироту.

1840.

15. 2. При повратку из Цариграда у Пироту је боравио кнез Михаило Обреновић. Том приликом био је гост код пиротског угледног трговца Хаџи Неше Филиповића.

Пиротске чорбације почеле су да се окупљају у Митрополији при Старој цркви и кришом од Турака решавали су разне народне проблеме. Организатор ових састанака био је угледни Пироћанац и градски коџабаша Хаџи Неша. Ово удружење је пре свега вршило функцију народног одбора и суда, које су Пироћанци назвали Синод.

Почела са радом школа у селу Градашница.

Основан лончарски еснаф. Тада је у Пироту и околини било око 40 лончара.

1841.

Након избијања Нишке буне у којој су учествовали и неки Пироћанци, Турци су у циљу одмазде казнили и Пирот. Том приликом је изгорео и део Старе цркве.

Почела је са радом школа у селу Дојкинци.

1842.

Проигуман манастира Хиландара Евтимије упутио је писмо „*племени тој и христољубивој госопди, хаџијама, чорбацијама, поштованим трговцима и свим осталим православним хришћанима који живе у богочуваном граду Пироту, милостивим добротинитељима и помоћницима свете наше обитељи Хиландарске*“. У овом писму он их моли да одустану од намере измештања хиландарског метоха на нову локацију, далеко од Старе цркве.

1843.

- 12. 7.** Пиротске терзије и њихов еснаф прославили су своју занатску славу Петровдан у Старој цркви на Пазару.

1844.

- 23. 3.** Велика поплава у Пироту, када је Пазарска црква била испуњена водом. Шест дана и ноћи вода је плавила Пирот и срушила многе куће. Црква Светог Ђорђа у селу Славиња је живописана. Живопис је сачуван у фрагментима.

У Пироту и околини појавили се хајдуци, што је веома узнемирило Турке.

1845.

Почела са радом школа у селу Станичење.

1846.

Почеле са радом школе у селима Блато и Костур.

1847.

Никола Барутлић, учитељ пореклом из Јагодине отворио је основну школу у Тијабари која је радила до 1852. године. Најпре у кући Мише Стефановића, а када се по други пут обрео у Пироту 1857 — 1860, школа се налазила у кући Малог Ристе.

1848.

Подигнута кућа „Бела Мачка“ у Тијабари. Једна од најлепших кућа тадашњег Пирота. Име је добила по надимку некадашњег власника.

Риста Јовановић Мали Риста по одобрењу турских власти подигао је свој конак, данашњу зграду Музеја Понишавља.

1849.

У Пироту је основан терзијско-кројачки еснаф.

Подигнута Црква Светог Јована у селу Добри До.

Подигнута Црква Светог Илије у селу Сопот.

Почела са радом школа у селу Брлог.

1850.

19. 2. Последњи пут у Пироту недеља је била пијачни дан. Од тада то је постала субота.

Подигнута је Црква Светог Архангела Михаила у селу Чиниглавци.

1852.

Саграђена је зграда основне школе у Тијабари, која се налазила испред црквене звонаре.

Почела са радом школа у селу Суково.

1853.

Обновљена Црква Свете Богородице у истоименом манастиру код Височке Ржане. Подигнута је на темељима старије богомоље.

Почеле са радом школе у селима Завој, Расница и Сопот.

1854.

25. 2–20. 6. Тефтер Малог Ристе, рачунска књига угледног пиротског трговца Христе Јовановића — Малог Ристе садржи податке о пословању његове трговачке радње.

Подигнута Црква Светог Николе у селу Бела.

1855.

Порушена је стара црква у Пироту која је била подигнута 1834. године јер је била склона паду због поплаве и турске паљевине.

Пиротски митрополит Антим успео је да код турског султана издејствује ферман за обнову цркве на Пазару. Обнова је подразумевала комплетну реконструкцију тј. изградњу сасвим новог храма на старим темљима. Градња је окончана следеће 1856. године.

Од 1855. до 1858. године у Тијабари, у кући терзијског еснафа, отворила је женску школу калуђерица Јефтимија. Имала је годишње до 60 ученица. Плата јој је била од 500 до 1000 гроша.

1856.

У Пироту је основан бакалски еснаф.

Почела са радом школа у селу Гњилан.

1857.

До ове године у Пироту бербери су искључиво били Турци. Први бербери Срби били су Николча Димитријевић и Мијалко Митић.

Након одобрења од стране турског султана почела је градња Суковског манастира. Радове на изградњи водио је мајстор Матија Нешић из Изатоваца уз припомоћ мештана Делка Јовановића, Милка Веселиновића и Ранђела Пејчића.

Почеле са радом школе у селима Мали Суводол, Добри До и Петровац.

1858.

Изграђена је Црква Свете Марије у селу Чиниглавци.

- 10. 9.** Излила се Нишава и поплавила доста кућа у самој вароши. Повукла се након 24 часа.
- 18. 9.** У Пироту и околини осетио се земљотрес. Материјалне штете и жртава није било.

1859.

- 18. 1.** У свом писму пиротски митрополит Антим упутио је поздраве и честитке Милошу Обреновићу на његовом поновном изобру за српског кнеза.

Хајдучка чета Иге харамбаше потукла је турску војску код Беговог моста на реци Темштици.

Суковски манастир је дограђен и освећен.

Почела са радом школа у селу Шугрин.

1860.

- 1–18. 7.** Велики везир Кибризли Мехмед-паша који је био кренуо у инспекцију ерозападних делова Османског царства, боравио је у Пироту. Дочекали су га представници власти, свештенство, ђаци трију школа, турске, српске и јеврејске са цвећем, учитељима и народом. Приликом његовог боравка примио је преко 4000 жалби од стране обичног становништва, од којих је неке одмах и решавао.

Први пут у Пироту су почеле да се продају лампе на гас за осветљење кућа.

- 16. 7.** Из Пирота је протеран митрополит Антим, иначе Грк, и послат у изгнанство у Цариград. Он је у једном писму које је dospело у руке турских власти био окелеветан, иако је међу Пироћанцима и самим пиротским свештенством био омиљен и понашао се заштитинички према њима.

Почела са радом школа у селу Трњана.

1862.

Стојан Стефановић Дубанћа из Ореовице био је хајдучки харамбаша. Четовао је на Старој планини а са њим је ишла и његова кћи Милка,

за коју се причало да је била најбољи стрелац у дружини. „*Ил` чу да пођинем, ил` че Топли Дол да буде Србија!*“ — говорио је Стојан.

Почела са радом школа у селу Рудиње.

1863.

Почела са радом школа у селу Чиниглавци.

Пантелејмон Панчић, у народу познатији као даскал Пота отворио је своју основну школу у Тијабари, која је радила све до 1876. године.

1864.

Укупна сума пореза коју је плаћао Пирот износила је 75.000 гроша годишње и била је разрезана на махале. Тада је у Пироту било 12 главних махала и то: Кале-капија, Стамбол-капија, Галата-мала, Јасен-капија, Нова-мала, Јендек-мала, Бранкова мала, Поп-Шемсина мала, Зевници, Четаљ-ћуприја, Доња мала и Јеврејска мала.

На Велики четвртак излила се Градашничка река од које је настардало четворо људи.

Подигнута Црква Светог Свештеномученика Харалампија у селу Костур.

Први пут Пирот је посетио Феликс Каниц, аустријски археолог, путописац и етнограф. У Пироту је боравио још три пута: 1870, 1871. и 1889. године. Дао је изванредне податке о самом граду, народу, природним карактеристикама и историји.

1865.

У Пироту је отворена прва апотека коју је водио Михаило Мина Анђелковић, који се школовао у Цариграду. Апотека је радила све до 1879. године када му је специјална комисија Министарства унутрашњих дела, након прегледа апотеке забранила даље справљање и продају лекова.

1866.

Пиротски грнчари произвели су 5.000 чашица које су биле намењене за телеграфске стубове као изолатори, а који су се налазили на путу који је водио за Једрене. Ове чашице су биле квалитетније и јефтиније од оних које су правили мајстори у самом Једрену.

Вилајетска управа у Пироту и окружни начелник Тајфор-ага донели су одлуку да се становници 50 села пиротске казе који су напустили своја стара огњишта и села и сваки од њих направио себи колибу и стају у планини, где су и живели, врате и подигну своје куће у селима где су раније живели.

- 14. 8.** Група од 6 Арнаута, који су боравили на пиротском вашару, напала је Суковски хан, опљачкала неку робу и побегла за Призрен.

Изграђена је припрата у Цркви Вазнесења Господњег у селу Завој.

Почела са радом школа у селу Нишор. Први учитељ био је Петар Лилић из Дојкинаца.

- 21. 12.** Звршено је осликавање Цркве Светог Николе у селу Крупац, на основу натписа који се налази изнад улазних врата. Црква је била и раније живописана.

1867.

- Јануар** У неким селима пиротске казе појавиле су се велике богиње код оваца, па су турске власти почеле да обучавају сељаке како се прави лек и како се вакцинишу овце од ове тешке болести, што је дало резултате.

- Април** Ибрахим-ага, тјуфекчибаша VI пука Друге царске ордије који се налазио у Пироту, конструисао је шиваћу машину, коју је однео за Софију. Комисија која ју је прегледала установила је да се ни по чему не разликује од оних које су се увозиле из Америке.

- Мај** У Пироту је сакупљана помоћ у новцу која је била намењена пострадалим становницима грчког острва Крита од земљотреса. Прилоге су давали и Турци и Хришћани.

- Септембар** Почела изградња пута Пирот – Балта Бериловац.

Почела са радом школа у селу Нишор.

1868.

Пирот је имао око 8.000 становника.

Подигнута Црква Светог Онуфрија у селу Базовик.

Подигнута Црква Свете Тројице у селу Засковци.

Подигнута Црква Свете Петке у селу Росомач.

- 5. 8.** У Пироту почео вашар. Укупна сума продате робе премашила је 5.000.000 гроша. На вашару је највише продато пиротских ћилимова у вредности од 250.000 гроша. Посетило га је скоро 60.000 људи.

Почеле са радом школе у селима Гостуша и Церова.

Децембар У Пиротском округу сакупљани су прилози које су давали имућнији људи за набавку нових пушака намењених турској војсци.

1869.

Почетком године Пирот је добио јавну расвету која се састојала из светилки-фењера на петролеј. Од улице Нишке до Стамбол капије постављен је 21 фењер. Друга значајнија места у вароши осветљена су са још 34 фењера. Бригу о јавној расвети водило је 8 чувара и њихов старешина а плаћали су их грађани.

Јован Гаротић је оснивао фирму „Браћа Гаротић“ која се бавила трговином, бакалском робом, вуном, потком и терзијским занатом а посебно ћилимарством. Иначе, Јован је био Италијан из једног места близу Трста. Стицајем околности задесио се у Пироту и ту остао. Оженио се ћерком газде хана у коме је боравио.

Живописан је Храм Успенија Пресвете Богородице у Суковском манастиру.

У Пирот је стигла прва машина жетелица.

Јул Река Нишава се услед великих киша и набујалих притока излила и поплавила велики део града. Штета од полаве била је 40. 500 гроша. Река је однела и све мостове који су се налазили узводно од Пирота.

1870.

Почеле са радом школе у селима Брлог и Росомач.

У периоду великог утицаја бугарске егзархије у Пироту 1870-1875, основна школа у Тијабари носила је назив „Бугарско народно училиште Св. Кирил и Методи“.

10. 12. Почела изградња Саборног храма у Тијабари. На залагање пиротског митрополита Партенија, турски султан је издао ферман за изградњу нове цркве у Тијабари посвећене Успенију Пресвете Богородице. Градња је завршена следеће године. Цркву је зидао мајстор Јован из Славиње, а изградњу су финансирали угледни Пироћанци. За изградњу је потрошено 200.000 гроша.

Виђенији Турци у Пироту прикупили су прилоге и извршили реконструкцију и поправку Скендер-бегове џамије у Пироту, која је била склона паду.

1872.

У Пироту је основана читаоница „Просвета“.

Основана је женска школа у Пироту. Њен први професор била је Мариола Рускова која је дошла из Старе Загоре у Бугарској.

Подигнута је фабрика за влачење, предење и бојење вуне, позната као Митхад-пашина фабрика. Налазила се на десној обали Градашничке реке. Предлог за подизање овакве фабрике дао је пиротски кајмакан Алил-бег. Нишки Митхад-паша је ово прихватио и фабрика је била изграђена. Имала је предионицу са механичком влачугом за вуну, бојациницу, предионицу за предење гајтана и четири точка за израду гајтана. Такође, у њој су се ткали и ђилимови.

1874.

5. 8. У Пирот је послат Хајдар-бег, један од заповедника нишке царске војске, заједно са две чете редовне војске чији је био задатак да обезбеђују пиротски вашар који се сваке године одржавао током месеца августа.

Почела са радом школа у селима Барје Чифлик и Велики Суводол.

Децембар Пиротски кајмакам Халил-бег послао је раднике који су радили на чишћењу пута који је ишао преко превоја Свети Никола на Старој планини а који је био завејан услед великог снега.

1875.

Пирот је постао седиште мутасарифлука — окружно седиште. Први мутасариф био је Бугарин Јордан-паша (Јордан Бакалов из Елана).

Због великих количина снега које су се топиле са околних планина, река Нишава је изашла из свог корита и поплавила Пирот. Многи су покушали да побегну са својим иметком, али река је била бржа и нанела велику штету. Однет је и мост који се налазио на месту данашњег Големог моста.

Подигнута је Црква Свете Тројице у селу Рудиње.

Подигнута је Црква Свете Петке у селу Церова.

1876.

Подигнута је Црква Светог Илије у селу Срећковац.

Април Пиротски Јеврејин Раик Морходај који се бавио трговином, побегао из Пирота, оставивши за собом неплаћене дугове. Трговачки суд у Пироту објавио је позив да се јаве сви потражиоци којима је овај трговац остао дужан.

14–17. 7. У овом периоду у Пироту се вршило прикупљање пореза десетка.

Јун Након напада српске војске на Мидхат-пашин хан између Беле Паланке и Пирота, она је била принуђена на повлачење, пошто је Турцима стигло појачање из Пирота.

Турска војска из Пирота под командом Хасан-паше и Сељани-паше кренула је ка селима Церови и Базовику и заузела положаје на Бабиној глави.

1877.

12. 12. У једном од јуриша српске војке код Нишора, јуначки је погинуо капетан Милутин Карановић. Његови посмртни остаци пренети су најпре у сопотску цркву, а затим у Темачки манастир где су и сахрањени. На споменику који је подигла његова супруга Марија стоје стихови Ђуре Јакшића: *„За српски народ, дом, слободу дао си живот свој, зато ће дуго у српски роду живети спомен твој! Ти честит беше међ браћом својом диван јуначе, врли Србине, па то показује и смрћу својом јуначке Груже, јуначки сине“*

16. 12. Пирот је ослобођен вишевековног турског ропства. Јединице Тимочког и Шумадијског корпуса ушле су у град на опште одушевљење Пироћанаца. У борбама за ослобођење Пирота, Шумадијски корпус имао је 68 мртвих и 423 рањена, а Тимочки, 42 мртва и 170 рањених бораца. Турци су имали 300 мртвих и 700 рањених.

1878.

Пирот је имао 8. 830 становника.

До 1878. године у Пироту је продавано годишње до 1000 грла ситне стоке, 20.000 килограма масла, 200.000 литара вина и око 30.000 дебелих овнова.

Јануар У пиротском крају се појавила говеђа болест.

Почео попис турске имовине у ослобођеном Пироту.

22. 1. Основан Пододбор Друштва Црвеног крста у Пироту. Иницијатор је био професор Панта Срећковић.

19. 3. У Српским новинама објављена је изјава са потписима 820 грађана, у којој се протестује против намере великих сила да се Пирот и пиротски крај припоје Кнежевини Бугарској. Ова изјава послата је руском цару Александру III.

Подигнута Црква Свете Параскеве у селу Брлог.

Почела са радом школа у селу Извор.

10. 8. Одржана свечаност на којој је прокламовано припајање новоослобођених крајева Кнежевини Србији. На свечаности је говорио и кнез Милан Обреновић: *„Да ће Пирот, Бела Паланка, Ниш, Грде-*

лица и Врање остати да вечно блистају као звезде које ће потомству осветљавати наше врлине и показати свету шта је кадар да изврши један народ, подстакнут патриотизмом и вођен идејом слободе“.

- 30. 9.** На основу одлуке српске владе у Пироту је почела са радом Трговачко-занатлијска школа. Предавања су почела 22. новембра исте године.

Почела са радом Прва женска основна школа. Школске 1891/92, имала је пет одељења, од тога два првог разреда. Прва учитељица била је Живка Никетић. Следеће године оваква женска школа отворена је и у Тијабари са два одељења. Прве учитељице биле су Марија Јовановић и Сара Станић. Обе школе радиле су до 1914. године када су имале девет одељења са 290 ученица. Након ослобођења 1918. године ове школе су укинуте.

- 29. 10.** На првим скупштинским изборима који су одржани и у новоослобођеним крајевима у Пироту за посланике су изабрани: Цека Крстић, трговац из Пирота, Петар Илић, земљорадник из Дојкинаца, Миладин Манчевић, земљорадник из Беровице, Јеремија Панић, земљорадник из Балта Бериловца, Спасоје Костић, учитељ из Крупца и Давид Петковић, трговац из Црвене Јабуре. Кнежеви посланици били су: Димитрије Цветковић, протојереј из Пирота и Аранђел Станојевић, члан суда Округа пиротског.

1879.

По попису у Округу пиротском била су 4 среза: нишавски, височки, белоаланачки и лужнички, варош Пирот, варошица Бела Паланка, 169 села и засеока. Укупно 79. 892 становника (39. 157 мушкараца и 37. 747 жена). Број варошана 9. 120 и 67. 772 сељака. Турака-варошана 692, Јевреја-варошана 360. Пирот је имао 1946 кућа, и 8. 183 становника. Највише Срба, 7185, затим Турака 638 и Јевреја 360. Пореских глава било је 1806, а оних који читају и пишу 1222 мушка и 41 женско. У округу је постојало 9 манастира, 39 цркава и 5 капела.

- 6. 2.** Указом кнеза Милана Обреновића одређен је простор и границе округа и срезова као и места средњих канцеларија у новоослобођеним крајевима. Пирот је добио статус административног центра Нишавског среза.

Почетком године концесију да отвори апотеку у Пироту добио је магистар фармације Франц Ширичек, Чех по народности.

Школске 1879/80. у пиротском крају су почеле да раде школе у Дојкинцима, Расници, Извору, Станичењу, Великом Суводолу, Сукову и другим селима Пиротског округа.

Прве године након ослобођења у Пироту су радиле и по једна турска и једна јеврејска школа. У турској је било 46 ученика и 20 ученица, а у јеврејској 30 ученика.

- 25. 8.** Пирот су посетили кнез Милан Обреновић и кнегиња Наталија, који су дочекани врло свечано од стране Пироћанаца.

1880.

За првог окружног физикуса постављен је др Јанко Сенкијевич. Пољак по народности.

Саграђена је Црква Свете Тројице у селу Гњилан.

- 1. 11.** Укинута је Пиротска митрополија и припојена Нишкој епископији.
- 30. 11.** На изборима за посланике у Пироту су изабрани: Раша Милошевић, професор из Пирота, Алекса Поповић, земљорадник из Росомача и Мита Петровић, земљорадник из Блата. Кнежев посланик био је Јован Босић, члан суда Округа пиротског.

1881.

У Округу пиротском било је 60 породица Црновунаца, сточара. На „Слату“ 20, у Топлом Долу 10, Засковцима 10 и Белој Паланци 10.

Према опису који је сачинио Милан Ђ. Милићевић, у Пироту је било 122 бојацијских дућана, 70 дућана где се ткало платно и близу 200 разбоја за ткање ћилимова.

У Пироту формирана Стрељачка дружина.

- 21. 9.** На заседању Сабора Српске православне цркве одобрено је да се манастир у Височкој Ржани званично може називати Храм Рождества Пресвете Богородице.

1882.

Пирот је имао 10.500 становника. Пиротски округ са површином од 2.690 км² и 80.588 становника.

Начелник Округа пиротског Панта Дробњак покренуо је иницијативу за подизање зграде пиротске Гимназије.

У Пироту је за окружног марвеног лекара (ветеринара) постављен Радомир Арнаутовић.

Према једном запису, само за десетак дана је од „гушобоље“ у пиротским школама умрло 16 ђака.

Отпочели радови на просецању и насипању данашње улице Николе Пашића. То је био највећи подухват у Пироту тога времена. Да би се

избегло подводно земљиште, улица је насипана шодером од 1–2,5 метара висине, зависно од нивоа воде. Радови су завршени 1884. године.

- 20. 9.** За окружног медикуса постављен је Јован Валента, Чех по народности.

Родослов у Пироту био је следећи: 3.466 рођених (1.835 мушких и 1.631 женских), 789 венчања, 2.194 умрлих (1.116 мушких и 1078 женских).

У току године склопљено је 789 бракова, што износи 11 на сваких 1000 становника.

1883.

У Пироту су биле 4 турске породице са укупно 40 Турака.

У Округу пиротском биле су 23 основне школе, од тога 4 варошке и 19 сеоских; 21 мушка и 2 женске основне школе; 17 учитеља у вароши и 19 у селима, 1.592 ђака (1409 мушких и 183 женских).

Стање сточног фонда било је следеће: 118.070 оваца, 40.409 коза, 24.419 говеда, 11.053 свиња, 5.916 коза и 63 магарца. Такође, биле су и 5.362 кошнице пчела.

У пролеће, у Пироту су боравли краљ Милан, краљица Наталија и престолонаследник Александар. Тадашњи председник општине Војин Ћирковић позвао је грађанство Пирота да изађе на улице, перон Железничке станице и испред старе општине (која се налазила код цамије у Пазару где је данас стамбена зграда Центар) да поздраве њихова величанства која су са дворском свитом први пут дошла у званични обилазак Пирота: „*Позивате се да у име општине присуствујете дочеку њихових величанстава краља и краљице и престолонаследника и пријему који ће се одржати у конаку куће са ћошком и тремом на диреци у Протиној мали*“ (данас на углу улице Саве Ковачевића), писало је у позивници коју су добијали виђенији Пироћанци.

Подигнуто Рабеново здање. Власник зграде био је Арон Рабен, Јеврејин. Зграда је имала приземље и спрат. На спрату су се налазила надлештва: пиротски првостепени суд, Гимназија, пореско одељење окружног начелства, а у приземљу кафана „Европа“ и дућани. Судска апсана била је у подруму.

- 7. 9.** На изборима за народне посланике из Пирота су изабрани: Раша Милошевић, професор из Пирота, Љубомир Сретеновић, трговац из Пирота, Младен Панчић, зељморадник из Станичења и Станча Виденовић, зељморадник из села Чиниглавци.

Крајем октобра у Пироту је ухапшен Алекса Ђорђевић, благајник пододбора Радикалне странке у Пироту.

- 1. 11.** Извршена је прва хируршка операција у Пироту, коју је извео др Јован Валента. Публикована је у часопису *Српски архив*.

1884.

Пирот је имао 8. 832 становника.

- 25. 1.** На изборима за посланике су изабрани: Димитрије Миша Стевановић, трговац из Пирота, Филип Вељковић, земљорадник из села Рудиње и Алекса Минчић, свештеник из Сопота.
- 15. 9.** Окружни суд у Пироту осудио је Војина Ћирковића, трговца, и Панту Милановића, гимназијског професора „за дело припремања буне против постојећег државног поретка“ на вишегодишње казне затвора.

1885.

- 3. 3.** Заузимањем др Јована Валенте, окружног лекара, и Јована Босића, председника Окружног суда, у Пироту је основана Подружина Српског пољопривредног друштва. За првог председника УО изабран је др Јован Валента.
- 5. 5.** Пироћанац Јосиф Тошић, абација из Пирота подигао је Чумину чесму са натписом: „Ко се напије нека му је слатка“.
- Изграђена је Црква Светог Козме и Дамјана у селу Расница.
- 12. 11.** Михајло Катанић, капетан, успео је да на Нишавском врху, изнад Чиниглаваца, одбрани заставу 11. пешадијског пука коју су били заробили Бугари. У борби за заставу био је рањен са три пушчана метка и на пет места избоден бајонетом. Због овог подвига унапређен је у чин мајора док је лежао у софијској болници као бугарски заробљеник. Када је умро 1887. године, његовој сахрани није присуствовао краљ Милан, јер је истог дана био на сахрани таште неког свог генерала. Нушић је због тога био револтиран и певао је песму: „Српска децо, не гинте цабе, српска децо постаните бабе“. Због овога је одлежао годину дана затвора.
- 14. 11.** Након уличних борби у Пироту, у српско-бугарском рату, бугарске трупе су допрле до градића на Калеу, око 7 часова после подне, али су се у току ноћи повукле и заноћиле близу данашње касарне. Српске трупе биле су те ноћи на Сарлаху. Тада је запаљен магацин оружја у самом утврђењу, по наредби пуковника Херетига, команданта артиљерије. У народу је остала изрека: „Рат је бил у онуја годину кад пуче Калето“. Претпоставља се да је наредбу о паљењу магацина извршио Чачија, Ром из Пирота који је био војник у то време.
- Бугари срушили Сахат-кулу у Пироту која се налазила у данашњем центру града у парку, где је чесма.
- 18. 11.** По личној наредби бугарског кнеза Александра Батенберга и председника бугарске владе Каравелова спаљен је дом Аранђела Станојевића Трнског. То је урађено из освете, зато што је Аранђел

радио свом снагом да крајеви који су ослобођени од стране српске војске у српско-турском рату 1877-87. припадну Србији.

15. 12. У Пиротском округу заведено је ванредно стање. Укинута је тек 10. јуна 1887. године.

16. 12. Пирот је ослобођен од бугарске окупације која је трајала месец дана (15. 11. до 15. 12) Одмах по ослобођењу заведено је опсадно стање у округу. Владин изванредни комесар био је мајор Светозар Магдаленић. По уласку српске војске у ослобођени Пирот, још исте вечери стрељана су четири Пироћанца, међу њима и Коста Даскаловић, угледни пиротски трговац због наводне сарадње са Бугарима (бројка о четворо стрељаних можда и није сасвим тачна).

24. 12. Преки суд у Пироту осудио је 38 Пироћанаца, који су са својим породицама у којима је било 130-оро деце, били изгнани у разна места, највише у ужички крај.

Пирот је био познат по својим занатлијама, што говори податак да је од укупно 62 кујунџијска мајстора у Србији, само у Пиротском округу било 15; од 117 ткача у Србији, 84 је било у Пироту; Пирот је један од три вароши у Србији који има табачки занат са 6 табачка од укупно 300.

1886.

26. 4. На изборима за народне посланике изабрани су: Аранђел Миновић, трговац из Пирота, Нона Петковић, трговац из Завоја и Станча Виденовић, земљорадник из Чиниглаваца.

Јул Крајем месеца у Пироту је основано Тилимарско друштво на иницијативу Министарства народне привреде.

Подигнута Црква Свете Петке у селу Градашница.

За окружног начелника у Пироту постављен је Мићо Љубобратић, херцеговачки војвода који је био потомак познате херцеговачке лозе Љубобратића. Био је један од вођа устанака у Босни и Херцеговини 1857–62. и 1875–78. На месту начелника провео је две године. Био је и утемељивач Друштва Светог Саве у Пироту и његов председник.

23. 11. У Пироту је формирано Учитељско друштво као треће по реду у Кнежевини Србији.

1887.

Изграђен Големи мост на реци Нишави.

Изграђена је нова школска зграда на Пазару.

- 1. 7.** Донето Решење да се изгради касарна у Пироту за смештај сталног кадра. Подигнута касарна се налазила поред Градашничке реке, на месту некадашње Митхад-пашине фабрике. Подигнута је по одобрењу краља Милана.
- 17. 9.** На изборима за посланике су изабрани: Ђорђе Митковић, трговац из Пирота, Станча Виденовић, земљорадник из Чиниглаваца, Стојан Ћирић, земљорадник из Костура и Сотир Манић, земљорадник из Шугрина.
- 1. 11.** У Пирот стигао први воз.

1888.

- 21. 2.** На изборима за посланике изабрани су исти посланици као и на претходним изборима.
- 1. 4.** Почела са радом Задруга за помоћ и штедњу у Пироту. Формирана је као деоничарско-хипотекарна банкарска организација. Тада је од припремљених 2400 деоница пустила у продају прво коло. Појединачна вредност сваке деонице износила је 50 динара са роком отплате од две године.
- 2. 4.** Основано је Пиротско певачко друштво „Момчило“. Усвојен Регулациони план за Тијабару. Основан је први расадник у Пироту, али је убрзо престао са радом.
- 12. 6.** По одобрењу краља Милана у Пироту је отворена Царинарница за контролу робе и путника у железничком саобраћају између Србије и Бугарске. Налазила се на Железничкој станици и отпочела је са радом 1. јула.
- 4. 12.** На изборима за народне посланике изабрани су: Ђорђе Митковић, Аранђел Миновић, Ставра Антић и Добросав Стојановић, сви из Пирота.
- 15. 12.** Почела са радом приватна школа под називом „Пиротска девојачка школа“ која је радила само до априла наредне године када је укинута. У почетку је било уписано 35 полазница, али се број стално смањивао, па је крајем марта наредне године било свега 14 ученица.

1889.

- 1. 4.** Пиротски трговац Живко Антић завештао је износ од 4000 динара за Фонд сиромашних ђака.
- Април** Начелник Пиротског округа Прока Кнежевић увео је прославу празника Благи петак на тадашњој српско-бугарској граници недалеко од села Обреновац. Од тада се сваке године ово редовно одржавало уз учешће како самих Пироћанаца и сеоског становни-

штва са обе стране границе, тако и многобројних гостију из других места, почев од Ниша са наше старне и Софије са бугарске. На оваквим догађањима учествовало је по неколико хиљада људи.

- 24. 5.** У Пироту је основана Позоришна дружина, захваљујући групи ентузијаста, чиновника и угледних грађана — љубитеља позоришта.
- 28. 6.** Позоришна дружина је на Видовдан извела представу „Бој на Косову“.
- У Пироту је формиран Пододбор Друштва „Свети Сава“. Основано је у Београду 1886. године.
- 10. 9.** У Пироту, на стрелишту подно Сарлаха, одржано је Четврто земаљско такмичење у гађању пушком.
- 14. 9.** На изборима за народне посланике изабрани су: Војин Ћирковић, трговац из Пирота, Станча Виденовић из Чиниглаваца и др Коста Динић, лекар из Пирота.

1890.

- 28. 6.** Догодила се једна занимљива трка коњима између двојице официра, Проке Божића и Драгутина Милетића. У питању је опклада у којој је Милетић тврдио да ће растојање између Пирота и Алексинца у оба смера прећи на свом коњу касом за 24 часа а које се обичним ходом коња прелазило за 36 сати. Милетић је растојање од Алексинца до Пирота прешао за 9 сати и 18 минута, али при повратку код села Блато његов коњ „Абдул“ је угинуо и тако је изгубио опкладу од 500 динара.
- 9. 7.** Професор ботанике, Лујо Адамовић први је освојио највиши врх Старе планине Миџор. Био је управник Ботаничке баште у Београду и професор језика у пиротској Гимназији. Током свог службовања у Пироту, на Миџор се пео шест пута.
- 3. 8.** У Пироту је Учитељско удружење Србије одржало годишњу скупштину којој је присуствовао и Васа Пелагић.
- 14. 9.** На изборима за посланике изабрани су: Војин Ћирковић, Станча Виденовић и др Коста Динић.
- За марвеног лекара у Пироту постављен је Антоније Коблишка из Дубровника.

1891.

Почетком године основано је Друштво за производњу и промет пиротских ћилимова и домаћих вунених тканина.

Усвојен Регулацион план за Пазар.

- 21–22. 5.** У току ноћи у кућу свештеника Милоша Велимировића бачена је бомба. Овај случај је касније расветљен као политички обрачун, јер се дознало да су бомбу бациле присталице радикала, док је Велимировић био присталица напредњака.
- 20. 9.** Филип ла Ренотијер де Ферари, изабран је за почасног грађанина Пирота (одлука Општине Пирот бр. 3175 од 20. 09. 1891). Филип је био велики добротвор пиротске општине, Гимназије, основне школе, добротворних друштава и пиротске сиротиње. Његово име уклесано је на плочи добротвора која се налази на старој згради школе Вук Караџић.
- 25. 9.** Одржана прва Окружна скупштина, у згради Гимназије. Седници су присуствовали окружни чиновници и велики број грађана. За првог председника изабран је Станча Виденовић из Чиниглаваца. Пирот је имао 13 фијакериста.
- 2. 10.** Пиротска гимназија наставила је свој рад у тзв. Рабеновом здању.
- 21. 10.** Пиротски трговац Коца Стефановић завештао је износ од 1200 динара за Фонд сиромашних ђака. Оваквих примера било је доста.

1892.

- 28. 4.** На ванредној Окружној скупштини покренута је иницијатива да се откупи кућа Морена Д. Азриела, трговца из Београда за потребе XV пуковске Окружне команде у којој је до тада била смештена пиротска Гимназија.

Почела изградња тврђаве на Црном врху око које су били изграђени артиљеријски ровови и прилазни путеви. Тврђава је подигнута са циљем да држи под контролом у случају рата целу Нишавску долину, пределе према Старој планини, Горњем и Средњем Високу. Цела тврђава је изграђена од великих камених блокова чија дебљина износи 160 цм. Унутра се налази 6 просторија и један велики хол у укупној површини од 180 м².

Од последица грознице — маларије умрла су 54 војника Пиротског гарнизона, што је довело до тога да Министарство војске донесе одлуку о измештању два оболела батаљона из Пирота.

1893.

У Округу пиротском била су 74 учитеља (51 учитељ и 23 учитељице).

- 25. 2.** На изборима за посланике изабрани су: Коста Младеновић — Гага, трговац из Топлог Дола, Раша Милошевић из Београда и Панта Срећковић из Београда.
- 18. 5.** На одржаним изборима за народне посланике изабрани су: Војин Ћирковић, трговац из Пирота, Станча Виденовић из Чиниглаваца, Раша Милошевић, министар народне правде из Београда и др.

Старо занатско удружење прерасло је у „Занатлијско-радничко удружење за варош Пирот“.

Основана Ђачка дружина „Искра“.

Почела са радом Ткачка радионица на основу споразума комисије Министарства народне привреде с једне и представника пиротске општине, Платнарског еснафа и Занатлијског удружења са друге стране. Чедомир Јоксимовић, бивши државни питомец ткачке струке отворио је државну ткачку радионицу (са 60% државног капитала) са најсавременијим разбојем. Касније се са својим капиталом придружио и Петар Х. Виденовић, познати пиротски кројач.

- 25. 8.** У Пироту је основан Окружни пододбор Моравског кола јахача. Оснивачка скупштина је одржана у башти кафане „Стара планина“. Основан је залагањем мајора коњице Крсте Шећковића, окружног начелника у пензији Панте Дробњака и секретара Окружног одбора и резервног официра Чабрића.

1894.

- 21. 1.** Основано је Друштво за куповину државних лозова „Пиротска слога“. Први председник УО био је Никола Ф. Муња, порезник среза нишавског. Куповином лоза, купац је постајао члан друштва, а за сваки купљени лоз плаћало се 2 динара месечног улога, при чему се главница није губила.

Основана Виша женска школа која је радила само годину дана.

Почела са радом прва пиротска штампарија власништво Исака Берахе и извесног Ђошића.

- 9–14. 7.** Лујо В. Адамовић и група истраживача кренула је из Пирота према Старој планини. Ишли су рутом: Пирот–Топли До–Миџор–Вражија глава–Три чуке–Копрен–Понор–Брлог–Височка Ржана–Пирот.

1895.

- 7. 4.** На изборима за народне посланике изабрани су: Петар Вељковић, трговац из Пирота, Голуб Игњовић, трговац из Доброг Дола, Мана Ђорђевић — Торка, земљорадник из Петровца и Младен Панчић, земљорадник из Станичења.

Април На путу за Софију, у Пироту је на железничкој станици свечано дочекано Београдско певачко друштво. Дочекале су их прангије и Пиротско певачко друштво са композицијом Даворина Јенка „Боже братимства“.

- 12. 10.** У Пироту су венчани Радоје Домановић, предавач пиротске Гимназије и Наталија Ракетић, учитељица. Кум је био Јаша М. Продановић, професор.

Од 1895. године па све до 1914. основна школа у Тијабари носила је назив „Краљевска српска основна школа пиротска“.

У Пироту је постојала Метеоролошка станица која је била под директним надзором Опсерваторије при Великој школи у Београду (касније Београдски универзитет).

1896.

- Март** Пиротско певачко друштво гостовало је у Софији у хотелу „Одеса“ који је иначе држао један Србин пореклом из Ужица.

Обављено је пошумљавање Сарлаха када су на простору од 65 хектара засађени буква, храст и цер. На пошумљавању су између осталог радили и кажњени регрути XV Окружне команде.

- 28. 3.** Матуранти пиротске Гимназије састали су се са матурантима софијске гимназије у Цариброду у оквиру прославе Благог петка, затим су Пироћанци са својим гостима били у Пироту а након тога отишли су за Софију код својих пријатеља.

- 11–12. 5.** Пиротско певачко друштво „Момчило“ гостовало је у бугарском граду Пловдиву, где је одржало концерт.

Основано Пиротско обласно учитељско удружење.

Чешки сликар пејзажа, музичар и фолклориста Лудвиг Куба, на свом путу по Балкану, био је у Пироту и оставио доста цртежа и акварела и забележио изванредан број песама са мелодијама из нашег краја.

Почела са радом школа у селу Топли До.

1897.

У Пиротском округу било је 60 основних школа, са 63 учитеља и 25 учитељица. Укупно се школовало 3713 мушке и 407 женске деце. У самој вароши било је 6 школа, 8 учитеља, 13 учитељица, мушке деце 576 и женске деце 240, док је у срезу нишавском било: 29 школа, 25 учитеља, 5 учитељица, мушке деце 1659, женске деце није било.

У Пиротском округу било је: 54 цркаве, 68 свештеника и 6 манастира са 8 монаха. У нишавском срезу је било: 26 цркава, 25 свештеника, 3 манастира и 5 монаха.

- 5. 1.** Грађанско гимнастичко друштво „Душан Силни“ из Београда формирало је своју Подружину и у Пироту. Први председник УО био је Во-

јин Ђирковић, трговац. Друштво је било активно до 1910. године када се спаја са Соколским друштвом.

- 1. 4.** У Пироту је потписан први трговачки споразум између Србије и Бугарске. Свечани банкет поводом потписивања овог споразума одржан је у кафани „Кнез Михаило“. Српску делегацију су представљала 52 делегата које је предводио министар спољних послова Ђорђе Симић, док су бугарску делегацију чинила 43 члана на чијем је челу био министар спољних послова Стоилов.

У Пироту је почела са радом Штампарија, власништво Николе С. Митковића.

Кроз Пирот је прошао Краљ Александар Обреновића на свом путу за Софију.

Основано је „Пиротско општерадничко друштво за међусобну помоћ у случају болести и смрти“.

- 22. 6.** На изборима за народне посланике изабрани су: Пана Бонић, трговац из Пирота, Станча Видеоновић из Чиниглаваца, Војин Ђирковић, трговац из Пирота и Коста Денчић, земљорадник из Барје Чифлика.

- 24. 6.** У Пироту је одржана прва коњичка трка и то из опкладе двојице официра, поручника Ђоке Јанићијевића и потпоручника Боривоја Зечевића. Такмичили су се у то да поручник Јанићијевић крене својим коњем касом од кафане у селу Блато до Пирота и да растојање од 7600 метара пређе за 20 минута. Није успео јер је било доста људи на овом путу и закаснио је 45 секунди.

- 27. 7.** Основано Ловачко удружење „Понишавље“. Први председник др Јанко Сенкијевич.

Почела са радом школа у селу Височка Ржана.

Црква Светог Николе у селу Дојкинци је живописана. Живопис је израдио зограф Аврам Дебарлија.

- 25. 9.** Министар народне привреде одобрио је да се у Пироту уместо додашњег само сточног вашара може поново одржавати мешовити вашар и то након многих молби које су биле упућене што од самих Пироћанаца, што од многих трговаца са стране који су долазили на пиротски вашар.

- 29. 9.** Пиротско певачко друштво „Момчило“ положило венац на гроб Вука Карацића у Београду, приликом преноса посмртних остатака из Беча. На траци је била посвета: „*Пиротско певачко друштво оцу српске књижевности*“. Овом чину присуствовао је и председник пиротске општине Димитрије Мишић, 50 ученика пиротске Гимназије са директором и 13 професора, 3 учитеља и 60 ученика из неколико школа из Пиротског округа.

У току године у Пироту и срезу нишавском било је: 28 крађа, 4 убиства, 3 покушаја убиства, 1 самоубиство, 6 несрећних случајева са смртним исходом, 4 случаја наносења телесних повреда и 7 пожара.

1898.

- 25. 3.** На изборима за народне посланике изабрани су: Танча Ђорђевић – Куклић, трговац из Пирота, Младен Панчић, земљорадник из Станичења и Тодор Поповић, трговац из Сопота.
- 10. 4.** Одржана традиционална прослава празника Благих петак на српско-бугарској граници. Велики број гостију ишао је до Пирота и Ниша и обратно, наши су ишли до Цариброда и Софије.
У Пироту је основано Ловачко удружење.
Основана Недељна празнична школа, чији је програм предвиђао да ученицима (шегртима) пружи основна знања потребна за њихов позив. Школа је имала занатлијски и трговачки одсек. Предавања су одржавана недељом и празницима као и уторком и четвртком увече. Школа је радила до 1914. године.
- 11. 8.** У Пироту је одржано свечано такмичење у гађању Стрелачке дружине коме је присуствовао и краљ Милан у својству кума Пиротске стрелачке дружине, која је тада добила име „Нишор“. Краљ Милан Обреновић постао је почасни грађанин Пирота.
У селу Крупац је основана Стрелачка дружина.
- 9. 10.** Поплава у Пироту у којој је поплављена Тијабара и многи дућани. Вода је била 1 метар.

1899.

- 5. 2.** У Пироту је основана Задруга пиротских ћилимарки чији је основни задатак био да заштити производњу ћилимова, развија и усавршава ову вештину и материјално помаже жене ћилимарке чији је ово био основни посао.
Почела изградња Официрског дома у Пироту (Стари Дом војске), поред Гимназије. Изградња је завршена наредне године.
- 5. 7.** Основана Кројачка задруга. Први председник био је Ђорђе Поповић.
Гимназија у Пироту добила је службени назив: Краљевска српска гимназија „Свети Сава“ у Пироту.
Гимназија у Пироту купила је свој први пијанино који је коришћен у настави музичког образовања.
- 2. 8.** Излила се Градашничка река која је поплавила велики део Тијабаре.
- Септембар** Основана Бојацијска задруга, чији је задатак у почетку био да омогући члановима да лакше набављају материјал, прибор и алат. Бавила се бојењем свих текстилних сировина и прерађевина и унапређивала домаћу радиност и ћилимарство.
- 15. 9.** Основана Пиротска Бојацијска задруга. Први председник УО био је Андон Здравковић.

1900.

По попису Пиротски округ имао је 96. 608 становника. Годишњи прираштај био је 1720. Писмених је било 12. 430 (16 на 100 становника).

1. 3. Окружна скупштина у Пироту донела је одлуку о Регулацији вароши Пирота.
13. 3. У селу Орља формирана је једна од првих земљорадничких задруга у Пиротском округу.
1. 8. Основана је Школа за вештачке женске радове коју је уз новчану помоћ пиротске оштине отворила Рајна Митић, родом из Пирота, која је завршила Женску раденичку школу у Београду.
2. 8. Велика поплава која је захватила Градашницу и Пирот однела је 6 живота (две жене и четворо деце из куће Димитрија Ристића). Биле су поплављене и многе куће у Тијабари и многи дућани. Висина воде била је 1,20 метар.

Основана Грађанска школа, трогодишња школа за припрему ђака за грађански живот. Прве школске године уписано је 56 ученика који су изучавали 15 предмета. Престала са радом након три године.

Изграђен звоник испред Цркве Светог Петра и Павла у селу Рсовци.

У Пироту је поново основан Шумски расадник, када су подигнута два расадника — један у Пироту а други у Бериловцу, где је било садница црног и приморског бора, багрема и гледичја. Расадник у Бериловцу је коришћен за пошумљавање голети у околини Пирота.

XX век

1901.

8. 3. Основана је Виноградарска задруга у Пироту. При оснивању задруге уписао се 81 задругар.
  23. 4. Етнографском музеју у Београду послата су осликана ускршња јаја која је школски надзорник прикупуо са територије Пиротског округа како би употпунио своју колекцију.
- Мај** Око 400 ученика из целог округа, 10 наставника и школски надзорник били су на екскурзији по Србији. Обишли су све веће градове: Ниш, Крагјевац и Београд. Путовали су возом.
- У Пироту је отворена апотека Карла Скацела, Чеха који је постао прави Пироћанац који ће до краја свог живота живети у Пироту.
22. 7. На изборима за народне посланике изабран је Војин Ћирковић из Пирота.

5. 8. На одржаним изобрима за сенаторе изабран је Љубомир Сретеновић, трговац из Пирота који је постао први и једини сенатор Округа пиротског.

15–16. 8. У Пироту је одржана прва изложба говеда, оваца и производа од млека под покровитељством краља Александара и Српског пољопривредног друштва. Прву награду за краву са телетом освојио је Петар Поп Крстић из Пирота а награђен је колубарским биком у вредности од ондашњих 230 динара.

Август Одржан састанак терзијских радника у Пироту (ван града, са леве стране пута за Крупац) на коме се дискутовало о њиховом тешком положају.

1902.

1. 2. Основан Расадник у оквиру Виноградарске задруге у Пироту.

14. 2. Почео са радом Расадник у оквиру Виноградарске задруге.

24. 4. Основано Пиротско радничко друштво. Касније су основани и синдикални пододбори по професијама.

1. 5. У Пироту први пут прослављен Први мај.
Изграђене школе у селима Петровац и Рудиње.
Почела са радом школа у селу Црноклиште.

3. 10. На основу одлуке министра просвете затворена је Девојачка школа у Пироту.

29. 11. У Пироту је основана партијска организација Социјалдемократске радничке партије.

1903.

19. 5. На изборима за народне посланике изабрани су: у округу Тодор Поповић из Сопота а у Пироту Петар Ј. Вељковић, трговац из Пирота.

Изграђене школе у селима Темска, Извор и Церова.

30. 8. Основано Пиротско извозничко друштво потписивањем међусобног уговора оснивача и улогом свог капитала. Оснивачи су били познати пиротски трговци.

7. 9. Почео да излази лист за политику, трговину, науку и књижевност „Граничар“. Изашла су само два броја. Други број је изашао 20. новембра.

- 8. 9.** На првим изборима након Мајског преврата у Пироту су за посланике изабрани: у округу, Сотир Манић, земљорадник из Шугрина; у Пироту Војин Ђирковић.

1904.

- 9. 3.** Виноградарска заруга је организовала курс о зрелом резивању и стратификовању винове лозе.

- 22. 3.** Пирот је задесио јачи земљотрес од кога су зидови многих кућа попуцали, а народ се веома уплашио. Жртва није било.

- 1. 4.** Изашао први и једини пут лист „Пиротски весник“.

- 28. 4.** Престала је са радом Пиротска кројачка задруга основана 1899. године.

Поводом 100. годишњице од Првог српског устанка, општинска управа у Пироту донела је одлуку да се отпочне са уређењем Сарлаха. Да се засади дрвеће и уреде стазе.

Основана је Подружина женског друштва у Пироту која је била чланица Женског друштва из Београда.

- 6. 6.** Почели радови на изградњи нове зграде Гимназије.

Први пут су по пројекту почели радови на регулацији Нишаве у самом граду.

Почела са радом школа у селу Срећковац.

Донета одлука о уређењу предње североисточне стране Сарлаха у парк који је требало да служи као рекреативни простор ондашњег Пирота који је имао око 1.900 кућа и око 10.000 становника.

- 16. 8.** Пиротска Подружина Женског друштва отворила је Женску радничку школу у Пироту.

- 8. 9.** Пиротско певачко друштво „Момчило“ је певало на крунисању краља Петра I Карађорђевића.

- 28. 11.** Основан одбор Социјалдемократске радничке партије у Пироту.

- 20. 12.** У селу Гњилан отворена је Народна књижница и читаоница.

1905.

- 1. 1.** У селу Чиниглавци основана је народна књижница и читаоница и недељно-празнична школа за одрасле неписмене младиће.

У Пироту је први пут одржана пројекција једног филма. Приказивање филма одржано је у дворишту кафане „Стара планина“.

- 10. 7.** На одржаним изборима за народног посланика из Пирота је изабран Коста Стојановић, адвокат из Пирота.

- 20. 11.** Чесма која се налазила у центру на Пазару обновљена је захваљујући пиротским Јеврејима, трговцима, који су већ постојећу чесму уредили и она је задржала свој изглед до данас. Ово је такозвана Папина чесма, по браћи Јакову и Нисиму Папи који су је и обновили.
- 1. 12.** Почео да излази радикални лист „Покрет“. Излазио је четвртом и недељом. Власник је био Димитрије Ж. Савовић, судија. Одговори уредник Димитрије Хаџи Манчић. Цена листа била је 12 динара годишње.
- 16. 12.** Трећи пешадијски пук прославио је своју пуковску славу а у част ослобођења Пирота и околине од турског ропства. У кругу касарне извршено је сечење славског колача, у току дана одржана је игранка на којој је присуствовао велики број грађана.
- 16. 12.** Драмска секција која је радила у оквиру Пиротског певачког друштва је поводом дана ослобођења приказала комад „Бој код Пирота“, аутора Николе Ковачевића.
- 21. 12.** Основано Пиротско обласно учитељско друштво.
- На изложби у Лијежу (Француска) били су изложени ћилимови Ћилимарске задруге из Пирота. Од 119 излагача ћилимова, пиротски ћилимови однели су прву награду. Том приликом одликовани су: Војин Ћирковић, председник Задруге, личном медаљом, Митар Живковић, медаљом части а радничком медаљом: Јордан Ј. Петровић, Даринка С. Младеновић, Краса Т. Ђорђевић, Николија Ранчић, Јевда Т. Манић, Костадин Т. Пешуновић, Рокса А. Костић, Лепосава А. Ћирић Јосиф Панић и Јосиф Јончић.

Децембар У сали хотела „Национал“ Пиротски омладински клуб приредио је забаву са игранком у част оснивања књижнице.

1906.

Пирот је имао 9651 становника. У вароши је било: неожењених 2573, неударних 2399; ожењених 1863, а ударних 1838; удоваца 183, удовица 433, док је разведених, мушких 11 а женских 15. Од стоке је било 270 коња, 526 говеда, 18 бивола, 2 магарца, 1330 оваца, 33 козе, 7323 комада живине итд. Када су зграде у питању било је: 2023 куће за становање, вајата 10, стаја за стоку 182, амбара 293 и 206 кошева.

- 6. 1.** У Београду одржана изложба пиротских ћилимова Пиротске ћилимарске задруге, а затим у Шапцу и у Ваљево.
- 6–12. 3.** Пиротска окружна пољопривредна подружница одржала је курс за калемљење винове лозе и воћака. Курс је одржан у воћњаку Виноградарске уадруге.

- Март** У Пироту је отворена канцеларија Првог српског друштва за осигурање Србија“ из Београда.
Влада је епидемија шарлаха у селима око Пирота.
У Пироту је основан пододбор друштва „Српска браћа“.
- 5. 4.** Припаднице Женске учитељске школе из Београда приликом повратка из Бугарске приредиле су концерт са игранком.
- Април** У селу Петровац формирана је стрељачка дружина која је примљена у Савез стрељачких дружина краљевине Србије. Добила је државну помоћ од 2 пушке и 2000 метака.
- 30. 4.** Одржана Друга радикална конференција за град Пирот у кафани „Два сељака“.
По званичним подацима из Округа пиротског у печалбу је отишло 6000 лица, од тога из среза нишавског 3000, из среза лужничког 2000 а из среза белопаланачког 1000. Највећи број ових печалбара отишао је у Румунију (Влашку), мањи део у Бугарску а најмање је оних који се налазе у Србији.
- 18. 5.** Одржан Срески радикални збор за срез нишавски у Пироту у кафани „Два сељака“.
У Пироту основан пододбор Кола српских сестара који је био активан четири године.
- 9. 6.** У Пироту је боравио Никола Пашић у циљу предизборне кампање и избора који су се одржавали два дана касније.
- 11. 6.** На изборима за народне посланике из Пирота је изабран Велимир Вукићевић, професор Гимназије из Пирота.
- Јул** Организован је штрајк обућарских радника који је имао за повод непоштовање одређених тарифа од стране Стојана Јовановића, власника обућарске радње.
- 26. 8.** Велики штрајк терзијских радника у Пироту, против послодаваца, уз захтев за скраћење радног времена и повећање надница. Штрајк је трајао 39 дана, уз учешће великог броја штрајкача, али је акција завршена без успеха.
- 23–25. 8.** У Пироту је одржан 11. Конгрес Српских земољрадничких задруга Србије у врту кафане „Стара планина“. Конгресу је присуствовало 800 задругара из свих крајева Србије.
Изграђена је звонара у порти Пазарске цркве.
Изграђена црква посвећена Светом Архангелу Михаилу у селу Паклештица.

1907.

- 24. 1–7. 4.** Пододбор Савеза кожарско-прерађивачких радника организовао је штрајк чији је резултат био принуда продаваца да се поштују одређене тарифе..
Изграђена школа у селу Црноклиште.

14. 6. Основана је Пиротска трговачко-занатлијска банка. Председник оснивачког одбора банке био је Петар Живковић, а чланови одбора Петар Ст. Јовановић, Ставра Станковић, трговац и Васа Чичановић, трговац.

6. 7. На основу одлуке Народне скупштине формирана је Општина Гњиланска као самостална општина која је до тада била заједно са селима Велики и Мали Суводол.

Основана Пиротска трговачка-занатлијска банка. Ликвидирана је 1946. године.

5. 8. Трговац из Пирота Петар Живковић отворио је Приватну непотпуну средњу школу за женску децу, како би се женској деци омогућило стицање средњег и вишег образовања. Први директор био је проф. Милан Мајзнер. 1913. године прикључена је пиротској Гимназији.

Београдско женско друштво основало је Ђилимарско одељење у Пироту, прво такво у Србији.

14. 10. Гимназија пресељена из Рабеновог здања, у коме се до тада налазила, у новоизграђену, садашњу зграду Гимназије.

Почео да излази часопис „Глас пиротске омладине“, орган Пиротског клуба. Излазио је месечно а по потреби и више пута по цени од 2 динара. Главни уредник био је Д. С. Живковић.

Апотека „Српски грб“, власника Уроша Волића одликована је на Лондонској изложби Златном медаљом за сопствене производе: „Вода за зубе“, „Течност против реуматизма“, „Прашак противу главобоље“, „Сок од малине противу грознице“ и помада „Пиротска“.

Постављен сат на звонари Саборне цркве у Тијабари. Звонара је била сазидана од надгробних споменика српских гробова код Малог моста и турских код Строшене џамије.

Новембар У Пироту је сакупљено 665 потписа у петицији за опште право гласа.

1908.

8. 1. Почела са радом Женска приватна гимназија у Пироту. Уписано је 20 ученица. Директор је био Милан Мајзнер. Професори предавачи: Владимир Ракић, Јован Поповић, Крста Марић, супленти: Стева Миленковић и Стеван Николајевић, наставници: гђа Ракић и гђа Зорка Велимировић. Професори су радили без хонорара.

Основано Пиротско соколско друштво. Први начелник друштва био је Веља Поповић.

2. 2. Окружни одбор Радикалне странке организовао је велику радикалну забаву са игранком.

- 26. 2.** Пиротски учитељи су на седници наставничког већа донели одлуку о подизању нове школске зграде у Тијабари.
- 25. 4.** У Пироту основано Културно-уметничко друштво „Абрашевић“. Основали су га радници и занатлије из Пирота.
- 18. 5.** На изборима за народне посланике из Пирота су изабрани: Станча Виденовић из Чиниглаваца, Димитрије Војиновић, судија из Пирота и Веља Вукићевић, професор из Пирота.
- У Крупцу је основана партијска организација Социјал-демократске партије.
- Изграђене школе у селима Брлог и Трњана.
- Постављена четири часовника на звонари Тијабрске цркве који су радили све до 1963. године када се звоник урушио а са њим су нестали и часовници.
- Основана Пиротска трговачка банка. Ликвидирана је 1946. године.

Новембар Основан Одбор Народне одбране у Пироту.

- 29. 12.** Изашао први број листа „Момчиловац“, који је издавала Народна одбрана. Делио се бесплатно.

1909.

- 14. 1.** Донет Указ о оснивању Јавне библиотеке у Пироту.
- 14. 1.** Светосавској прослави пиротске Гимназије и Ћилимарске школе присуствовао је и престолонаследник Александар.
- 1. 2.** Почео да излази социјалистички лист „Слободна реч“. Излазио је два пута месечно, по цени од 1,5 динара. Власник Ђорђе Игњатовић, трговац, уредник Милан Анђелковић, кројачки радник. Други број је изашао 22. фебруара.
- 1. 5.** У Пироту је организована првомајска прослава када је изведена демонстарција учесника кроз варош са два јавна збора на којима је говорено о радничким захтевима. Увече је одржано забавно-литерарно вече.
- Изграђене школе у селима Дојкинци, Суково, Барје Чифлик и Присјан.
- 25. 7.** У Пирот је стигло писмо које је руски писац Лав Николајевич Толстој послао пиротском посластичару Лазару Ћирићу.
- У Пироту се први пут појавио телефон.
- Каменорезац из Темске мајстор Матеја израдио је улазну капију и ограду испред Пазарске цркве.
- Завршена изградња Цркве Светог Јована Главосека и Спомен-костурница изгинулим у ратовима у месту Раковица код Крупца.

ПИРОЋАНАЦ ЈАКОВ СТАНОЈЕВИЋ
КАО ЧЕТНИК У МАКЕДОНИЈИ 1908.
ГОДИНЕ

ДОМАЋИЧКИ ТЕЧАЈ
У ПИРОТУ СА УЧИТЕЉЕМ
ВЛАДИМИРОМ НИКОЛИЋЕМ
ИЗ 1908. ГОДИНЕ

Подигнута циглана са бетонским димњаком у Пироту. Градитељ је био Јосиф Гранжак чији је отац био Француз а мајка Српкиња. Овакав бетонски димњак био је први ове врсте у Србији.

1910.

Основана партијска организација Социјалдемократске партије у селу Градашница.

Основана Друштва трезвене младежи „Смиље“ и „Босиље“.

У издању Српске краљевске академије штампана је књига учитеља Владимира М. Николића под називом „Из Лужнице и Нишаве“. Николић је рођен 1872. године у Чајетини. По завршетку учитељске школе био је на служби у селима Стрелцу, а затим у Сопоту и Гњилану.

Изграђене школе у селима Срећковац и Велики Суводол.

Основан Фонд сиромашних ђака основних школа у Пироту.

Почело зидање нове зграде Општинског суда, према наменском пројекту архитекте Александра Јанковића. Завршена је 1912. године.

1911.

1. 5. Поводом празника 1. маја одржана је радничка прослава на којој је учествовало 250 радника, збор је одржан на месту званом Џенар које се налазило у данашњем пиротском насељу Ђерам.

Почеле са радом школе у селима Крупац и Базовик.

Почела са радом Трговачка школа пиротске омладине.

Почео да излази службени лист Окружног одбора Округа пиротског „Пиротска окружна самоуправа“. Излазио два пута месечно. Није сачуван ниједан примерак.

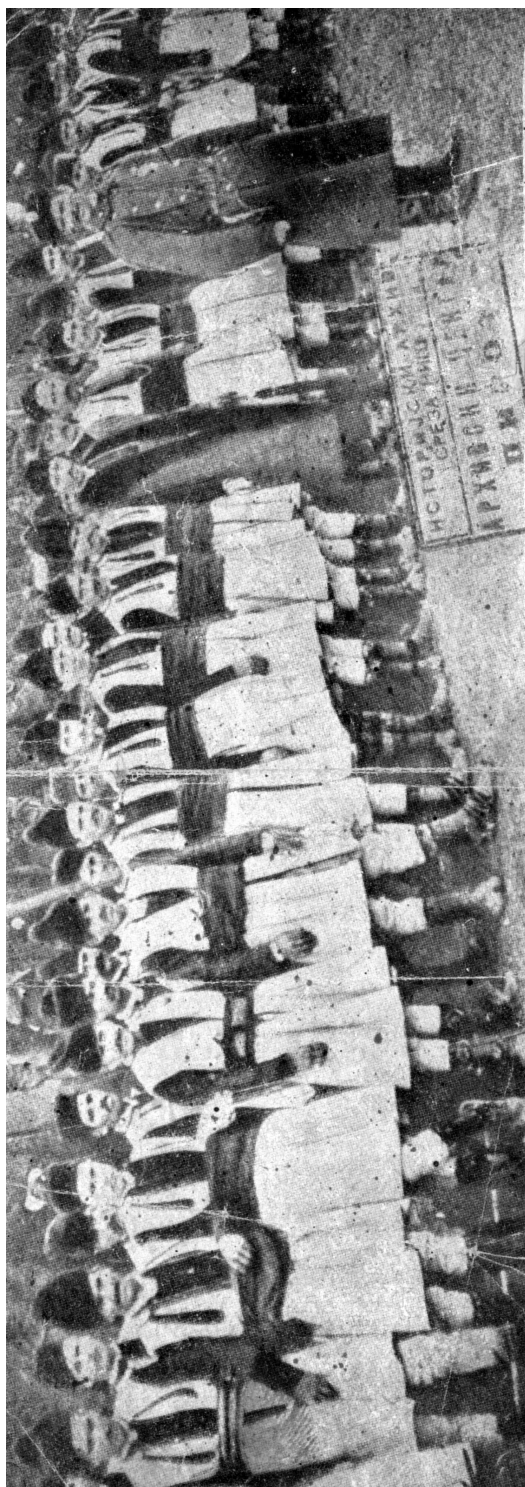
Октобар У Пироту је одржан штрајк терзијских радника.

1912.

У Пироту је било 2114 домова, са 10. 547 душа и то 9. 967 Срба, 330 Рома и 250 Јевреја.

1. 4. На изборима за народне посланике из Пирота су изабрани: Веља Вукићевић, професор из Пирота и Јонча Тричковић, земљорадник из Крупаца.

27. 9. У Официрском дому пиротског гарнизона командант Друге српске армије ђенерал Степа Степановић обратио се официрима XIV пука „Стеван Синђелић“ који је требало да прође кроз Бугарску за

ПИРОТАЊЦИ КОЈИ СУ СЕ ОДАЗВАЛИ ПОЗИВУ НА МОБИЛИЗАЦИЈУ ИЗ 1912. ГОДИНЕ

македонско бојиште: „Господо, ви ћете пре преласка турске границе проћи кроз братску нам земљу Бугарску. Немојте дозволити да ма каквим својим поступцима наши војници даду разлога томе народу тамо да се о српској војсци рђаво мисли. Покажите да је српски војник питом, племенит и да уме да поштује туђе обичаје и туђу својину“.

Изграђено градско купатило које је било при пиротској Окружној војној болници, једино модерно купатило којим је располагала српска војска, с више тушева и великим апаратима за дезинфиковање рубља и одела.

Изграђене школе у селима Базовик и Шугрин.

Основана Пиротска окружна штедионица. Радила је до 1941. године.

- 6. 10.** Мобилисани војници 3. пешадијског пука II позива отишли су на бојиште, преко Ниша за Печењевац.

У Пироту се опет појавила куга, од које су нарочито пострадали становници Пољске Ржане.

Почео да излази лист „Пиротски одјек“, орган Самосталне радикалне странке у Пиротском округу. Одговорни уредник био је Михаило Цонић.

1913.

- 18. 4.** Након доласка у Пирот генерал Степа Степановић добио је наређење Врховне команде да се под његову команду стављају сва пиротска утврђења и сви опсадни топови и хаубице које су биле код Једрена.

- 16. 5.** Резервисти који су позвани на прозивку и смотру окупили се у Тијабари.

- 7. 7.** Бугарска војска подржана артиљеријом напала је оба крила трећег пешадијског пука на Тумби. У овој борби Пироћанци, трећепозивци, показали су изузетну храброст и у више наврата одбили јаке нападе Бугара, након чега су они били приморани на повлачење.

- 7. 7.** Делегацију бугарске владе у којој су били генерал Паприков, Иванчев, Топлаников и руски војни аташе Романовски а која је дошла да моли за примирје, у Пироту је примио генерал Степа Степановић, а затим је делегација продужила за Ниш.

- 22. 8.** У Пироту свечано дочекани војници I позива 3. пешадијског пука, по повратку из балканских ратова.

Колера у Пироту. Из протокола Старе и Саборне цркве види се да је у самом Пироту умрло 126 лица (Пазар 79 и Тијабара 49).

По годинама, смртност је била следећа: до 20 година 19 људи; од 20 до 40, 34 лица; од 40 до 70, 70 лица.

Последњи пут су на височким пашњацима боравила стада оваца Црновунаца са севера Грчке. У Пироту су се окупљали са великим стадима и то само у Тијабари где су се као на каквом малом сајму сточарства уговарали послове и узимали кредите од пиротских трговаца и пословних људи да би презимили зиму на пашњацима у Високу и очували стада. Од пиротских трговаца највеће послове закључивали су Анта Антић, Алекса Антић, Петар Банковић, Милутин Ђурић и Милутин Манчић. Ова стада оваца обично су бројала од 50 до 300 грла. Са собом су водили и по десетак товарних коња које су у лето сељацима изнајмљивали за вршу.

1914.

Март

Штрајк ученика пиротске Гимназије који је трајао неколико дана због неоправдане строгости и прекомерног давања слабих оцена. Након штрајка неколико ученика је удаљено из школе.

Подигнута и освећена Црква Свете Петке у селу Мали Суводол.

14. 6.

Основана Виша Ћилимарска школа у Пироту.

16. 6.

Поплава у Пироту, од које су пострадале многе куће Пироћанаца, и Стара црква је била полављена.

28. 6.

На Видовдан је одржан јавни час Соколског друштва Пирот у Градићу на Калеу.

8. 8.

У Пироту се видело помрачење Сунца које је трајало од 13 до 14 часова.

Октобар

Пирот је захватила епидемија тифуса-пегавца, која је трајала четири месеца.

1915.

21. 1.

Резервна пиротска војна болница, која је овај назив добила у току повлачења, припојена је Моравској војној болници.

У периоду од јанура до марта епидемија пегавца харала је Пиротом свом силином. Свакодневно су возови довозили болесне војнике са разних страна а највише из Ниша јер тамо није било довољног смештаја. У пиротској болници радило је неколико хонорарних страних лекара, три Швајцарца (др Хуг, др Пако и др Жанре), два Пољака (др Мавешски, др Штемплербег) и један Румун (Лазарес). Поред њих била су два заробљеника: др Лутер и др Ковач. Од медицинара била су два руска Јеврејина — Пупко и Бернштејн и два мобилисна српска лекара Чеда Николић и Милутин Велимировић.

НЕМАЧКИ ЦЕПЕЛИН ИЗНАД ПИРОТА ЗА ВРЕМЕ ОКУПАЦИЈЕ 1915. ГОДИНЕ

- 16. 6.** Велика поплава у Пироту, када је вода стигла до Пазарске цркве.
- 19. 9.** Зграда пиротске Гимназије преузета је од стране војске, а по наређењу команданта Друге армије, како би се у њој сместила болница енглеска мисије.
- 23. 9.** Изнад Пирота је летео бугарски авион из кога су бацани леци у којима су се позивали војници српске војске, пореклом Македонци, да пређу у бугарску војску.
- 13. 10–14. 10.** Без објаве рата Бугари су у току ноћи прешли у напад дуж целе српско-бугарске границе. Од борби на овом делу фронта, посебно значајна била је она на Дреновој глави. Најпре су Бугари напали Драганов врх, на коме се налазила 1. чета 3. батаљона III пешадијског пука и након веома тешких борби, пробили су фронт изнад Суковског манастира и Пусте Држине. Уследио је напад на Дренову главу. Губици су били обострано велики: погинуло је или рањено више од 370 српских војника и официра. Бугарски губици били су преко 1.500 војника избачено из строја.
- 15. 10.** Почела бугарска окупација Пирота у Првом светском рату која је трајала до 27. 9. 1918. године.
- 25–26. 10.** На Дреновој глави одиграла се једна од најтежих битака у пиротском крају у Првом светском рату, када су Бугари напали српске положаје. Број погинулих био је велики нарочито на бугарској страни.
За време окупације Основна школа у Тијабари носила је назив „Б`лгарско народно училиште“.
- 12. 11.** Бугарска војска је у месту званом Јанкова падина код Беле Паланке стрељала многе свештенике из пиротског краја. Тада су настрадали свештеници Алекса Јовановић, Јован Ненчић, Станко Костић, Ђорђе Јовановић, Милан Поповић, Ђорђе Пешић, Драгомир Јовановић, јеромонах Серафим из Суковског манастира и други.
- Децембар** На небу изнад Пирота појавио се цепелин или дирижабл, који је изазвао велико интересовање код Пироћанаца. Кретао се у правцу Бугарске. Овај несвакидашњи догађај забележен је и фотоапаратом и слика се налази у Музеју Понишавља.
- 25. 12.** Бугарске окупационе власти издале су наредбу да се изврши попис целокупног мушког становништва у Пироту од 18 до 50 година, без обзира на то да ли су служили у српској војсци или нису.
- 1916.**
- 1. 3.** Бугарска окупаторска власт из Пирота и околине у само једном дану интернирала у унутрашњост Бугарске око 600 грађана. Иначе, ово се наставило током целог периода окупације када је интернирано више хиљада људи из пиротског краја.

У првој српској основаној школи у Солуну радили су као учитељи Љубица Крчевић и Тодор Ђирић из Пирота. Школа је радила до 1919. године.

1917.

- 17-27. 8.** Бугари у Пироту завели опсадно стање. Извршен је претрес кућа и других зграда ради одузимања сакривеног оружја и отимања српских књига, часописа и листова који су касније спаљивани на Малој пијаци у Тијабари. Многе старе књиге су однете за Софију. Тада је однета и цела билиотека из пиротске Гимназије.

ПИРОТСКИ БОРЦИ ИЗ ТРЕЋЕГ
ПЕШАДИЈСКОГ ПУКА
НА СОЛУНСКОМ ФРОНТУ,
1917. ГОДИНЕ

1918.

- 27. 9.** Бугарске војне и цивилне власти су напустиле Пирот.
- 28. 9.** Образована привремена власт у Пироту из редова Народне одбране, како би се одржавао ред и безбедност до доласка српске или савезничке војске. Тада је организован и Одбор грађана града Пирота који је имао задатак да дочека ослободиоце.
- 13. 10.** Пирот је ослобођен када су у варош први ушли француски војници са једном јединицом Сенегалаца, који су код Пироћанаца посебно изазвали велико интересовање пре свега због боје своје коже.
- 31. 10.** У Пирот су се вратили свештеници СПЦ из Пирота, које су Бугари били интернирали у Бугарску.
- 18. 11.** Изашао први број листа Пиротски гласник, недељни ванпартијски лист. Цена 30 динара годишње. Власници Алекса Поп-Митић и Војин Ћирковић.

1919.

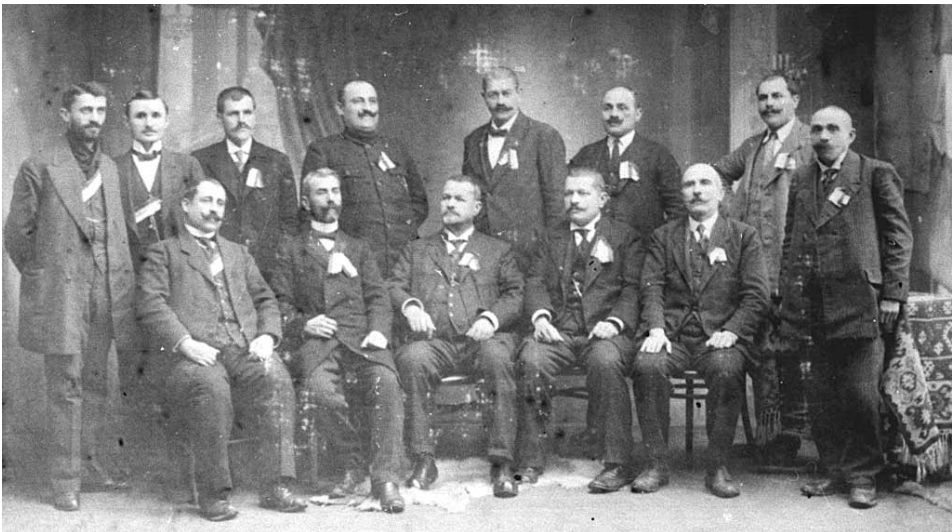
- 29. 1.** Почела са радом школа у Тијабари.
У Гимназији је отворена прва ђачка кухиња, која је са мањим прекидима радила током целог периода између два рата. Након Другог светског рата, скоро све школе имале су овакве кухиње.
- 1. 5.** Након обнове зграде Гимназије, коју су Бугари били демолирали, почела је настава и то само за ученике првог и другог разреда. Школска година трајала је два месеца. Ученици зато нису оцењивани већ су полагали разредне испите.
- 19. 5.** Пирот је посетио краљ Петар I Карађорђевић.
Отворене школе у селима Паклештица и Градашница.
Основано Пиротско црквено-певачко друштво Успеније Св. Богородице.

1920.

- Број становника у Пиротском округу износио је 134.714, на основу којег је Државни бирачки одбор утврдио да Пиротски округ има право на избор четири народна посланика.
- 31. 3.** Формирано је Пиротско електрично и индустријско друштво, на иницијативу имућнијих Пироћанаца, трговаца, хотелијера, занатлија а са циљем да се електрификује град.
- 14. 4.** Одржана Оснивачка скупштина Земљорадничке задруге у селу Дојкинци.

ДОЧЕК ОСЛОБОДИОЦА 1918. ГОДИНЕ

ОДБОР ПИРОЋАНАЦА ЗА ДОЧЕК ОСЛОБОДИЛАЦА 1918. ГОДИНЕ

Изграђени су крилни делови зграде Гимназије и Соколана.

Изграђена нова школска зграда у селу Осмаково.

Подигнута је нова звонара у порти Манастира Пресвете Богородице у Сукову. Изградило ју је руско-светогорско братство. Звонара има пет звона.

У Пироту је формиран Пиротски омладински лоптачи спорт клуб (ПОЛСК).

Почеле са радом школе у селима Велики Јовановац, Враниште и Пољска Ржана.

Отворена Женска занатска школа, двостепена установа, чији су оснивачи били Министарство трговине и индустрије и Подружница женског друштва у Пироту. Школа је радила као Нижа женска школа (трогодишња) и Продужена (двогодишња). Постојао је и одсек за ћилимарство.

22. 8. На локалним изборима у Пироту победу су однели комунисти. За председника општине изабран је пекарски радник Недељко Стојић.

14. 10. Отворено педагошко одељење при пиротској Гимназији.

При Радничком дому у Пироту отворено је Забавиште као установа за збрињавање и васпитање деце предшколског узраста.

10. 11. Расписана лицитација за подизање затвора у дворишту Округног суда у Пироту.

Почела са радом школа у селу Пољска Ржана.

1921.

Према попису становништва у срезу нишавском живело је 52.404, а у општини Пирот 10.548 становника.

25. 2. Почела је са радом Народна књижница и читаоница у селу Велики Суводол.

У Пироту основан Дом ратне сирочади, чији је оснивач био Удружење ратних инвалида.

У хотелу „Национал“ група младих Јевреја извела је позоришни комад „Тора“. Комад је изведен два пута.

Отворена школа у селу Велики Јовановац.

9. 9. Испред капије куће своје несуђене љубави Петра Пере Манчића, његова несуђена љубав Јулијана извршила је самоубиство револвером. Овај трагичан догађај забележен је и у песми „Бледа Јула“, коју су највероватније смислиле пиротске ћилимарке. Ово двоје младих чију су љубав бранили родитељи познати су и као пиротски Ромео и Јулија.

7. 11. Почела са радом Народна књижница и читаоница у Гњилану.

8. 12. Почела са радом Народна књижница и читаоница у селу Паклештица.

ЈЕДНА ПИРОТСКА ПОРОДИЦА ПОЧЕТКОМ
ТРИДЕСЕТИХ ГОДИНА ПРОШЛОГ ВЕКА

ПИРОЋАНКА С ПОЧЕТКА ТРИДЕСЕТИХ
ГОДИНА ПРОШЛОГ ВЕКА

СА ЈЕДНОГ ОД ВЕНЧАЊА У ПИРОТУ, ОКО 1920. ГОДИНЕ

1922.

- 7. 4.** На празник Благовести пиротски обућар Сотир Љубеновић покло-нио је Старој цркви на Пазару икону Богородице, назване Утеши-тељка.
- Почела са радом Термоелектрана код Великог моста. Једна машина од 50 КС произвођила је 35 kWh електричне енергије на сат, а дру-га од 120 КС — 90 kWh. Престала је са радом 1957. године.
- 9. 5.** Почели радови на постављању електричне мреже у Пироту.
- Основана Пиротска есконтна банка. Радила је до 1941. године.
- Основан тамбурашки оркестар „Чавдар“. Оснивач је био Сретен Минчић Чавдар. Оркестар је постојао до 1930. године.
- Пиротско обласно учитељско удружење се поделило на више учи-тељских друштава по срезовима, па је тако основано и Учитељско удружење среза нишавског. Тада је бројало око 40 чланова.
- 15. 7.** Настао лоптачки клуб „Омладинац“. Клуб престао са радом 1944. године.
- 12. 8.** У Пироту је упаљена прва сијалица. Струја из термоелектране на Нишави потекла је ка домовима Пироћанаца.
- Настао Лоптачки спорт клуб „Грађански“.
- Почела са радом школа у селу Велико Село.
- 13. 12.** Управа Занатлијског еснафа донела одлуку о куповини једног де-ла Рабеновог здања (део између данашње кафане „Србија“ и По-ште).

1923.

- Јануар** Крајем месеца у Суковском манастиру боравио је Свети владика Николај Велимировић.
- 27. 2.** Почела са радом Народна књижница и читаоница у селу Извор.
- Пироћанац Стеван Вељић Крсјанка приредио прву самосталну из-ложбу меда у Пироту. Иначе, он је учествовао на изложбама: 1911. у Београду, на Свесловенској изложби у Москви 1912. годи-не, на изложби у Нишу 1930. и на Земаљском велесајму у Осјеку 1930. године, где је награђен златном медаљом.
- Започети радови на изградњи пиротског Кеја, захваљујући дугого-дишњем посланику пиротског округа Вељи Вукићевићу.
- Изграђени станови за учитеље при школи у Крупцу.
- 12. 4.** Група од 56 Пироћанаца са свештеником Атанасијем Џунићем по-сетила је манастир Хиландар на Велики петак, где је веома свеча-но дочекана. Ови ходочасници су богато даривали сам манастир као и многе друге манастире и скитове на Светој Гори. У Пирот

су са Свете Горе стигле две иконе: икона мајке бојје „Млекопитателница“ која је однета у Саборни храм у Тијабари и „Достојно јест“ која је постављена у Пазарској цркви.

- 15. 4.** Почела са радом Пиротска кредитна банка. Главница капитала 2.000.000 динара, резервни фонд 1.000.000. динара.

Свој рад обновила је Школа трговачке омладине која је имала два разреда, у првом 38, а у другом 34 ученика.

Ученици педагошког одељења при Гимназији основали су своје удружење „Нова светлост“. Од 1926. године ово удружење је носило назив „Јован Миодраговић“ као успомена на нашег познатог педагошког радника.

- 20. 6.** На седници Суда општине града Пирота донета је одлука да се Кеј поред Нишаве назове „Вељин кеј“ у знак захвалности и признања дугогодишњем народном посланику Пиротског округа Вељу Вукићевићу, министру поште и телеграфа, јер је највише учињено да се уради регулација Нишаве.

- 28. 6.** На Видовдан положен је камен темељац за нову двоспратну зграду, на просотру старе школске зграде у Тијабари.

Примљена 23 домаћинства за нове житеље града Пирота на основу Закона о општинама.

У 23 села нишавског среза било је 515 мајстора лончара — грнчара.

- 23. 9.** Обновљен рад Окружног одбора Црвеног крста Пирот, након завршетка Великог рата.

Основан Подмладак Црвеног крста у Пироту. Прво у нижим и вишим разредима Основне школе у Тијабари и на Пазару.

- 19. 12.** Основан је Одбор Црвеног крста села Црноклишта.

1924.

- 18. 2.** Почела са радом Народна књижница и читаница у селу Горња Држина.

Одлучено да се подигне нова општинска зграда. Вредност радова 700.000 динара.

Отворена прва приватна школа, Трговачка школа пиротске трговачке омладине. Прве године уписано је 59 ученика. Школа је радила до 1940. године.

Изграђене нове школске зграде у селима Велики Јовановац, Паклештица, Присијан, и Расница.

- 14. 4.** Почела са радом Народна књижница и читаоница у селу Барје Чифлик.

Септембар Подигнут је мермени споменик у част умрлих грчких војника на Тијабарском гробљу.

- 12. 9.** Одлуком Одбора пиротске општине део земљишта на коме су сахрањени грчки војници и на коме се налази споменик, уступљен је као трајна својина грчкој држави.
Код села Станичења ухапшен Јосип Колумбо, секретар Покрајинског комитета КПЈ, приликом растурања летака са комунистичком пропагандом. Провео је годину дана у пиротском затвору.
- 29. 10.** Почела са радом Народна књижница и читаоница у селу Расница.
- 29. 12.** Свечано освећен и откривен споменик ослободиоцима Пирота од Турака у Тијабари.

1925.

- 7. 1.** Свечано је отворен Дом занатлијског еснафа. Кафана у приземљу је названа „Еснаф“, па је касније и цела зграда понела ово име. У оквиру овог дома радио је и биоскоп.
- 27. 1.** Освећена је новоподигнута школа у Тијабари.
Основана Пиротска централна банка. Радила је до 1941. године.
Почело са са изградњом пруге уског колосека од Сукова, уз долину реке Јерме до Раките и рудника „Јерма“ у дужини од 27 км и 200 м.
Изграђене нове школске зграде у селима Пасјач и Пољска Ржана.
Подигнута капела у оквиру Суковског манастира а посвећена је Успењу Пресвете Богородице.
- 13. 4.** Синдикална подружница кожараца у Пироту организовала је штрајк. Око 50 опанчарских радника тражило је повећање зараде за 20%., Захтеву је удовољено па је штрајк прекинут.
Хаџика Сева Џунић из Јерусалима је донела копију чудотворне иконе Пресвете Богородице „Избавитељке“ и поклонила је Саборној цркви у Тијабари.
Настао Раднички лоптачки клуб „Будућност“. Престао са радом 1927–28. године.
- 1. 8–1. 9.** У организацији Одбора Црвеног крста у Пироту одржан је Друштвени дан, манифестација у којој су прикупљани добровољни прилози у новцу. Прикупљено је 4. 327 динара.
Живојин Васић отворио фотографску радњу која је била добро позната генерацијама Пироћанаца као “Фото Васић“. Затворена је 2013. године.
- 10. 8.** Отворена Учитељска школа у Пиорту.
Отворене школе у селима Блато, Понор, Рагодеш, Росомач, Пасјач и Присијан.
- 26. 12.** У Нишу одржана пољопривредна изложба на којој су монаси из Суковског манастира изложили пиринач произведен на њиховом имању, за који су добили диплому.

ЗГРАДА СУДА У ПИРОТУ

ПИРОТСКИ УЧЕНИЦИ ПОД МАСКАМА ПИРЛИКОМ ЈЕДНОГ ПРАЗНИКА (КОЛЕДЕ)

ТРГ КРАЉА ПЕТРА У ТИЈАБАРИ

УЧЕНИЦИ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ У СЕЛУ ГЊИЛАН ИЗ 1925. ГОДИНЕ

1926.

- 7. 1.** У Пироту основан Раднички спорт клуб.
- 26. 3.** На основу одлуке Министарства просвете отворено је прво забавиште у Пироту, на Пазару. Прве године уписано је 50 детета (32 дечака и 26 девојчице). Почело је са радом тек 13. децембра.
- Снимљен неми филм о Пироту под називом „Кроз пиротску чаршију“ у режији београдске филмске куће „НОВАК“. Пиротски трговци и занатлије који су финансирани снимање филма дали по 200 динара. Овај филм је до 1934. године чуван у сефу месара Саве Радовановића када га је те године, 16. јануара, дао на реверс Миодрагу М. Милошевићу, просветару Соколског друштва у Пироту. Касније се изгубио сваки траг овом филму.
- Почели радови на регулацији реке Нишаве, узводно од Големог моста. Упоредо са овим радовима почела је и изградња Кеја.
- У Пирот је стигао први радио-апарат који је из Прага донео Сава Радовановић, месара из Пирота.
- Основана Привредна банка Пирот. Престала са радом 1941. године.
- Изграђене нове школске зграде у селима: Блато, Костур, Ореовица, Добри До, Чиниглавци, Понор и Велико Село.
- У селу Петровац основана је Земљорадничка задруга.
- 30. 6.** Велика поплава у Пироту. Поплављена Пазарска црква. Приликом поправке пода у цркви пронађена камена плоча са двоглавим орлом. Након тога извршена је реконструкција саме цркве.
- Јун** Крајем месеца у Пољској Ржани основан је Лоптачки спорт клуб „Конкордија“.
- 17. 7.** Почела су са радом Народна књижница и читаоница у селу Велики Јовановац.
- 6. 10.** Основано Муслиманско певачко друштво „Братство“. Оснивач и председник Миле Реџеповић, секретар Најдан Дурмишевић. Имало је 68 чланова. Друштво је давало приредбе у Пироту и Белој Паланци. Престало са радом 1930. године.
- 17. 10.** Почела изградња нове зграде Учитељске школе у Пироту, на месту где је некада била турска болница.
- Основан војни оркестар при 3. пешадијском пуку. Један група свршених питомаца 3. класе војне музичке школе из Вршца дошла је у Пирот и постала Војна музика 3. пешадијског пука. Капелник оркестра био је Фрања Микулаш, иначе пореклом Чех који је пре доласка у Пирот био професор Војне музичке школе. Често су недељом приређивани у парку промендани концерти. На отвореном свирао је обично дувачки састав. Имали су и тзв „штрајх“ оркестар. То је био мали симфонијски састав. Најпознатији међу музичарима били су без сумње они који су овде остали све до почетка рата 1941. године. Они су постали пиротски зетови. То су виолиниста Чоаш Иван и Виктор Равникар, кларенитисти Маринчек и

ДВА ПИРОЋАНЦА ИЗ ДВАДЕСЕТИХ ГОДИНА
ПРОШЛОГ ВЕКА

*Панта Пауновић,
Пиротски поштар*

ПИРОТСКИ ПОШТАР ПАНТА ПАУНОВИЋ
НА ДОПИСНОЈ КАРТИ ИЗ 1926. ГОДИНЕ

ГИМНАЗИЈСКИ ПЕВАЧКИ ХОР ИЗ 1925. ГОДИНЕ

Грос, челиста Петар Драгичевић, басиста Јордан Спасић, хорниста Сашек. Признање музичарима био је позив на концертирање у Врњачкој Бањи. Било је то у лето 1930. и 1931. године. Овај пиротски војни оркестар био је толико добар, да је чак замењивао и оркестар Краљеве гарде.

У Саборној цркви у Тијабари, постављена је спомен-плоча са именима Пироћанаца, погинулих и умрлих у ратовима 1912–1918. године.

- 13. 12.** Отпочело је са радом Државно дечије забавиште у Пироту у згради Окружног начелства.
- 26. 12.** Почео са радом хотел „Национал“, након реновирања и изградње другог спрата.

1927.

Почела експлоатација угља у руднику „Јерма“ Ракита. Главни акционар био је Драгиша Матејић. Акционар је био и краљ Александар са улогом од 20 милиона динара.

Почели радови на исушивању Барја, који су завршени следеће године.

Изграђена нова школска зграда у селу Градашница.

Завршена градња зграде Женске радничке школе у Пироту (зграда бившег Дечијег дома до Старе цркве на Пазару).

Пироћанци Ђорђе Ранчић Ранчин и Светозар Стефановић Вележ, обојица терзијски радници на бициклима су кренули кроз Краљевину Срба, Хрвата и Словенаца. Од Пирота, Књажевца, Неготина, код Кладова су прешли Дунав, наставили према Кикинди, Новом Саду, Суботици, Винковцима, Загребу, Љубљани, Постојни, ка Истри а онда обалом ка Дубровнику и Боки Которској. А затим преко Сарајева, Ужица, Сталаћа и Ниша стигли поново у Пирот.

- 2. 6.** Пиротски округ и Пирот посетио је краљ Александар Карађорђевић, са председником владе Вељом Вукићевићем.

Код места Врба у близини села Нишор, народ Пиротског округа подигао је споменик борцима за ослобођење Пирота и околине од турског ропства.

- 19. 11.** На основу одлуке Министарства просвете у Тијабари је отворено забавиште. Отпочело са радом 29. новембра.
- 28. 11.** Основана Земљорадничка задруга у селу Осмаково.

1928.

Срез нишавски имао је 68.200 становника и 10.351 домаћинство. Пирот је имао 10.534 станованика.

- 12. 2.** Прва пиротска феријална дружина, под званичним називом XXVI Подружница Феријалног Савеза основана је у Гимназији.

Мај

Срушена Царева цамија у Пироту која је била напрсла услед земљотреса. Пре тога служила је као војни магацин. При рушењу, наишло се на остатке делића малтера са остацима фресака. Нађен је и један сребрни венац који је био око главе неке иконе кога је свештеник Милија Јончић однео у Саборну цркву. Налазила се у центру града (код јужног улаза у садашњи Дом културе). Извршено зидање пиротског Кеја.

Изграђен дрвени трем испред припрате цркве у Темачком манастиру.

Одржан Жупски слет сокола у Пироту.

Основана земљорадничка задруга у селу Сопот.

Обновљен рад Фонда сиромашних ђака основних школа у Пироту, који је престао са радом 1915. године.

Почела са радом школа у селу Бериловац.

17. 10. Почело да ради Забавиште у Тијабари. Прва забавиља била је Емилија Пешић.

16. 11. Почеле са радом Народна књижница и читаоница у селу Блато.

1929.

15. 3. Обновљен је рад Подмлатка Црвеног крста Основне школе у Тијабари на седници наставничког већа.

21. 3. Одржана оснивачка скупштина пододбора Кола српских сестара у Пироту у Официрском дому. За првог председника изабрана је Јордана Божиловић Старчевић.

29. 3. Почела са радом Народна књижница и читаоница у Крупцу.

15. 4. Основан Спортски клуб „Победа“. Радио је до 1944. године.

12. 8. Почела са радом народна књижница и читаоница у селу Трњана. Снимљен филм „Рударева срећа“. Филм је снимио Јосип Новак, а у главним улогама били су Љубица Вељковић, популарна београдска глумица са уметничким именом Анита Мир, и Пироћанац Чедомир Пенчић, пиротски геодет, кога је случајно испред хотела „Национал“ видео режисер Јосип Новак. Снимање филма финансирало је предузеће „Јерма“.

Отворене школе у селима Јеловица и Држина.

18. 9. Основана је Ђачка трпеза при Гимназији у Пироту чији је задатак био да обезбеди три obroка дневно за најсиромашније ђаке а који су се плаћали из благајне Подмлатка Црвеног крста школе.

1930.

3. 3. Бугарски терориста Асен Николов (родом из Поганова) бацио је две бомбе у Пироту. Једну у хотелу „Национал“ а другу испред месарнице браће Радовановић. Том приликом погинуо је Влада

ПИРОТСКИ УЧЕНИЦИ ИЗ 1929. ГОДИНЕ

Митић, бравар, а рањени су Мацко Костић, Миливоје Пешић, професор, Милорад Пешић, поручник, Зора Чавка и Даринко Јовановић.

Март

Основан је Спортски клуб „Јединство“ из Нове мале.

Основана Соколска чета у селу Гњилан.

Изграђене нове школске зграде у селима: Нишор, Јеловица, Држина и Гостуша.

4. 6. Дошло до физичког обрачуна мештана села Дојкинци и Гостуша. Сукоб је избио због спора око сеоских утрина „Равно бучје“ и „Браткова страна“ које су по одлуци Апелационог суда припале селу Дојкинци. У овом сукобу рањена су и два сељака.

7. 6. Почеле са радом Народна књижница и читаоница у селу Станичење.

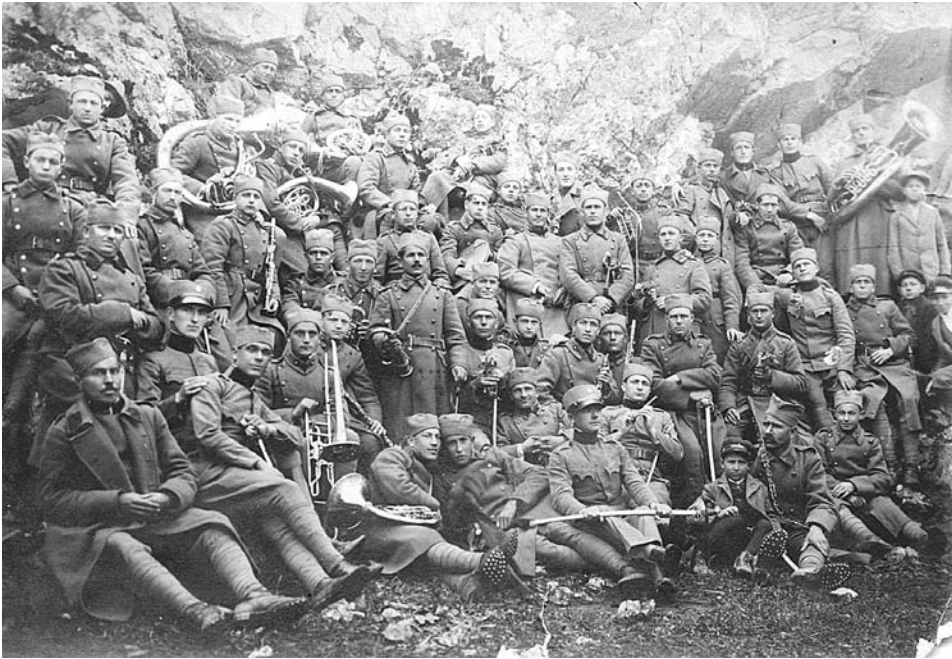
Отворена школа у селу Гостуша.

3. 9. Трећи пешадијски пук и грађани Пирота свечано су испратили стару пуковску заставу која је била са пуком у свим борбама од 1912. до 1918. године. Замењена је новом која је стигла у Пирот 9. септембра када је такође свечано дочекана.

Децембар Формиране су соколске чете у селима Крупац и Велики Јовановац.

ПОДОФИЦИРИ ТРЕЋЕГ ПЕШАДИЈСКОГ ПУКА У ПИРОТУ СА СВОЈИМ КОМАНДАНТОМ ИЗ 1930. ГОДИНЕ

ОРКЕСТАР ТРЕЋЕГ ПЕШАДИЈСКОГ ПУКА У ПРИОТУ ИЗ 1930. ГОДИНЕ

1931.

Према попису становништва нишавски срез имао је 72.759, док је Пирот имао 2.415 домаћинстава са 11.215 становника. Од тога 35.511 или 50,9 % женског становништва.

Од укупног броја становника изнад 11 година, у срезу нишавском било је 61,9 % неписмених, срезу цариградском 40 %, лужничком 67,3 % и белопаланачком 67,9 %.

Општинска управа је донела одлуку да се корито потока Боклуце, који је пролазио кроз Пазар, а који је пресушио, затвори и претвори у бетонски колектор.

26. 2. Основано Тамбурашко друштво „Бранко Радичевић“ у Пироту.

24. 4. Почела са радом Пољопривредна књижница и читаоница у селу Трњана.

Мај Формирана је соколска чета у селу Трњана.

29. 5. Почела са радом Пољопривредна књижница и читаоница у селу Гњилан.

Почела са радом Пољопривредна књижница у селу Црноклиште.

Изграђене нове школске зграде у селима Камик, Рсовци, Рагодеш и Церова.

Почеле са радом школе у селима Копривштица и Сиња Глава.

28–30. 6. У вежбаоници Учитељске школе одржана је изложба ђачких и наставничких радова школе на Пазару. Било је преко 2000 посетилаца.

6. 8. Основан Спорт клуб „Гњилан“. Први председник био је Ђорђе Ранчић.

Август Формирана соколска чета у селу Сопот.

1932.

Март Формирана соколска чета у селу Пољска Ржана.

15. 3. Основана је Заједничка спортска управа Нишавске жупе која је обухватала Округ пиротски.

Изграђена нова школска зграда у селу Копривштица.

Мај Формиране соколске чете у селима Власи, Костур, Срећковац и Гњилан.

9. 6. На Вазнесење, прослављен дан Црвеног крста, као успомена на десетогодишњицу венчања Њ. В. Краља и Краљице. У свечаној поворци учествовали: соколи, скаути, одред болничара из бановинске болнице, певачко друштво „Успење“, подмладак Црвеног крста.

Општина Пирот купила је за своје потребе нови фијакер са најновијом опремом и коњима за потребе превоза општинских функционера и гостију, који долазе као гости пиротске општине.

Јун Одржан је велики скуп грађана Пирота и околине а који је био организован са циљем да се промени одлука о укидању Учитељске школе у Пироту и осморазредне гимназије. На овом скупу је изабран одбор који је упутио петицију председнику Владе краљевине Југославије у којој је затражено да се измени одлука о укидању ових школа.

25. 6. У Пироту је одржан први бокс-меч у хотелу „Национал“. Боксовали су Часлав Николић из Београда и Пироћанац Душан Петровић Ватаћија. Меч је трајао шест рунди по два минута а победио је Петровић на поене.

28. 6. У парку Официрског дома у Пироту, Удружење резервних официра приредило је свој велики кермес (забава) са игранком и ватрометом. Сав приход са кермеса намењен је подизању и довршетку изградње палате Ратничког дома у Београду.

28. 6. Поводом Видовдана у основној школи на Пазару одржана изложба ручних радова ђака.

- 30. 6.** Соколи из Пирота отпутовали на Свесловенски соколски слет у Праг. У делегацији је било 53 сокола.
Основано Удружење Пироћанаца у Београду.
- 1. 7.** У Винограду Милана Ђорђевића, бакалина из Пирота, који се налазио на Сарлаху, приликом копања темеља за изградњу његове виле пронађен је ћуп пун златног новца. На златницима који су пронађени са једне стране налазио се лик Исуса Христа а са друге ликови цара Константина и царице Јелене.
- 7. 7.** Пиротско певачко друштво „Успење пресвете Богородице“ прославило је своју славу Ивањдан.
- 9. 8.** У Пироту је формиран Месни одбор „Просвета“. У 1933. години Одбор је имао 17 редованих чланова, 12 утемељивача, 19 помажућих и 9 почасних чланова.

Август Формирана соколска чета у селу Извор.

Отворена школа у селу Камик.

Почеле са радом школе у селима Војнеговац, Градиште и Засковци.

Септембар Формирана соколска чета у селу Темска.

- 11. 10.** У Пироту је било 298 занатских радњи и то: 26 терзијских, 33 обућарске, 22 ћурчијске, 23 опанчарске, 24 кројачке, 5 зидарских, 11 табачких, 9 лончарских, 20 столарских, 6 месарских, 6 часовничарских, 4 браварске, 7 коларских, 6 платнарских, 1 каменорезачка, 7 пинтерских, 4 бојацијске, 3 сапунцијске, 16 берберских, 4 предузимачке, 4 сарачке, 4 посластичарске, 2 штампарске, 1 књиговезачка, 1 самарцијска, 3 абацијске, 3 казанцијске и 30 пекарских.

- 15. 10.** На Тијабарском гробљу откривен и освећен споменик погинулим и умрлим војницима и официрима 3. грчке дивизије са Пелопонеза. Сахрањено је 358 Грка.

Октобар Формирана соколска чета у селу Блато.

- 28. 9.** Краљ Александар је око 15 часова и 30 минута прошао аутомобилом кроз Пирот на свом путу за Цариброд. Краљ је посетио Бабушницу, Љуберађу, Белу Паланку али не и Пирот.
- 11. 11.** Пиротско певачко друштво „Успење пресвете Богородице“ гостовало је у Јагодини као гост Јагодинске пиваре „Мих. Косовљанин“ А. Д. чији је директор Јосиф Бекерус, био кум заставе овог певачког друштва.

Новембар Формирана соколска чета у селу Горња Држина.

- 26. 11.** Пиротско тамбурашко друштво „Бранко Радичевић“ приредило је у сали хотела „Национал“ забаву са позоришним комадом „Циганин“ и игранку.

Почео да излази политички недељник „Глас нашег истока“ који је излазио до 1939. године. Од 27. броја лист мења назив у „Наш

исток“. Директор листа био је Тихомир Милосављевић а главни уредник Благоје Тодоровић а потом Александар К. Нешић.

У току године у Пироту је рођено 344 деце и то: 222 на Пазару и 122 у Тијабари. Прираштај је био 16 новорођенчади више него претходне године. Венчања је бил 102, на Пазару 65 и у Тијабари 37, док су на Пазару умрли 144 а у Тијабари 97 Пироћанаца.

1933.

Јануар Свечано прослављен Бадњи дан у Пироту. Велика поворка грађана и официра којом је командовао потпуковник Ђурђе Радојковић кренула је од Официрског дома и кретала се улицама краља Александра, кнеза Михаила и Николе Пашића до места званог „Змијовички камен“, где је извршено паљење бадњака.

Трговачка омладина приредила је своју редовну забаву у сали хотела „Еснаф“.

9. 1. У Пироту је боравио новоизабрани загребачки митрополит Доситеј.

11. 1. Коло српских сестара Пирот приредило је костимирану свесловенску забаву у Соколани пиротске Гимназије.

12. 2. Пиротски одбор Друштва Црвеног крста, свечано је прославио свој Зимски дан. Од 05. до 12. фебруара изведен је низ матинеа и две забаве уз учешће тамбурашког оркестра, певачког друштва, тамбурашког збора, спортских клубова, Кола српских сестара и др. Прикупљено је 1. 500 динара.

19. 2. Стег скаута „Карановић“ приредио свечани концерт у Соколани.

26. 2. У сали хотела „Национал“ одржана оснивачка скупштина скаутске грађанске чете.

Изграђена нова школска зграда у селу Покровеник.

12. 3. Основано православно удружење „Покров Пресвете Богородице“ као огранак Хришћанске заједнице чије је седиште било у Крагујевцу. За председника је изабран свештеник Љубомир Антић.

17. 3. Одржан редовни годишњи Збор свештеника срезова нишавског, царибродског, лужничког и белопаланачког.

Дуж Нишаве, узводно од Големог моста, почело се са садњом липа и формирањем данашњег кеја.

15. 4. Удружење студената у Пироту организовало је своје Академско вече са концертом на коме је свирала војна музика.

Формиране соколске чете у селима Барје Чифлик, Бериловац, Петровац и Славиња.

18. 6. У Пироту је први пут обављен такозвани пешачки поход у коме је учествовало неколико стотина Пироћанаца. Овај поход је организовало Православно удружење „Покров Пресвете Богородице“ као реакцију побожних Пироћанаца против све већег либерализма

у свакодневном животу. Поход је отпочео молитвом у Пазарској цркви а завршио се у селу Гњилан, где су се окупљеним грађанима обратили учитељ Коста Милошевић, свештеник Димитрије Панић а изведен је и пригодан програм у коме су деца рецитовала пригодне песме. На повратку, испред Пирота поворку су сачекали намесник Стојан Аранђеловић и прота Михајло Недић и захвалили се, учесницима похода у порти Пазарске цркве.

25. 6. У Пироту је одржан први бокс меч у сали хотела „Национал“ између Часлава Николића из Београда и Душана Петровића Ватаћије из Пирота. У мечу од шест рунди од по два минута, победио је Петровић.

Отворене школе у селима Нишор и Јалботина.

6. 8. Званично основан Спортски клуб „Трговачки“. Почео са радом још 1927–28. године и радио до 1941.

Септембар Захваљујући Петру Манчићу, трговцу из Пирота, биоскоп у хотелу „Национал“ добио је први пут озвучење.

27. 9. Ученици пиротске Гимназије су са својим професорима посетили Дренову главу, где се 1915. године водила тешка и крвава борба између бугарске војске и српског 16. пешадијског пука. У овим борбама изгинуло је преко 2000 бугарских војника.

1. 10. Како Пиротско електрично друштво није снизило своју цену електричне енергије, Пироћанци су организовали протестни збор у хотелу „Национал“.

11. 11. Одржано свечано откривање и освећење споменика грчким војницима на Тијабарском гробљу којем је присуствовао и генерал Кондилис, председник грчке владе. Бели гранит од кога је направљен споменик донет је из Грчке. Према одлуци Одбора пиротске општине из 1924. године, део земљишта где се налази Грчко војничко гробље уступљено је Грчкој у трајно власништво.

Децембар Прва синдикална организација након увођења Шестојануарске диктатуре била је она коју су организовали шивачки радници. На састанку на коме је присуствовало око 60 чланова изабрана је месна група Уједињеног савеза шивачко-одећких радника у Пироту.

1934.

10. 1. У хотелу „Еснаф“ одржана забава подофицира Пиротског гарнизона, на којој је свирала војна музика 3. пешадиског пука и изведен комад „Лакомислени стражар“ са темом из војничког живота. На забави је био и велики број грађана Пирота.

15. 1. Обновљен је рад ђачке кухиње у Основној школи у Тијабари.

17. 1. Подружница Женског друштва у Пироту и Пиротске женске школе организовале су маскенбал у сали Соколане. Давали су се до-

броволјни прилози и организована је лутрија на којој је главна премија била печено прасе.

- 27. 1.** На Дан Светог Саве, свечано је отворена и освећена нова школска зграда на Пазару.
- 11. 2.** Коло српских сестара организовало је свесловенску костимирану забаву у хотелу „Национал“ која је била веома посећена.
- 11. 2.** У сали хотела „Еснаф“, одржан је велики раднички збор.
- 16. 3.** Нишавски средњи одбор Црвеног крст у Пироту организовао је Самарјански течај за грађанство, који је трајао до 16. маја. Било је пријављено двадесетак слушалаца, углавном жена и девојака. Јавни испити одржани су 18. маја.
- Горанац Даут Шаћири отворио је посластичарску радњу под именом „Млади пеливан“, данашњи „Рекорд“.
- 1. 4.** Изашао први број часописа за књижевност и друштвена питања „Осврт“. Покретачи овог часописа су: Добривоје Алимпић, професор књижевности, Димитрије Ранчић, учитељ, др Светозар Ранчић, професор педагогије и Бранко Радосављевић, апотекар. Изашла су укупно 3 броја до 1935. године.
- 23. 7.** Под председништвом Антонија Златковића одржан је још један раднички збор радника и других грађана.
- Отворена је школа у селу Ореовица.
- Почеле са радом школе у селима Бела и Ореовица.
- 1. 9.** Изашао је први број часописа „Пиротски венац“ чији је издавач било Удружење Пироћанаца у Београду. Власник Славко Мијалковић.
- 8. 9.** Удружење Пироћанаца у Београду покренуло је свој лист под називом „Пиротски венац“.
- Пазарска црква је добила ново велико звоно од 472 кг као дар Димитрија и Катарине Илићановић из Ниша, зета и ћерке пиротског проте Димитрија Цветковића за вечиту успомену на њеног племенитог оца.
- 26. 11.** Школа „Краљ Петар II“ одлуком министра просвете постала је вежбаоница Учитељске школе.
- 28. 12.** Тридесетак чланова удружења „Покрова Пресвете Богородице“ из Пирота је са нишким владиком Јованом посетило Оплењак и поклонило се над гробом краља Александра.

1935.

- 3. 2.** Др Душан Стевчић изабран је за сенатора Краљевне Југославије.
- 19. 3.** У Пироту, у току предизборне кампање, боравио је Драгиша Цветковић.

ПИРОТСКИ ЖАНДАРМЕРСКИ ВОД ИЗ 1935. ГОДИНЕ

Април У Пироту завладала епидемија грипа, па су све школе биле распуштене.

20. 5. Православна народна хришћанска заједница братство „Покрова пресвете Богородице“ одржала је своју другу годишњу редовну скупштину.

Обновљена Црква Светог Влаха у селу Градашница. Не зна се када је подигнута. Исте године почео је са радом и црквени хор који је био активан све до 1941. године.

19. 3. Почела са радом Индустријска радионица „Тигар“ – Димитрије Младеновић и компанија а на основу решења Министарства трговина и индустрије.

31. 8. У кафани „Уједињење“ одржана оснивачка конференција месне организације Југословенске радикалне заједнице. Конференцију је отворио прота Стојан Аранђеловић.

Земљорадничка задруга у селу Дојкинци изградила је Задружни дом у селу.

Отворене школе у селима Покровеник и Церев Дел.

У селу Дојкинци изграђен је водовод који је доводио воду за најавање три јавне чесме у селу.

1. 9. У Пироту је боравила група бугарских туриста из Софије, која се интересовала за изразу пиротског ћилима. У Пироту су боравили недељу дана.

14. 10. Изашао први број недељног листа „Нишава“. Власник и одговорни уредник био је Атанасије Спасић а цена 1 динар.

Новембар Почетком месеца у Пироту је организована прослава стогодишњице од изградње Храма Успења Пресвете Богородице на Пазару, којој је присуствовао и владика нишки др Јован Илић, иначе пореклом из села Дојкинци.

Изграђен је Црквени дом у порти Пазарске цркве.

1936.

20. 1. Село Барје Чифлик одлуком Министарства унутрашњих дела, издвојено је из општине Расничке и припојено општини Гњиланској.

Почела са радом школа у селу Беровица.

Професор цртања у пиротској Гимназији Аполон Прокофјев осликао је цркву у селу Рудиње.

26. 7. Спортисти Пирота и околине примили су олимпијски пламен на југословенско-бугарској граници, и у току ноћи прошли кроз Пирот. У Белој Паланци су га предали својим колегама спортистима из Ниша, одакле је продужио за Београд а затим даље до крајњег циља Берлина где су се одржавале XI летње олимпијске игре. Велики број грађана Пирота изашао је на улице како би посматрао овај необичан догађај.

Пиротски Јеврејин, рабин Мајер Силбергрер објавио је „Југословенско-хебрејски речник“ који је имао преко 15.000 хебрејских речи.

- 1. 9.** На релацији Пирот-Бабушница-Велико Боњинце кренуо је први аутобус. Ово је била прва аутобуска линија на подручју Горњег Понишавља. Власник аутобуса био је Миодраг Милутиновић. Аутобуска станица у Пироту била је код кафане „Српски краљ“. Цена превоза је била висока. Карта до Блата стајала је 6,50 динара, а до Бабушнице 21,50 динара. За динар је могло да се купи 6 јаја. Бензин је стајао 10 динара за литар.
- 26. 11.** У фабрици гумене обуће „Тигар“ дошло је до штрајка. Непосредан повод било је отпуштање са посла 13 радника који су се успротивили прековременом раду. Након испуњења услова од стране послодавца радници су се вратили на посао.
- 22. 12.** Министарство просвете Краљевине Југославије одобрило је отварање Народне читаонице у Пироту.

1937.

Почео да излази лист „Народна сељачка слога“, лист Сељачке Господарске слоге. Излазио је једанпут месечно. Власник Сељачка господарска слога — Културна земљорадничка припомоћна задруга за Србију и Војводину — Пирот. Уредник Љубисав Петковић.

Март Дошло до штрајка терзијских радника у радионици Панте Јонића.

- 3. 4.** У селу Чиниглавци отворена је задружна књижница и читаоница. Основана Земљорадничка задруга у селу Чиниглавци.
- 17. 6.** Излила се Градашничка река. Вода је стигла све до Железничке станице.
- 9. 7.** Дозвола за почетак рада фабрике „Тигар“ издата је када је фабрика већ увелико радила. Почела са радом школа у селу Орља.
- 24. 12.** На основу Решења Краљевске банске управе Моравске бановине у Нишу, Женска радничка школа у Пироту мења назив у Полубановинска женска занатска школа града Пирота.

1938.

- Април** Штрајк терзијских радника који је био већи и масовнији од оног из претходне године.
- 29. 4.** Светозар Мисирлић смењен са места већник у Моравској бановини а на његово место постављен је Бранко Радосављевић, председник Градског поглаварства.

СЛУШАОЦИ ГРНЧАРСКОГ МАЈСТОРСКОГ ТЕЧАЈА У ПИРОТУ

УЧЕСНИЦИ ВЕЛИКОГ РАТА ПОРЕД СПОМЕНИКА У ТИЈАБАРИ 1938. ГОДИНЕ

ПИРОЋАНКА СА СВОЈИМ
СИНОВИМА

Изашао недељни лист „Пироћанац“ у Пироту. Примерак се налази у Свеучилишној књижници у Загребу.

Септембар Почела са радом школа у селу Басара.

6. 10. Одржан сеоски збор у селу Гњилан на коме су се становници изјашњавали о питању електрификације села. „ЗА“ је гласало 168 бирача, док је само један био против.

1939.

7. 1. У хотелу „Национал“ приказивао се филм „Гусар“ са Гаријем Купером у главној улози. Након овог филма приказан је и филм о Старој планини, њеним овчарима и бачијама. Овај филм је највероватније снимљен по поруџбини Димитрија Младеновића Мите Гаге.

ТРИ БРАТА МИЛИЋ ИЗ ПИРОТА
КОД ФОТОГРАФА 1939. ГОДИНЕ

- 14. 1.** За Нову годину у хотелу „Национал“ приказивао се филм немачки филм „Циркус Саран“ са Леом Слезак у главној улози. Улаз је био 3 динара.
- На 12. километру од Пирота према Димитровграду преко реке Нишаве, тзв. Долини мира, подигнут мост чији је пројектант био Милентије Поповић (касније комунистички функционер). Ово је био његов дипломски рад на Грађевинском факултету у Београду.
- 9. 6.** Министарство трговине и индустрије издало је дозволу за почетак градње хидроелектране на реци Темштици.
- 16. 6.** Пирот је задесило велико невреме. Од грома је настрадао један човек, киша је оштетила многе винограде, а поплављени су многи подруми по кућама.
- 25. 7.** Потписан уговор о електрификацији села Гњилан између представника села и Пиротског електричног друштва. Према њему село Гњилан дало је концесију Друштву до 1973. године.
- 25. 7.** Општинско поглаварство донело је одлуку да се отпочне са постављањем стубова за далековод на простору званом Бег башта.
- 10. 9.** У Пироту је приређен дочек др Драгољубу Јовановићу, посланику и вођи левичара Сељачке странке, два дана након његовог изласка

из затвора. Дочек је заиста био величанствен. Одабрано је 14 пари најбољих волова, по један пар за сваки месец робијања. Изнети су најбољи ћилими и поњаве за декорацију запрежних кола. Одређено је 12 бициклиста и група коњаника са зеленом чојом на леђима. За бициклисте је урађено довољно тробојних трака за точкове. Окупило се много људи којима се Драгољуб обратио са терасе хотела „Национал“.

Септембар Крајем месеца отпочели су радови на изградњи Хидроелектране „Темац“.

25. 10. Пиротски спорт клуб под именом „Грађански“, који је већ постојао, формиран је по други пут на оснивачкој скупштини која је одржана у сали хотела „Еснаф“.

1940.

Јануар Изашао је први број месечног листа пиротке Гимназије „Пиротска омладинска ревија“. Уредник је био Светислав М. Максимовић.

20–25. 2. У Учитељској школи у Пироту одржан је Течај за указивање прве помоћи и одбрану од напада из ваздуха под руководством др Алојза Будимира, шефа Школске поликлинике.

21. 3. Дошло до физичког обрачуна између ђака који су припадали комунистичкој омладини и ђака симпатизера Димитрија Љотића у Сењаку, недалеко од Учитељске школе.

27. 8. Министарство трговине и индустрије издало је сталну дозволу за почетак рада Хидроелектричне централе „Темац“ чији су власници били Димитрије Младеновића Мита Гага и браћа Цекић. Производња електричне енергије отпочела је крајем септембра месеца.

1941.

27. 3. Велике демонстрације у Пироту поводом приступања Југославије Тројном пакту.

Март Крајем месеца у Пирот је почела да пристиже мобилисана војска за поседанање границе и положаја код Цариброда, у Горњем и Средњем Високу, јер се очекивао напад немачке војске на Краљевину Југославију.

1. 4. Формирано Цензорно одељење при пиротској војној пошти. За шефа одељења постављен резервни пешадијски капетан I класе Ђорђе Стевановић.

8. 4. Дуж целе југословенско-бугарске границе на сектору према Цариброду, Горњем и Средњем Високу отпочео је напад немачких јединица. Око десет часова пре подне немачке трупе су пробиле фронт и већ у поподневним часовима Пирот је био окупиран. У

одбрани границе према Цариброду и горњем Високу посебно су се истакли војници XII пука из Крушевца и III пешадијског пука из Пирота. Код „Нешковог виса“ рањен је командант пешадије Топличке дивизије генерал Михајло Голубовић (умро од задобијених рана 14. 4. код Лебана).

Април Мост на реци Темштици у селу Темска срушен је од стране наше војске при повлачењу.

10. 4. Командант трећег пешадијског пука пуковник Драгутин Мараш (Хрват) се у Бабушници предао Немцима. У касарни у Пироту Немци су организовали сабирни центар за наше заробљене војнике и официре. Након задржавања од 2–3 дана, неколико хиљада заробљеника спроведено је пешице до Цариброда, одакле су возовима транспортовани у заробљеничке логоре у Немачкој.

13. 4. Немачка команда је у Пироту формирала општинску управу: председник Димитрије Младеновић Гага, сенатор и власник „Тигра“, потпредседник Божидар Ристић, трговац, Милутин Ђурић, трговац, Милутин Манчић, трговац, Јован Цекић, трговац и Божидар Јовановић Шпедитер, трговац.

18. 4. Према међусобном споразуму између Бугарске и Немачке, Бугарска је окупирали Пирот и цео нишавски срез.

1. 5. Бугарски кмет у Пироту наредио је да се сви натписи у граду који су били на српском замене натписима на бугарском. Хотел „Национал“ добио је име „Блгарија“, Градска библиотека „Крсте Крстев“, Основан школа у Тијабари „Цар Борис III“, на Пазару „Кнез Александар Батемберг“, Фудбалски клуб „Омладинац“ постаје „Левски“ и др.

Мај Организовано занатско удружење у Пироту у складу са бугарским прописима. За председника изабран Светозар Петровић, а Витомир Веселиновић за секретара.

22. 6. Бугари извршили попис становништва на коме се већина становништва изјаснила да је српске националности, па су Бугари овај попис поништили. Крајем јуна спровели су поновни попис, али са отвореном претњом да ће сви они који се буду изјаснили као Срби бити протерани преко демаркационе линије, односно у Србију која је била под немачком управом.

29. 8. Под притиском бугарских окупаторских власти Управни одбор Спортског клуба „Омладинац“ донео је одлуку да се име клуба промени у СК „Левски“.

Септембар У винограду Видена Андрејевића, поред села Бериловац одржан састанак групе бивших југословенских официра коме су присуствовали Мирко Ћирковић, Виден Андрејић, Димитрије Ђорђевић. Донели су одлуку да се неће предати окупатору а као своје главне циљеве одредили су борбу против окупатора и комуниста и припреме за преузимање власти у тренутку слома окупаторског режима.

- 18–19. 11.** Бугарски окупатор је у току ноћи покушао да експлозивом сруши споменик ослободиоцима у Тијабари, али како је споменик одолео овом покушају, Бугари су пресекли фигуру орла која се налазила на врху и однели је.

1942.

Пирот је имао 14.000 становника, 3.000 домаћинстава и 2. 500 зграда.

Јануар Почетком месеца у рејону Темске и Топлог Дола око мале групе партизана почело је стварање Височке партизанске чете.

20–22. 1. У раним јутарњим часовима борци Височке партизанске чете сукобили су се са јаким бугарским војним снагама у околини села Гостуша, на коти 1588. Већина бораца ове чете није успела да се извуче из обруча и њих око 30 је заробљено и спроведено за Пирот.

12. 2. У Пироту одржано суђење заробљеним борцима Височке партизанске чете. Седморо је осуђено на смрт стрељањем, а остали на дугогодишњу робију.

5. 3. У близини Тијабарског гробља Бугари су стрељали осуђене борце Височке партизанске чете.

25–26. 3. Велика поплава у Пироту у којој је поплављено преко 70 кућа. Штета преко 10.000.000 лева.

Април У Пироту је почео да излази недељни лист на бугарском „Бугарски запад“.

25. 4. Бугари су извршили хапшење активиста и припадника народноослободилачког покрета у Пироту и селима Понишавља.

24. 6. Бугарска полиција је све ухапшене почела да спроводи у концентрационе логоре за политичке затворенике у Бугарској. У исти логор спроведени су и ухапшени припадници четничке организације из нашег краја.

28. 6. Према бугарским подацима у Пироту је живела 51 јеврејска породица са 320 чланова које су опорезоване једнократним порезом од 1. 500.000 лева, а забележено је и да се врше припреме за продају 30 јеврејских кућа. Од овог дана сви Јевреји у Пироту обавезно су носили жуту траку. Бугарском наредбом им је забрањено снабдевање у јутарњим часовима на пијаци, већ су то могли чинити тек после 12 часова. Јевреје су почели да користе за обављање тешких физичких послова. Било им је забрањено кретање ван Пирота.

15. 7. Бугарске окупаторске власти су у селу Базовик стрељале браћу Светислава и Светозара Стаменовића и њиховог рођака Богдана Стаменовића.

Септембар Пиротски фудбалери гостовали су у Врању и одиграли утакмицу са домаћим тимом. Ово је био први сусрет фудбалера

оба града у условима бугарске окупације. Након недељу дана планиран је реванш у Пироту. Гости из Врања су били стигли у Пирот, али је бугарска полиција ухапсила све Врањанце и брзим возом их вратила за Врање.

19. 9.

У бугарској полицијској заседи на Сарлаху ликвидиран је Драгољуб Миленковић Грца, а заробљен Драгутин Златановић Блихер у моменту када је требало да одрже састанак са Љубомиром Картаљевићем.

Новембар

Почетком месеца, бугарска војска је у селу Рагодеш стрељала Александра Ђорђевића, а у школском дворишту је батинала људе, захтевајући од њих да открију сараднике НОП-а.

22. 12.

На Пазарском гробљу бугарска полиција је на основу пресуде Војног преког суда на процесу од 10. до 20. децембра стрељала Љубомира Картаљевића, обућарског радника. Тада су оптужницом била обухваћена 33 лица, од којих је 16 било у бекству.

Изграђена зграда у којој се данас налази Млекарска школа „др Обрен Пејић“.

У Пироту је било 258 трговаца и 346 занатлија, 6 фабрика (масла, брашна, цигала, козметике и гуме), 1 кредитна банка, 2 ћилимарске задруге, 2 банке (трговачка и есконтна).

1943.

12–13. 3.

Бугарске војне и полицијске снаге су у току ноћи извршиле блокаду свих јеврејских кућа, похватале целокупно јеврејско становништво и са најнужнијим стварима спровеле га у привремено прихватилиште у сали Соколане у кругу пиротске Гимназије. Куће Јевреја одмах су запечаћене, с тим што су претходно окупатори, пре свега бугарски официри, опљачкали све драгоцене ствари, а безвредне ствари припремили за продају на лицитацији.

19. 3.

У току ноћи Бугари су из Соколане транспортовали све Јевреје на железничку станицу, одакле су теретним вагонима преко Бугарске упућени у концентрациони логор Треблинка у Пољској.

Мај

Средином месеца, специјална јединица бугарске војске тзв. Ловна рота, потпомогнута полицијским снагама извршила је хапшење сарадника и активиста НОП-а у Сукову, Петровцу, Градишту и околним селима. Све становнике села Градишта (мушкарце старије од 16 година) Бугари су довели до железничке станице, скинули их до голе коже и тукли их моткама.

8. 8.

Припадници Пиротске бригаде под командом Душана Петровића Бороша, поставили су заседу у селу Топли До и убили Славчу Георгијева Дроцанова Балканског и Прокопија Ћирића Коту Беланског, док је Иван Илијев Иванов Димитров успео

ПИРОЋАНЦИ У НЕМАЧКОМ
ЗАРОБЉЕНИШТВУ У ЈЕДНОМ ОД
НЕМАЧКИХ ЗАРОБЉЕНИЧКИХ
ЛОГОРА, 1943. ГОДИНЕ

да избегне заседу, али су касније и њега ухватили. Ова тројица су били припадници НОП-а.

- 28. 8.** Бугари су уништили спомен-плочу која се налазила на споменику Ослободиоцима у Тијабари и поставили другу на којој је писало: „*В памет на изгиналите Пирочани през 1876/77. от Пирочаните*“.
- 8–12. 10.** У селима Шугрин, Мирковци, Црвенчево, Осмаково, Базовик и околним селима бугарска војска стрелјала је око 50 мештана. Стрељања су била јавна, након чега су запалили велики број кућа.
- 21. 12.** Након акције Лужничког батаљона Другог јужноморавског партизанског одреда у Расници и Петровцу, окупатор је у знак одмазде интернирао сва мушка лица од 18 до 55 година старости из Раснице, Петровца, Присијана, Камика, Беровице, Церев Дела, Пасјача и суседних села Лужнице. Са њима су интерниране и породице партизанских бораца из ових села. Из сабирног логора у Пироту (просторије Гимназије и Окружног суда) где су интернирци доведени пешице из својих села по великој хладноћи и снегу, транспортовани су железницом (теретним вагонима) у Бугарску на принудни рад. Вратили су се тек септембра 1944. године.

1944.

- Јануар** Почетком месеца Бугари су у селу Пасјач стрељали Каменка В. Тирића (70.), Вукадина П. Цветковића (65) и Лазара П. Николића (50).
- 6. 1.** У састав обновљеног Нишавског партизанског одреда ушла је група бораца Озренског и Тимочког батаљона, као и борци из Горњег Понишавља, свега 34 борца, који су имали задатак развијања борбених дејстава на терену пиротског краја. Командант је био Јован Митић Ђорђе.
- 29. 1.** Нишавски партизански одред онеспособио је хидроцентралу на реци Темштици, која је снабдевала струјом фабрику гумених опанака „Тигар“ у Пироту. Бугари је нису могли оспособити за рад све до ослобођења 1944. године.
- 10. 2.** Нишавски партизански одред упутио је проглас свима који се налазе у служби окупатора (у војсци, трудовацима, у фабрикама, радионицама, на железници и др.) да сместа напусте издајничку службу и пређу на страну Народноослободилачке војске и партизанских одреда Југославије. Проглас је штампан у техници Среског повереништва КПЈ у Пироту.
- 23. 3.** Нишавски партизански одред је у заседи код Мртвачког моста, на Топлодолској реци, у атару села Топли До и Завој, сачекао колону бугарских војника, која се враћала из Топлог Дола. У борби која је трајала скоро 4 сата, одред је нанео велике губитке Бугарима који су били затечени и изненађени овим нападом. Одред је изгубио једног борца, док су двојица били рањена. У знак одмазде Бугари су у околним појатама, где се водила борба, убили 10 невиних људи.
- 2. 4.** На раскрсници пута Нишор–Пирот–Добри До, у току ноћи, у окршају са бугарским полицијским снагама тешко је рањен Синиша Николић Драгош, кожарски радник, члан КПЈ и члан Окружног повереништва КПЈ за Округ пиротски. Пошто није успео да им побегне, у раним јутарњим сатима, када је видео да ће бити заробљен, ставио је испод себе активiranу бомбу која га је разнела.
- 21–22. 4.** Пета јужноморавска бригада НОВЈ, заједно са Лужничким теренским батаљоном, у коме је била и група бораца из пиротског краја, извршила је напад на железничку станицу у Сукову, и железнички мост на прузи Пирот Цариброд Софија и на пругу уског колосека Бело Поље Суково Ракита. Железничка пруга је на неколико места минирана, уништена је локомотива која је налетела на мину на самом мосту а мост је оштећен. Онеспособљена је и пруга уског колосека а железнички вагони су уништени док су општинска и полицијска зграда у Сукову запаљене. Бугари су имали 6 мртвих и 12 заробљених војника, а бригада само једног погинулог борца (Петра Димитријевића).

КОНФЕРЕНЦИЈА АНТИФАШИСТИЧКОГ ФРОНТА ЖЕНА У ПИРОТУ, 24 .ФЕБРУАРА
1944. ГОДИНЕ

5–18. 5. За време овог периода бугарска војска је извршила низ злочина над невиним цивилним становништвом у више села пиротске општине. У селу Орља стрељала је петочлану породицу Ристић и Тодора Тодоровића. У Петровцу су стрељали старицу Савету Б. Илић (80). Ратни злочинац потпоручник Љубен Стојанов је код места „Царева чесма“ стрељао 4 цивила. У Нишору су стрељали још четворицу сељака. Из пиротског затвора Бугари су извели сараднике НОП-а и друге затворенике, одвели их поред реке Нишаве, иза железничког моста, и стрељали њих шесторицу.

3. 6. Изнад села Крупац пао је савезнички авион који се враћао из акције бомбардовања нафтних постројења код румунског града Плоештија. Том приликом у паду авиона настрадао је и Френсис Рејмонд Свини, Аустралијанац, припадник РАФ-а, који је сахрањен на месном гробљу у Крупцу. Његово тело је 1947. године ексхумирано и сахрањено на војном савезничком гробљу у Београду.

Јун Приликом прелета савезничких авиона који су свакодневно прелетали наш крај ради бомбардовања непријатељских нафтних постројења у Плоештију (Румунија), посада једног авиона је због квара мотора морала да искочи падобранима. Падобранци су се спустили на земљу у атару села Басара, Извор и Крупац. Један падобранац је умро још у ваздуху од опекотина, други је ухваћен од стране једног бугарског учитеља у Крупцу који га је предао бугарским властима, трећи је убијен од стране бугарског полицајца у Крупцу, а четврти је наишао на Душана Јончића

Тиселицу из Крупца који га је одмах предао партизанима, тако да је касније са слободне територије авионом враћен савезницима у базу у Италији. Након рата настрадали падобранци који су били сахрањени на месном гробљу у Крупцу су ексхумирани и пренети у земље порекла.

Од последица мучења у бугарском затвору умрла је Софија С. Ранчић из Малог Суводола.

20. 6–20. 7. Бугари су наставили са својим злочинима, и овог пута су у селу Копрившница стрељали шесторо невиних мештана: Ђуру Вељића, Алеску Костића, Ђорђа Ђирића, Тихомира Стефановића, Јована Стефановића, Милована Најдановића, у Сопоту 3: Тихомира Ђорђевића, Живадина Цветковића и Владимира Ђорђевића. На месту „Вртоп“ код Каца Камена на Старој планини, на самој југословенско-бугарској граници бугарска војска стрељала је 11 лица. Из разних села Горњег Висока бугарска војна експедиција стрељала је 16 људи. У атару села Добри До убили су Наду Танић, везавши је за реп коњу који је јурио са њеним измрцвареним телом. Код места „Врх дел“ у близини Доброг Дола стрељали су 5 цивила. Серију стрељања наставили су и у Нишору где су стрељали још тројицу. Стрељања су извршена и у Војнеговцу, Чиниглавцима и Великом Селу.

11. 7. Из Рсоваца, бугарска полиција је интернирала у Бугарску 27 породица партизанских бораца које је са најнужнијим стварима и под батинама спровела из села до пиротске железничке станице, где их је утоварила у сточне вагоне и одвела на ропски рад у Бугарску.

24–25. 7. Извршен напад на полицијску станицу у Крупцу и железничку постају у Великом Јовановцу. У овој акцији заробљено је 15 бугарских војника а пруга је на неколико места минирана.

Август Почетком месеца у Пиротски народноослободилачки партизански одред ступило је 30 скојеваца и омладинаца из села Чиниглавци. Ово је био најмасовнији одлазак у партизане у једном дану из истог села. У овом периоду се почело са формирањем месних народноослободилачких одбора по селима.

8. 8. У циљу стварања Окружног народноослободилачког одбора фронта послата су писма многим виђенијим политичарима и поштеним грађанима пиротског краја са позивом да се прикључе НОП-у и изађу на слободну територију, како би својим присуством и доприносом омогућили стварање овог Одбора фронта. У илегалној штампарии у Пироту штампан је и посебан Проглас посвећен овој акцији. На полеђини овог прогласа штампан је и текст споразума између Националног комитета ослобођења Југославије, с једне стране и југословенске краљевске владе у избеглиштву, с друге стране. Нарочит одјек у народу изазвао је одлазак у партизане др Душана Стев-

УЛАЗАК ПАРТИЗАНСКИХ
ЈЕДИНИЦА У ПИРОТ

чића, лекара, предратног сенатора, који је отишао заједно са сином.

Почела са радом школа у селу Црвенчево.

- 6. 9.** Патрола бугарске војске, код места „Змијовачки камен“ у близини Пирота, стрелјала је Жарка Живковића. Овај злочин окупатора, последњи је у серији многобројних, за 1235 дана фашистичке бугарске окупације, у којима је на разне начине ликвидирана 321 невина жртва.
- 7. 9.** Бугарска окупациона војна и цивилна власт почела је са евакуацијом из Пирота и других окупираних подручја Пиротског округа.
- 8. 9.** Представници Округног, Среског и Месног комитета КПЈ Пирот, успоставили су из села Петровац телефонску везу са штабом бугарске окупаторске војске у Пироту и захтевали да се поведу преговори о безусловној предаји Пирота и Пиротског округа народноослободилачкој војсци. Бугари су прихватили преговоре и послали своју делегацију аутомобилом у Петровац ради преговора. Затим су сви заједно аутомобилом отишли за Пирот, где су преговори окончани предајом Пирота и Пиротског округа Народноослободилачкој војсци. Истог дана у Пирот је ушла и сада већ Прва пиротска бригада НОВЈ која се налазила у околини и почела разоружавање појединих бугарских јединица бугарског окупационог корпуса у повлачењу према Бугарској.
- 13. 9.** Омладина Пирота формирала је Округну културно-просветну екипу за Пирот и околину у оквиру које су формиране хорска, дилетантска и музичка секција. Касније је прерасла у Округну дилетантску аматерску групу. Приказан је први позоришни комад „Слуга Јернеј“ у режији Предрага Васића Педе.

Након ослобођења од Бугара у Суковски манастир стиже ава Јустин Поповић Ћелијски где је у наредне две године радио на преводу и писању свог капиталног дела „Житија светих“.
- 16. 9.** Од преосталих бораца добровољаца из Понишавља и Лужнице, који нису ушли у састав Прве пиротске бригаде односно 25. српске бригаде НОВЈ, у Држини је формирана Друга пиротска бригада која је одмах добила званичан формацијски назив 27. српска бригада НОВЈ.
- 20–21. 9.** У Држини је формирана 46. дивизија НОВЈ. У састав су ушле две пиротске бригаде, 25. и 27. и са врањског подручја 26. са укупним бројем бораца од 3.000 људи, а већ у октобру било је 10.000 бораца, од којих 174 жене.
- 5. 10.** Група интелектуалаца из Пирота самоиницијативно је организовала Конференцију просветних и јавних радника, студената, старијих ђака и напредне јавности.
- 9. 10.** Ђилимарска задруга обновила је свој рад. Преко 800 ћилмарки су ткале ћилимове у својим домовима, а касније и у радионицама.

УЛАЗАК ПАРТИЗАНСКИХ ЈЕДИНИЦА У ПИРОТ

- 18. 10.** При Команди војног подручја у Пироту формиран је Војни суд. Први председник био је Ненад Младеновић Нетко.
- 22. 10.** Из штампе изашао први број недељног листа „СЛОБОДА“. На првој страни штампан је чланак под називом „Београд је ослобођен“. За првог уредника постављен је Ђорђе Златковић Ђока, студент из Пирота. Тираж је био 1000 примерака а цена 2 динара.
- 25. 10.** Након поправке ХЕ Темац је поново отпочела са радом.

Новембар Почео да излази омладински лист „Младост“. Излазио до пролећа 1945. године. Изашло је само 14 бројева.

Отворен Народни универзитет, чија је основна делатност била организовање предавања из различитих области. У оквиру универзитета отворена је и Народна књижница и читаоница.

- 1–2–11.** Убијен Предраг Бошковић Павле, начелник Опумоћства Озне за Округ пиротски.
- 12. 11.** Окружна дилетантска група у Пироту наступила је пред пиротском публиком са комадом „Сумњиво лице“.
- 14. 11.** На подручју Пиротског округа спроведена је регрутација и мобилизација (годишта од 1914. закључно са 1927. годином). Са подручја среза нишавског мобилисинао је око 5.000 нових бораца који су били распоређени у 37. и 22. дивизију НОВЈ, III бригаду Корпуса народне одбране и друге бригаде, док је један број задржан у Пироту.
- 24. 11.** Срески народноослободилачки одбор основао је за територију среза нишавског Срески суд. Судије: Бранислав Тодоровић, судија и Јован Манчић, земљорадник.
- 1. 12.** Пионери Пирота формирали су Пионирску радну бригаду.
- 3. 12.** На стадиону код Сењака одиграна је прва фудбалска утакмица у слободном Пироту. Састали су се два тима: Црвени и Зелени. У тим црвених били су припадници IV хубичког дивизиона и Артиљеријске школе НОВЈ, а зелени су били избрани играчи Пирота.
- 12. 12.** Премијера представе „Сумњиво лице“ у режији Предрага Васића.
- 18. 12.** Општина Шестигабар, која је била у саставу среза нишавског је одлуком АСНОС-а и на основу гласова већине становника припојена заглавском срезу (општина Књажевац).
- Децембар** Срез нишавски имао је 118 чланова комунистичке партије Југославије (КПЈ) и 56 кандидата за чланство, рачунајући градске и сеоске ћелије, као и ћелије многих установа и војних јединица.

- 24. 12.** На градском стадиону одржана је прва међународна утакмица у Пироту између градске репрезентације Пирота и бугарског тима ФК Ботев из Софије.
- 31. 12.** У сали хотела „Еснаф“ војници из пиротског гарнизона приредили су за грађанство велику забаву, са програмом у коме је, поред војника учествовала и омладина Пирота. Сав приход са забаве био је намењен борцима НОВЈ на фронту.

1945.

- 1. 1.** Премијера представае „Покојник“. Редитељ Александар Ђорђевић.
- 5. 1.** У Пироту је одржана Трећа конференција Јединственог народноослободилачког фронта, на којој је било највише речи о бугарским злочинима у нашем крају и другим крајевима окупирани Србије за време 1941–1944. године.
- 10. 1.** Војна болница која се налазила у просторијама основне школе на Пазару, ослободила је ове просторије како би се санирала школска зграда и отпочело са наставом.
- 11. 1.** У једном делу Учитељске школе почела је са радом Државна мешовита гимназија. Уписано је 1000 ученика у 24 одељења, али због великог броја ученика, а малог простора настава се изводила у три смене, с тим што су ученици виших разреда (V–VIII) почели наставу са три месеца закашњења.
- 12. 1.** Суд српске националне части у Пироту након суђења изрекао је пресуде актерима тзв „Плавог салона“, где се за време окупације окупљала једна група мушкараца и девојака из Пирота и официри и други чиновници бугарске окупационе власти.
- 18. 1.** У акцији „Све за фронт — све за победу“, Штрикерска радионица Градског одбора АФЖ-а израдила је велику количину предмета од вуне и предала је је диницама НОВЈ (1000 џемпера, 300 пари чарапа, 30 пари рукавица, 30 шалова).
- 23. 1.** Занатско удружење у Пироту обновило је свој рад.
- 27. 1.** Војни суд Команде војног подручја у Пироту осудио је ратног злочинца Васила Монева, пуковника бугарске војске, команданта 25. пешадијског пука. Монов је осуђен на смрт, због многобројних злочина које је починио његов пук и он лично за време окупације на територији Понишавља, Лужнице и Црне Траве, а нарочито у последњој пролећној офанзиви 1944. године.
- Лист „Билтен“ је издавао Окружни УСАОС Пирот, бр. 1–2/1945. Лист је доносио чланке о ударничком такмичењу омладине Пиротског округа. Са бр. 2 до 30/5, 1945. године лист је престао да излази.
- 30. 1.** На оснивачкој конференцији формирано је Учитељско удружење — синдикална организација са 116 чланова.

- 8. 2.** У селу Јаловик Извор у сукобу са припадницима батаљона команде места Пирот, убијен је Мирко Ћирковић, поручник БЈВ, командант Чегарског корпуса ЈВуО.
- 11. 2.** Премијера представља „Др“ Бранислава Нушића. Редитељ Ненад Јовановић.
- 15. 2.** Пиротски омладински батаљон кренуо је на радну акцију сече шума на планинама Црни Врх и Рудник.
- 17. 2.** Формирано је Месно синдикално веће у Пироту.
- 25. 2.** Група грађана формирала је набављачко-потрошачку задругу у којој је могао да се учлани сваки грађанин Пирота који приложи чланарину од 3.000 динара.
- 26. 2.** Декретом АСНОС-а дотадашња Окружна дилетантско-аматерска група у Пироту прерасла је у професионално Окружно народно позориште. Од 30 глумаца аматера групе, 22 су постали професионални глумци.
- 26. 2.** Извршни одбор Окружног народног одбора донео је одлуку о формирању Државне окружне столарско-браварско-машинске радионице, која је касније прерасла у Дрвни комбинат „Пошет“.
- Март** Градски одбор УСАОС-а основао је фудбалски клуб под именом Фискултурно друштво „Црвена звезда“. ФД „Црвена Звезда“ је прво фискултурно друштво које је основано после ослобођења Пирота.
- 10. 3.** Кројачки радници који су били у саставу Кројачке радионице при Команди места Пирот, основали су Кројачко набавно-продајну задругу са 11 радника.
- 18. 3.** У Пироту је формирана прва омладинска радна бригада.
- 1. 4.** Формирана је Терзијско-јорганицијска задруга са 25 занатлија.
- 2. 4.** Свој рад обновила је и Женска занатска школа.
- 7. 4.** Премијера представе „На санти леда“. Редитељ Драган Ђорђевић.
- Април** У Суковском манастиру, на Васкрс, у току свете Литургије припадници ОЗНЕ ухапсили су ава Јустина Поповића и протосинђела Василија Костића.
- 1. 5.** Премијера представе „На раскршћу“. Редитељ Димитрије Ранчић.
- 30. 5.** У хотелу „Национал“ одржана је Оснивачка скупштина Фискултурног друштва „Раднички“.
- Око 250 деце из Пиротског округа боравило је у Бугарској, од укупно 13.000 из целе Југославије, која су била смештена у бугарским породицама. Ово је била нека врста надокнаде за начињену штету коју је нанео бугарски окупатор за време Другог светског рата нашој земљи.
- Основано Одељење за гинекологију и акушерство при пиротској болници.
- Почеле са радом школе у селима: Куманово, Мала Лукања, Обреновац и Планиница.

Формиран Дом за децу и омладину као дом мешовитог типа за помоћ незбринutoј деци палих бораца из Србије и других република, узраста 7–15 година. Радио је до 1966. године.

- 11. 11.** Одржани избори за Уставотворну скупштину. У Пиротском округу су на овим изборима највећи број гласова добили кандидати Народног фронта. Од укупно 94. 740 гласача, гласало је 73. 522 или 90,02%. За Народни фронт гласало је 60. 864 или 82,7%, док је у тзв „ћоравој кутији“ било 12. 709 гласа или 17,3%. Пиротски округ је био један од ретких у коме је опозиција добила толики број гласова.
- 20. 11.** Основана обућарска задруга „Љубомир Картаљевић“ у Пироту. У почетку вршене су услуге поправке обуће и израда нових ципела, али само од донетог материјала.

1946.

- 6. 4.** У сали Соколане, пиротске Гимназије одржано је јавно суђење капетану Душану Петровићу Борошу, команданту Нишавског корпуса ЈУВуО.
- 26. 2.** Формирана Државна окружно столарско-машинско-браварска радионица у Пироту.
- 25. 3.** Јован и Милорад Цекић, сувласници ХЕ Темац су у писаној изјави, свој удео у власништву над хидроелектраном поклонили држави.
- Основан Антитуберкулозни диспансер у Пироту. Основао га је др Јордан Петровић.
- У периоду од марта до августа, три омладинске радне бригаде из Пирота учествовале су на изградњи пута Брчко–Бановићи.

Јун У Пироту је отворена Казанцијска задруга.

Начињен је први авионски снимак Пирота за потребе војске.

- 22. 6.** Формирана Државна прогимназија у селу Темска на основу одлуке Министарства просвете.
- 24. 6.** На основу одлуке министра просвете НРС формиран је Државна прогимназија у селу Височка Ржана.
- 26. 6.** Омладинска радна бригада отпочела је радове на изградњи пута Пирот–Висок, код места „Кривуљице“.
- 9. 7.** Основано Државно окружно саобраћајно предузеће за превоз робе, које ће касније прерасти у „Аутотранспортно“ предузеће Пирот.
- 22. 7.** У селу Крупац формирана је Државна прогимназија на основу одлуке министра просвете.
- Почела са радом школа у селу Мирковци.

- 15. 8–5. 9.** Омладинци — добровољци радили су на сечи дрва код Поганова.
- 28. 8.** Приликом посете Драгољуба Јовановића, пиротски скојевици су га на пиротском вашару извргли шиканирању и претукли.
- 17. 10.** Премијера представе „Платон Кречет“ према делу Алексеја Корнејчука. Редитељ Петар Стојановић.
- Октобар** Крајем месеца дошло је до спајања спортских друштава „Раднички“ и „Црвена звезда“ и формирања новог под именом Спортско друштво „Пролетер“.
- 31. 10.** Формирана Државна прогимназија у селу Суково на основу решења Министарства просвете.
- 17. 11.** Премијера представе „Свет“ Бранислава Нушића. Редитељ Ненад Јовановић.
- 15. 12.** Премијера представе „Медвед“ према делу Антона Павловича Чехова. Редитељ Петар Стојановић.

1947.

- 1. 1.** Премијера представе „Мистер Перкинс у земљи бољшевика“ према делу Алексеја Корнејчука. Редитељ Ненад Јовановић.
- 2. 2.** Премијера представе „Краљ Бетајнове“ према делу Ивана Цанкара. Редитељ Ненад Јовановић.
- 20. 2.** Основан Народни музеј у Пироту. Почео са радом у новембру.
- 1. 3.** На основу пресуде Среског суда у Пироту власник ХЕ Темац постала је држава.
- 2. 3.** Премијера представе „Госпођа министарка“ Бранислава Нушића. Редитељ Димитрије Ранчић. У улози госпође министарке била је Милена Мијалковић Костић.
- 1. 4–15. 11.** Три омладинске радне бригаде из Пирота учествовале су на изградњи пруге Шамац–Сарајево.
- 15. 4.** Премијера представе „Женидба“ према делу Николаја Васиљевића. Редитељ је био Ненад Јовановић.
- Април** Први пиротски рингишпил почео је да ради на Ускрс у Тијабари.
- 4. 5.** У Пироту је отворена бачварска-прерађивачка произвођачка задруга са 17 задругара и 4 ученика. Први председник био је Радивоје Ћирић.
- 13. 5.** Формирана је Прва нишавска омладинска радна бригада.
- 17. 5.** У Пироту је отворена Градска књижница са читаоницом.
- 10. 6–1. 8.** Омладинска радна бригада радила је на изградњи пута Пирот–Висок.

24. 6.

Решењем Градског народног одбора у Пироту основано је Занатско обућарско-произвођачка-услугна задруга „Љубомир Картаљевић“. 1972. године постаје Предузеће за производњу обуће.

На иницијативу АФЖ-а у Пироту је почело са радом Обданиште за децу узраста од 3 до 6 година.

РАДОВИ НА ИСУШИВАЊУ БАРЈА

Септембар Роми у Пироту формирали су свој фудбалски клуб „Ђока Бојић“ који је касније променио име у „Мизбах“.

- 25. 9.** Премијера представе „Женидба и удадба“ Јована Стерије Поповића. Редитељ Десанка Вучковић. Сценограф Велебит Рендић.
- 28. 9.** Премијера представе „Руско питање“ према делу Константина Симонова. Редитељ Димитије Ранчић.
- 30. 9.** Омладинска радна бригада из Пирота, почела са радом на изградњи Новог Београда.
- 1. 10.** Почело са радом Градско угоститељско предузеће „Пирот“, које је касније прерасло у Угоститељску радну организацију „Србија“ у чијем су власништву били хотел „Пирот“, хотел „Национал“, хотел „Мир“ у Звоначкој Бањи и још неколико угоститељских објеката.

1948.

7. 1. Премијера представе „Сребрна кутија“ према делу Џона Голсворда. Редитељ Ненад Јовановић.

Јануар Фискултурни савез Србије донео је одлуку да се фискултурни актив села Барје Чифлик прогласи за најбољи актив у Србији.

6. 3. Манастир Светог Ђорђа код Темске проглашен је за културно добро.

13. 3. Настала је Градска машинско-браварска радионица која ће касније постати фабрика алатних машина „Сарлах“ Пирот.

Почев од ове године у јужном Банату је почело насељавање појединачних и породичних из Пирота и околине. Највише породица досељених из околине Пирота било је у Долову, Делиблату, Ковину, Плочици, Гају, Мраморку и Панчеву. Село Долово је било за центар Пироћанаца у Банату. Највише досељеника у Банату било је из Топлог Дола, Гостуше, Рудиња, Нишора, Церове, Мале Лукање, Ореовице, Покровеника, Темске, Беле, Доброг Дола, Градашнице, Рсовца и Паклештице.

Основано Удружење спортских риболоваца „Пастрмка“.

Април Шумско газдинство Пирот почело је са радом као Шумска управа Дирекције шума са седиштем у Нишу.

Април–јун Омладинска радна бригада састављена пре свега од ученика Учитељске школе радила је на изградњи пруге Панчевачки Рит–Београд.

Април Формирано Грађевинско предузеће „Прогрес“.

1. 5. Поводом Првог маја организована је улична бицикличка трка у Пироту на којој је победио Димитрије Милосављевић Цврца. Награда су биле нове гуме за бицикл.

1. 6. Омладинска радна бригада из Пирота кренула је на изградњу аутопута „Братство и јединство“.

18. 6. Решењем Градског народног одбора основано је Градско штампарско-књиговезачко предузеће. Касније је добило назив „Графика“.

Јун Велика поплава у Пироту од које су пострадале многе куће и дућани. Вода је допирала све до Берировачке капије. У спасавање су се укључили и припадници војске. Штета је била велика.

Гимнастичари Друштва за телесно васпитање „Партизан“ из Пирота били су учесници XI Свесловенског слета одржаног у Прагу у тадашњој Чехословачкој. Из Пирота је ишло 20 учесника у оквиру делегације Гимнастичког савеза Југославије.

3. 7–5. 9. Омладинска радна бригада радила је на изградњи Новог Београда.

Формиран је Фудбалски клуб „Милиционар“.

Почела са радом Непотпуна гимназија у Пироту. Радила је до 1951. године.

20. 8. Одржана оснивачка скупштина Спортског друштва „Раднички“.

9. 9. Решењем Градског народног одбора формиран је Комбинат коже и вуне „Синиша Николић Драгош“.

19. 9. Премијера представе „Покондирена тиква“ Јована Стерије Поповића. Редитељ Ненад Јовановић. У улози Феме била је Вера Глишић.

20. 9. Министарство просвете НР Србије отворило је у Пироту Школу за опште образовање радника и службеника, тадашња Нижа радничка гимназија.

24. 10. Премијер представе „Ожалошћена породица“ Бранислава Нушића. Редитељ Василије Костић.

Децембар Крајем године основан је Смучарски клуб Пирот.

1949.

5. 2. Основан Фудбалски клуб „Борац“ у Великом Јовановцу.

6. 3. Премијера представе „Покојник“ Бранислава Нушића. Редитељ Ненад Јовановић.

Отпочело са радом Ауто-мото друштво.

15. 4. Престао да излази лист „Слобода“.

16. 4. Премијера представе „Избирачица“ према делу Косте Трифковића. Редитељ Мирослав Пауновић.

Манастир Светог Јована Богослова код Поганова проглашен је за споменик културе.

1. 9. Градско позориште у Пироту је постало професионално.

16. 10. Премијера представе „Кир Јања“ Јована Стерије Поповића. Редитељи Милена и Василије Костић.

РАДИОНИЦА ЗА ИЗРАДУ КАЧКАВАЉА

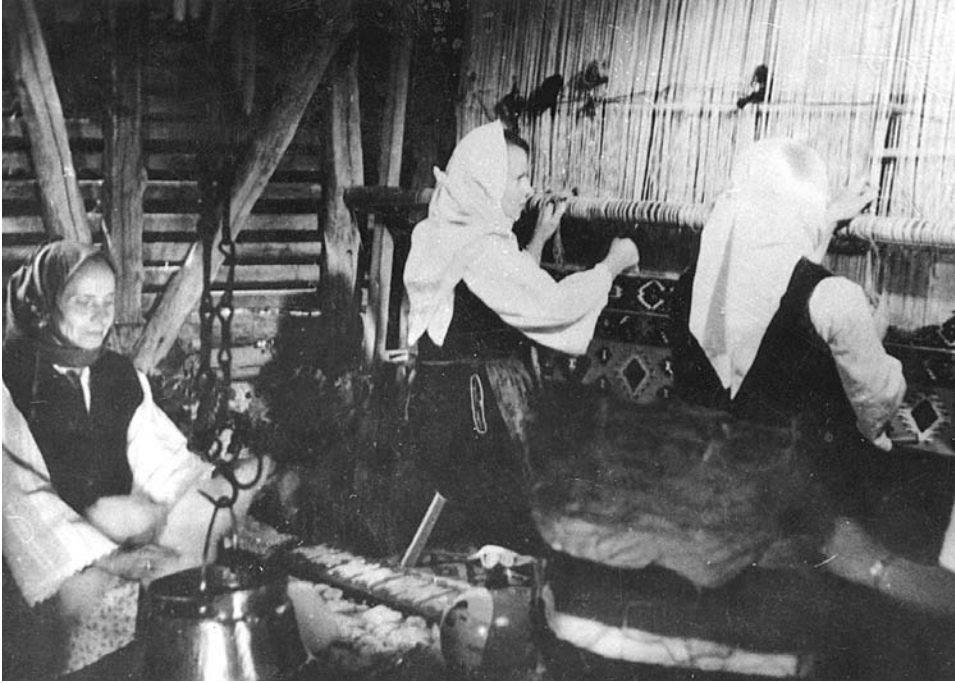

1950.

- 8. 1.** Премијера представе „Протекција“ Бранислава Нушића. Редитељ Василије Костић.
- 2. 2.** Премијера представе „Зона Замфирова“ Стевана Сремца. Редитељ је била Десанка Вучковић.
Самостална изложба Слободана Сотирова.
Почело са радом Друштво напредних пољпороведника. Главни задатак друштва био је примена напредних метода гајења разних култура у пракси. Било је средњег карактера са седиштем у Пироту. Друштво је радило до 1953. године.
Формиран је Фудбалски клуб „Љубомир Картаљевић“.
Почела са радом у селу Велика Лукања Државна прогимназија. Радила је до 1954. године.
- 13. 6–13. 7.** Омладинска радна бригада из Пирота учествовала је на изградњи рудника уљних шкриљаца код Алексинца.
У Пироту је гостовао песник Бранко Миљковић који је читао свој стихове Пироћанцима.
- 23. 7.** Одржана Оснивачка скупштина Градске занатске коморе у Пироту. Било је присутно 105 задругара. Одржана је у малој сали Народног позоришта, згради еснафа.
- 8. 10.** Премијера представе „Лажа и паралажа“ Јована Стерије Поповића. Редитељ Милена Мијалковић Костић.

1951.

- 22. 2.** Народни одбор општине Пирот донело је долуку о формирању Градског предузећа грађевинског материјала и електричне енергије.
- 10. 3.** Премијера представе „Народни посланик“ Бранислава Нушића. Редитељ и сценограф био је Василије Костић.
- 1. 5.** Премијера представе „Коштана“ према драми Боре Станковића. Редитељ Мирослав Пауновић. Сценограф Властимир Живковић. У улози Коштане биле су Дара Јовановић и Олга Живковић.
- 1. 5.** Омладинска радна бригада из Пирота отишла је на изградњу пруге Добој–Бања Лука.
- 31. 5.** Премијера представе „Хајдук Станко“ по роману Јанка Веселиновића. Редитељ и сценограф је била Милена Мијалковић Костић. Основан Дом просветних радника који је обезбеђивао просветним радницима из удаљенијих села привремени боравак у Пироту. За потребе дома коришћена је зграда поред хотела „Национал“. Престао је да ради 1954. године.
- 11. 11.** Премијера представе „Породица Бло“ Љубинке Бобић. Редитељ је био Станко Ристић.
Пироћанац Ђорђе Игић конструисао је и направио „Глобус смрти“, који је радио до краја 70-тих иза хотела „Национал“. Поново је склопљен 2009. године.

ПИРОТСКЕ ТКАЉЕ ЗА РАЗБОЈЕМ

СТАРА ПИРОТСКА ТКАЉА
ПОДУЧАВА СВОЈУ УНУКУ ТКАЊУ ЋИЛИМА

1952.

- 15. 1.** Почела са радом Нижа музичка школа у Пироту.
- 10. 2.** Премијера представе „Ивкова слава“ Стевана Сремца. Редитељ је била Десанка Вучковић.
- 1. 4.** Основана Ветеринарска станица у Пироту на основу решења Народног одбора среза Пирот. Први управник био је Виден Деспотовић.

Април

- Основано „Друштво за заштиту матере и детета“.
- Почело постављање камене коцке у пиротским улицама. У садашњој улици Николе Пашића постављено је 60.000 камених коцки. Оне су набављане од Земљорадничке задруге у Масурици, срез масурички по цени од 14,40 динара по комаду.
- У току 1952. године Ђилимарска задруга произвела је 8.400 м² ћилимова а од тога је извезено 8.000 м², док је за 1953. годину имала закључен уговор за 10.000 м² намењених за извоз.
- Извршена је обнова Старе цркве на Пазару.
- 15. 6.** Премијера представе „Бесни Теофило“. Редитељ је био Ненад Јовановић.
- 24. 7.** Формиран је Фудбалски клуб „Слога“ за села Велико Село и Мали Јовановац.
- 28. 8.** Први кошаркашки сусрет у Пироту одржан је између КК „Асен Балкански“ из Димитровграда и секције ДТВ „Партизан“ из Пирота у дворишту Гимназије. Реванш је одигран 6. септембра у Димитровграду.
- 7. 9.** Одржана Оснивачка скупштина Виноградарско-вођарске задруге у Пироту, касније предузеће Виновоће.
- 16. 11.** Премијера представе „Скапенове подвале“ по делу Молијера. Редитељ је био Милена Мијалковић Костић.
- 22. 12.** Премијера представе „Пут у злочин“ према делу Мишка Крањеца. Редитељ Василије Костић.

1953.

Март

- Почела са радом Државна занатска радња за производњу хлеба и пецива која је настала издвајањем из Градског прехрамбнеог предузећа (садашње Пекарско предузеће „Благоје Костић — Црни Марко“).
- 29. 3.** Основана Реонска задруга за електрификацију у Сукову.
- 29. 3.** Пиротски градић на Калеу проглашен је културним добром.
- 12. 4.** Премијера представе „Чикина кућа“ Мајсничког. Редитељ Милена Мијалковић Костић.

КАЛДРМИСАЊЕ ПИРОТСКИХ УЛИЦА

- 15. 4.** Занатска обућарска задруга у Пироту почела је израђивати све врсте обуће по мери. Ципеле су се могле купити на одложено плаћање путем потрошачког кредита уз отплату на годину дана.
- 18. 4.** Поново је почео да излази лист „Слобода“.
- 19. 4.** Драмска секција Гимназије извела је предству „Др“.
Отворена Пољопривредна аптека „Агролек“ при Среском савезу земљорадничких задруга у Пироту.
Фудбалски клуб у Гњилану добио је ново име ФК „Омладинац“.
- Мај** Почетком месеца у Пироту је Срески одбор Црвеног крста организовао курс за добровољне болничарке који је трајао шест месеци. Полазнице су изучавале санитарску службу, инфективне заразне болести, бојне отрове и опште појмове из хигијене.
- 12. 5.** У Пирот стигла штафета планинара Југославије која је кренула са Алпа у Словенији.
- 27–31. 5.** Биоскоп „Нишава“ (биши хотел „Национал“), приказивао је филм „Вива Запаата“ режисера Елије Казана са Марлоном Брандом у главној улози.
- 29. 5.** Савет за привреду среза и града донео је одлуку да се пиротски вашар више не одржава 28, 29. и 30, августа већ да се одржавање вашара повеже са даном ослобођења Пирота да добије национални карактер и одржи се од 9. до 13. септембра.
- 12–19. 7.** Градски одбор Социјалистичког савеза радног народа у Пироту спровео је „Недељу чистоће“ чији је циљ био да се град и сваки кутак у њему уреди, тако да буде пример реда и чистоће. Све куће морале су бити уређене, окречене и проветрене, дворишта чиста и уређена, исто тако и нужници, обори, штале, шталско ђубре, обично ђубре као и бунари, чесме и др.
- 12. 7.** У Крупцу отворена амбуланта.
Почела са радом Патронажна служба, која је била у склопу Дома здравља.
- 15. 7.** У сали Градског позоришта у Пироту Културно-уметничко друштво „Предраг Бошковић“ приредило је концерт инструменталне музике. На репертоару су била дела Чајковског, Штолца, Сарасатеа, Фрајта и Пољакина.
- 16. 7.** Народни одбор општине Пирот донео је одлуку о формирању Електричног предузећа Пирот.
- 26. 7.** Одржан фудбалски турнир на коме су учествовали: Раднички, Јединство, Студенти, Обућари (из Пирота), Гњилан и Барје Чифлик.
- 29. 7–2. 8.** Фестивал филмова Чарлија Чаплина.

1. 8. Аутотранспортно предузеће отворило нову линију Пирот–Ви-сочка Ржана са успутним станицама Планинарски дом, В'зганица, Рсовци.

Отворен отворени базен за пливање у пиротском Градићу, на Калеу.

13–16. 8. У Пироту је одржан фудбалки турнир подмлатка за првенство Србије на коме су учествовали Црвена Звезда из Београда, Војводина из Новог Сада, Будућност из Пећи и пиротски Раднички.

20. 8. Градско народно позориште почело је са уписом аматера, глумца путем аудиције.

Отворена Женска стручна школа, као трогодишња школа за просвећивање и стручно образовање женске омладине, под надзором Савета за просвету и културу НОО Пирот. Школа је престала са радом 1957. године.

1. 9. Народна позориште Пирот је постало професионално.

10. 9. Обележен Дан ослобођења Пирота.

14. 9. Кућа породице Христић, кућа Малог Ристе, проглашена је културним добром.

Септембар На иницијативу Среског савеза земљорадничких задруга формирана је Среска виноградарско-воћарска задруга која је касније прерасла у предузеће „Виновоће“.

21. 9. На ванредној скупштини Земљорадничке задруге у Станичењу донета одлука о оснивању Пољопривредног предузећа. Фонд земљишта је био 19 хектара из фонда општенодрожне имовине.

24. 9. Удружење правника у Пироту донело одлуку да се учлани у Социјалистички савез радног народа.

15. 10. Премијера представе „Крчмарица Мирандолина“ по делу Карла Голдонија. Редитељ Војислав Мићовић.

16. 10. Зборови бирача у Пироту кандидовали су за посланике Савезног већа друга Бранимира Тирића Лужничког а за Републичко веће друга Јована Вацића.

17. 10. У Пироту одржане велике демонстрације поводом одлуке да се зона А и град Трст предају Италији.

24. 10. У Брлогу пуштена у рад вуновлачара која је опслуживала сва околна села у влачењу вуне.

1. 11. Одржани избори за одборнике Среског већа произвођача. Од 209 кандидата, изабрана су 53 одборника. Из групе индустрије, трговине и занатства 27 одборника а из групе пољопривредника 26. Од укупно 35. 355 уписаних бирача гласало је 29. 915 или 84,33%.

4. 11. Одржано књижевно вече посвећено стогодишњици смрти писника Бранка Радичевића.

- 8. 11.** Премијера представе „Зулумћар“ по делу Светозара Ђоровића. Редитељ Војислав Мићовић.
Основана стална геодетска секција за подручје нишавског, лужничког и димитровградског среза.
- 29. 11.** На Пазарском гробљу откривен је поменик Синиши Николићу Драгошу, који је погинуо од стране бугарске окупаторске војске априла 1944. године.
- 29. 11.** На сцени Народног позоришта у Пироту премијера „Дундо Мароје“ Марина Држића.
Од 1946. до 1953. године у Пиротској болници лечено је 28.000 болесника.
- 19. 12.** Одржана годишња скупштина Удружења професора и наставника у Пироту.
Тилимарска задруга је у току 1953. године произвела 9.435 м² ћилимова.

1954.

- 1. 1.** Градски биоскоп је приказиво филм у боји „Велики Карузо“.
- 3. 1.** Млади академски сликар и члан УЛУС-а Радомир Антић отворио је своју другу самосталну изложбу. На њој су били изложени портрети, пејзажи, мртва природа, графике и литографије са мотивима из пиротског живота.
- 8. 1.** Формирано Повереништво Адвокатске коморе у Пироту.
- Јануар** Акција у лечењу и сузбијању сифилиса у срезу нишавском дала је резултате. Прегледом крви је установљено да проценат оболелих у срезу износи 4,5% од укупног броја становника старијих од две године. У селу Гостуша је 18% становника било оболело. У селима Добри До, Нишор, Велика Лукања и Завој број оболелих се кретао око 10%. У самом Пироту је било 2,68%. Укупно је лечено у Пироту и срезу 2. 317 лица, а од овог броја је излечено 65%. У селу Гостуши, људи су ову болест називали „редња“, што показује колико људи нису били свесни о каквој се болести ради.
- 7. 1.** Смучарско друштво „Пирот“ организовало је „Дан смучања“ на Сарлаху.
- 10. 1.** У Вишој мешовитој гимназији у Пироту одржана је академија поводом једанаестогодишњице од смрти Николе Тесле.
- Јануар** Према подацима Народне књижнице (библиотеке) прочитано је 3. 645 књига, које је читало 714 ученика, 1495 омладинаца и 718 одраслих чланова.
- 19–23. 1.** Железнички саобраћај на прузи Ниш–Пирот је био у прекиду. Воз који је био кренуо из Ниша био је завејан снежним намети-

ма на прузи између станице Ђурђево поље и Станичење. У возу је било око 50 путника који су око 40 часова били заробљени у возу.

- Фебруар** Због велике количине снега који је данима падао, многи путевци у пиротским селима су били завејани и онеспособљени за саобраћај. Велики број мештана многих пиротских села организовао се у рашчићавању општинских путева.
- 14. 3.** Народно позориште имало премијеру представе “Станоје Главаш”. Редитељ Војислав Мићовић.
- 19. 3.** У просторијама МЗ Славонија одржана је оснивачка скупштина друштва „Савремени дом“. Скупштини је присуствовало 90 жена. Задаци Друштва били су да међусобном сарадњом и радом подиже политички и културни ниво чланица и да их учи и оспособљава за културни и савремени живот у породици и друштву.
- 2. 4.** Основано Трговинско предузеће индустријском робом на велико и мало „Ангропромет“.
- 3. 4.** Премијера представе „Скамполо“ по делу Дариа Никодемија. Редитељ Војислав Мићовић.
Основано предузеће за производњу сапуна, козметике и ималина „КИС“, које је 1956. године променило назив у „Пролеће“.
Основан Фудбалски клуб „Задругар“ у Крупцу.
- 1. 5.** Предузеће „Полет“ почело је са израдом кутија за радио апарате. У току године испоручено је 20.000 кутија за потребе фабрике „Никола Тесла“ у Београду.
- 9. 5.** Премијера представе „Хасанагиница“. Редитељ Војислав Мићовић.
- 16. 5.** У фоајеу Народног позоришта отворена прва самостална изложба уметничке фотографије инж. арх. Драгољуба Алексића, прва овакве врсте у Пироту.
- 17–20. 5.** У градском биоскопу се приказивао филм „Ајванхо“.
- 18. 5.** У сали Народног позоришта одржана је Оснивачка скупштина Спортског (фудбалског) друштва „Младост“.
- 23. 5.** Срески комитет Народне омладине одржао је велики омладински збор, у част рођендана друга Тита. Организовано је седам изложби: о Титу, ручна радиност сеоске женске омладине, изложба радничке омладине и др.
На имању пољопривредног предузећа у Великом Јовановцу била је извршена огледна сетва пиринча на парцели од 3 ара. Пиринач је никао и добро напредовао. Овај оглед је постављен са семеном добијеним из Кочана у Македонији.
- 12. 6–12. 7.** Омладинска радна бригада радила је на изградњи пута Пирот–Висок, код места Церово браниште.
- 24. 6.** Премијера представе „Уображени болесник“ Молијера. Редитељ Војислав Мићовић.

Јул

У пећини код села Станичења Млекарска задруга направила је магацин-хладњачу која уместо машинских уређаја за регулисање и стварање ниске температуре користи хладан пећински ваздух. Температура у овој хладњачи је +5 степни. Капацитет хладњаче је 14 до 15 вагона млечних производа.

5. 7.

Нижој музичкој школи која ради при КУД-у „Предраг Бошковић Павле“, др Михаило Вучковић, професор Универзитета у Београду поклатио је 30.000 динара за оснивање фонда који би носио име његовог покојног рођеног брата др Војислава Вучковића.

У Пироту се у првих шест месеци родило 180 беба, умрло је 93 лица, склопљено је 69 бракова, развода је било 3. Пироћанци су појели 620.000 кг хлеба. Продато је 83.000 кг свежег меса. У кафанама је продато 16.000 литара вина, 10.000 литара ракије, 24.000 литара пива и 1. 700 литара осталих алкохолних пића. Такође, Пироћанци су за првих шест месеци попушили 9.000.000 цигарета и утрошили 112. 480 шибица. Кроз Среску пошту у Пироту прошло је 789. 228 писама, од овог броја у Пирот је дошло 449.929, а отишло 339. 297 писама. Преко поште је вођено 195.435 телефонских разговора. Седам пиротских поштара прешло је пешице 23. 352 километара.

Градска библиотека је у првих шест месеци издала на читање 3. 300 књига. Приређено је 16 разних изложби које је посетило око 70.000 људи. Градско народно позориште приказало је 6 премијера и дало 50 представа које је посетило преко 18.000 гледалаца. У два биоскопа приказивано је укупно 70 филмова на 260 представа које је посетило 72.000 гледалаца.

1. 9.

Народно позориште у Пироту постаје аматерско позориште.

22. 9.

Отворена Школа за пољопривредне произвођаче. Прве школске године уписано је 26 ученика, између 12 и 16 година са завршеном четворогодишњом школом. Школа је била интернатског типа а школовање бесплатно. Школа је после прве године престала са радом.

3. 10.

Премијера представе „Црвене руже“ по делу Алда Бенедетија. Редитељ Ненад Јовановић.

4. 11.

Премијера представе „Људи без вида“. Редитељ Мирослав Пауновић.

24. 11.

Основан кошаркашки клуб „Партизан“ у Пироту.

12. 12.

Пуштена у пробни рад хидроцентрала у селу Сукову која је производила електричну енергију за осветљење села: Суково, Јалботина, Војнеговац и Петровац.

15. 12.

Према наредби Народног одбора среза нишавског ово је био последњи рок за уништење свих врста коза. До овог рока је на подручју среза заклано или откупљено за извоз и клање преко 3.000 коза.

- 19. 12.** Премијера представе „Буца“ по делу Жана де Летраза. Редитељ је био Василије Костић.
- 20. 12.** У Великом Јовановцу на оснивачкој скупштини формиран је Фудбалски клуб „Будућност“.
- У Пироту се родило 579 деце, од које су 304 девојчице и 275 де-чака. Склопљено је 115 бракова. Мушкарци су у просеку ступа-ли у брак са 25 година а жене са 23. Разведен је 21 брак. Умрло је 170 лица.

1955.

- 14. 1.** Формирано је предузеће „Стара планина“ чији је главни задатак био експлоатација дрвне масе из комплекса шума Широке луке.
- Почетком године у оквиру ОК „Партизан“ формирана прва жен-ска екипа у кошарци.
- 19. 3.** У Пироту је гостовао Кошаркашки клуб „Црвена звезда“ и оди-грана је пријатељска утакмица са КК „Партизан“. Резултат је био 46:37 за госте из Београда.
- 27. 3.** Премијера представе „Свадебни пут без мужа“ Лео Ленца. Реди-тељ је био Ненад Јовановић.
- Основано Аутомобилистичко-мотоциклистичко друштво. 1983. је променило назив у Ауто-мото друштво „Миливоје Манић Албан-та“. године 1988. припојено је Ауто-мото савезу Србије, из кога је иступило 1993. Исте године Ауто мото друштво „Пирот“ присту-па систему АМСС.
- Основан је Фудбалски клуб „Тигар“.
- Формиран је Фудбалски клуб „Борац“ у Барје Чифлику.
- Формиран је Фудбалски клуб „Напредак“ у селу Извор.
- Према подацима са тек завршеног пописа стоке село Брлог је имало 9.695 оваца, Височка Ржана 9.712; Рсовци 7.437;
- Градско купатило радило је четвртком и суботом од 14 до 20 часо-ва и недељом од 8 до 12 часова.
- На иницијативу Друштва пријатеља деце оформљен је Огледни центар народне библиотеке Пирот с циљем да васпитава децу у ваншколским активностима.
- 1. 5.** Премијера представе „Лажљивац“ по делу Карла Голдонија. Реди-тељ је била Милена Мијалковић Костић.
- 1–8. 5.** У фоајеу Градског народног позоришта отворена изложба слика Милене Мијалковић Костић.
- 31. 5.** Народни одбор среза донео је одлуку о новој административно-територијалној подели среза. Према овој одлуци на територији среза предвиђено је 7 општина и то: Велика Лукања, Височка

Ржана, Крупац, Пирот, Бело Поље, Темска. Такође је донета одлука да се на територији Калне са Буцаком омогући спровођење референдума како би се народ изјаснио коме срезу жели да се припоји, пиротском или зајечарском.

18. 6. Завршени су сви послови око територијалног формирања општина и новог пиротског среза. Будући пиротски срез биће састављен од срезова: нишавског, димитровградског и лужничког.

Ове године завшила је школовање последња генерација Нижерадничке гимназије у Пироту, чије је школовање трајало три године.

13. 7. Изабрани одборници пиротског среза. Нови срез имао је 240 одборника, 80 одборника у Среском већу и 60 одборника у Већу произвођача. Избор одборника извршен је по срезовима за Среско

ПИРОТСКИ КЕЈ ЛЕТИ

веће према броју становника, тако да је нишавски срез изабрао 42 одборника, лужнички 23 и димитровградски 15 одборника, а за Веће произвођача нишавски 35, лужнички 16 и димитровградски 9. Избор одборника за Веће произвођача извршен је према учешћу у целокупном националном дохотку новог среза.

7. 7. Откривен споменик палим борцима НОР-а у Темској.

Земљорадничке задруге у Новој мали, Темској, Сопоту, Крупцу, Присијану, Костуру и Пољопривредно предузеће „Напредак“ из Станичења помогли су изградњу Планинарског дома сумом од 76.000 динара. Оне су се обавезале да уместо прилога својим превозним средствима изврше превоз грађевинског материјала од Пирота до Планинарског дома.

15. 7. На градском базену на Калеу одржано по први пут градско такмичење омладинаца и пионира у пливању. Учествовало је 30 пливача који су се такмичили у слободном стилу и краулу.

ПИРОТСКИ ОВЧАР У ПОДНОЖЈУ САРЛАХА

- 15–31. 7.** Одржано логоровање извиђача одреда „Синиша Николић Драгош“ из Пирота у месту званом „Взганица“ на путу Пирот–Височка Ржана.
- 19. 7.** Формиран Фудбалски клуб „Звезда“ у селу Блато.
- 24. 8.** Женска кошаркашка екипа из Пирота освојила је прво место на првенству уже Србије које је одржано у Бору, што је био изузетан успех.
- 28. 8.** Одржана Оснивачка скупштина Радничког универзитета у Пироту. Предвиђена су предавања из привредно-економске политике, економике предузећа, међународне проблематике, технике, медицине. Организоване су дискусије о појединим актуелним политичким привредно-економским, културним и другим проблемима града. Одржавани су курсеви страних језика, курсеви за стручно образовање металаца, грађевинара, дрводељаца, кожараца, текстилаца, ћилимарки и гумараца. Почео је са радом 1. октобра.
- 11. 9.** Отворена изложба младих уметника, сликара и вајара из пиротског краја. Вајари Павле Ристић и Урош Костић и сликари Александар Ценић и Мирослав Ђорђевић.
- 11. 9.** Премијера представе „Мећава“ Пере Будака. Редитељ је био Мирослав Пауновић.
- 26. 9.** У малој сали хотела „Нишава“ у присуству делегата угоститељских предузећа и радњи са територије Пиротског среза, одржана је Оснивачка скупштина Угоститељске коморе среза Пирот. Јовановић Видосава из села Мали Суводол стара 36 година имала је срце на десној страни. Она сама то није ни знала све док јој лекари на основу рендгенских снимака то нису потврдили.
- 2. 10.** Одржана Оснивачка скупштина Савеза глувих за пиротски срез.
- Октобар** Након рођења седмог детета (девојчица), земљорадник Костић Боривоје из Чиниглаваца, послао је писмо другу Титу са молбом да му буде кум. Тито је новорођенчету послао новац у износу од 8.000 тадашњих динара и пакет са разном опремом у вредности од 15.000 динара.
- 15. 10.** Драгољуб Алексић, наш познати акробата извео је своју тачку изнад главне улице у Пироту када је држећи се само зубима за авион у лету, оставио без даха огроман број Пироћанаца који су се окупили да виде ову чудновату акробацију. Алексић, стар 46 година, познат је по својим акробацијама широм света. Наступао је у име Ваздухопловног савеза Југославије чији је иначе био члан.
- Пиротски срез је имао 127.000 становника и територију од 2.248 км². Од 68.000 радно активних становника, 57.180 или 78% било је у пољопривреди, 900 у индустрији и рударству, преко 600 у трговини и угоститељству, а око 3.500 у занатству. На територији среза налазило се 10 индустријских, 8 занатских предузећа и 400 занатских радњи, 282 трговинске продавнице и 53 угоститељска објекта. На територији среза налазило се 269.000

оваца, 44.180 говеда, 5.720 коња и 19.150 свиња. Пољопривредом се бавило око 21.850 домаћинстава, поред њих постојала су 3 пољопривредна добра, 4 расадника и 134 земљорадничке задруге.

- 17. 11.** Премијера представе „Страдалник“ Димитрија Ранчића. Редитељ је био Мирослав Пауновић.
- 30. 11.** Премијера представе „Београд некад и сад“ Бранислава Нушића. Редитељ Божидар Пајкић.
- 19. 12.** Одржана оснивачка скупштина Радио-клуба у Пироту. Оснивање је било на добровољној бази, али је клуб био саствани део ЈНА.
- 24. 12.** Са територије општине Пирот откупљено је око 130.000 килограма дувана.
У свим школама у граду било је 4.263 ученика. Обављено је око 50.000 телефонских разговора. Поштари су превалили пут од 64.658 км. У Пироту је било 9 пожара. У самом граду десило се 7 саобраћајних незгода у којима су два лица лакше повређена. Број саобраћајних прекршаја био је 210.

1956.

- 1–10. 1.** Самостала изложба слика Василија Костића у фоајеу Народног позоришта.
- 12. 1.** Премијера представе „Квеј-Лан“ по делу Перл Бак. Редитељ је био Мирослав Пауновић.
Према статистици у Пироту се од укупних месечних примања (плате) на одећу трошило између 47 и 50%, на исхрану између 37 и 40%, док се за културу издвајало само 4%.
- 5. 2.** Самостална изложба слика Слободана Сотирова у фоајеу Народног позоришта.
- 20. 2.** На теренима код Планинарског дома одржано је Обласно смучарско првенство.
- 4. 3.** Премијера представе „Манде“ Марина Држића. Редитељ је био Мирослав Пауновић.
- 24. 3.** Регистровано је Столарско предузеће „Полет“.
- 22. 4.** Одржан општински крос у Пироту на коме је учествовало 50 такмичара.
- 1. 5.** Премијера представе „Заједнички стан“ Драгутина Добричанина. Редитељ је био Божидар Пајкић.
- 19–27. 5.** Изложба сликара среза Пирот у фоајеу Народног позоришта. (Милена Мијалковић, Ђорђе М. Златковић, Паја Ристић, Урош Костић, Слободан Сотиров и други).
- 25. 5.** У организацији Аеро-клуба Пирот одржан курс падобранства на коме је било пријављено 30 полазника. Први скокови оних који су прошли теоретски део изведени су код села Блато. Велики број грађана Пирота и околних села су посматрали ове скокове.

- 30. 5.** У Пироту формиране две омладинске радне бригаде које су радиле на изградњи локалних објеката. Бригаде су имале по 120 чланова. Једна од њих је подизала стрелиште и кошаркашки стадион у Пироту, док је друга радила на изградњи пута Пирот–Висок.
- 2. 6.** Одржана Оснивачка скупштина Удружења слепих среза Пирот. Основан је Фудбалски клуб „Полет“.
- 10–17. 6.** Друштво пријатеља деце организовало је Недељу дечијег стваралаштва. Одржан је дечији карневал под маскама, изложба дечије књиге у Народној библиотеци, изложба дечијих радова.
- 14. 6.** Премијера представе „Сви моји синови“ по делу Артура Милера. Редитељ је била Милена Мијалковић.
- 16. 6.** У фоајеу Народног позоришта у Пироту отворена изложба карикатура у оквиру обележавања двадесетогодишњице часописа „Јеж“. Учествовали су најпознатији карикатуристи од Пјера Крижанића до Џумхура.
- 1. 8.** Основано Општинско јавно правобранилаштво. Омладинска радна бригада радила је на изградњи пута Пирот–Широке луке, деоница Јеловица–Широке Луке.
- 10. 9.** Поводом Дана ослобођења у Пироту је поред осталих свечаности организован ватромет и паљење логорских ватри у пиротском Градићу.
- 16. 9.** Отворена Економска школа у Пироту.
- 18. 9.** Делегација грчке православне цркве са архиепископом Атине и целе Грчке Доротејем, посетила је Пирот и грчко војничко гробље у Пироту.
- 27. 9.** На седници Народног одбора среза донета одлука о оснивању Среске комуналне банке.
- Септембар** На иницијативу Среског комитета народне омладине покренута је акција да се парк код Гимназије уреди као омладински парк. Поред кошаркашког игралишта предвиђено је и игралиште за одбојку, стрелиште за гађање ваздушним пушкама и стаза за скок у даљ.
- Септембар** Пиротске овце су први пут излагане на Новосадском сајму пољопривреде.
- 5. 10.** У просторијама Савеза спортова одржана је Оснивачка скупштина Бокс клуба. Клуб је добио назив „Младост“.
- 26. 10.** Одржана скупштина Аматерског позоришта у Пироту. Прва премијера била је комад „Рођак из Америке“ Рајка Стојадиновића.
- 27. 10.** У Пироту је организовано „Вече српске комедије“ на коме су изведене фрагменти из Стеријиних и Нушићевих комедија. Извођачи су били познати српски глумци: Љубинка Бобић, Аца Маринковић, Павле Богатинчевић, Љуба Дидић, Бранко Ђорђевић и Исак Амара.

- 13. 11.** Након 24 године рада престала је са радом пиротска термоелектрана.
- 14. 11.** Основан Државни архив среза Пирот.
- 17. 11.** У организацији Удружења оперско-симфонијских музичара Народне Републике Србије, одржано је неколико концерата вокалне и инструменталне музике на којима су извођена најпознатија дела наших и страних композитора. У извођењу програма учествовао је хор и оркестар Удружења са више од 75 чланова.
- 19. 11.** Основана Комунална банка среза Пирот. У току године из Народне библиотеке издато је на читање 70.000 књига или по 5 књига на сваког становника града.
- 29. 11.** Отворен Народни музеј у Пироту.

1957.

- 6. 1.** Чланови Социјалистичког савеза села Костур донели су одлуку да село више не прославља верски празник Богојављење и црквену славу Светог Харалампиа.
- 15. 1.** У оквиру Огледног центра при Градској библиотеци почео са радом курс француског и енглеског језика за ученике основних школа.

Јануар Градска библиотека добила је покретни кино-апарат којим су се приказивали филмови у сали Омладинског дома и по пиротским селима.

Одлуком Среског народног одбора у Пироту основан је Срески архив.

- 17. 3.** На седници Народног одбора општине Пирот донета је одлука да се улица која води од Големог моста до Железничке станице назове по управо преминулом комунистичком функционеру Моши Пијаде.
- 29. 3.** Тридесет земољрадничких задруга и седам предузећа основало је Среску задружну штедионицу. Одобрале су се све врсте кредита задругама и индивидуалним пољопривредницима.
- 5. 4.** Основан Биро за посредовање рада на територији среза. Настала фабрика боја и лакова „Суко“, из занатске радионице „Дренова глава“ која је производила циглу, цреп, креч и камен. Одржана овчарска изложба у Пироту на којој је било изложено 320 мелеза са Овчарске станице у Пироту.
- 6. 4.** У биоскопу се приказивао домаћи филм „Не окрећи се сине“, режисера Бранка Бауера а по сценарију књижевника Арсена Диклића.

Април На предлог новинара „Слободе“ установљен је Куп ослобођења Пирота. Финале овог фудбалског купа играно је сваког 8. септембра.

- 13. 5.** У бродоградилушту „Трећи мај“ у Риједи (Хрватска) свечано је поринут у море моторни брод који је носио назив „Пирот“, први из серије од три брода. Карактеристике брода биле су следеће: носивост 1. 500 тона, дужина 83 метара, ширина 12 а висина са покровом 12 метара. Брод је развијао брзину од 12,7 морских миља.
- Мај** Отворен ресторан „Деликатес“ у Драгошевој улици, познатији као Дечији ресторан, јер је посебно био омиљен код деце.
- Самостална изложба слика Чедомира Крстића у фоајеу Народног позоришта.
- Отворен ресторан друштвене исхране у хотелу „Национал“.
- 25–26. 5.** Општина Кална је на зборовима бирача који су одржани по селима одлучила да остане у саставу зајечарског среза. Од укупно 14 села бирачи пет села су се изјаснили за припајање пиротском срезу.
- 25–31. 5.** Изложба слика и скулптура Ђорђа Златковића, Милене Мијалковић и Паје Ристића
- 26. 5.** Премијера представе „Мандрагола“ Николе Макијавелија. Редитељ и сценограф је био Василије Костић.
- 7. 6.** На позив Градске библиотеке у Пироту је боравио др Арне Галис, аташе за културу норвешке амбасаде, који је одржао предавање о Норвешкој, њеној култури и књижевности.
- 10. 6.** Београдски драмски квартет у саставу: Мата Милошевић, Марија Црнобори, Љубиша Јовановић и Виктор Старчић, гостовао у Пироту са представама „Фауст“ и „Дон Жуан у паклу“.
- 17. 6–3. 7.** Радна бригада састављена од ученика Учитељске школе, Гимназије и Економске школе радила је на уређењу школских и других паркова.
- Предузеће „Биоскоп“ из Пирота отворило је на тераси Трговачког дома (сада зграда Општине Пирот) летњу терасу и биоскоп на отвореном који је могао да прими 500 гледалаца.
- 29. 6.** Туристичко друштво „Стара планина“ у Пироту набавило нови туристички аутобус са тридесет седишта. Кровна конструкција аутобуса била је скоро сва од стакла, поседовао је клима уређај и озвучење. Аутобус је служио за превоз путника до Планинарског дома и ХЕ Темац а касније је возио и туристичке туре до мора.
- 2. 8.** Основан Пливачки клуб „Градић“ у Пироту.
- 11. 8.** Одржано пливачко такмичење за првенство IV зоне Српске лиге. На такмичењу су учествовали пливачки клубови из Неготина, Лесковца и Власотинца. Одржан је на базену код Градића у присуству око 800 гледалаца.

- 23. 8.** На седници Савета за просвету и културу општинског одбора предложено је укидање Женске стручне школе. Општински народни одбор је овај предлог прихватио.
- 8. 9.** Изложба акварела Боже Асенова у Омладинском дому у Пироту.
- 10. 10.** На седници Среског већа донета је одлука о формирању Индустијске школе са практичном обуком гумарског и кожарског смера у Пироту.
- 15. 12.** Отворена је нова зграда Поште у Пироту.
- 22. 12.** У Пољској Ржани откривен споменик палим борцима у Првом и Другом светском рату.
- 29. 12.** Премијера представе „Покојник“ Бранислава Нушића. Редитељ је био Василије Костић.

1958.

- Јануар** Лист „Глас најмлађих“ почео да излази као месечни лист при Огледном центру Народне библиотеке у Пироту. Излазио до 1962. године.
- 14–17. 1.** Савез аматерских позоришта Србије организовао је такмичења свих позоришта на територији Републике. Поред осталих градова и Пирот је одређен као центар у коме ће се одржати смотра аматерских позоришта из Прокупља, Блаца, Ниша, Беле Паланке, Димитровграда и Пирота.
Сваке недеље кошаркашки клуб „Партизан“ приређивао је у згради Соколане матине и играчке између 15 и 19 часова.
- 22–28. 2.** У Пироту одржана смотра аматерских позоришта из Ниша, Прокупља, Беле Паланке, Димитровграда и Пирота која је организована у оквиру такмичења аматерских позоришта Србије.
- 23. 3.** Одржани избори за народне посланике Савезне и Републичке скупштине.
- 12. 5.** Почела вакцинација вакцином бе-се-же. Вакцинисана су сва лица на територији среза старости до 25 година.
- 18–19. 5.** У Пироту боравио Петар Стамболић, председник Савезне народне скупштине. Одржао је предавање партијском активу СКЈ у Пироту у вези са седмим конгресом СКЈ који је претходно одржан у Љубљани. Том приликом Петар Стамболић је посетио фабрику „Тигар“ и пиротску Млеку.
- Мај** Завршен пут Височка Ржана–Славиња и настављена изградња деонице Славиња–Каменичка река.
- 25. 5.** У организацији Лакоатлетског клуба „Младост“, а поводом дана Младости на улицама Пирота организована је улична трка. Дужина тркачке стазе била је 1.500 метара. Старт и циљ био је испред Народног позоришта. Трку је пратило преко 5.000 грађана.

29. 5–29. 7. Омладинска радна бригада из Пирота радила је на изградњи аутопута Братство и јединство, на деоници код Новог Места у Словенији.

5–7. 6. Ученици Учитељске школе, шест професора и директор извели су поводом прославе петнаестогодишњице битке на Сутјесци партизански марш од Пирота преко Присијана, Камика, Кијевског Рида, Великог Стола (кота 1239), Кијевца, Стола, Драгинца, Бабушнице, Калуђерева, Пасјача, Раснице, Барје Чифлика до Пирота, прешавши преко 60 километара.

8. 6. Почели радови на изградњи пута Пирот–Велика Лукања. Радове су изводили чланови Социјалистичког савеза села Велика и Мала Лукања, Гостуша, Завој, Покровеник, Копривштица, Бела, Добри До, Паклештица и Нишор. 2500 мештана Средњег Висока радило је три дана на извођењу земљаних радова.

Јун Милиони скакаваца напали су сувате на Старој планини изнад Топлог Дола.

Село Држина добило је струју. Такође се радило и на електрификацији села Церова, Станичење и Ореовица.

5. 7. Почели су радови на изградњи кошаркашког терена и спортског парка у дворишту Гимназије (Омладински стадион). Радна бригада која је радила била је састављена од омладинаца и омладинки из свих средњих школа у Пироту. Ова радна акција трајала је месец дана.

15. 8. Хигијенски завод у Пироту отпочео је акцију на ликвидирању ендемског луеса у неким селима Средњег Висока. У селима Завоју и Покровенику почело је лечење последње групе од 55 лица. Већина од њих је лечена и раније, али је накнадним прегледом установљено да нису били потпуно излечени.

Уједињењем Кројачке занатске задруге, Терзијско-јорганцијске задруге и Самосталне занатске радње „Ревивија“ формирано је предузеће „Први мај“. Први директор био је Драган Николић.

4. 9. На седници Среског рукометног одбора у Пироту донета је долука да се оснује рукометни клуб. Нови клуб био је у саставу Спортског друштва „Раднички“.

5. 9. Решењем Народног одбора општине Пирот основано је предузеће под називом Столарско занатско предузеће „Столар“.

Септембар Приликом изградње зграде СУП-а у Јеврејској улици у Пироту, порушена је јеврејска синагога која је постојала на том месту.

10. 9. Поводом Дана ослобођења Пирота од бугарске окупације у Другом светском рату, отворене су нове продавнице „Универзала“ у којима се продавала индустријска и прехранбена роба. Данашњи простор општинског услужног центра у згради Општине Пирот.

Септембар Изложба младих пиротских аутора Уроша Костића и Александра Алексића Соске, поводом Дана ослобођења у фоајеу Народног позоришта.

21. 9. Завршена је изградња мостова на реци Нишави код Чиниглаваца и Обреновца. Мост код Чиниглаваца дуг је 44 метра а широк 4, а мост код Обреновца дуг је 36 а широк 4 метра.

У новој школској години уписано је у основну школу преко 3000 ученика, док је у средње школе уписано нешто мање од 2000. Основна школа Павле Крстић (Свети Сава) уписала је 1468 ученика. У основној школи „Вук Караџић“ уписано је 1593 ученика.

Одржана изложба слика академског сликара из Београда Радомира Стевановића у кабинету предвојничке обуке у Пироту на којој је било изложено преко 30 акварела.

1. 11. Премијера представе „И плови бели облак“. Редитељ Ненад Јовановић.

17. 11. У Пироту гостовала група извођача познате радио-емисије Радио Београда „Весело вече“. У групи су били: Миодрага Петровић Чкаља, Мија Алексић, Мића Татић.

На територији среза било је укупно 218 регистрованих моторних возила: 47 мотоцикала, 43 аутомобила, 11 аутобуса, санитарских и ватрогасних 7, теретних 35, трактора 26, приколица 34.

Одржана изложба слика Мирослава Живковића, сликара наивца, у просторијама Народне билбиотеке.

24. 11. Раднички савет Занатског предузећа за хлеб и пециво у Пироту донео је одлуку да предузеће убудуће носи назив „Благоје Костић Црни Марко“ по имену палог народног хероја.

21. 12. Одржана Оснивачка скупштина Туристичког савеза пиротског среза.

1959.

7. 1. Општински комитет Народне омладине донео је одлуку да се при КУД „Предраг Бошковић Павле“ оформи хор.

18. 1. Премијера представе „Сумњиво лице“ Бранислава Нушића. Редитељ Мирослав Пауновић.

24. 1. Након завршеног првог полугођа у пиротским школама, општи успех је бољи од прошлогодишњег: Од средњих школа најбољи успех показала је Учитељска школа, где је од 318 ученика са 10 одељења 64,17% без слабих оцена, а средња оцена школе износи 3,40. У Гимназији од 465 ученика у 17 одељења, без слабих оцена је 39,14%, средња оцена је 3,27. Економска школа, од 197 ученика са 6 одељења има 45,67% без слабих, док средња оцена износи 3,22. У основној школи „Павле Крстић“ која је имала 33 одељења

са 1327 ученика, успех ученика у нижим разредима (83,14% без слабих) је био много бољи од виших 50,07% ученика баз слабих. Основна школа „Вук Караџић“ која је имала 42 одељења са 1658 ученика, у нижим разредима имала је 83 ученика без слабих, а у вишим 43%.

- Јануар** Клуб љубитеља филмске уметности Народне библиотеке у Пироту обишао је са покретним кинопројектором девет села у срезу и у њима приказивао више документарних филмова.
- 9. 2.** У сали биоскопа „Младост“ одржано вече Међународног пријатељства на коме су учествовали студенти Београдског универзитета из пријатељских земаља Египта, Судана, Етиопије и Сирије.
- Фебруар** Премијера представе „Др“ Бранислава Нушића, Аматерског позоришта у Пироту у режији Ненада Јовановића.
- Март** Почео са радом Културно-пропагандни центар у Пироту. Његов задатак је био обогаћивање живота новим садржајима и облицима и рад на развијању квалитетнијих и савременијих форми културног и забавног живота.
- 21. 3.** Према одлуци Народног одбора среза Пирот на одређеним количинама вина бербе из 1958. године, а по члану домаћинства старијег од 15 година није се плаћао порез на промет: на подручју општине Бабушница, Височка Ржана, Димитровград и Звонци по 50 литара, на подручју општине Суково и Темска по 45 литара, а на подручју општине Пирот по 50 литара.
- 4. 4.** Изашао јубиларни 500. број листа „Слобода“.
- Фудбалски клуб у Пољској Ржани добио је ново име ФК „Младост“.
- Формиран је Фудбалски клуб „Темац“ у селу Темска.
- Формиран је Фудбалски клуб „Хајдук“ у селу Костур.
- Почео да излази „Вестник за општествено –политически и културни в’проси на б’лгарското малцинство в Југославија“. Главни и одговорни урџник био је Тодор Славински. Штампано се у Графици. Касније је наставио да излази у Нишу.
- 11. 4.** Савет за просвету и културу среза Пирот расписао је конкурс за пријем особља у свим школама у срезу. Укупан број слободних места која је требало попунити био је 149. За све учитеље и наставнике сем у Пироту и Димитровграду био је обезбеђен стан и огрев.
- Април** Ученици основне школе „Вук Караџић“ постигли су одређене резултате како на културном-просветном пољу, тако и у акцијама пошумљавања голети, сакупљању лековитог биља и багремовог семена, производњи орахових садница и окалемљивању дивљих крушака. Засађено је 4000 садница, сакупљено је 10 кг лековитог биља (цвет трњине), сакупљено је 100 кг багремовог семена, и окалемили 300 дивљих крушака.

У фабрици „Тигар“ у Пироту, произведена је прва ауто-гума.

9. 5. У Градићу на Калеу почела да ради реновирана летња башта. Подигнут је шанк, реновирана је бина за музику, постављено боље озвучење, проширен је подијум за игру, а један део баште је и покривен.

Мај Срески туристички савез у Пироту и Туристички савез Србије организовали су излет кроз Југославију који је трајао 17 дана. Кретало се аутобусом из Пирота, преко Пећи и Чакора па преко Андријевице, Подгорице, Цетиња и Будве до Дубровника брзим бродом, затим до Хвара и Сплита па преко Бихаћа до Београда. Цена путовања износила је 14. 400 динара са свим трошковима.

16. 5. Пословни савез за сточарство почео је са откупом вуне. За полумерино вуну плаћало се по 1200 динара за 1 килограм, док је цена вуне „рубце“ праменке била 600 динара а цена вуне „руде“ праменке 720 динара.

17. 5. Отворена продавница Пословног савеза за сточарство „Деликатес“ у Драгошевој улици која је реновирана. Нова продавница радиће по принципу „послужи се сам“.

Јун Ретроспективна изложба слика Ђорђа М. Златковића, сликара из Пирота у фоајеу Народног позоришта.

7. 6. На Нишави у близини села Станичења одржано је риболовачко такмичење у организацији Спортског риболовног друштва „Пастрмка“. Следећег дана одржано је среско риболовачко такмичење на месту званом „Саставка“, низводно од градске болнице па до сопотског моста.

10–11. 6. У част 40. годишњице оснивања КПЈ и СКОЈ, око 100 ученика Учитељске школе извело је партизански марш од Беле Паланке преко села Мокре, Дивљане, Доње и Горње Коритнице, Бежишта, Беле Воде Горњег, Стрижевца, Блата, Костура и Барје Чифлика до Пирота. Од Пирота до Беле Паланке путовало се возом.

На иницијативу управника Народног музеја у Пиорту В. Петровића основано је Друштво љубитеља музеја и архива.

12. 6. У Пироту је у сали Дома ЈНА гостовао хор Дома ЈНА из Београда.

14. 6. Одржана изложба конкурсних радова за идејно и урбанистичко решење центра града у Градској библиотеци. Изложена су била три рада а међу њима и награђени пројекат архитекте Михаила Митровића из Београда.

Јун Изводе се радови на електрификацији села: Костур, Блато, Велик и Мали Суводол, Извор, Бериловац, Градашница и Пољска Ржана.

Преко 2500 чланова народне омладине и Социјалистичког савеза суковске општине радило је четири дана на прокопавању канала за наводњавање на Белом Пољу. Ископано је неколико хи-

љада кубика песка и шљунка. Одрађено је преко 15.000 добровољних радних часова.

- 21. 6.** Колектив Електричног предузећа у Пироту открио је на Тијабарском гробљу споменик електричарском раднику Арси Глигоријевићу који је погинуо у НОБ-у.
- 29. 6–13. 7.** Омладина пиротског краја је у оквиру Омладинске радне бригаде „Јединство“ учествовала на мелоризацији неготинске низије.
- Одржана изложба слика Мирослава Живковића и Љиљане Цветковић у кафани „Јадран“ у Пироту и у Центру за војно образовање.
- 7. 7.** У селу Срећковац откривена спомен-плоча изгинулим у ратовима 1912–1918 и у НОБ-у 1941–1945. године.
- 10–26. 8.** Омладинска радна бригада радила је на територији општине Темска.
- Септембар** Почетком месеца Омладинска радна бригада из Пирота кренула је са изградњом Аутопута на деоници од Параћина до Ниша.
- У Пироту је основан Интернат средњошколске омладине, након затварања Дома за децу и омладину. Радио је само годину дана.
- Омладинска организација Гимназије је у току школске 1959/60. године издавала лист под називом *Наша реч*.
- 13–26. 9.** Срески одбор Црвеног крста организовао је Недељу борбе против туберкулозе у току које су се радиле издвајања здраве деце из туберкулозних породица, пружале помоћ плућним болесницима, одржаваће предавања и саветовања, организовали курсеви за обилазак и негу плућних болесника и др.
- 27. 9.** У Пироту одржано велико Обласно ватрогасно такмичење које је изведено на Вашаришту у Барју у коме су учествовала добровољна ватрогасна друштва из Лесковца, Врања и Пирота.
- 17. 10.** У Пироту је гостовао дечији писац Душан Радовић који је деци Пирота у Народној библиотеци читао своје радове.
- 4. 11.** На седници оба већа Народног одбора среза усвојена је одлука да се Народни одбор среза Пирот са читавим својим подручјем припоји Народном одбору среза Ниш. Такође је усвојен предлог да се на подручју садашњег среза Пирот укину општине у Сукову, Звонцу, Темској и Височкој Ржани. Општина Пирот имала би 1236 км², 73 насеља са 69. 212 становника.
- 8–15. 11.** Државни архив у Пироту организовао је Недељу архива у току које су грађани били у могућности да сва она документа

која поседују или пак прикупе, а могу имати неки значај за историју нашег краја, донесу и предају архиву.

2. 11–25. 12. На иницијативу Института за туберкулозу Народне Републике Србије и уз помоћ Савета за народно здравље среза на територији Народног одбора среза Пирот вршило се флуорографско снимање. Предвиђено је да се сними преко 70.000 лица.

8. 11. Премијера представе „Ореоле дајте убицама“ по делу Александра Маредића, Редитељ Миодраг Симоновић.

Новембар При Учитељској школи у Пироту почело је да ради Марионетско позориште под руководством професора Василија Костића. За Дан Републике изведена је представа „Пловкица жуткица“ у биоскопу „Искра“.

Поводом Дана Републике, председник Републике Јосип Броз Тито одликовао је 21 грађанина среза Пирот.

29. 11. На Тијабарском гробљу откривен је споменик стрељаним партизанима, које је бугарска војска стрељала на истом месту 05. марта 1942. године. Споменик је рад пиротског вајара Уроша Костића.

15. 12. Основано Есперантско друштво „Ћилимград“ у Пироту.

19–25. 12. Извршен је попис занатских радњи и занатских предузећа са стањем на дан 15. децембар текуће године.

20. 12. Отворен погон за производњу ауто и мото гума, Пнеуматикара у фабрици „Тигар“.

1960.

Године 1950. друштвени бруто производ у 12 привредних организација на подручју наше општине износио је 2.426 милиона динара, а 1960. године 12.693 милиона. У пиротским предузећима број радника повећан је са 1.162 на 4.259.

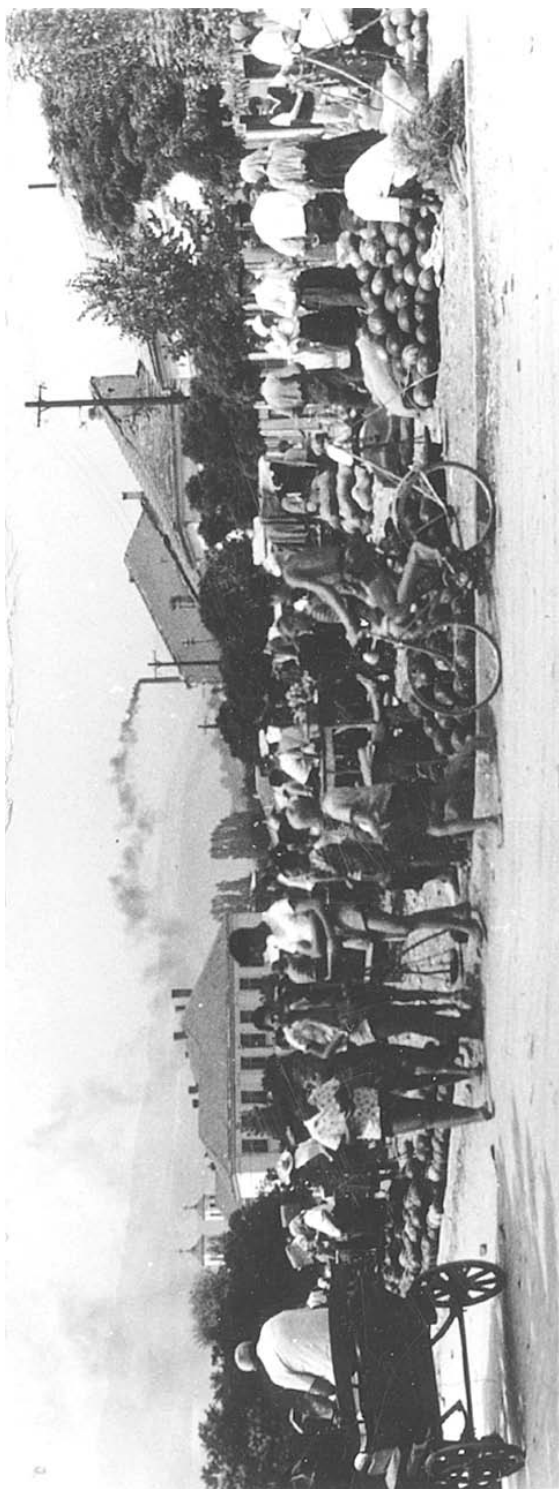
1. 1. У селу Темска отворена је прва сеоска апотека у пиротској општини.

11–14. 1. У биоскопу „Искра“ приказивао се филм „Јелена Тројанска“ са Брижит Бардо у главној улози.

Јануар Крајем месеца у Пироту је извршен пробни пријем програма југословенске телевизије на екрану домаћег телевизора који је био инсталиран у згради Народног одбора општине, на чијем крову се налазила и антена.

3. 1. Премијера представе „Сирото моје дете“ Жака Конфина. Редитељ је био Миодраг Симоновић.

- 10. 2.** Пирот су посетили Александар Ранковић, потпредседник Савезног извршног већа и Јован Веселинов, председник Народне скупштине Народне Републике Србије.
- 20. 2.** Одржана Оснивачка скупштина Друштва за борбу против алкохолизма.
- 2. 3.** Одржана оснивачка скупштина боксерског клуба „Тигар“ тако што се постојећи боксерски клуб „Младост“ припојио Спортском друштву „Тигар“.
- 7. 3.** У Тијабари је отворена филијала Народне билбиотеке са фондом од 15.000 књига у просторијама блока „Доња Мала“.
- 8–13. 3.** У биоскопу „Искра“ приказивао се совјетски филм „Иван Грозни“. Режија Сергеј Ајзенштајн.
- 27. 3.** Одржана Оснивачка скупштина Општинског одбора синдиката комунално-занатских радника у Пироту.
- Март** Крајем месеца, Омладинска радна бригада из Пирота кренула је на рад на изградњи пута Прељина–Чачак–Ужице.
- 3. 4.** Ауто-мото друштво организовало је курс за возаче моторних возила за обвезнике предвојничке обуке и то пре свега за оне из најудаљенијих села.
- 17. 4.** У Пироту је одржан крос под називом „Глас омладине“ на коме су учествовали пионири, пионирке, омладинци и омладинке из целог округа, преко 3000 учесника.
- 1. 5.** Угоститељско предузеће из Пирота отворило је Ресторан друштвене исхране, који је био смештен у некадашњој „Делчиној кафани“.
- 24. 5.** Патентиран препарат за заштиту косе од перути и свраба „АЛИН“ од стране магистра фармације Чедомира Митића из Пирота.
Основан је Фудбалски клуб „Јерма“ у селу Суково.
- 6. 6.** У Пироту је одржан Дечији карневал у коме су учествовала деца различитог узраста.
- Јун** Завршена електрификација села: Блато, Костур, Барје Чифлик и Расница.
На територији Пиротског округа засејано је 40 милиона струкова дувана.
Први пут на пиротским пољима појавили су се комбајни, пре свега захављујући земљорадничким задругама у Пироту и Великом Јовановцу.
- 23. 6.** Формиран је Фудбалски клуб „Графичар“ у Пироту.
- 24. 6.** На Омладинском стадиону одржана модна ревија у организацији Занатског предузећа за израду конфекције „Први мај“ и Туристичким бироом као и осталим предузећима из Пирота. На ревији су учествовали манекени из Београда који су носили како моделе пиротских произвођача, тако и моделе реномираних југословенских модних фирми.

ПИЈАЦА У ПИРОТУ

- Јун** Пиротска болница добила је нови и савремени рендген апарат.
- 1. 7–31. 7.** Савез извиђача Југославије организовао је савезну радну акцију на Сутјесци у којој је учествовала и радна чета из Пирот, која је проглашена партизанском четом и добила заставу од Савеза извиђача Југославије и телевизор који је био други у Пироту.
- Јул** На подручју Горњег Висока боравила је група студената и професора са Природно-математичког факултета из Београда који су проучавали геолошки састав на овом терену и обучавали се у практичном раду.
- 9. 8.** Пирот и околину задесило је велико невреме са градом који је нанео штету засадима кукуруза и многим виноградима.
- 10. 8.** Премијера представе „Женидба председника кућног савета“. Редитељ је био Миодраг Симоновић.
Гимназисјки лист *Наш глас* излазио је у перидуу од 1960. до 1962. године. Излазио је три пута одишње у тиражу од 250 примерака.
У току августа и септембра над Пиротом је летео вештачки сателит „Ехо I“ који је лансиран 12. августа из Кејп Канаварала у САД. Правац лета сателита је северозапад-југоситок. Појављивао се у вечерњим сатима, што је код Пироћанаца изазвало велико интересовање.
- Септембар** У оквиру Радничког универзитета радили су и курсеви страних језика. За енглески језик се пријавио недовољан број полазника, за немачки није се могао наћи предавач а курс француског језика је расформиран готово у току првог месеца рада због осипања полазника. Једино су завршени курсеви есперанта и руског језика.
- 9. 9.** У част Дана ослобођења Пирота организована је ноћна трка улицама града. Старт је био код Железнице станице а циљ испред зграде поште у Пироту.
- 10. 9.** У кругу пиротске болнице отворена је Специјалистичка амбуланта у чијем саставу се налазила и лабораторија.
У Народном позоришту одржана је премијера представе „Женидба председника кућног савета“ у режији Миодрага Симоновића, директора позоришта.
- Септембар** За девет месеци основне организације Савеза комуниста на територији општине примиле су у СК 345 нових чланова. Тако је у 119 основних организација било 3. 400 чланова савеза комуниста, што значи да је сваки 22. грађанин општине члан Савеза комуниста.
- 3. 10.** При Радничком универзитету почела је са радом Вечерња политичка школа. Било је 98 слушалаца у два одељења а школа је трајала шест месеци.

6. 10. Почела са радом Техничка гумарска школа у оквиру Центра за стручно образовање фабрике „Тигар“. Школа је трајала две године. Полазници школе били су квалификовани радници фабрике „Тигар“. За време трајања школе они су били на својим радним местима а школу су похађали након радног времена. Признавала им се средња стручна спрема после завршене школе.

Новембар На Топлодолској реци у месту званом „Селиште“ изграђена је брана у којој је уграђена турбина и динамо машина. Захваљујући сомодоприносу и добровољним средствима у износу од 2 милиона, село Топли До је добило струју.

Фарма даброва Земљорадничке задруге у Височкој Ржани имала је око стотину даброва. Од продаје дабрових кожица задруга је остварила и први приход.

29. 11. Премијера представе „Пикник“ по делу Виљема Ица. Редитељ је био Миодраг Симоновић.

29. 11. Село Дојкинци добило је струју, захваљујући изградњи мини хидроелектране. Такође и остала села у Горњем Високу завршила су или су били при крају радова на електрификацији.

Децембар Издвајањем погона картонаже из Штампарског предузећа „Графика“ настало је Занатско предузеће „Лепенка“ које се бавило производњом разне амбалаже од папира, етикета, тапета, регистраторских кутија и др.

У току ове године склопљена су 182 брака, а разведено је 200.

1961.

17. 1. Предузеће „Будућност“ формирано је издвајањем из занатског предузећа „Први мај“. Бавило се шивењем свих врста заштитних одела.

Јануар Сви органи управе у Народном одбору општине Пирот радили су понедељком и четвртком двократно и то: од 7 до 12 и од 15 до 18 часова. Суботом од 7 до 12 часова.

На последњем састанку Основне организације Савеза комуниста примљено је 6 нових чланова у Савез комуниста.

Почела са радом Централна апотека која је била смештена у згради некадашње апотеке „Карло Скацел“. Ова апотека отворена је сједињавањем нркадашње три апотеке.

29. 1. У сали Радничког универзитета одржана је оснивачка скупштина Спортског друштва „Тигар“.

31. 1–2. 2. Биоскоп Искра, филм „Успавана лепотица“ и филмована опера „Аида“. У биоскопу Младост, филм „Велики рат“, до-битник „Златног лава“ у Венецији.

Фебруар Одржано је Првенство Пирота у трчању скијама и смуку.

Фудбалски клуб Раднички формирао је одбор чланова пријатеља ФК Црвене звезде.

Формиран је Фудбалски клуб „Победа“ у селу Држина.

Формиран је Фудбалски клуб „Слобода“ у селу Расница.

Формиран је Фудбалски клуб „Падеж“ у селу Петровац.

7. 3. Одлуком Народног одбора општине формирано је Предузеће водовод у изградњи (данашње Јавно предузеће Водовод и канализација).

10. 3. Одржана предавања о животу људождера у прашумама Амазона. Предавања са пројекцијом филма одржао је познати југословенски истраживач Тибор Секељ.

20. 3. Народни одбор општине Пирот на својој седници усвојио је Перспективни план развоја општине за период од 1961 до 1965. године. Према овом плану предвиђен је даљњи привредни раст у свим областима привреде а посебно у индустрији. Очекивало се да на крају 1965. године бруто производ општине износи 51 милијарду и 817 милиона динара или три пута више у односу на 1960. годину. Такође за национални доходак предвиђало се да ће достићи цифру од 25 милијарди и 690 милиона динара или 338. 380 динара по глави становника што је представљало више од југословенског просека.

26. 3. У Пироту је одржано финале купа Маршал Тито у шаху између екипа „Топлица“ из Прокупља и „Тигар“ из Пирота.

31. 3. Према првим резултатима пописа становништва општина Пирот је имао 68. 303 становника, док је сам град имао 18. 585 становника.

Изложба илустрација „Златно перо“ у организацији Културно просветне заједнице и Народног музеја у фоајеу Народног позоришта. Била су изложена дела илустратора дневних и ревијских листова (Ђорђе Гробунов, Јеша Милановић, Драгослав Стојановић Сип, Љубица Сокић).

Изложба модерног сликарства у организацији Културно-просветног већа Југославије и Културно-пропагандног центра општине Пирот, Галерије репродукција из Београда и Народног музеја из Пирота.

Април Почетком месеца отворено је ново дечије обданиште у улици Ћирила и Методија (бивши Пети конгрес).

9. 4. У близини железничке станице Чиниглавци откривен споменик војницима војске Краљевине Југославије који су изгинули у бор-

би код места Нешков вис 8. априла 1941. године у борби са немачком војском.

- 30. 4.** Отворен Омладински стадион, изграђен уз помоћ Савеза спортова и пиротских предузећа.
- 3. 5.** У Дому ЈНА у Пироту гостовао је симфонијски оркестар ЈНА из Београда под руководством диригента Младена Јагушта изводећи позната дела наших и страних композитора.
- 6–13. 5.** У Пироту је одржан Фестивал дечије драме из целе Србије на коме је учествовало прео 300 деце и на коме је приказано 14 представа. На фестивалу су узели учешће и дечији писци, представници Савеза аматерских позоришта, уредници дечијих емисија радио Београда и Ниша.
- У саставу Пољопривредног комбината у Пироту почела са радом фабрика за производњу чоколада и бомбона.
- Формиран је Фудбалски клуб „Динамо“ у селу Велики Суводол. Кошаркашки клуб „Партизан“ је променио име у КК „Пирот“.
- Аутотранспортно предузеће Пирот отворило је први пут аутобуску линију до Београда.
- 11. 6.** У Радничком универзитету одржано Вече македонских народних песама, забавних мелодија и ритмике у извођењу певача Радио Скопља.
- 15. 6.** Воз „Симплон орјент“ експрес стајао је и у Пироту са задржавањем од једног минута у оба правца.
- Јун** У биоскопу „Младост“ приказивао се филм „Том Сојер“.
- Јул** Од почетка године па до краја јула, Пироћанци су попушили 31.851 килограм цигарета. За попушене цигарете платили су 66.176.650 динара.
- 19. 8.** На основу прегледа „сређених стања“ учесника НОБ-а и других докумената из НОБ-а, Радно тело за прославу двадесетпетогодишњице револуције утврдило је да је Пирот ослобођен 8. а не 10. септембра.
- 27. 7–27. 8.** Омладинска радна бригада из Пирота радила је на изградњи аутопута код Врања.
- Август** Предузеће „Водовод у изградњи“ градило је резервоар за градски водовод на Сарлаху.
- 1. 9.** Народно позориште у Пироту поново је постало професионално.
- 5. 9.** Почела са радом Основна школа „8. септембар“.
- 8. 9.** Након реконструкције отворен је Градски стадион у Сењаку, покрај Нишаве.
- 9. 9.** Премијера представе „Романов и Ђулијета“ Питера Јустинова. Редитељ је био Константин Атанасијевић.

Октобар Мештани села Осмакова, Враништа, Црвенчева, Станичења и Црноклишта извели су заједничу акцију на реконструкцији Беговог моста.

У пиротским биоскопима су се приказивали домаћи филмови: „Општинско дете“, Пурише Ђорђевића и „Дан четрнаести“ у режији Здравка Велимировића.

29. 10. Премијера представе „Кад је жена била нема“ по делу Франсоа Раблеа. Редитељ је био Константин Атанасијевић.

1. 11. На позив Општинског савеза за физичку културу у Пироту је гостовала фудбалска репрезентација Републике Гвинеје која је одиграла утакмицу са ФК Раднички. Иначе гости из Гвинеје већ дуже време су боравили у Југославији и били гости у многим градовима, где су одиграли овакве пријатељске утакмице.

10. 11. Пирот је добио још једну здравствену установу: Центар за мајку и дете. Први управник била је др Добрила Пешић. Налазио се у Дечијем диспанзеру поред Кеја.

19. 11. У Пироту је почела да ради прва бензинска пумпа на Калеу. Отворило ју је предузеће „Југопетрол“ из Београда.

19. 11. Премијера представе „Клопка за беспомоћног човека“ Ребера Томаса. Редитељ је био Константин Атанасијевић.

27. 11. Пуштена у рад фабрика за производњу шперплоче као посебан погон Шумско индустријског комбината „Стара планина“.

29. 11. Поводом Дана Републике у Пироту је отворена изложба фотографија на којој је учествовало шест клубова из целе земље. Приспело је 190 фотографија од 40 аутора а на изложби је приказано 108 фотографија.

У току године Пироћанци су купили преко 2.000 кућних апарата. Купљена су само 2 телевизора, 25 фрижидера, 86 електричних пећи, 29 усисивача, 10 машина за прање веша, 1011 радио-апарата.

1962.

11. 1. Премијера представе „Вук Бубало“ Бранка Ћопића. Редитељ је био Душко Родић.

20. 1. Формиран Општински одбор Младих горана.

25. 1. Премијера представе „Између два воза“. Редитељ је био Алекснадар Ковачевић.

10. 2. Народно позориште у Пироту приказало премијеру представе „Пиноккио“ коју је за позорницу припремио наш познати глумац Драгутин Добричанин.

7. 2. Народни одбор општине донео је одлуку о забрани окретања оратница (олалија) на отвореном простору у близини објеката и материјала где постоји опасност да дође до паљења.

- 25. 2.** Одржано Општинско смучарско првенство сеоске омладине у смуку и трчању, на Планинарском дому.
- 1. 3.** Отворена нова сезонска аутобуска линија Пирот–Београд.
- Март** Занатско-производна задруга „Понишавље-експорт“ примила је наруџбину од Извршног већа и Маршалата да изради три велика ћилима који су имали 200 м². Један од ћилимова имао је 70 м².
- 10. 3.** У Пироту отворен још један биоскоп „Младост“ у сали Радничког универзитета.
- 22. 3.** Премијера представе „Тражи се брачни пар“ Жана де Летраза. Редитељ је био Константин Атанасијевић.
- 3. 4.** Указом Председника Федеративне Народне Републике Југославије Јосипа Броза Тита за истакнуте заслуге у народнослободилачком покрету одликовано је 400 лица са територије Народног одбора општине Пирот
- 12. 4.** На сцени Народног позоришта премијера представе „Зона Замфирова“ у режији Радмиле Јоксимовић. У улози газда Хаци-Замфира био је Стојан Митић, у улози Зоне, Љиљана Савић, у улози Манета, Владан Савић.
- 15. 5.** Село Чиниглавци добило струју.
Формиран је Фудбалски клуб „ОФК“ у селу Мали Суводол. Од 1972. године мења назив у ФК „Младост“.
- Јун** Пољопривредни комбинат почео је са производњом инстант супе у кесицама под називом „Екстра“ говеђа супа.
- Август** На фарми Огледне сточарске станице „Црни врх“ 80 оваца се по други пут у овој години ојагњило, што је показало оправданост овог огледа о двојном јагњењу оваца.
- 8. 9.** У читаоници Народне билбиотеке отворена је изложба „Седамдесет година штампе на територији среза Ниш“ коју су организовали Историјски архив среза Ниш и Архивски центар у Пироту.
- 13. 9.** Премијера представе „Резервиста“. Редитељ Бора Веснић.
- Септембар** План земљорадничке задруге у селу Станичење био је да до краја године изнесе на тржиште 4 вагона раног поврћа. Један вагон раног купуса, 1 вагон парадајза и 2 вагона касне бораније, паприке и другог поврћа.
Почетком месеца почела је са радом Средње-текстилна техничка школа у Пироту. У први разред уписано је 60 ученика. Школа је била у саставу Центра текстилне индустрије из Лесковца. Школовање је трајало четири године, након чега су ученици добијали звање текстилни техничар.
- Октобар** Самодопринос у селу Пољска Ржана. Припрема се материјал за изградњу школе и пута кроз село. Прикупљено је 60 м³ камена. Свака запрега у селу била је у обавези да дотера 1 м³ камена.

- 14. 10.** Премијера представе „Кула Вавилонска“ по делу Душана Роксандића. Редитељ је био Бора Веснић.
- 23. 10.** Наставнички колектив Основне школе „Вук Караџић“ основао је Друштво за борбу против алкохолизма. Донета је одлука да се приликом прославе дана школе (8. новембра) не конзумира алкохол.
- 28. 10.** Премијера представе „Три луда дана“. Редитељ Бора Веснић.
На територији општине Пирот број штедиша из године у годину је био све већи. Код Комуналне банке у Пироту било је 6.532 улагача са преко 300 милиона динара улога. Као улагачи најмасовнија су била деца и ученици (1953).
- 2. 11.** У свим средњим школама одржани су састанци основних организација Савеза комуниста. У Гимназији Пирот је одржан састанак ове организације која је састављена од 7 наставника и 5 ученика.
- Новембар** Почели радови на изградњи физкултурне сале при Учитељској школи у Пироту.
- 13–14. 11.** У биоскопу „Младост“ приказивао се филм „Река без повратка“. Главне улоге играли су Мерлин Монро и Роберт Мичам.
- 15. 11.** У сарадњи са Млекарком из Пирота, Земљорадничка задруга у селу Осмаково отворила је нову млеку која ће откупљивати млеко и правити сир.
- 15. 11.** Премијера представе „Без кривице криви“ Александра Островског. Редитељ је био Радослав Веснић.
- Новембар** По селима и привредним организацијама одржано је близу 130 предавања на којима је присуствовало око 12.000 грађана. Дискутовало се о Преднацрту новог Устава који је донет наредне године.
Почео са радом погон за производњу сокова у Воћарско-виноградарском комбинату. Произведено је 2,5 вагона сокова од парадајза, јабука и крушака.
- 25. 11.** Премијера представе „Љубавници“. Редитељ је био Радослав Веснић.
- 26. 12.** У Пироту је гостовао један од најбољих југословенских и светских гитариста Јован Јовичић. Познат је и као композитор за филм, позориште, радио драму.
- Децембар** Трговинско предузеће „Антропоромет“ отворило је продавницу „Електортехна“ која се налазила у Драгошевој улици, поред градске апотеке. Продавала је електротехничку робу, телевизоре, радио-апарате, грамофоне, мотоцикле, ауто делове и аутомобил Фијат 600, познатији као Фића.

1963.

- 13. 1.** Премијера представе „Повратак“ Радослава Веснића. Редитељ је био Бора Веснић.
- 4. 2.** Црква Вазнесења господњег у Завоју проглашена је за споменик културе.
- 7. 2.** Премијера представе „Ожалошћена породица“ Бранислва Нушића. Радитељ је био Радослав Веснић.
- 17. 2.** Премијера представе „Свети пламен“ Сомерсета Моама. Редитељ је био Радослав Веснић.
- 17–18. 2.** Излиле су се Нишава, Градашничка река и Бистрица и поплавиле околне улице.
Изложба слика Ђорђа М. Златковића у просторијама Народне билбиотеке.
Основан Радио-клуб Пирот. Оснивачи су Мирослав Чемпа, Драган Димић и Петар Бојовић.
- 25. 2.** Око осам сати изјутра низводоно од села Завој дошло је до клизања земљишта које је преградило реку Височицу.
- 26. 2.** Ток Височице потпуно је прекинут, тада је ниво реке почео да нагло расте и почело је потапање села Завој.
- 27. 2.** Почела је евакуација становника села Завој. Последњи мештани евакуисани су 2. марта када је вода скоро у потпуности прекрила село.
- 26. 9.** Премијера представе „Бановић Страхиња“ Борислава Михајловића. Редитељ је био Звонко Милићевић.
- 17. 10.** Премијера представе „Мишоловка“ Агате Кристи. Редитељ је био Душко Крижанец.
- 7. 11.** Премијера представе „Хотел за лудак“ Фадила Хаџића. Редитељ је био Душко Крижанец.
- 12. 12.** Премијера представе „Крваве свадбе“ Фредерика Гарсије Лорке. Редитељ је био Душко Крижанец, асистент режије Љубица Крстић, гитарска пратња Предраг Тодоровић.
У току године на територији Оптине Пирот био је 21 саобраћајни удес — три лица изгубила живот док је 18 теже и лакше повређено.

1964.

- Јануар** Села Велико Село и Мали Јовановац набавила су телевизоре који су постављени у задружним домовима. Просторије у којима су смештени телевизори су сваког дана дупке пуне и нису могле примити заинтересевоне гледаоце. „Чим паден

ЗАВОЈСКА КАТАСТРОФА

ПОТОПЉЕН
О СЕЛО
ЗАВОЈ

мрак сокацима се сливају групе људи који журе да заузму место код телевизора“, писало је у листу „Слобода“.

Села Црноклиште, Осмаково и Рагодеш добила струју.

Фебруар

Архивски центар у Пироту радио је у три одвојене зграде од којих је једна била склона паду. Тражи се решење за дугорочно решавање овог проблема.

Почело постављање живиних светиљки у граду. Паљење ових светиљки вршило се истовремено у свим деловима града.

Одржан концерт Симфонијског оркестра из Ниша. У другом делу концерта свиран је и „Марш на Дрину“, што је за то време било веома необично, јер се ова композиција сматрала превише српском и националистичком.

- 16. 2.** Одржано је Општинско такмичење у смучању на Планинарском дому, на коме је учествовало 45 пионира смучара (слалом и спуст) и 15 омладинаца тркача.

Успех на крају првог полугодишта по школама: Гимназија има 527 ученика од којих су 244 без слабих оцена, Економска школа има 341 ученика, без слабих 120, Учитељска има 520 ученика од којих је без слабих 147. Гимназија има средњу оцену 2,56, Економска 3,13 и Учитељска 3,06. У овим школама има 1388 ученика. Занимљив је и податак да су се у прошлој години у Гимназији уписала 105 одлична ученика од којих су сада само двоје одлични.

Изложба слика и скулптура уметника Пироћанаца: Уроша Костића, Чедомира Крстића, Радомира Антића, Александра Ценића, Љ. Цветковић, С. Каменовића, Вуке Велимировић у фоајеу Народног позоришта.

- 24. 2.** У биоскопу „Младост“ одржана премијера краткометражног колор филма „Пиротски ћилим“ који је урађен у продукцији „Дунав филма“ из Београда. Сценариста и режија Жарко Пешић. Филм је видело око 2500 Пироћанаца.

- 1. 3.** На предлог СОФК-е при школама су формиране школе кошарке, атлетике и гимнастике које су трајале три године. Свака школа је имала правилнике о раду, наставне планове и програме. Школама су руководили Савети школа.

- 10. 3.** Обућарска задруга „Љубомир Картаљевић“ је у Крупцу отворила погон за производњу плетених опанака у коме је радило око 50 радница. Производило се 80 пари опанака дневно.

Март На Завојском језеру пловио је брод „Дабар“ који је коришћен за превоз људи до Велике Лукање а зими као ледоломац.

- 26. 3.** На скуповима грађана одлучено је да досадашње стамбене заједнице прерасту у месне заједнице које ће носити назив Месна заједница „Пазар“ и Месна заједница „Тијабара“.

- 1. 4.** Отворен локал Берберско-фризерске задруге у центру града (мушки и женски фризер). У објекту је радило 5 радника у две смене.
- 25. 4.** Пододбор Удружења свештеника у Пироту одржао је своју петнаесту годишњу скупштину.
- 27. 4.** На основу одлуке Радничког савета погона Конфекције, рукавице и галантерије који је до тада био у саставу комбината „Синиша Николић Драгош“ настало је Друштвено предузеће „Галантекс“.
- 1. 5.** Пиротска привреда је у првом тромесечју увећала производњу за 41% у односу на исти период прошле године.
- 25. 5.** Поводом Дана Младости у Пироту је организована изложба цвећа, коју је за само два дана посетило 6370 посетилаца.
- Мај** Прво међународно путовање у организацији Туристичког бироа у Пироту било је до Софије. Наредно је било планирано до Грчке.
- 31. 5.** Одржан велики Народни збор код Мртвачког моста на коме су откривени спомен- плоча и спомен-чесма.
- 31. 5.** Премијера представе „Живот виђен смехом“ Бранислава Нушића. Редитељ је био Душко Крижанец.
У Пироту је снимљен филм о изradi и настанку пиротског ћилима који се чува у Кинотеци у Београду.
- Јун** Угоститељско предузеће из Пирота расписало је конкурс за идејно решење хотела који је требало да се гради на Калеу код Градића.
- 26. 6–26. 7.** Омладинска радна бригада радила је на пошумљавању у Широки Лукама.
- 27. 6–26. 7.** Омладинска радна бригада радила је на припреми земљишта за пошумљавање око Завојског језера.
- 1. 9.** Почела са радом Основна школа „29. новембар“ (24. маја 1994. године променила је име у „Душан Радовић“).
- 8. 9.** Премијера представе „Куле на граници“ Редитељ Рајко Радојковић.
- 8. 9.** Пуштена у рад нова предioniца под именом „Иван Караванов“ у Пироту. Почела је са 4. 400 вретена и годишњом производњом од 500 тона предива.
- Септембар** У ОШ „Вук Караџић“ формирано је специјално одељење за децу са посебним потребама.
- 3. 10.** На теренима око Планинарског дома одржан је Сабор планинара југоисточне Србије. Било је тридесет екипа из Ниша, Бора, Железника, Сарајева, Косовске Митровице, Параћина, Прокупља, Јагодине и других градова и одржано је оријентационо такмичење у трајању од два дана.
- 25. 10.** Премијера представе „Венчаница“ Ефраима Кишона. Редитељ је био Градимир Мишковић, преводилац Еуген Вебер.
- 29. 10.** Почео са радом марксистички кружок у Гимназији. Чланови кружока раде на прорађивњу текстова класика марксизма који се односе на проблеме савременог друштва прелазног периода. У сали Гимназије у оквиру ђачког парламента одржано је предавање на тему: „Ми у слободном времену“.

31. 10. Премијера представе „Чаробњак који доноси кишу“ Ричарда Неша. Редитељ и сценограф је био Градимир Марковић, превод Млађа Веселиновић.

Новембар На економији Пољопривредне службе Пирот „Барје“ постигнуту су изванредни резултати у производњи кукуруза. Са засејаних 13 хектара високородном сортом вискозин 464 и 641 добијено је 14.000 килограма кукуруза у клипу по хектару или 8. 100 килограма у зрну са одбитком 15% влажности.

1. 12. У Основној школи „29. новембар“ (ОШ „Душан Радовић“) формиран је пионирски одред „Слободан Пенезић — Крцун“. Име је добио по недавно погинулом комунистичком функционеру који је био председник Извршног већа Народне Републике Србије.

Децембар Скупштина општине је на својој седници донела одлуку о формирању Медицинског центра. Општој болници у Пироту прикључиће се Дом здравља, Центар за мајку и дете и Апотека.

Скупштина општине Пирот донела је одлуку о држању коза санске расе на територији општине. Одлука је донета након што је пристигао велики број захтева који су упућени са Зборова бирача у месним заједницама са којих је затражено да се одобри држање коза.

16. 12. Испуштена је вода из Завојског језера. Село Завој је поново изронило са свим својим кућама, школом, црквом, гробљем. Велики број његових бивших становника дошао је да још једном погледа своје куће и своје некадашње село, неки су покушали да извуку још неки предмет из својих кућа који нису успели да спасу годину дана раније када их је задесила ова катастрофа.

17. 12. Премијера представе „Тартиф“ Молијера. Редитељ је био Рајко Радојковић, превод Андреј Н. Милићевић.

29. 12. Премијера представе Бранка Бауера, Креша Голика и Богдана Јовановића „Лицем у лице“. Редитељ је био Рајко Радојковић.

У току године на хируршком одељењу Опште болнице хирурзи су извршили 1638 операција. Једанаест пацијената није преживело хируршку интервенцију.

1965.

Јануар Фонд стамбене изградње општине Пирот у овој години планирао финансирање изградње 100 станова.

Село Враниште добило телефон. Телефон је био смештен у згради задруге.

- 28. 1.** Премијера представе „Радиотелевизија Пирот“ Миодрага Симоновића који је уједно био и редитељ.
- Фебруар** На Планинарском дому је одржано Првенство градова југо-источне Србије у спусту, слалому и трчању.
- 25. 2.** Након завршене преподневне наставе спикер радио станице Гимназије најавио је преко звучника почетак прве школске радио-емисије. Програм је ишао сваког дана за време пауза и одмора.
- 7. 3.** Премијера представе „Ивкова слава“. Редитељ је био Илија Петковић, драматизација Душан Цветковић.
- 8. 3.** На теренима „Циганског дола“ код Градашнице одржано је Смуچارско такмичење у смуку, слалому и трчању за ученике основних школа.
- 8–14. 3.** У биоскопима „Младост“ и „Искра“ почело приказивање филма „Марш на Дрину“. Због великог интересовања филм се приказивао у терминима од: 9, 11, 13 часова пре подне и од 14, 16, 18 и 20 часова поподне.
- 18. 3.** Премијера представе „Сунчеве пеге“, редитељ Илија Петковић.
- 21. 3.** Одржани избори за одборнике. На 51 бирачком месту бирало се 25 одборника за Општинско веће и 25 одборника за Веће радних заједница.

МАТИЈА БЕЋКОВИЋ, ДУШАН РАДОВИЋ И БРАНА ЦРНЧЕВИЋ У ПИРОТУ, 1965. ГОД.

- 29. 3.** Одржан Општи сабор општине Пирот. Дневни ред је предвиђао претрес Предлога друштвеног плана општине и Предлог буџета општине за 1965. годину.
- 2. 4.** Почело пресељење и монтажа нових машина у новоподигнутој хали фабрике „Сарлах“ која је изграђена преко пута касарне у Пироту.
- 6–10. 4.** На репертоару Народног позоришта представа „Ивкова слава“.
Број становника у неким пиротским селима: Мала Лукања има 146 становника, Басара 175, Планиница 188, Обреновац 230, Бела 233, Церев Дел 242, Беровица 246, Височка Ржана 580, Камик 639, Дојкинци 973, Мали Суводол 789, Рагодеш 1.000, Присијан 1.037, Топли Дол 1.051, Осмаково 1.130, Готуша 1.144, Рсовци 1.406. Пре потапања село Завој имало је 1.380 становника и било је једно од највећих у овом делу Висока.
- 18. 4.** Одржани избори за посланике Савезног већа Савезне скупштине и посланике Републичког већа Републичке скупштине. У пиротској општини гласало је 95,6 % бирача. За посланика Савезне скупштине изабран је Крста Михајловић а за посланика Републичке скупштине Бранимир Ћирић.
- 23. 4.** Премијера предсатве „ВИБ будилник“. Адаптација Љубомир Драшкић, редитељ Слободан Алексић.
- 1. 5.** Први пут јавно на приредби поводом празника рада свирала је пиротска група „Усамљени дечаци“.
- Мај** У насељу „Танаско Рајић“ индивидуалним лицима додељени су плацеви за изградњу 112 породичних станова. Додељено је укупно 250 плацева на разним локацијама у граду. Цене плацева са комуналијама биле су од 137 до 663 хиљада динара.
- 1. 6.** Почели радови на прокопавању и изградњи новог корита Нишаве од места званог Деда Мадино до Жуковског моста.
- Јун** КУД „Предраг Бошковић Павле“ формирао је дувачки оркестар. Набављени су квалитетни инструменти за комплетан дувачки састав.
- 18. 6.** Премијера представе „Осма офанзива“ Бранка Ћопића. Редитељ је био Душко Родић, драматизација Петар Говедаревић.
- 19–20. 6.** Чланови КУД-а „Ташко Алилковић“ из Пирота у сали Народног позоришта одржали концерт под називом „Циганска ноћ“ на коме су извођене мексиканске и циганске мелодије, док је фолклорни ансамбал извео сплет црначких игара и чочека.
- Јун** Завршена Хидроцентрала на Врелу јачине 25 киловат часова која је давала наизменичну струју за преко 450 сијаличних места и снабдевала струјом Дом на Врелу.
Након испуштања воде из Завојског језера, група стручњака из Завода за заштиту споменика материјалне културе СРС из Бео-

ДОЧЕК ЈОСИПА БРОЗА ТИТА У ПИРОТУ

града радила је на проучавању и снимању фресака у Завојској цркви. Фреске су након тога скинуте са зидова цркве и данас се чувају у Музеју Понишавља.

Одржана Оснивачка скупштина Савеза слепих општине Пирот. На скупштини је донета и одлука о формирању Међуопштинске организације слепих за општине у Пиротски округ.

Јул Ученици Основне школе „29. новембар“ под надзором својих наставника организовали су брање цветова липе на Кеју.

13. 7. У сали Гимназије одржан је Сабор омладине и подмлатка Црвеног крста општине Пирот. Извршена је анализа рада на здравственом и социјалном пољу омладине и подељене су награде најбољим организацијама омладине и подмлатка ЦК.

Јул Протеклу школску годину на територији општине Пирот похађало је 9. 793 ученика од којих 2.000 није завршило разред односно понављало је. Од укупног броја, сваки пети је завршио разред са одличним успехом.

8. 9. Премијера представе „Опасне воде“. Редитељ Душан Добровић.

20. 9. На Телевизији Београд у емисији „Градови Југославије“ приказана је филмска репортажа о привредном, друштвеном и културном животу Пирота.

24. 9. На одржаном референдуму радници Комбината коже и вуне „Синиша Николић Драгош“ и Пиротске текстилне индустрије „Иван Караиванов“ донели су одлуку о интеграцији ова два предузећа. Ново предузеће под називом Индустрија коже и вуне — Пирот.

27. 9. Председник Федеративне Народне Републике Југославије Јосип Броз Тито на повратку из званичне посете НР Бугарској посетио је Пирот. Свечан дочек организован је на пиротској железничкој станици, а затим је Тито аутомобилом прошао пиротским улицама на којима се сакупило неколико десетина хиљада грађана Пирота и целог Пиротског округа.

Септембар Почела изградња новог пешачког моста, познатог Љубавног моста.

3. 10. Премијера представе „Наследница“ Хенрика Џонса. Драматизација и режија Душан Добровић.

17. 10. Премијера представе „Доживљаји Николетине Бурсаћа“ Бранка Ћопића. Драматизација Дуња Дедић, редитељ Душан Добровић.

17. 12. Одржан традиционални Митинг поезије у сали Учитељске школе, где су своје радове читали ученици основних и средњих школа, чланови литерарних секција. Након тога своје текстове из већ објављених књига читали су писци Брана Црнчевић, Матија Бећковић и Душан Радовић који су били гости на овој манифестацији.

19. 12. Премијера представе „Сумњиво лице“. Редитељ је био Миодраг Симоновић, асистент режије Стојан Митић.

27. 12. На заједничкој седници оба већа скупштине основано је Предузеће за газдовање стамбеним зградама и комуналну делатност. Основни задатак предузећа је газдовање и управљање стамбеним и пословним просторијама у друштвеној својини. Данас је то ЈКП „Градска топлана“.

На територији пиротске општине било је 618 телевизора, 6.606 радио-апарата.

1966.

У Пироту је регистровано 720 моторних возила, 1000 mopеда и 10.000 бицикала. Тада је сваки други Пироћанац имао бицикл.

1. 1. Изашао је први број листа Грађевинског предузећа „Прогрес“.

25. 1. У просторијама Старе цркве на Пазару одржана је конференција активних свештеника са територије пиротске и белоаланачке општине на којој су свештеници упознати са новим начином вођења црквених новчаних књига.

31. 1. Изашао лист Индустије вуне и коже *Глас текстилаца*.

8. 2. Изашао из штампе први број листа за друштвена и културна питања „Искра“ у пиротској Гимназији.

Почео да излази Годишњак радова литерарне секције Учитељске школе *Млада реч*.

10. 2. Премијера представе „Дугоња, трбоња и видоња“, дечија сцена. Редитељ Аурел Гуцу.

13. 2. Након велике кише која је падала сатима, Нишава је до врха испунила простор кеја. Кеј је издржо навалу бујице, али је ипак у Тијабари били поплављено десетине кућа.

Фебруар До краја месеца откупљено око 900.000 килограма дувана на територији општине Пирот.

24. 2. У сали Општинског комитета Савеза омладине одржана је оснивачка скупштина Стонотениског клуба. Први председник био је Станковић Драган.

27. 2. Отворен Антитуберкулозни диспанзер у Пироту.

6. 3. Премијера представе „Узоран муж“ Авери Хопвуда. Редитељ Зоран Панић.

3. 4. Премијера представе „Народни посланик“. Режија и сценографија Лазар Јовановић.

5. 4. Основна школа „Павле Крстић“ (Свети Сава) добила је водовод.

Април Премијера „Народног посланика“ у Народном позоришту у режији Лазара Јовановића.

- 14. 4.** Савет радне заједнице Историјског архива у Нишу донео је одлуку да се затвори Архивски центар у Пироту, пошто нису обезбеђене адекватне просторије за смештај вредне архивске грађе.
- 1. 5.** Изложба уметника аматера Мирослава Живковића, сликара и Милорада Антића, вајара у фоајеу Народног позоришта.
- 1. 5.** Почео да излази месечни лист Предузећа за израду савремене конфекције и трикотаже „Први мај“.
- 10. 5.** По први пут Савезна штафета Младости стигла је и у Пирот. Дочек штафете пред неколико хиљада грађана Пирота и околине организован је на градском тргу.
- 7–9. 5.** Ауто-мото друштво Пирот извело је први ауто-караван на релацији Пирот–Софија–Пловдив и назад. Тридесетак возила углавном застава 750 кренуло је из Пирота.
- 12. 5.** Премијера представе „Игра љубави и случаја“. Редитељ Зоран Панић.
- 27. 5.** Премијера представе „Чаробњак из Оза“. Редитељ Зоран Панић.
- 20. 6–20. 7.** Омладинска радна бригада радила је на потезу Широке Луке.
- 3. 7.** Ново насеље Радин до добило струју.
- 10. 7.** Изашао први број листа Радног колектива Трговинског предузећа на велико и мало и увоз-извоз „Ангропромет“
- 16. 7.** Аутотранспортно предузеће је набавило нове аутобусе за градски и приградски саобраћај.
- 10. 8.** Настало је Предузеће за прераду млека и производњу производа на бази шећера и какаоа „Млекара“.
- 14. 8.** Поред бензинске станице на Калеу отворена прва мењачница у Пироту.
- 24. 8.** Почела изградња солитера у центру Пирота, првог објекта у пословно-стамбеном насељу „Чешаљ“.
- 11. 9.** Премијера представе „Балада о добрим људима“. Редитељ Милан Тополовачки.
- 1. 10.** Почели радови на изградњи Аутобуске станице у Тијабари.
- 5. 10.** Почео са радом хотел „Пирот“, који се налазио у стамбеној згради преко пута општине. Хотел је располагао са 20 кревета. Оснивачи хотела су: фабрика „Тигар“, Индустрија вуне и коже, комбинат „Полет“ и „Први мај“. У хотелу су могли да преноће гости и оних привредних организација које нису оснивачи хотела.
- 16–23. 10.** Наставнички колектив Основне школе „Вук Караџић“, њих четрдесет петоро извело је у организацији синдикалне подружнице екскурзију до Турске и Грчке преко Бугарске. Обишли су Софију, Истанбул, Солун, Атину и Скопље, прешавши скоро 3.000 километара.

18. 10. Премијера представе „Златна кула“, Редитељ Милан Тополовачки.

Октобар На територији општине Пирот засађено је 14. 600.000 родних чокота винове лозе на површини од 2.354 хектара. Очекивао се принос од скоро 800 вагона грожђа.

Са засејаних 10. 120 хектара под кукурузом, убрано је 2,574 вагона ове житарице.

1. 11. Отворено Очно одељење у саставу пиротске болнице. Први начелник био је др Душан Васић.

7. 11. Премијера представе „Опаки властелин“ у режији Зорана Панића.

Новембар На територији општине Пирот радили су 204 занатлије. Од тога: 11 лончарских, 16 столарских, 16 кројачких, 13 вуновлачара, 14 опанчара, 13 бербера, 10 ковача, 6 поткивача, 10 бравара, 4 казнације, 4 бачвара, 1 књиговезац, 1 ужар, 1 јорганција, 3 терзије, 8 млинара, 5 фотографа, 1 пекар, 3 фризера, 6 фијакериста, 7 содација, 1 вагар, 2 ћурчије, 1 цревар, 1 кујунција и 6 стругара.

Новембар Отворен нови објект дечијег вртића у Тијабари на Тргу Карађорђа „Црвенкапа“.

27. 11. Премијера представе „Моје бебе“ у режији Зорана Панића.

12. 12. Почели радови на изградњи пешачке стазе на Големом мосту.

Децембар Пословница увоз-извоз предузећа „Ангропромет“ закључила је уговор са бугарском фирмом о испоруци 2. 500 пари женских ципела и брусхалтера у вредности од 5.000 долара. За противвредност ове робе из Бугарске биће увезене текстилне тканине.

26. 12. Сви претплатнички телефонски бројеви у Пироту почели су да раде са четвороцифреним бројевима. Испред сваког постојећег броја додат је број 2.

29. 12. Премијера представе „Пажња снимамо“ у режији Зорана Панића.

1967.

5. 1. У Пироту је одржан кошаркашки меч измђу КК „Пирот“ и репрезентације „Москве“ из СССР-а у сали Педагошке академије.

Јануар Свечано је отворена зграда Аутобуске станице у Пироту.

20–22. 1. У биоскопу „Младост“ у оквиру „Фестивала Чарлија Чаплина“ приказано је шест кратких његових комедија, захваљујући Југословенској кинотеци.

22. 1. Премијера представе „Лево од савести“ у режији Зорана Панића.

- 23. 1.** На аудицији Редакције првог програма РТБ која је организована у оквиру емисије „Село весело“, Пироћанка Венета Панић, учитељица из Извора примљена је у јакој конкуренцији и снимила је две песме из нашег краја; „Ој девојче Пироћанче“ и „Коленко, коленко, вретено“.
- 4. 2.** У Пироту је отворена продавница „Србијатекс“ (где се данас налази Делта банка).
- 27. 2.** У кругу фабрике „Тигар“ дошло је до пожара у коме је изгорео део погона пенасте гуме.
- 5. 3.** У Народном позоришту представа „Очи Ахмедове“ у режији Зорана Панића.
- 5. 3.** Одржана Оснивачка скупштина Омладинског културно уметничког друштва.
- Март** Изграђена пешачка стаза на узводној страни Големог моста. Веће Округног суда у Пироту усвојило је предлог Округног јавног тужиоца да се забрани растурање брошуре „Порука човеку и човечанству“ аутора и издавача Александра Цветковића, наставника Школе ученика у привреди у Пироту. Ова брошура својим садржајем „позива на узбуну и изазива узнемирење грађана и уперена је против народа и државе“.
- 25. 3.** Одржана Оснивачка скупштина Заједнице образовања за школе првог и другог ступња са територије општине Пирот.
- 26. 3.** Омладинска група Радио телевизије Београд извела је лирску поему „Плави чуперак“ по делу Мирослава Антића.
- Март** Крајем месеца у Пироту је основан Завод за изучавање и унапређивање пољопривреде брдско-планинског подручја или скраћено Завод за пољопривреду. Настао је интеграцијом Станице за пољопривреду, Ветеринарске станице и Огледно сточарске станице.
- 6. 5.** У сали Педагошке академије одржан је међународни Гимнастичарски сусрет сениорки Бугарске и Југославије.
- 9. 5.** Црква Свете Петке код Станичења проглашена је за споменик културе.
- 9. 5.** Манастир Светог Николе у Планиници проглашен је за културно добро.
- 10. 5.** Кућа Панајотовића „Бела мачка“ проглашена је културном добром.
- Мај** Графичко предузеће „Графика“ отворило је погон картонаже у коме ће се производити картонска амбалажа и кутије свих димензија.
- 20. 6.** Затворена школа у селу Брлог. Сазидана нова звонара у порти Саборне цркве у Тијабари.
- 7. 7.** У част прославе 50-годишњице Октобарске револуције најбољи чланови ауто-мото друштва из СССР-а, 82 Комсомолца који су пошли трагом Црвене армије од Москве, преко Варшаве, Берли-

на, Прага, Будимпеште, Београда, Софије, Букурешта, Кијева до Петербурга (Лењинграда), стигли су у Пирот, где су их дочекали чланови Ауто-мото друштва „Миливоје Манић Албанта“. Чланове овог мотокаравана примио је и председник СО Пирот.

6–16. 8. Самостална изложба слика Петра Ђорђевића, академског сликара у просторијама читаонице Библиотеке.

Август Почетком месеца почело је са радом Одељење за ухо, грло и нос при Општој болници у Пироту.

Пословница „Увоз-извоз“ трговинског предузећа „Ангропормет“ закључила је уговор са једном бугарском фирмом за извоз мушких, женских и дечијих кишобрана у вредности за 78.000 долара.

Септембар У ОШ Павле Крстић“ формирано је специјално одељење за децу са посебним потребама.

10. 9. Кошаркашки клуб „Пирот“ посато је првак Србије, победивши у финалу Јединствене кошаркашке лиге Србије „Заставу“ из Крагујевца. Овом победом пиротски кошаркаши су стекли право да се такмиче у квалификацијама за улазак у Савезну лигу. Ово је уједно и највећи успех пиротског спорта до тада.

1. 10. Премијера представе „Љубав“ у режији Михаила Васиљевића.

Октобар На територији општине Пирот радило је 450 самосталних занатлија од тога 220 занатских радњи било је у самом граду.

26. 10. У Гимназији је отворен кабинет страних језика, какав је имала ретко која школа у Србији а нису га имали ни сви универзитети и факултети у земљи.

Октобар Крајем месеца у Пироту је отворена продавница „Југопластика“ која се налазила у Драгошевој улици.

Крајем месеца у Пироту је боравио тада млади књижевник Брана Црнчевић.

17. 11. Премијера представе „Чаробна фрула“ у режији Миливоја Николића.

Новембар У Пироту је било 440 аутомобила и то највише марке „Застава“, „Фолксваген“, „Шкода“ и „Опел“.

На подручју општине Пирот радило је 14 основних осморазредних школа, једна седморазредна и једна шесторазредна. У свих 16 школа било је 9407 ученика распоређених у 291 одељење. Млађе разреде је похађало 4639 ученика у 145 одељења а 16 матичних основних школа имале су 90 комбинованих одељења из 66 насељених места.

29. 11. Самостална изложба Радомира Антића, академског сликара из Пирота у фоајеу Народног позоришта у организацији музеја из Пирота.

Поводом Дана Републике у насељу Нови Завој предати су на употребу Дом културе, продавница, електрична и водоводна мрежа.

- 13–14. 12.** У Пироту је одржан састанак синдикалних организација Централног већа Савеза Синдиката Југославије и Централног већа синдиката Бугарске.
- 17. 12.** Одржана Оснивачка скупштина Удружења самосталних занатлија општине Пирот.
- 24. 12.** Отворено Дечије одељење са диспансером за жене при пиротској болници, на Кеју.
- Децембар** За најбољег спортисту године проглашен је Светислав Пешић, кошаркаш.

1968.

- 21. 2.** Премијера представе „Вејка на ветру“ у режији Мирослава Пауновића.
- 27. 2.** У сали Учитељске школе у Пироту одржан концерт на коме су наступили: Ђорђе Марјановић, Драган Стојнић, Радмила Микић и Тамара Шарић у организацији Омладинског КУД-а „Иван Коставиновић“.

УЧЕНИЦИ ГИМНАЗИЈЕ У ПРЕДСТАВИ ОЖАЛОШЋЕНА ПОРОДИЦА

- Фебруар** На оснивачкој скупштини основано је Удружење самосталних занатлија општине. За првог председника изабран је опанчар Душан Ранчић.
- 10. 3.** Одржано вече босанских севдалинки на коме су певали познати интерпретатори ових песма Радио Сарајева: Беба Селимовић, Заим Имамовић и Мехо Пузић.
- 13. 3.** Манастир Свете Богородице у Сукову проглашен је за споменик културе.
- 1. 4.** Пуштена у рад нова Задружна кланица у оквиру Пословног удружења „Агропродукт“ из Пирота, на потезу Шађине воденице.
- 4. 4.** Премијера представе „Пикник на фронту“ у режији Марисава Радисављевића.
Народно позориште извело је премијерно представу „Пикник на фронту“ у режији Марисава Радисављевића. Ово је било и прво извођење овог дела у Југославији.
- 10. 4.** Премијера предсатве „Никад више магарац“ у режији Миливоја Николића.
- 15. 4–15. 5.** Омладинска радна бригада састављена од сеоске омладине радила је на изградњи пута Темска – Топли До.
- Април** Одржана оснивачка скупштина Фудбалског клуба „Прогрес“.
- 20. 4.** Пироћанац Илија Николић одбранио је докторску дисертацију на Филолошком факултету у Београду са темом: Народне песме Пирота и околине.
- 25. 5.** Отворен Аутоцентар на Калеу. У оквиру центра су учионице за извођење наставе за почетнике возаче, радионица и дијагностички центар.
- 25. 5.** У дворишту Учитељске школе откривен Споменик Младости, рад пиротског академског вајара Уроша Костића. Такође у школи у Темској откривена је спомен-биста „Учитељ Стојан“ истог аутора.
Основан вокално-инструментални састав „Искре“, који је исте године престао са радом.
- 26. 6–26. 7.** Омладинска радна бригада састављена од средњошколаца из Пирота радила је на изградњи пута Темска–Топли До.
Почела са радом служба неурологије у саставу интернистичког одељења Опште болнице у Пироту.
- Август** У новом насељу „Танаско Рајић“ више од 200 домаћинстава добило је струју. И село Добри До је добило струју.
Више од 150 држављана Чехословачке на свом повратку са одмора задржало се у Пироту, након што је њихова земља окупирана од стране трупа Варшавског пакта. Били су смештени у интернату Млекарске школе.

НАДОЛА НИШАВА КОД ГОЛЕМОГ МОСТА ЗА ВРЕМЕ ЈЕДНЕ ОД ПОПЛАВА

ПИРОТСКИ КЕЈ ЗА ВРЕМЕ ЈЕДНЕ ОД ПОПЛАВА У ПИРОТУ

Септембар Обележена 50-годишњица пробоја Солунског фронта. Приступовали су и стари ратници солунци.

25. 9. Премијера представе „Круг у вечерњим водама“ у режији Марисава Радисављевића.

17. 10. Премијера представе „Со вреднија од злата“ у режији Душанке Тодић Рајчић.

5. 11. Премијера представе „Идем у рај“ у режији Александра Ковачевића.

14. 12. У оквиру пиротске болнице отворено је неуропсихијатријско одељење. Први начелник био је др Милорад Младеновић.

15. 12. Премијера представе „Чвор“ у режији Душанке Тодић Рајчић, сценограф Борис Чешков.

26. 12. Премијера дечије представе „Пастирчетов сан“.
Број саобраћајних прекршаја у току године био је 723. Највећи број пријава поднет је против грађана који су возили без саобраћајне дозволе, укупно 355.

1969.

22. 1. У Пироту је гостовао ансамбал „Дубровачки трубадури“ из Дубровника.

Јануар У Пироту су била 124 лица која су у прошлој години имала приходе веће од 20.000.000 динара. Највећи број милионера је међу лекарима. Рекорд по висини прихода држи грађевински инжењер са преко 51.000.000 динара прихода.

2. 2. Концерт је одржао пиротски ансамбал „Искре“, чији је гост на концерту био и Милован Илић Минимакс, аутор и водитељ најслушаније емисије на Радио Београду 2.

11. 2. Премијера представе „Поглед с моста“ Артура Милера. Редитељ је био Мирослав Пауновић.

Фебруар Одржано је Средњошколско такмичење за омладинке и омладинце у спуту, слалому и трчању на Планинарском дому. Учествовале су све пиротске школе.

У Пироту је било 148 трговачких радњи.

27. 2. Раднички савет Ауто-транспортног предузећа у Пироту је на својој седници донео одлуку да се не наплаћује превоз носиоцима „Албанске споменице“ у неограниченом броју на свим релацијама аутобуских линија које одржава ово предузеће.

1. 3. У привредним организацијама на територији општине Пирот расписани су конкурси за пријем 223 приправника и то са високом спремом 62, вишом 25, средњом стручном спремом 91 и

школом за квалификоване раднике 45. Попуњено је само 137 места.

- 27. 3.** Премијера представе „За јавност“ у режији Марисава Димитријевића.
- 28. 3.** На својој седници Скупштина општине донела је одлуку о оснивању Општинске заједнице културе. Њен основни циљ је: „Усклађивање развоја културе са општим друштвеним развојем, финансирање друштвених потреба у области културе и развоја друштвено-економских односа у њој“.
- 15. 4.** Премијера представе „Ђелава певачица“ Ежена Јонескуа у режији Марисава Радосављевића, сценограф Борис Чешков, костимограф Биљана Крстић.

ДОЛАЗАК
ШТАФЕТЕ
МЛАДОСТИ
У ПИРОТ

НА ГЛАСАЊУ

- 20. 4.** У Ловачком дому код Градића на Калеу отворена је ловачка изложба Костадина Асенова, ловца из Славиње на којој је било изложено око 250 експоната препарираних дивљачи почев од зечева, срндаћа па до дивокоза, дивљих свиња и орлова.
Изложба слика Јована З. Петровића, аматера, радника Завода за урбанизам у фоајеу Народног позоришта.
- 25. 5.** На Другој гитаријади одржаној у Нишу, Вокално инструментални састав „Искре“ из Пирота освојио је прву награду по оцени жирија. Изводили су ауторску композицију под називом „Рођена за мене“.
У периоду јануар–мај број гледалаца у биоскопима био је 88.636 гледалаца на 618 пројекција.
- 3. 6.** На сцени Народног позоришта у Пироту гостовао је ансамбал Истарског народног казалишта из Пуле са представом „Истарска легенда“. Режија др Јован Путник.
- 13. 6.** У Пироту је одржан састанак канцеролошке секције Српског лекарског друштва. Пирот је био домаћин најпознатијим стручњацима из области онкологије.
- 15. 6.** Почео са радом Диспансер за ментално здравље у оквиру Медицинског центра.
- 27–29. 6.** Чланови Општинске заједнице културе: Народно позориште, КУД „Предраг Бошковић Павле“, народна библиотека и НИУ „Слобода“ одржали су двочасовно Забавно вече које су приказали у селима Горњег Висока.
- 28. 6.** У новоизграђеном солитеру отворена је робна кућа „Радиоелектро“ Трговинског предузећа за увоз и извоз из Београда. Продавала се следећа роба: водоинсталатерски и електро материјал, санитарнија, радио и ТВ пријемници, магнетофони, грамофони и грамофонске плоче, бицикли, мопеди, мотори и др. У оквиру ове робне куће радило је и кредитно одељење које је купцима омогућавало да робу купе на кредит.
- 3. 7.** У фоајеу Народног позоришта Дрвни комбинат „Полет“ отворио је своју прву самосталну изложбу намештаја.
- 4. 7.** У селу Јеловица отворен је Дом културе који је изграђен заједничким средствима мештана и Земљорадничке задруге.
- Август** 45 носилаца Албанске споменице посетило је Зејтинлик, Лерин, Скочувир, Битољ и друга места у којима су вођене борбе у Великом рату.
- 1. 9.** Отворена нова пошта Пирот 3 у Тијабари, на Тргу Републике.
- Септембар** У ОШ „8. септембар“ формирана су три специјална одељења за децу са посебним потребама. Једно специјално одељење формирано је и у школи у Великој Лукањи (истурено одељење у Гостуши).
- 7. 9.** У предузећу „Полет“ пуштена у рад Фабрика за производњу радио и телевизијских кутија.

- 8. 9.** Отворен Дом за слепе и глуве у Пироту.
- 9. 9.** Премијера представе „Биће вам жао што сте се мешали“ Бране Црнчевића. У режији Михаила Васиљевића.
- 18. 9.** Премијера представе „Стјуардесе“ Марка Гамлетија. Редитељ је био Михаило Васиљевић.
- 20. 9.** У Медицинском центру у Пироту одржан је симпозијум на тему: Заштита душевног здравља у различитим добима живота. Поред здравствених радника из Горњег Понишавља присуствовало је више десетина лекара из Ниша, Зајечара, Бора и других градова југоисточне Србије.
- 26. 9.** Гости Скупштине општине Пирот били су чланови Управног одбора Удружења носилаца Албанске споменице са академиком проф. Костом Тодоровићем, председником овог Удружења.

ПИРОТСКИ ГЛУМЦИ У ЈЕДНОМ ОД ВИСОЧКИХ СЕЛА

- 8. 10.** Премијера дечије представе „Хајдуци“.
- 12. 10.** На сцени Народног позоришта премијера представе Сеоска учитељица рађена по роману Светолика Ранковића а у режији Михајла Васиљевића.
- 15. 10–15. 11.** У организацији Народне библиотеке одржана акција општејугословенског карактера „Месец књиге“. Основна тема овогодишњег Месеца књиге била је Књига на селу.
- 21. 10.** У сали Народног позоришта одржана је презентација нових производа, лекова и препарата које производи фабрика „Плива“ из Загреба. Било је присутно стотинак лекара и медицинског особља из целог округа.
- 22. 10.** Вокално инструментални састав „Пиргоси“ учествовао је на јавном снимању емисије Другог програма Радио Београда „Студио 6 вам пружа шансу“ које је одржано у Пироту.

СОЛИТЕР У ПИРОТУ

- 1. 11.** У центру Пирота почела је Изложба слика на отвореном чији је аутор Љубомир Цветковић, академски сликар, члан УЛУС-а, иначе Пироћанац.
- 8. 11.** У сали Учитељске школе гостовао је Минхенски камерни оркестар.
- 1. 12.** Почела са радом Здравствена станица у селу Височка Ржана.
- 10. 12.** Одржана оснивачка скупштина Музичке омладине у Пироту организације која постоји у целом свету и чији је главни задатак промовисање озбиљне музике.
- 12. 12.** Колективи Радничког универзитета и Предузећа за приказивање филмова „Нишава“ донели су одлуку на референдуму о интеграцији у једно предузеће.
- Децембар** Совјетски филм „Рат и мир“ режисера Александра Бондарчука који је снимљен по роману Лава Толстоја, најгледанији је филм ове године у биоскопу „Искра“. Гледало га је 3250 гледалаца. На другом месту је филм Радивоја Лоле Ђукића „Бог је умро узалуд“ који је гледало 1650 Пироћанаца.
- Отпочело са радом дописништво ТВ Београд.
- У току године чланови Општинског одбора покрета горана у Пироту пошумили су 142.000 хектара голети на територији општине.
- 1970.**
- 22. 1.** У Народном позоришту изведена премијера комедије „Црвене руже“ италијанског писца Алда Бонетија а у режији Мире Цекић.
- Јануар** Предузеће „Први мај“ договорило за СССР извоз 5.000 комада мушких одела и 10.000 мушких мантила и 15000 разних трикотажних производа у вредности од 30.0000 долара. Постигнут споразум између земљорадничких задруга и прерађивача меса о откупу 51.000 јагањаца из целог округа од тога у пиротској општини 29.000.
- 12. 2.** Одржана Скупштина Удружења занатлија општине Пирот. Укупно има 470 занатских радњи.
- Премијера представе „Развојни пут Боре Шнајдера“. Режија Петар Лазовић.
- Фебруар** У биоскопима Искра и Младост играју филмови: Син револвераца, Велики Молн, Мароко 7 и Планета мајмуна у коме игра Чарлтон Хестон.
- 17. 2.** У Пироту у сали Дома ЈНА гостовао млади певач Недељко Билкић, петоструки победник „Илице“.

22. 2. У Пироту гостовала Црвена Звезда. Градски стадион крај Нишаве, 9.000 гледалаца, резултат 2:1 за Звезду.

28. 2. На Првој седници Општинске конференције СКС Пирот која је одржана у сали Дома ЈНА гост је био Петар Стамболић, члан Председништва СКЈ.

Градско купатило код Калеа радило је сваког дана од 13 до 20 часова, а недељом од 7 до 13. Једно получасовно купање стајало је 0,80 пара.

Формиран је Пољопривредно индустријски комбинат „8. септембар“. Престао са радом почетком деведесетих.

Март

Служба за професионалну орјентацију, Од укупно 1940 анкетираних ученика са територије целог округа, 943 се изјаснило за једно занимање од којих 110 за изучавање аутомеханичарског заната.

ГЛАВНА УЛИЦА, ПОГЛЕД СА ЗГРАДЕ ОПШТИНЕ

Етнографски музеј у Пироту радио је сваког дана од 7 до 14 часова а недељом од 8 до 13.

8. 3.

У селу Осмакову су отворени Млекара, Пекара, Амбуланта и Задружна стаја.

Март

Предузеће „Прогрес“ у Београду је уговорило градњу 2000 станова у наредне две године.

КУП ПОВОДОМ ДАНА
ОСЛОБОЂЕЊА

ГЛУМЦИ ИЗ ПРЕДСТАВЕ “ГОСПОДИН ФОКА”

- 17. 3.** У Народном позоришту премијера представе „Подвала“ Милована Глишића, комад у четири чина са свирањем и певањем, редитељ Милутин Јаснић.
- 12. 4–17. 4.** Изложба „Борба наших народа за слободу 1914–1918“ у Дому ЈНА у организацији Војног музеја из Београда и Етнографског музеја из Пирота.
- Април** Основан ВИС „Усамљени дечаци“. 1972. мењају име у „Пиргоси“.
- Епидемија малих богиња у Пироту.
- 13. 4.** У Пироту боравили савезни инспектори из Бурме У Ох Маунг и У Тха Дин који су се упознали са организацијом и методом рада општинске инспекције.
- 14. 4.** Премијера представе „Туђе дете“ у режији Милутина Јаснића.
- 14–16. 4.** У биоскопу Младост филм „Најлуђи дани Станлија и Олија“.
- 19. 4.** Годишња скупштина Подружнице носилаца Албанске споменице пиротске општине.

НАСЕЉЕ ПРОВАЛИЈА

- 20. 4.** У Пироту гостовао фудбалски клуб „Партизан“ поводом 40. годишњице оснивања фудбалског клуба „Јединство“.
- Април** Предузеће за обраду дувана Пирот уговорило садњу 370 тона дувана од које се очекује да ће годишња производња достићи 450 тона.
- 26. 4.** У Пирот стиже Савезна штафета Младости.
- 5. 5.** Основано је Радничко културно-уметничко друштво „Први мај“.
- 25. 5.** На градском стадиону одржан Велики атлетски митинг.
- Мај** У Пироту боравио глумац Велимир Бата Живојиновић, поводом снимања филма „Жарки“, а чији су се делови снимали и у околини Пирота.
- У Пироту у току месеца априла запошљено је 534 радника, што је за 47,9% више него у марту.
- Јун** „Први мај” извози у СССР 4.000 зимских капута и 3.000 комада женских мантила у Калифорнију.
- У току 1969. године регистровано је 660 повреда на раду у предузећима, због чега је изгубљено 6700 радних часова.
- На репертоарима биоскопа Искра и Младост, филмови: Бурне ноћи леди Хамилтон, Викенд у Денкерку са Жан пол Белмондом.
- 3. 7.** При Комитету савеза омладине, отворен диско-клуб „Чупко“, који је иначе радио свега четрдесетак дана због жалби које су упутили грађани због прегласне музике.
- 5–6. 7.** Поводом Дана ослобођења Пирота, одржан симпозијум са темом: Пирот и околина у светлу научних истраживања.
- 12. 7.** Код Горњег Криводола одржан традиционални гранични сабор становништва пограничног подручја СФРЈ и НР Бугарске. За прелаз су биле потребне само личне карте.
- Јул** У одмаралиштима Бироа за одмор радника дневни пансион био је од 36 до 45 динара, док је комплетан аранжман летевања у Чехословачкој и Румунији био 1.040 динара.
- Пироћанац Војислав Минић снимио плочу са народним песмама за Југотон.
- Основан Карате клуб „Пролетер“.
- 20–23. 7.** У биоскопу се приказивао филм „Мост на реци Квај“
- Јул** У Пироту су први пут почели да се продају телевизори у боји, произвођача ЕИ Ниш, цена 898.000 динара.
- 1. 8.** Завршен мост преко Нишаве код Малог Јовановца.
- 15. 8.** Поводом Дана граничара, омладина Пирота посетила је војнике-граничаре на караулама на југословенско-бугарској граници.
- Август** Почели радови на изградњи водовода у насељу Ђерам.

После Београда, Ниша и других градова и у Пироту су постављени први апарати за пржење кокица.

29. 8. Изашао 1000. број „Слободе“

1. 9. Тридесет и пет носилаца Албанске споменице из Пирота обишло је места на којима су се водиле борбе у Првом и Другом светском рату.

Септембар У Заводу за запошљавање вршене су последње припреме за одлазак 80 радника гумараца на рада у Западну Немачку, такође је било заинтересованих и за одлазак на рад у Шведску.

7–13. 9. Интернационални варијете театар „КОЛОРАДО“ гостовао у Пироту поводом Дана ослобођења. У програму су учествовали познати артисти из Кине, Индије, Швајцарске, Аустрије и Југославије.

10. 9. Пуштена у рад Фабрика боја и лакова „СУКО“.

Септембар Цепароши на вашару грађанима однели 1.032.000 динара.

3. 10. Премијера представе „Магле“ у режији Златка Храбчека.

Октобар Гњилан, село у бројкама: 336 домаћинстава, 1.800 становника, 336 радио апарата, 100 телевизора и 50 аутомобила.

Предузеће за обраду дувана „Нишавска долина“ испоручило купцу у Чехословачкој 50 тона дувана у вредности од 120.000.000 старих динара.

24. 10. У биоскопу Младост приказивао се италијански вестерн „Био једном дивљи запад“. Сала биоскопа „Искра“ се реновирала.

14. 11. Из „Виновоћа“ за Бугарску извезено 700.000 боца „БИП“ пива.

14. 11. Премијера представе „Поноћна провала“ у режији Златка Храбчека.

Новембар Снимљени последњи кадрови филма „Манифест“ режисера Јована Ранчића који говори о предузећу „Први мај“.

У издању „Слободе“ из штампе је изашла збирка пиповедака др Милутина Велимировића „Мећава“.

28–29. 11. У биоскопу Младост енглески филм „Том Сојер и Хак Фин“ и амерички историјски спектакл „Лоренс од Арабије“ у коме глуме Ентони Квин и Омар Шариф.

Децембар Црква у манастиру „Свети Ђорђе“ код Темске добила нови кров. Настављени радови на реконструкцији.

16. 12. У сали Огледног одељења Библиотеке гостовао камерни оркестар Музичке академије из Београда под диригентском палицом Душана Сковрана са програмом: „Игра кроз векове“.

- 28. 12.** Одборници оба већа Скупштине изјаснили су се о формирању туристичке организације у Пироту
- 29. 12.** Свечана премијера филма „Филмско писмо првомајаца“, режисера Јована Ранчића и гостовање глумца Јанеза Врховца.

1971.

- 9. 1.** Несташица млека у Пироту
- 9–17. 1.** У биоскопу Младост: југословенско-западнонемачка копродукција „Бели вукови — Винету“, Амерички вестерн „Вајоминг“, египатски филм „Грех“ и амерички филм „Бал вампира“.
- 20. 1.** Уручене награде на другом збору пољопривредника — такмичара. Прва награда за производњу пшенице добио је Добривоје Видановић из Пирота за принос од 53 метричке центе, прву награду за производњу кукуруза Никола Јовановић из Крупца за принос од 74 метричке центе сувог зрна по хектару.
- 28. 1.** У Народном позоришту премијера представе „8. офанзива“ по роману Бранка Ћопића.
- 6. 2.** Отворена нова зграда Школе за квалификоване раднике (садашња Техничка школа).
- Фебруар**
- 12. 2.** Отворен butik ексклузивних модела „Првог маја“ у Пироту.
Отворен Планинарски дом на Басарском камену.
Просечни месечни лични доходак у привреди износи 882 а у непривреди 1200 динара.
Село Срећковац добило воду.
Затворено градско купатило, иза пиротског градића, подно Сарлаха.
Формиран је Фудбалски клуб „Нишавац“ у селу Станичење.
- Март**
- Стигло писмо које је Јованка Броз упутила женама Пирота у коме их обавештава да није у могућности да буде њихов гост за Дан жена.
У Пироту гоствала београдска Опера.
- 20. 3.** Забележен земљотрес веће јачине, епицентар између Пирота и Димитровграда, али без веће материјалне штете.
- Март**
- Пољопривредна задруга Пирот испоручила првих 1000 комада јагњади за Италију.
- 23. 3.** У Пироту је гостовао француски барокни трио у организацији Музичке омладине. Извели концерт под називом: „Златно доба флауте и клавсена“.
- 31. 3.** По попису становништва оштина Пирот је имала 69. 285 становника а сам град 29. 200 становника. Национална структура била је следећа: Срби 65. 134 или 94%, Бугари 2. 082 или 3%, Рома 886 или 1,3%, Македонаца 101, Хрвата 84, Муслимана 82,

Црногораца 72, Албанаца 25, Словенаца 15, Мађара 14, Турака 13, Руса 9, Чеха 6, Влаха 5, Немаца 4, Грка 3, Словака 2, Русина 1, Пољака 1, Италијана 1, Југословена 511.

- 6. 4.** Премијера представе „Блудница достојна поштовања“ у режији Мише Волића.
- 17. 4.** У биоскопу „Искра“ филм Доктор Живго.
- Април** Изградња пута Пирот–Присијан.
- 27. 4.** Гостовање нишког симфонијског оркестра у сали дома ЈНА.
- 15. 5.** У Пирот је дошла Савезна штафета младости.
- Мај** Отворена кафана „Кеј“, поред Нишаве.
- Мај** Пољопривредна задруга осушила преко 35.000 јагњећих кожа.
- Отворени радови на изградњи аутопута Пирот–Бела Паланка, деоница, дуга 27 км и 542 метара.
- 28. 5.** У Економској школи почела Скупштина Заједнице економских школа Србије, учествовало је 35 представника школа из Србије.
- Мај** Отворено истурено одељење Медицинске школе из Ниша при Школи за квалификоване раднике.

ОМЛАДИНА У СЕЛУ В. РЖАНА НА ЈЕДНОЈ ОД АКЦИЈА

- 3. 6.** Премијера представе „Господин Фока“ Гордана Михаћа у режији Мише Волића.
- 15–16. 6.** У Пироту гостовао Мирослав Чангаловић, првак београдске опере.
- Јун** У режији редитеља Мише Волића, представа пиротског позоришта „Господин Фока“ са Стојаном Митићем.
- 9. 7.** Совјетски ансамбл „Балалајка“ гостовао у сали Учитељске школе са репертоаром „Музички сувенири из Москве“.
- 4. 7.** Отворен Задружни дом у Барје Чифлику.
- 24–25. 7.** Одржан Први глас Пирота у башти дома ЈНА.
Основана Вокално-инструментална група „Импресије“. Чланови групе били су Нада Авжнер, Зоран Пејчић, Јовица Јанковић, Јован Анђелковић и Зоран Стаменовић Ринго.
Основана Специјална основна школа „Младост“.
- 1. 8–28. 8.** Група од 16 бригадира из Пирота радила је на изградњи пруге Београд–Бар.
- Август** Отворен Ловачки дом у Арбињу на Речној пољани.
У Пироту гостовали мушка и женска омладинска репрезентација Југославије у рукомету.

ОМЛАДИНА У
СЕЛУ ВИСОЧКА
РЖАНА НА
ЈЕДНОЈ ОД
АКЦИЈА

21. 8. Отворена модерна туристичка агенција „Мораватурс“ из Чачка.

Септембар Почела изградња петоспратница у насељу Централа.

Завршена нова школска зграда у селу Понор.

У Крупцу почела изградња водовода.

Премијера представе „Кише професора Ноје“, аутора Јована Михајловића, у којој је главну улогу играо Стојан Митић.

23. 9. Премијера предсатве „Кише професора Ноја“ у режији Стевана Штукеља.

26. 9. Решењем СО Пирот основана је Специјална основна школа.

Октобар Предузеће „Прогрес“ у Београду почело да гради 1400 стана на релацији Кијево–Кнежевац у вредности од 25 милијарди старих динара.

У „Првом мају“ отворена Нижа шесторазредна музичка школа као огранак Музичке школе „Мокрањац“ из Београда.

Званично је отворена библиотека при Гимназији у Пироту, прва школска библиотека која је почела самостално да функционише под окриљем школе.

СА САСТАНКА
УЧЕСНИКА
ВЕЛИКОГ РАТА
ИЗ ПИРОТА

- 22. 10.** Одржано Међурејубличко саветовање библиотекара у Пироту. Учествовало је преко сто билбиотекара из Србије и Македоније.
- 27. 10.** Премијера представе „Дрвени тањир“ у режији Зорана Панића.
- 13. 11.** Село Беровица добило струју.
У организацији Општинске заједнице културе, Музеја савремене уметности из Београда и Етнографског музеја у Пироту, у сали Огледног центра Библиотеке у Пироту отворена је изложба: „Скулптуре и цртежи у Југословенској уметности“ на којој су своје радове излагали: Ото Лого, Душан Цамоња, Бранко Ружић, Ксенија Кантоси, Коста Анжели Радовани, Стојан Ћелић, Јован Кратохвил, Лазар Возаревић, Иван Табаковић, Бранко Миљуш, Миодраг Нагорни и други.
- 24. 11.** Премијера предсатве „Космичка Весна ЈУ“ у режији Зорана Панића.
- 28. 11.** Изложба академског вајара Уроша Костића.
- Новембар** У Пироту гостовао виолиниста Трипо Симонути, делима Шуберта, Бокеринија, Чајковског, Брамса и Шумана.
- Децембар** Село Нишор добило водовод.
Почела изградња фабрике радијалних гума у Тигру.
У току 1971. године у Пироту је запослено 1.700 радника.
Општина Пирот добила свој амблем. Одлуком Скупштине општине усвојено је идејно решење рад академског вајара Уроша Костића.
Најгледанији филм у овој години био је „Доктор Живаго“, 1.881 гледалац. Биоскоп је приказао укупно 196 филмова (6 домаћих и 190 страних). Укупан број гледалаца био је 98.249.

1972.

- 9. 1.** Отворен новоасфалтирани пут од Пирота до Барје Чифлика.
- Јануар** Савез радио-аматера Југославије доделио је бронзану плакету „Никола Тесла“ Радио-клубу „Пирот“ ЈУ-1-ИНО за ширење радио-технике и радио-аматеризма. Радио-клуб „Пирот“ имао је у претходних шест месеци 8.452 везе са радио-аматерима у земљи и иностранству. На разним такмичењима чланови Клуба освојили су 23 дипломе од којих су 6 од радио-клубова других земаља.
- 20. 1.** Пиротска задруга почела са откупом јагањаца по цени од 17 динара за килограм. Први јагањци откупљени су у селима Пољска Ржана, Извор и Држина.

- 22. 1.** У пиротском прдужећу „Виновоће“ отпочели са откупом вина. Откупљивана је ружица и пиротско бело. Откупљиване су неограничене количине по следећим ценама: црно вино по 23 паре по малигану, за ружицу и пиротско бело 21 пара по малигану. Ако се узме у обзир да црно вино обично садржи 12 малигана, откупна цена по литру износила је око 2,70 динара.
- 23. 1.** Основан је Фудбалски клуб „Пољопривредник“ у селу Чиниглавци.
Основан Фудбалски клуб „Владимир Дурковић“ у селу Бериловац.
Саобраћај у Пироту су регулисала само два саобраћајна полицајца, иако је у самом граду и селима било око 3500 моторних возила.
Према резултатима пописа на територији општине Пирот живело је укупно 4829 бораца, од којих су 446 бораца били учесници ослободилачких ратова од 1912. до 1918. године. Међу овим борцима била су и двојица који су били учесници Топличког устанка.
- 3. 2.** Премијера предсатве „Бепче“ у режији Душана Родића.
- 11. 2.** У Пироту гостовала певачица народне музике Силвана Арменулић у Дому ЈНА.
- 28. 2.** У организацији Музичке омладине Пирота, у билблотеци је одржан рецитал поезије Десанке Максимовић из њеног последњег поетског дела „Мирис земље“. Стихове су рецитовале познате драмске уметнице Дивна Ђоковић и Мира Бобић, чланице Народног позоришта из Београда уз пратњу Олге Попов, професора Музичке академије у Београду.
- 1. 3.** Почело пробијање тунела кроз Сарлах дугог 270 метара.
Формиран Градски оркестар, под управом Сретена Манчића Чавдара. Међу музичарима је било судија, професора, лекара, психолога, радника, ученика.
- Март** Пирот је имао 1.000 телефона и 10 јавних говорница.
- 17. 3.** Републичка заједница за финансирање образовања прихватила је препоруку Републичке скупштине по којој је предвиђено да пиротска Учитељска школа у школској 72–73. почне да ради као Школа за васпитаче у предшколским установама у петогодишњем трајању и рангу средње школе.
- 7. 4.** До тада је на подручју пиротске општине вакцинисано против великих богиња 60.000 лица.
Просечан лични доходак у Пироту износио је 946 динара. Највећи просек примања у привреди имало је Електрично предузеће 1870, затим „Нишавска долина“ (предзеће за обраду дувана) 1340, Пекарско предузеће 1312, Вунарски комбинат 1041, док је просек у „Тигру“ износио 930, а у „Пвом мају“ 863 динара.

Основана Алерголошко-имунолошка абуланта која је у почетку функционисала као кабинет за имунологију.

- 16. 4.** Од почетка године пиротска Кланица припремила је и извезла 32.000 јагањаца за Италију.
- Мај** На Новосадском сајму сточарства, Завод за пољопривреду из Пирота са својим грлима оваца освојио је 10 златних и 1 сребрну медаљу као и највишу награду Новосадског сајма „Прелазни пехар“ као најбољи одгајивач и редовни излагач највећег броја грла.
- 19–5. 6.** Музеј Понишавља у сарадњи са Народним музејем из Београда организовао је изложбу слика под називом: „Реализам у српском сликарству XIX века“.
- 22. 5.** У Пироту су гостовали књижевници Слободан Џунић, Радоња Вешовић и Брана Петровић.
- 9. 6.** Секција за друштвену активност жена при Општинској конференцији Социјалистичког савеза Пирота организовала је екскурзију жена и посету Солуну и Атини.
- 10. 6.** У пиротској касарни свечано прослављен јубилеј IV пролетерске бригаде чије је традиције неговао пиротски гарнизон. На прослави је говорио и њен први ратни командант генерал Пеко Дапчевић.
- 24–25. 6.** Спортски сусрети гумараца Југославије организовани су у Пироту, а домаћин је била Индустрија гумених производа „Тигар“.
- Јун** Аутотранспортно предузеће Пирот издвојило је пола милијарде динара за набавку нових аутобуса, којих ће бити близу 150. Посао ће наћи још 330 радника-возача.
- Пиротско предузеће „Млекопродукт“ је дневно испоручивало нишком предузећу „Ангропромет“ 8.000 литара млечних напитака дневно.
- Август** Пиротска задруга је набавила и инсталирала расхладне уређаје у три села: Држини, Пољској Ржани и Извору чији се капацитет креће од 120 до 500 литарта. За првих шест месеци откупљено је 793.812 литара млека.
- 8. 9.** Почела изградња водовода Пирот–Крупач у дужини од 11 км и 700 метара.
- 29. 9.** Премијера представе „Јабукe у цвету“ у режији Зорана Панића.
- 4. 10.** Брачни пар Мирјана и Петар Ћирић који се налазио на привременом раду у Бечу, уплатио је 150.000 аустријских шилинга на име зајма за изградњу нове Фабрике радијалних ауто-гума.
- 4. 10.** Премијера предсатве „Невидљиви Ћокица“ у режији Зорана Панића.
- Комбинат „Млекопродукт“ почео производњу воћног јогурта.
- 21. 10.** Одржан концерт Српског гудачког квартета у организацији Музичке омладине Пирота.

ФЕСТИВАЛ
РОМА

- Новембар** Алекса Тасић из Пољске Ржане на свом имању поставио је општински рекорд у производњи кукуруза. Он је произвео 18.000 кг кукуруза у клипу по хектару односно 12.000 кг у зрну.
- 16. 11.** На седници Скупштине општине Пирот донета одлука о изградњи нове зграде Народног позоришта у Пироту.
- 23. 11.** У Народног позоришту на репертоару је била представа „Кир Јања“ Јована Стерије Поповића, у режији Дејана Миладиновића.
- 24–25. 11.** У Пироту, као домаћину, одржан Фестивал Рома на иницијативу Паце Асковића, музичара и Касума Реџековића, радника радничког универзитета. Фестивал је требало да постане традиционалан.
- Председник Републике одликовао је Љубомира Златковића, директора Школе за квалификоване раднике (Техничка школа), Орденом заслуга за народ са сребрним венцем.
- 24–26. 12.** Музеј Понишавља и Музичка омладина Пирота организовале су музичку манифестацију под називом „Музички дани др Војислава Вучковића“.
- За рестаурацију и конзервацију манастира „Свети Ђорђе“ у Темској утрошено преко 410. 00 динара.
- У „Виновоћу“ почео откуп ракије јачине до 25 степени. Цена за 1 степен је 14 пара.
- Правдољуб Јовановић из Рудиња произвео је 1100 кг дувана. За дуван изузетног квалитета до тада је добио три златне и три сребрне медаље.
- У току године у Пироту је украдено преко 120 бицикала и мопеда.

1973.

- 31. 1.** На евиденцији Завода за запошљавање је 3.016 лица од тога 1.778 жена. Без икакве квалификације је 1.864 радника, полуквалификованих 585, квалификованих и висококвалификованих 214, са средњом стручном спремом 317 и са високом 4.
- 1. 2.** Премијера предсатве „Љубавни излет“ у режији Боже Јајчанина.
- 20. 2.** На седници Скупштине општине Пирот донета одлука о о снивању Педагошке академије.
- 7–8. 3.** Представник Привремене револуционарне владе Јужног Вијетнама Мин Нам боравио у Пироту на Саветовању о улози жене у општенародној одбрани.

- 8. 3.** За протеклих недељу дана одржано 150 предавања у школама, предузећима и насељима у оквиру акције Црвеног крста „Недеља борбе против рака“.
- 12. 3.** Прва овогодишња премијера пиротског позоришта са представом „Бајка о цару и пастиру“, редитеља Бошка Трифуновића.
- Март** Комунално предузеће први пут отпочело са прањем улица.
У Осмакову организована обука жена у руковању стрељачким наоружањем у оквиру припрема за општенародну одбрану.
- Април** У Београду оформљен иницијативни одбор за формирање Клуба Пироћанаца у Београду.
- 18. 4.** На Црном врху инсталиран уређај за емитовање другог програма Радио телевизије Београд.
Почело са радом Одељење физикалне медицине и рехабилитације при Општој болници Пирот.
Основан је Фудбалски клуб „Црни Марко“ у оквиру Основне организације удруженог рада Пекарског предузећа „Благоје Костић — Црни Марко“.
- 17. 5.** Премијера предсатве „Тајанствена слика“ у режији Живорада Митровића.
Основан је Фудбалски клуб „Столар“.
Фомиран је Фудбалски клуб „Сточар“.
- 22. 5.** Приликом копања канализације у насељу „Вашариште“, радници су пронашли, како се претпостављало, зидове римских терми које су највероватније потицале из VI века пре нове ере. Откопане терме простирале су се на простору од 35 метара и грађене су од опеке са врелим кречом, а служиле су највероватније за купање римских легионара и зато су грађене скромније.
- Јун** На конференцији Друштва Рома којој је присуствовало преко 320 лица изабрана је нова управа од 21 члана. За председника Друштва изабран је Касум Реџековић, радник Радничког универзитета.
Настављени радови на чишћењу и конзервирању пиротског градића на Калеу.
За првих шест месеци пиротски горани пошумили су 116 хектара и били су најуспешнији у пошумљавању у целој Републици.
- Јул** Први пут је одржан турнир у малом фудбалу „Паунов меморијал“. Одржавао се све до 1983. године у знак сећања на преминулог Мирослава Пауновића Пауна.
Престала са радом школа у селу Куманово.
Након пола века пиротски вашар променио локацију одржавања. Уместо у Барју које ће након доделе плацева за индивидуалну стамбену изградњу постати градилиште, нова локација је била на улазу у Пирот.

- 5. 9.** Педагошка академија почела је са радом. У част отварања, академски вајар и професор Урош Костић поклатио је своју скулптуру у слободном простору „Слобода! Рад! Љубав!“ која је постављена испред улаза школе.
- 8. 9.** Отворен новоизграђени Дечији вртић „Лане“.
- Септембар** За осам месеци ове године посао је добило 790 радника.
- 17. 9.** Отпочела са радом асфалтна база у оквиру Стамбено-комуналног предузећа.
- 20. 9.** Премијера представе „Једна бурна ноћ“ у режији Зорана Панића.
- 14. 11.** Премијера представе „Никад више магарац“ у режији Живорада Митровића.
- 15. 10.** Према програму рада Комисије за идејни рад ОК СКС (Окружни комитет Савеза комуниста Србије) и Радничког универзитета у Пироту почела са радом Омладинска политичка школа. У току године од добровољних давоца крви у Пиорту прикупљено је 1.130 јединица.

1974.

- Јануар** У току 1973. године 1. 153 лица добило је запослење, али и поред тога још увек је 3. 528 радника чекало на посао.
- 10. 1.** Премијера представе „Командант Сајлер“ Борислава Михаиловића Михиза. Редитељ је био Живорад Митровић.
- Фебруар** За годину дана од када је отворен Ангропрометов ауто-сервис продато је 190 аутомобила.
- 28. 2.** У Народном позоришту на репертоару је била представа „Покондирена тиква“ у режији Милана Борића.
- 12. 4.** У Пироту на тргу АВНОЈ-а одржан велики митинг поводом дочека штафете младости на коме је говорио Десимир Петровић, председник ОК ССРН. Са митинга на коме је присуствовало више хиљада грађана, омладине и припадника ЈНА, послат је телеграм другу Титу.
- Април** Отворена Ангропрометова модна кућа на Црвеном тргу. Формирано је Предузеће за завршне радове у грађевинарству „Пироградња“ Пирот.
- 19. 4.** За председника СО изабран је Десимир Петровић.
- Мај** Радионица за прераду меса (кланица) ПИК-а Сточар освојила је технологију производње 35 врста сухомеснатих производа. Основан Фудбалски клуб „АТП“: Ученици Гимназије освојили прво место на Републичком такмичењу из француског језика.
- 28. 5.** Одржана финална приредба „Сусрети села 74“.

- 29. 5.** Премијера представе „Легенда о Бошку Бухи“. Редитељ, сценограф и костимограф био је Живорад Митровић.
- 20. 6.** Усвојена одлука о делимичном затварању Драгошеве улице за саобраћај у периоду од 15 до 22 часа.
- 27. 6.** Усвојено идејно решење за изградњу хотела у Пироту, архитекте Михаила Митровића из Београда.
- 30. 6.** Село Рсовци добило струју.
- 6. 7.** 34 девојака и младића отишло је на једномесечну радну акцију на прузи Београд-Бар. Радили су на деоници код Пријепоља.
- 7. 7.** На Врелу, уз присуство више хиљада грађана одржан митинг поводом Дана устанка Србије.
- Август** Према подацима Завода за друштвени и економски развој СО Пирот у привреди је било запошљено 13.994 радника, у ванпривреди 1.897 или укупно 15.891.
У сали Огледног центра Билбиотеке одржана ретроспективна изложба слика Саве Шумановића у сарадњи са Музејем савремене уметности из Београда.
Престала да ради школа у селу Власи.
- 8. 9.** Поводом дана ослобођења Пирота, председник Републике одликовао је 115 Пироћанаца.
- 12. 9.** Премијера представе „Браните љубав“ у режији Живорада Митровића.
- 5. 10.** У кругу фабрике Први мај откривене су скулптуре „Три жене иду“ и „Торзо“ Милене Лах из Загребa и Драгана Милеуснића из Београда, исклесане од чувеног венчачког мермера.
- 11. 10.** Премијера представе „Моја нећака, твоја нећака“ у режији Зорана Панића.
- 6. 11.** Донета одлука да се пијаца због изградње новог хотела премести на локацију Трг слободе, између улица Саве Ковачевића и Доситејевог.
- Новембар** Село Дојкинци добило електрично осветљење.
- 10. 12.** Премијера представе „Ходл де Бодл“. Редитељ, сценограф и костимограф Живорад Митровић.
У току 1974. године биоскоп при Радничком универзитету у Пироту приказао је 205 филмова на 1.538 пројекција, које је гледало 234.000 гледалаца.
- 1975.**
- Јануар** ДП Полет је у току ове године за потребе ЕИ Ниш испоручио 120.000 комада телевизијских и 40.000 радио-кутија у вредности од 35 милиона динара. Такође, и 4.000 грамофон појачала.

- 20–28. 1.** Ученици основних школа из Пирота боравили на зимовању у Височкој Ржани.
- 5. 2.** У Пироту гостовао Београдски савремени балет који је извео програм под називом „Ритмови XX века“.
- Фебруар** Отворена аутобуска линија до села Рагодеш.
Основан је Фудбалски клуб „Реал“ у селу Црноклиште.
- 13. 2.** Премијера представе „Обичан човек“ у режији Живорада Митровића.
- Фебруар** На локацији старог корита неке Нишаве, недалеко од фабрике „Тигар“ Комунално предузеће почело је да гради и уређује нову градску депонију на простору од 12 хектара.
- 24. 2–2. 3.** У биоскопима се приказиво домаћи филм „Дервиш и смрт“.
- Фебруар** Крајем месеца одржано је Првенство града у смуку под покровитељством „Тигар-обућа“ на коме је учесовало 45 такмичара. Деца су категорисана према узрасту.
- 14. 3.** Основан ПИК „8. септембар“ спајањем „Сточара“, „Млеко-продукта“, „Пољопривредног предузећа „8. март“ и Пољопривредног предузећа „Први мај“.
- 24. 3.** Премијера предсатве „Чаробна фрула“. Адаптација и режија Живорад Митровић.
- 8. 4.** Основана Књижевна омладина Пирота.
- 14. 4.** Почела изградња Хладњаче у Пироту.
- Април** Због недовољне понуде јагњади а и због извоза, потрошачи у Пироту нису могли да купе јагњеће месо.
- 27. 4.** У селу Сопот пуштен у рад водовод.

ПРОДАВНИЦА ЦИПЕЛА

ПРОДАВНИЦА ПЛОЧА

У прва три месеца ове године Аутотранспортно предузеће превезло је 322. 517 путника и 32. 711 тона робе. Само у марту превезено је 112. 500 путника и 12. 198 тона робе.

7. 5. Отворен дечији вртић „Првوماјски цвет“ у кругу фабрике „Први мај“.

9–11. 5. Пирот и ОШ „Вук Караџић“ били су домаћини Фестивала народа и народности на коме су учествовали ученици основних школа из 11 градова на конкурс за израду поетског састава „Дар слободи“ и прозног рада „Плетимо прсте у стисак снаге и радости“.

Мај Дипл. инж. М. Живковић покренуо иницијативу да Пирот набави тзв. тајм-шеринг компјутер са деобом времена који истовремено могу користити 23, 30, 40, 50, 100, 200 и више корисника.

Височка Ржана добила електричну струју.

15. 5. Премијера представе „Болани Дојчин“ у режији Марислава Радисављевића.

17. 5. У Сарајеву на финалном такмичењу ученика средњих школа из познавања француског језика ученица Гимназије Драгана Југовић освојила је прво место.

Мај Сви телефонски бројеви у Пироту добили број 2 испред старих бројева и тако постали петоцифрени.

29. 6–29. 7. Омладинска радна бригада радила је на пошумљавању на потезу Широке луке.

Јул Село Славиња добило струју.

ПРОДАВНИЦА СЛАТКИША

Основан Стонотениски клуб Пирот. Први председник Станмир Костић.

Основано Друштво „Ром“, друштво за просвету, културу и социјална питања. Реч је о друштву које су основали припадници ромске националне мањине.

Септембар У ОШ „Вук Караџић“ почело са радом припремно одељење предшколске деце Рома. Наставу је похаћало 25 дечака и девојчица.

Почетком месеца извршен је избор приспелих радова за пројекат Дома ЈНА и Дома културе у Пироту. Прва награда у смислу даље реализације пројекта поверена је „Ниш-пројекту“ из Ниша.

11. 9. У музеју у Пироту отворена изложба Пироћанке Анђелке Златковић, студента 5. године Ликовне академије у Београду. Ову прву самосталну изложбу отворила је Радмила Влатковић, студент историје уметности.

Поводом 57. годишњице пробоја Солунског фронта, положени су венци на Српском и Грчком војничком гробљу. Подружница носилаца Албанске споменице у Пироту бројала је 102 члана.

27. 9. Вокално-инструментални ансамбал „Импесије“ се у сали Педагошке академије привремено опростио од пиротске публике и љубитеља „прогресивне музике“ због одласка на студије. Чланови: Јовица Јанковић, Нада Николић, Јован Анђелковић, Зоран Стаменовић и Зоран Пејчић.

2. 10. Премијера представе „Омер и Мерима“ у режији Живорада Митровића.

22. 10. У просторијама Народног музеја отворена изложба „Портрет детета у српском сликарству у XIX веку“ у сарадњи са Народним музејем из Београда.

6. 11. У Народном позоришту премијера представе „Зла жена“ поводом 170. година од рођења Јована Стерије Поповића. У главној улози била је Боса Миљевић, а режирао је Зорана Панића.

7. 12. У Пироту одржана аудиција у оквиру манифестације Првог гласа Србије. Право на учешће имали су сви до 27. године старости. Морали су припремити две песме искључиво изворне или староградске.

У периоду од јануара до септембра пиротска Млекара откупила је 7.933.062 литара крављег млека и 1.743.304 литара овчијег.

14. 12. Премијера представе „Амброзио уништава време“ у режији Живорада Митровића.

16. 12. У Музеју Понишавља организован концерт Николе Рацкова, истакнутог пијанисте и педагога. На програму су била дела Бокеринија, Бетовена, Шопена, Брамса, Гершвина и др.

Градски биоскоп је у току 1975. године приказао 222 филма, од којих само 14 домаћих. Било је преко 147.000 гледалаца. У селима су приказана 22 филма које је гледало преко 21.000 гледалаца.

1976.

Предузеће „Галантекс“ је у току године извезло 100.000 пари рукавица за СССР.

Поводом 40. годишњице постојања и успешног рада Индустије гумених производа „Тигар“, председник Републике Јосип Броз Тито одликовао је радни колектив ове организације Орденом рада са златним венцем.

Јануар

Почетком месеца одржано је Отворено првенство Пирота у трчању на Планинарском дому, када је извршен избор такмичара за 31. Првенство Србије у трчању које је одржано у Сјеници.

Фебруар

Формиран пионирски хор при КУД-у „Предраг Бошковић Павле“. Хором је руководио Радојица Матејић.

2. 3.

Премијера предсатве „Шума“ Александра Николајевича Островског, у режији Живорада Митровића.

8. 3.

Захваљујући Љубиши Ђорђевићу, професору Педагошке академије у Пироту отпочела је са радом сцена луткарског позо-

ПРЕ
ИЗГРАДЊЕ
ЦЕНТРА
ГРАДА И
ИЗГРАДЊЕ
НОВОГ
ДОМА ЈНА

ришта, премијером комада „Замотуљак-трчуљак“ према тексту Добрице Ерића и Љубомира Ршумовића. Сценарио и режија Љубиша Ђорђевић, креатор лутака и сликар декора Александар Вељић.

- 11. 3.** Премијера представе „Ко ће да се спаси орача“ у режији Ђорђа Ђурђевића.
- 16. 3.** Музичка омладина организовала концерт уметника из Пољске под називом: „Нови звуци и боје“. Извођачи су: Вробел Иренеуш, солиста на хармоници и Варшавски квинтет тромбона.
- 18. 3.** Почели радови на изградњи новог моста преко Нишаве - Мост „Газела“.
- Март** У „Тигру“ произвели милиониту лопту.
Село Мали Суводол је имало: 86 телевизора, 119 радио апарата, 17 аутомобила, 5 трактора.
ВИС „Пиргоси“ снимио плочу са композицијама: „Нане, кажи тати“ и „Ој девојче Пироћанче“:
- 17. 4.** Делегација Централног већа синдиката Монголије, која је боравила у нашој земљи, посетила је „Први мај“.
- 23. 4.** На тргу АВНОЈ-а уз присуство великог броја грађана дочекана Штафета младости. Штафета је преноћила у просторијама Индустије вуне и коже а затим након свечаног испраћаја продужила за Сврљиг.
Акција Музичке омладине Пирот: „Плоча у сваки дом“, која се састојала у томе да љубитељи музике позајме плочу, чују је и врате. Било је организовано неколико позајмних пунктова.
- 25. 4.** Одржан Референдум о изгласавању самодоприноса за изградњу болнице. Од укупно уписаних 48. 944, на гласање је изашло 42. 913 или 79,7 % од којих је 39. 013 или 90,92% гласало за самодоприноис.
- Јун** Занатско предузеће „Радник“ у сарадњи са „Горењем“ представило свој нови производ, апарат за сушење веша. Након извршених испитивања направљена је нулта серија.
- 27. 6.** На Каца камену одржан гранични сабор бораца и народа пиротског и михајловградског краја из Бугарске.
- 1. 7–31. 7.** Омладинска радна бригада радила је на пошумљавању на простору око Височке Ржане.
- 1. 7–29. 7.** Омладинска радна бригада учествовала је на ОРА „Крагујевац 76.“
У првих девет месеци ПИК „8. септембар“ испоручио је италијанским купцима 5. 200 јагњади у вредности од 2 милиона динара. У Египат и САД извезено је преко 260.000 килограма сира и преко 100.000 килограма качкаваља.

- 9–16. 8.** Фудбалски клуб „Раднички“ учествовао је на фудбалском турниру друголигаша из Мадрида. До овог гостовања дошло је захваљујући Миљану Миљанићу, тада тренеру Реал Мадрида.
- 1. 9.** Почео упис Народног зајма за изградњу ауто-пута и водопривредних објеката. Уписна места била су у месним заједницама.
- 10. 9.** Премијера представе “Дани Микана Дрмогаће — башта сљезове боје” Бранка Топића. Редитељ Живорад Митровић.
- 24. 9.** Премијера представе „Столица која се љуља“ у режији Живорада Митровића.
- Новембар** Предузеће за откуп и прераду дувана „Нишавска долина“ извезло је у СССР 120 тона дувана типа „прилеп“ у вредности од 10 милиона динара.
- 8. 11.** ОШ „Вук Караџић“ одликована Орденом заслуга за народ са златним венцем.
Почео да излази лист Пољопривредно–индустријског комбината „8. септембар“.
- 28. 11.** Село Топли До добило струју.
- 22. 12.** Премијера „Коштане“ у Народном позоришту, у режији Ђорђа Ђурђевића. Коштана — Вукосава Антић, Митке — Александар Живковић.
У току године у Пироту су одржане следеће изложбе: Изложба радова аматера, Изложба сликара наивца Мирослава Живковића, изложба академског сликара Петра Ђурђевића, самостална изложба слика Спаса Димитрова; у сарадњи са Народним музејем у Београду одржана изложба под називом: Пејзаж у „Српском сликарству 1900–1941“ и „Мртва природа у Српском сликарству 1900–1941“.

ПРОДАВНИЦА
ДЕЛИКАТЕС У
НЕКАДАШЊОЈ
ДРАГОШЕВОЈ
УЛИЦИ

1977.

Март

ВИС „Пиргоси“ снимио своју прву плочу у издању дискографске куће „Дискос“. Са песмама „Нане кажи тати“ и „Шано душо“.

У Народном позоришту две премијере: Нушићева комедија „Хајдуци“ и Сремчев „Поп Ђира и поп Спира“.

4. 3.

Након изненадног земљотреса у Румунији који је уздрмао и наше подручје, грађане је захватила паника. Скоро сви становници Пирота нашли су се на улици. Од силине удара најпре је одваљен димњак ливнице „Сарлах“ на Белом Пољу. Оштећено је преко 500 стамбених објеката. Оштећене су и зграде Народнoг позоришта, НИУ Слободе, Полета, Столара, Пошта, Желеничка станица, Тигар и др.

8. 3.

Одржана изложба уља и акварела Милене Мијалковић Николић у сали Огледног центра Библиотеке, поводом Дана жена.

17. 4.

И последње село у пиротској општини Церев Дел је добило струју.

РАШЧИШЋАВАЊЕ ТЕРЕНА ЗА НОВИ ДОМ ЈНА

- 22. 4.** Премијера представе „Поп Ђира и поп Спира“ Стевана Сремца. Редитељ Милан Бараћ.
- Април** Екипа „Дунав-филма“ из Београда снимала је филм „Вуна — златна сировина“ који је био намењен школској настави. Сценарио је написао Миодраг Цекић, а режирао је Света Павловић. Секвенце филма снимане су у Индустрији вуне и коже и на обронцима Старе планине.
- 30. 4.** Млекара у Топлом Долу је произвела 3 вагона качкаваља за америчко тржиште.
- 1. 5.** Отворена амбуланта у селу Топли До.
- 6–7. 5.** Више од 1000 девојака и младића посетило је Кумровец, родно место друга Тита. Организатор похода била је Општинска конференција ССО Пирот у сарадњи са Феријалним савезом. Начињен је други авионски снимак Пирота, након оног из 1946. године.
- 25. 5.** На градском стадиону, пред 15.000 гледалаца одржан слет младости, на коме је наступило хиљаду вежбача из Дечијег вртића, основних и средњих школа и ЈНА. Слет је организовало Друштво педагога физичке културе и Одбор за прославу Дана младости.
- 7. 6.** У селу Војнеговци откривен споменик палим борцима у I и II светском рату.
- Јун** На територији општине Пирот била су 8103 активна грађанина до 40 година старости који су без завршене осмогодишње школе. Од овог броја у радном односу је било 1626 лица.
- 19. 6.** На градском стадиону одржан атлетски митинг инвалида на коме су учествовале екипе из осам општина нишког региона.
- 14–24. 6.** Одржана изложба слика и скулптура УЛУС-а у сарадњи са Музејем Понишавља. Изложба је била постављена у просторији ресторана ИО „Први мај“, а касније и у сали Огледног центра Библиотеке.
- Основан је Фудбалски клуб „Продор“ у селу Трњана.
- У овој години Аутоотраслетно је купило 8 нових аутобуса и три камиона-цистерне за превоз течних горива.
- За упис у први разред средњих школа пријавило се 808 ученика.
- Општина Пирот је издвојила 530.000 динара као учешће у снимању филма „Двобој за јужну пругу“, са још 35 општина са југа Србије.
- Јул** Почео са радом хотел „Пирот“, који је званично отворен 8. септембра.
- 4. 7.** У селу Проваљеник отворен Дом културе. У Топлом Долу отворена амбуланта.

Од априла до јула са подручја општине Пирот у Савез комуниста примљено је 300 нових чланова.

- 21. 7.** Зграда апотеке Карло Скацел проглашена је спомеником културе.
- 3. 9.** Пуштен у саобраћај пут Планинарски дом–Врело.
- 8. 9.** Почели радови на изградњу ХЕ Завој код Берировца. Положен камен-темељац.
- 10. 9.** Почео са радом Дечији хор при КУД Предраг Бошковић Павле.
- 3–20. 9.** Друштво ликовних уметника и педагога Пирот отворило је прву годишњу изложбу слика својих чланова у просторији кафане „Јадран“.
- 10. 9.** Пуштена у рад хладњача у Пироту, капацитета 1.500 тона.
- 19. 9.** У Пироту боравили чланови парламентарне делегације Канаде и интерпарламентарне делегације СФРЈ.
- 23. 9.** У дому ЈНА одржан је Турнир духовитости. Такмичиле су се екипе Пирота и Горњег Милановца. Иначе, овај турнир су организовали „Политика експрес“, Радио Београд — други програм и Београдски сајам. Победили су Пироћанци.
- 11. 9.** На седници СО Пирот донета одлука о снивању Центра за социјални рад.
- 20. 10.** У Првом мају јапански скулптор Азума Кенгио поставио је своју скулптуру „Кап“.
- 20. 10.** У оквиру манифестације Месец музичке омладине Пирота организован је концерт Београдске филхармоније у сали Педагошке академије.
- 11. 11.** Одржана прва седница Скупштине Матице исељеника Горњег Понишавља и Лужнице. За председника изабран Христифор Живковић, директор Радничког универзитета у Пироту.
- 22. 11.** Почела изградња дечијег вртића „Невен“ у Тигровом насељу.
- 24. 11.** Положен камен-темељац за изградњу новог Дома ЈНА и Дома културе у Пироту.
- 12. 12.** У сали Дома ЈНА одржан концерт Академског камерног хора „Колегијум музикум“ из Београда, диригент Даринка Матић Маровић.

Децембар Поводом стогодишњице развоја здравствене заштите на подручју Пирота, председник Републике Јосип Броз Тито одликовао је Медицински центар у Пироту Орденом заслуга за народ са златном звездом.

23–24. 12. У организацији Одбора за обележавање 100 година од ослобођења Пирота и околине од Турака у Пироту одржан је научни скуп на коме су прочитана 23 рада са темама из прошлости Пирота.

У току 1977. године предузеће Агропродукт је откупило преко 25.000 телећих, јагњећих, јунећих, говећих и других кожа.

ПОСТАВЉАЊЕ
КАМЕН
ТЕМЕЉЦА
ДОМА ЈНА

1978.

- Јануар** Почетком године одржано је Отворено првенство Пирота у смучању. Учествовале су све категорије смучара, смучари из Ниша и представници ЈНА, укупно њих 80.
- Удружење спортских риболоваца „Пастрмка“ из Пирота предлаже да се канал око Градића претвори у рибњак.
- У Пироту снимљено неколико кадрова филма „Двобој за јужну пругу”
- 7. 2.** Премијера представе „Чвор“ у режији Живорада Митровића.
- 28. 2.** Делегати већа месних зједница на седници донели су одлуку о одређивању имена улица у насељу Радин до које ће носити имена по појединим врстама цвећа.
- Март** У пиротској општини било је око 3600 чланова КП.
- Југословенска ПТТ издала марку са гравуром ослобађање Пирота, поводом 100 година од ослобођења Пирота. Номинална вредност 1,50 динара.
- 6. 4.** На Црвеном тргу, стигла штафета младости коју је радница ДК „Полет“ Зорица Дамјановић предала Љубисаву Лилићу, секретару ОК СКС.
- Април** Основано предузеће за исхрану и организовање одмора „Пионир“.
- 28. 4.** Премијера представе „Случај Виде Симић“ Томислава Г. Панајотовића. Режија Живорад Митровић.
- 14. 5.** Одржано књижевно вече на коме је гост био Душан Радовић, у организацији Књижевне омладине Пирота.
- 27–29. 5.** У Пироту одржани Сусрети извиђача братских одреда из више градова из целе Југославије.
- 27. 5.** У Свечаној сали Гимназије са почетком у 19 часова за ученике Гимназије одржан први самостални концерт пиротске групе „Спектар“ (Нинослав Пејчић, Драган Костић и Мирослав Ђорђевић).
- 28–31. 5.** У хотелу „Пироту“ одржан 17. конгрес антрополога Југославије са гостима из Бугарске и Пољске.
- 7. 6.** У предузећу „Виновоће“ почела са радом линија за производњу Пепси-коле.
- 4. 7.** У Сукову откривена спомен-чесма изгнулим у ратовима.
- 7. 7.** У Дојкинцима отворена амбуланта.
- 7–20. 9.** Друга годишња изложба чланова Друштва ликовних уметника и педагога града у просторији кафане „Јадран“.
- 18. 7.** Општинска конференција Феријалног савеза Пирот припремила је и опремила радну групу од пет чланова са задатком да у току 12 дана обиђе територију општине Пирот на подручју

САОБРАЋАЈНА НЕЗГОДА У ГЛАВНОЈ УЛИЦИ

БИФЕ РАДНИЧКИ НА УГЛУ УЛИЦА ДРАГОШЕВЕ И НИКОЛЕ ТЕСЛЕ (ДАНАС ГРАДСКИ ТРГ)

средњег и горњег Висока. Пут дуг 160 километара маршрутом: Пирот–Сопот–Ореовица–Покровеник–Засковци–Топли До–Дојкинци–Брлог–Јеловица–Росомач–Славиња–Височка Ржана–Височки Одоровци–Петрлаш–Паскашија–Обреновац–Срећковац–Власи–Пирот.

У оквиру изградње објеката за физичку културу при ООУР „Први мај“ планирана је и изградња затвореног олимпијског базена 50 x 20 метара.

Престале са радом школе у селима Церев Дел и Мирковци.

Септембар Формиран Карате клуб Пирот.

24. 9. У Пироту гостовао ансамбл театра „Јоаким Вујић“ из Крагујевца са представом „Камен за под главу“.

У пиротском селу Орља откупљено је 3. 200 кг дивљих шипака. Све количине по 5 динара килограм откупљивала је Земљорадничка задруга за рачун предузећа Виновоће. За килограм шипака могло се купити 2 килограма пшенице.

Октобар Постављен семафор код Малог моста.

Копајући темеље за нову зграду Београдске банке на углу улица Вука Караџића и Маршала Тита на дубини од око четири метра откопано је укупно 6 добро очуваних гробова из римског периода. Поред људских скелета пронађени су и бројни вотивни предмети: вазе, војнички шлем, и други предмети од керамике и остаци добро очуване канализације.

Председник Југославије Јосип Броз Тито доделио је Општинској организацији Црвеног крста Пирот Орден заслуге за народ са сребрним зрацима.

15. 11. Премијера представе „Човек са четири ноге“ Радивоја Лоле Ђукића. Редитељ је био Ђорђе Ђурђевић.

23. 11. У сали Народне библиотеке концерет под називом „Вече Шопена“. Солиста на клавиру Феодорович.

24–25. 11. У сали Дома ЈНА одржана је позоришна представа „Кир Јања“.

26. 11. Почео са радом Радио Пирот. Свакодневно емитовање програма од 14 до 18 часова.

29. 11. Почело са радом ново забавиште у Тигровом насељу „Невен“.

Децембар Пуштен у саобраћај мост преко Нишаве код села Станичење.

9. 12. У згради Народног позоришта „Еснаф“, у главној улици „Ангропромет“ је отворио салон намештаја у коме су се могли купити производи из 25 најчувенијих фабрика намештаја из целе Југославије.

Децембар Изабран најбољи спортиста Пирота за 1978. годину. Била је то рукометашица „Првог маја“ Биљана Гошић.

ИЗГРАДЊА ЦЕНТРА У ПИРОТУ

САОБРАЋАЈ НА ПИРОТСКИМ УЛИЦАМА

27. 12. Одржано књижевно вече у организацији Књижевне омладине Пирота на коме су учесници били књижевници Милисав Савић, Милан Ненадић и Мирослав Максимовић.

Децембар У току године предузеће „Виновоће“ произвело је и испоручило тржишту 11 милиона флашица „лепси-коле“.

1979.

12. 1. У Пироту је боравио Иван Стамболић, председник Извршног већа Скупштине Србије који се састао са руководством Општине Пирот и разговарао о друштвено-економском и самоуправном развоју општине у наредном периоду.

16. 1. На седници Извршног савета општине донета одлука да се приликом организовања сахрана забрани досадашња пракса пратње покојника кроз улице града.

Јануар Пре четири месеца пиротска Млекара почела је да испоручује пастеризовано млеко купцима у Грчкој. До сада је купцима у овој земљи продато близу два милиона литара млека.

Произвођачи из Горњег Понишавља у току године планирају да понуде домаћем и иностраном тржишту преко 30.000 јагањаца. Цена је била између 50 и 55 динара за килограм живе мере.

Крајем месеца Рукометни клуб Пирот отпутовао је у француски град Безансон у оквиру припрема за други део првенства. Ово је узвратна посета јер су њихови домаћини претходног лета провели десет дана на припремама у Пироту.

23. 1. У сали Педагошке академије гостовали су чланови балета Народног позоришта из Београда и прваци београдске опере који су извели програм под називом „Лепеза уметности“.

5. 2. Отпочео је са радом Путујући вртић „Полетарац“. То је заправо био специјално опремљен аутобус у коме је могло да се ради са децом. Радио је до 1999. године.

1–8. 3. Одржана Недеља борбе против рака. У току претходне године у Онколошком диспанзеру у Пироту обављено је 3.500 прегледа и откривено 98 случајева малигних обољења.

1. 2–15. 3. Нова „Радникова“ фабрика апарата за сушење веша која ради по лиценци „Горења“ у овом периоду продала је 3.000 ових апарата.

10–11. 3. Пирот је био домаћин планинарима и планинаркама из целе Србије на републичкој смотри под називом „Долином Јерме 79“.

- 14. 3.** Премијера представе „Власт“ Бранислава Нушића. Редитељ и драматуршка обрада Живорад Миторвић.
- 31. 3–1. 4.** Организована масовна акција пошумљавања голети у разним деловима општине коју је организовала Општинска организација Покрета горана, општинска конференција социјалистичке омладине и Шумско газдинство. Учествовало је преко 5000 горана из основних и средњих школа и у току два дана пошумљено је 20 хектара са 100.000 четинарских садница.
- 13. 4.** Премијера предсатве „Ненађени“. Редитељ је био Љубиша Ђорђевић, музика и сценографија Бане Јанковић.
- 14. 4.** На Регионалном такмичењу из саобраћаја које је одржано у Алексинцу екипа из Пирота освојила је прво место. У конкуренцији је било 13 екипа из нишког региона са 104 такмичара.
- 21. 4.** Друштво „Ром“ из Пирота организовало је у сали Педагошке академије приредбу под називом „Први глас и прва хармоника Рома југоисточне Србије“. Сав приход са ове приредбе био је намењен пострадалом Црногорском приморју од земљотреса.
- 27. 4.** Постављен камен-темељац за изградњу нове болнице.
У току 1979. године Млекара Пирот је произвела 490 тона качкаваља, 440 тона сирева, 900 тона млечних напитака и других

12. ЈАНУАРА 1979. ГОДИНЕ У ПИРОТУ ЈЕ БОРАВИО ИВАН СТАМБОЛИЋ, ПРЕДСЕДНИК ИЗВРШНОГ ВЕЋА СКУПШТИНЕ СРБИЈЕ

производа. Извезено је 120 тона белог сира, 80 тона качкаваља и око 2 милиона литара млека у САД, Аустрију и Грчку.

Основана је вокална певачка група „Пироћанци“ на иницијативу Василија Петровића.

- 9. 5.** У сали Педагошке академије гостовао је Симфонијски оркестар Дома ЈНА из Београда, поводом обележавања 60 година КПЈ, СКОЈ-а и Синдиката.
- 15. 5.** Реком Нишавом, кроз Пирот, прошла је кајакашка штафета коју су од Димитровграда понели кајакши клуба „Гусар“ из Ниша. Они су је носили даље реком Нишавом до Ниша и предали је осталим носиоцима, кајакшким клубовима из Србије.
- 15. 5.** Званично су почеле да се користе регистарске таблице са ознаком „РГ“.
- 25. 5.** На препуном градском стадиону организован је слет поводом Дана младости на коме је учествовало преко 3000 младих из Пирота.
- Основана певачка група „Пироћанци“ на иницијативу Василија Петровића.
- При Народној библиотеци Пирот покренута је акција *Читалачка значка*. Починјала је школским а завршавала се општинским такмичењем и доделом значака најбољим читаоцима.
- 9. 7.** Омладинска радна бригада „Тигар“ почела је са радом на отклањању последица земљотреса у Црној Гори. Радила је у Котору.
- 19. 7.** Формиран је Фудбалски клуб „Драгош“.
- Формиран је Фудбалски клуб „Даг Бањица“ у селу Градашница.
- 22. 7.** Прва регионална експедиција „Мон Блан 79“ Пирот–Ниш коју су чинили тројица Пироћанаца: Љубиша Ђорђевић, Војислав Панајотовић и Драган Јовановић, чланови Планинарског друштва „Видлич“ и њихове колеге из Планинарског друштва „Железничар“ Миодраг Ђорђевић и ПД „Медицинар“ Лазар Попара успели су се на највиши врх Европе, Мон Блан.
- 20. 8.** у Пироту је отворена продавница грамофонских плоча и касета „ЈУГОТОН“ која се налазила на Везном тракту, на страни према хотелу.
- Август** У периоду од јануара до августа у хотелу „Пирот“ ноћило је 18.238 гостију од тога 5.920 странаца. До краја године планирано је да се оствари 32.000 ноћења.
- Престале са радом школе у селима: Враниште, Орља и Росомач.
- 5. 9.** Одржана оснивачка скупштина фудбалског клуба „Прчевац“.
- 6–16. 9.** Трећа годишња изложба Друштва ликовних ументика и педагога града постављена је у кафани „Јадран“.
- 7. 9.** Свечано отворена нова школска зграда Млекарске школе у Пироту.

- 8. 9.** Постављен камен-темељац за изградњу Робне куће „Београд“.
- Септембар** Формирана је општинска Медијатека, коју су користиле све пиротске школе у својој настави. Смештена је у просторијама ОШ „Павле Крстић“ — „Свети Сава“.
- 16. 10.** Премијера представе „Станарско право покојног господина Симе“. Редитељ је био Александар Гловацки.
- 3. 11.** У Великом Јовановцу основан КУД „Вуле Васић“.
- 6. 12.** Премијера представе „Исцељена рана“ (драмска прича за децу) у режији Живорада Митровића.
- 29. 12.** Кућа породице Христић, кућа Малог Ристе, и Пиротски град на Калеу проглашени су споменицима културе од изузетног значаја.
- 29. 12.** Црква Свете Петке код Станичења проглашена је спомеником културе од великог значаја.
- 29. 12.** Манастир Светог Јована Богослова код Поганова проглашен је за споменик културе од великог значаја.

1980.

- Јануар** У Тигровом насељу предузеће „Ангропромет“ отворило Супермаркет.
- 5. 1.** На Басарском камену код Планинарског дома одржано првенство општине у велеслалому у организацији смучарског клуба „Миџор“. Наступило је 45 такмичара од цицибана до сениора. Такмичење је пратило преко 1000 гледалаца.
- 19. 1.** У организацији Савеза организација за физичку културу, ИРО „Слобода“ и Индустрије одеће „Први мај“ у сали Педагошке академије одржана свечаност поводом проглашења спортисте Пирота за 1979. годину. За спортисту године изабран је Драган Радуловић голман Рукометног клуба „Први мај“, док су за екипу године проглашеи смучари Смучарског клуба „Миџор“ који су освојили Мон Блан и фудбалски клуб „Јединство“. Гост на свечаности била је и Слађана Милошевић.
- 27. 1.** Одржана изборна конференција Књижевне омладине Пирота.
- 24. 2.** У сали Дома ЈНА одржан сусрет бораца 37. дивизије народноослободилачке војске у чијем саставу су се борили и многи борци из пиротског краја.
- Март** Ауто-мото друштво „Миливоје Манић“ пустило у рад аутоматску линију за прање свих врста путничких возила и комбија. Цена 60 динара.
- Основан ФК „Танаско Рајић“. Први председник био је Зоран Живковић.

- 5. 3.** У дечијем вртићу „Невен“ гостовао дечији писац Добрица Ерић.
- 8. 3.** У организацији Књижевне омладине Пирота у сали Народне библиотеке одржано књижевно вече на коме су гошће биле књижевнице Гроздана Олујић из Београда, Злата Артуковић из Сарајева, Ката Мисиркова из Скопља, и драмска уметница Вукосава Донева из Скопља.
- У току године Радна организација „Будућност“ извезла за Анголу 60.000 радних кошуља и 3.000 пари радних одела у вредности од 900.000 динара.
- У селу Топли До гајило се 5.600 оваца. Двдесетак сточара имало је од 150 до 250 оваца.
- 4. 4.** У Пироту је 14 часова и 30 минута стигла Савезна Штафета младости. Дочек је организован на Црвеном тргу.
- 14. 4.** Гостовао гитариста Јован Јовичић, уметник светског гласа.
- 17–18. 5.** Одржан традиционални сусрет пионира из целе Југославије под геслом: Упознај домовину да би је више волео.
- 2. 6.** Почело снимање филма „Доротеј“ у продукцији Централног филмског студија „Кошутњак“ и „Авала филма“ а по роману Добрила Ненадића. Многа пиротска предузећа помогла су снимање овог филма. Гости града били су наши познати глумци Бата Живојиновић, Гојко Шантић и Горица Поповић.
- 12. 6.** У Пироту пред око 2.000 бригадира и бригадирки отворена Савезна радна акција „Пирот 80“. Радило се на деоници пута Пирот–брана Хидроелектране Завој, Блато–Горње Крњино и на пошумљавању у пределу Басарског камена. У току ове акције пошумљено је 625 хектара површине.
- 25. 6.** Премијера представе „Симфонија у болу“. Редитељ је био Драган Јаковљевић.
- 17–23. 8.** Чланови РКУД „Први мај“ учествовали на Единбуршком фестивалу и „Фестивалу цвећа“ у Глазгову у Шкотској.
- 25. 8.** Одржана оснивачка скупштина Фудбалског клуба „Сењак“.
- Септембар** Од школске 1980/81. ОШ у Црноклишту припојена је ОШ „29. новембар“ а ОШ у Церови, школи у Темској.
- Престала са радом школа у селу Јалботина.
- Формиран је Фудбалски клуб „Танаско Рајић“.
- Књижевник Мирослав Антић посетио је Пирот, Крупац и Церову. Ово је била идеја Десанке Максимовић да писци „дођу деци у походе“.
- На иницијативу и средствима Првог маја, Тигра и Прогреса Пиротски рачунски центар добио електронски рачунар. Рачунар је купљен од америчке фирме ИБМ.

- 9. 10.** У Београду, у Сава центру отворена изложба „Култура у животним и радним срединама“, на којој је учествовао „Први мај“, као једно од најбољих предузећа у целој Југославији. За девет месеци у Пироту је посао нашло 1.078 радника.
- 30. 10.** Премијера представе „Породица Бло“. Редитељ, сценограф и костимограф Милена Николић.
- 1. 11.** Отворена Робна кућа „Београд“ у Пироту. У току године на територији општине Пирот произведено је 2.000.000 литара млека од чега је пиротској Млекари испоручено 1,5 милиона. У Млекари у Топлом Долу прерађено је 125.000 литара млека и добијено је 3 вагона качкаваља високог квалитета. Основна вокално-певачка група „Пироћанке“.
- 18. 12.** Премијера представе „Лажа и паралажа“. Редитељ Рајко Радојковић.
- 20. 12.** Чланица стрељачке дружине „Миливоје Манчић Лукањац“ Емилија Лазаревић освојила је на Олимпијским школским играма у Горњем Милановцу прво место у стрељаштву и постала првак Србије.

1981.

- Фебруар** Почетком месеца одржано је школско такмичење у смучању у оквиру ОИШОС (Омладинске игре школске омладине Србије) на Планинарском дому уз учешће 7 екипа и учесника из суседних општина.
- 20. 2. –20. 3.** Одржана изложба под називом „Портрети старих Пироћанаца“ у просторијама Музеја Понишавља. Изложба је отворена поводом 35-годишњице постојања и рада Музеја у Пироту.
- Март** За прва три месеца основне организације Савеза комуниста у Пироту примљено је 75 нових чланова. Од овог броја највише је било младих 35 и радника 28.
- 9. 4.** Премијера представе „Путовање у ноћ“ Јуцина О`Нила. Редитељ и избор музике Ђорђе Ђурђевић.
- 30. 4.** Према попису становништва општина Пирот имала је 69. 393 становника, од тога у граду 36. 151 становник што је 21% више него 10 година раније када је у граду било 29. 298. Што се броја стоке тиче било је: 954 коња, 19.707 говеда, 95.220 оваца, 16.771 свиња и 95. 417 комада разне живине.
- 21. 5.** Премијера представе „Лекција“. Драматуршка обрада и режија Ђорђе Ђурђевић.

- 23. 5.** На градском стадиону одржан слет поводом Дана младости пред око 10.000 гледалаца. На слету је учествовало око 3.500 вежбача.
- 25. 5.** Отворена Модна кућа „Први мај“ у центру Пирота. Ово је 113. продавница Првог маја на територији целе СФРЈ, а 35. модна кућа од којих је ова у Пироту највећа.
- Јун** Главна награда на 17. сусретима професионалних позоришта Србије „Јоаким Вујић“ у Ужицу додељена је пиротској глумици Види Тодић за улогу Мери Тајнор у комаду Јуцина О`Нила „Дуго путовање у ноћ“.
- На свечаној трибини у центру Пирота подељене су награде у последњој етапи 21. Међународне бицикличке трке „Кроз Србију“ у дужини од 150 километара од Зајечара до Пирота.
- 14. 7.** Кућа Стојана Божиловића Белог проглашена је за културно добро одлуком СО Пирот,
- Занатске и трговачке радње на Тргу Републике у Тијабари проглашене су просторно културно-историјском целином на основу одлуке СО Пирот.
- Црква Светог Петра и Павла у Рсовцима проглашена је за културно добро.
- Јул** Пироћанац Ненад Здравковић носилац црног појаса првог дана добио је звање мајстора каратеа (др Ненад Здравковић).
- 7. 9.** Отворена Галерија „Пирот“ у саставу Музеја Понишавља у згради Дома културе.
- 7–22. 9.** Пета годишња изложба Друштва ликовних уметника и педагога града у галерији Музеја Понишавља.
- 8. 9.** Свечано отворени Дом Културе и Дом ЈНА у центру Пирота.
- Престале са радом школе у селима Нишор и Трњана.
- Први кафић у Пироту „ММ“ отворио је Михајло Савић. Налазио се на Везном тракту, ближе хотелу.
- 28. 9–5. 10.** Изложба слика Василија Костића, професора руског језика, у организацији ДЛУП и Музеја Понишавља.
- Октобар** У издању Музеја Понишавља у Пироту изашао из штампе први том књиге Пирот и срез Нишавски 1801–1883, аутора др Илије Николића.
- 8. 10.** Одржана оснивачка конференција Фото-кино клуба Фокус.
- 12–22. 10.** У галерији Музеја Понишавља одржана је изложба фресака из манастира Светог Јована Богослова у Поганову у сарадњи са Галеријом фресака из Београда.
- На територији општине Пирот регистровано је 2200 пушача од којих је свега 840 припадало члановима Ловачког друштва.

- 24. 10–9. 11.** У галерији Музеја Понишавља а у сарадњи са Народним музејем из Ниша одржана је изложба под називом: „Стеван Сремац — грађанин и песник старог Ниша и Пирота“.
- 10. 11–1.12.** Изложба под називом: „Сврљишко-Нишавски партизански одред“.
- 4. 11.** Предузеће „Ангропромет“ је организовало продајну изложбу књига у фоајеу Дома културе. Гости су били књижевници Радомир Смиљанић, Добрица Ерић и Слободан Станишић.
- 18. 11.** У Пироту је први пут гостовао ансамбл београдског балета са представом „Лабудово језеро“.
- 25. 11.** Премијера представе „Женидба“ Николаја Васиљевича Гогоља. Режија Живорад Миторвић.
- 26. 11.** У „Тигру“ у ауто-гуми рекордна производња ауто-гума. ООУР Спољна ауто-гума произвело је 12.044 ауто-гума. Од тога је 5804 радијалних аутогума и 6240 дијоналних ауто-гума.
- 28. 11.** Председништво СФРЈ одликовало је осамнаест грађана општине Пирот за изузетне радне и друге резултате поводом Дана Републике.
- 5–20. 12.** Самостална изложба слика и цртежа Николе Николића, наставника ликовног васпитања, у сарадњи са ДЛУП у галерији Музеја Понишавља.
- 12. 12.** Поводом прославе тридесетогодишњице постојања и рада извиђачке организације Србије у Београду на свечаној седници Републичког одбора Савезу извиђача општине Пирот уручен је Орден братства и јединства са сребрним венцем. Јовану Сурланцису је уручен Златни јаворов лист са зрацима Савеза извиђача Југославије.
- 20–29. 12.** Изложба ученика основних и средњих школа на тему НОБ-а у галерији Музеја Понишавља.
- У току године запослено је 2.536 радника, од тога 1.144 на неодређено време и 253 приправника.

1982.

Према попису становништва општина Пирот је имала 69.653 становника, највише је Срба 63.684, 1.246 Бугара, 1.055 Рома, 3.037 Југословена, 101 Македонац, 76 Црногораца, 71 Хрват, 6 Словенаца, 51 Муслиман, 36 Албанаца, 13 Турака, 11 Немаца и 7 Мађара.

- 9–18. 1.** Одржана изложба скулптура аматера Видена Мијића, Боре Панајотовића и Новице Антића у галерији Музеја Понишавља.
- Јануар** Изводили су се радови на изградњу пута Суково–Звонце.
На подручју Основне задружне организације у Добром Долу чувало се око 8.000 оваца, од тога 1.500 у Нишору, 1.000 у Копривштици, 2.500 у Покровенику и 3.000 у Добром Долу.
- 18–27. 1.** Група од шездесетак извиђача, ученика основних школа, зимовла је у селу Церова. Спавали су у згради основне школе у овом селу и изводили извиђачке вежбе.
- 20. 1.** У Дому културе одржан је рецитал-концерт југословенског гитаристе Јована Јовичића, ученика познатог мајстора гитаре Андреса Сеговије.
- 21. 1–14. 2.** Одржана изложба радова са Октобарског салона из Београда у сарадњи са Уметничким павиљоном „Цвјета Зузорић“ из Београда.
- 29. 1.** У сали Педагошке академије одржан је концерт пиротске рок групе „Зид“. Чланови: Живота Младеновић, Раде Младеновић, Саша Крстић, Зоран Пејчић и Зоран Ћирић.
- 30. 1.** Откривена спомен-плоча на згради ХЕ Темац, поводом 40-годишњице од акције коју су извели борци Нишавског партизанског одреда када су онеспособили рад хидроелектране.
- 4. 2.** У Дому културе одржана је манифестација „Песна за Гоце“ посвећена македонском револуционару Гоце Делчеву. Одржавала се у многим градовима Југославије.
- 9. 2.** У сали СО Пирот одржана је оснивачка скупштина Карате клуба „Раднички“.
- 16. 2–30. 5.** У овом периоду радила је Политичка школа ОК ССО Пирот (Окружни комитет савеза социјалистичке омладине). Школу су са успехом завршила 142 полазника.
- 18. 2.** Премијера представе „Клопка за беспомоћног човека“. Редитељ Живорад Миторвић.
- 18. 2.** Почела са радом зубна амбуланта у ОШ „Вук Караџић“.
- Фебруар** Изашли из штампе II и III том књиге „Пирот и срез Нишавски 1804–1918.“ које је припремио и уредио др Илија Николић.
- 27. 2.** У хотелу „Пирот“ одржан је бал Рома.
- 3. 3.** У сали Педагошке академије концерт је одржала позната македонска рок група „Леб и сол“.
- 8. 3.** Одржан сусрет жена учесница народноослободилачког рата и социјалистичке изградње.
- Март** Изашао други број листа „Сусрети“, лист ученика основних школа Пирота.

Почели радови на истраживању термалних вода на Крупачком језеру. Инвеститор је предузеће „Виновоће“ из Пирота. У околини језера постоје топли извори где је температура воде око 23 степена.

- 27. 3.** У Пирот је стигла Савезна штафета младости.
Крајем марта у сали Дома културе гостовали су познати цез уметници Стјепко Гут — труба и Миливоје Марковић — саксофон.
- 31. 3–9. 4.** У сарадњи са Фото-кино клубом из Пирота одржана изложба под називом: „Омладинске радне акције 1946-1982“.
- 1. 4.** Поводом дана Омладинских радних акција одржано је такмичење на коме је учествовало 6 бригада које су засадили 20. 940 садница на површини од 9,53 хектара.
Први пут организована утакмица у фудбалу „Мршави и дебели“, на иницијативу Илије Пејчића Лике, фотографа Тигра. Ова манифестација одржавана је све до 2.000. године.
- 6. 4.** Премијера представе „Чешаљ“. Редитељ је био Александар Ковачевић.
- Април** Предузеће „Сточар“ из Пирота је на италијанско тржиште до тада извезло 10.000 јагањаца.
- 10. 4.** У дворишту Педагошке академије откривена је биста Едварда Кардеља, по коме је ова школа и носила име, (Едвард Кардељ је био комунистички руководиолац блиски сарадник Јосипа Броза Тита).
- 14. 4.** Пензионер из Београда Светислав Тирић добио је захвалницу за изградњу Опште болнице у Пироту јер је за изградњу болнице дао прилог у износу од 1.000.000 старих динара. Он је иначе пореклом из села Петровац, био је судија Врховног суда Србије и учесник је НОБ-а од 1941. године.
- 17. 4.** У пиротској болници отворен је одсек за нефрологију и хемодијализу.
У физкултурној сали ОШ „Вук Караџић“ одржано је регионално такмичење у гимнастици за ученике основних школа Нишког региона.
- Април** У школи у селу Топли До било је 11 ученика у три разреда са учитељицом Јасмином Крстић.
- 28. 4.** У ОШ „29. новембар“ („Душан Радовић“) гост је била песникиња Мира Алечковић која се дружила са децом и говорила им своје стихове.
- 7–9. 5.** У организацији Општинске конференције Феријалног савеза Пирот 1500 пионира и омладинаца из целог округа кренуло је возом до Кумровца, родног места Јосипа Броза Тита.
- 1. 5.** У Пироту је отворена продавница „Пеко“, фабрике обуће из Тржича у Словенији.

- 10. 5.** У галерији Дома културе отворена је изложба графичких радова академског сликара Андрије Миленковића. Реч је о графичком дизајну, јер је аутор дао преко 500 ликовних решења за поштанске марке.
- 11. 5.** Одржана смотра хорова основних школа у сали Дома Културе. За најбољи хор проглашен је хор ОШ „Вук Караџић“.
- 11–13. 5.** У Пироту су одржани XVIII сусрети позоришта Србије „Јоаким Вујић“. За то време изашло је 12 бројева листа „Сусрети“ са по 8–12 страна, формата Вечерњих новости.
- 11. 5–25. 5.** У сарадњи Народног позоришта и Музеја Понишавља одржана изложба под називом: „Пиротско позориште од оснивања до данас“.
- 16–17. 5.** У оквиру манифестације „Дани СССР-а“ која се одвијала у 15 градова у Србији, у Пироту су боравили Академска фолклорна група из СССР „Берјоска“ и прваци и солисти Руске опере.
Мајска изложба, ликовна манифестација коју је установило Друштво ликовних уметника Пирота. Назив је добила 1983, а од 1984. излажу и сликари Пироћанци који живе ван Пирота.
- 25. 5.** У селу Барје Чифлик отворена је нова школска зграда.
- 28. 5.** У галерији Дома културе отворена је изложба академског сликара Бошка Вукашиновића под називом „Трагом споменика културе“. Уметник је на својим делима многе споменик културе приказао у лирском, готово романтичном декору.
- 30. 5.** У организацији ОК ССО, на Кеју поред Нишаве одржана је традиционална манифестација „Поздрав младости“. Пред скоро 3000 гледалаца наступили су певачи, рецитатори, фолклорне групе и вокално инструментални састави.
- 8. 6.** Одржана оснивачка Скупштина пензионера гумараца а поводом фоммирања Клуба пензионера Индустије гумених производа „Тигар“.
- 4–6. 6.** У Пироту су одржани девети Сусрети специјалних основних школа Нишког и Јужноморавског региона.
- 12. 6.** У сали Дома ЈНА одржана је свечана академија поводом 90. годишњице рођења друга Тита и 40 година од формирања 4. пролетерске Црногорске народноослободилачке ударне бригаде.
- 13. 6–20. 8.** У овом периоду, у сменама, ученици основних школа летовали су организовано на мору у дечијем одмарачишту у Петровцу на мору.
- 2. 7–16. 7.** У галерији Музеја Понишавља изложба докумената: „Тито војсковођа, стартег револуције и грађанин света“.

ДЕЧИЈИ СУСРЕТИ У ПИРОТУ СА ПРЕДСТАВОМ ПЕНДУЛА

ДЕЧИЈА ПРЕДСТАВА КАПЕТАН ЏОН ПИПЛФОКС

- 1-6. 8.** У башти старог Дома ЈНА а у оквиру КУСТОМ-а (културно уметничко стваралаштво младих) одржан је Први глас Пирота. Учествовало је 86 аматера који су се такмичили у неколико категорија: народна и забавна музика, литерарно и ликовно стваралаштво, рецитаторство, уметничка фотографија, озбиљна музика и карикатура.
- Отпочела је културно-забавна манифестација Сусрети школа коју је покренула Општинска конференција ССО Пирот, а после 1990. организовао Омладински савет Пирота.
- 1. 9.** Формирана је Служба хитне помоћи као посебна служба.
- 6. 9.** Премијера представе „Морам да убијем Петра“. Редитељ је био Живорад Миторвић.
- 8. 9.** Поводом Дана ослобођења одржан је традиционални девети по реду Турнир у шаху за слепе особе.
- 14. 9.** У оквиру Центра за социјални рад у Пироту почело је да ради и Саветовалиште за породицу.
- 15. 9.** Поводом 64. годишњице од пробоја Солунског фронта преживели солунци, њих 12 од 29 живих, положили су венце на Српско војничко гробље на Метиљавици.
- Септембар** У току године из старопланинског села Засковци прикупљено је 100.000 литара млека и откупљено 2.550 јагањаца.
- 19. 9.** У Пироту је одржано регионално такмичење у стрелаштву Савеза за спорт и рекреацију инвалидних лица. Учествовало је 48 такмичара из шест општина.
- 22. 9.** Ученици ОШ „29. Новембар“ извели су поход „Стазама слободе 82“ до Мртвачког моста.
- 1-14. 10.** У ОШ „Павле Крситћ“ изведена је акција прикупљања шипурака. Ученици од првог до осмог разреда прикупили су 1.200 килограма за шта су одбили 40.000 динара. Новац су наменили плаћању екскурзије.
- 3. 10.** У сали Дома културе гостовала је Београдска опера са представом „Еро с онога свјета“ Јакова Готовца. Солисти Живан Сарамандић и Бреда Клеф.
- 16. 10-31. 10.** Изложба поводом 40-то годишњице од смрти др Војислава Вучковића, музиколога.
- 17. 10.** На платоу испред хотела „Пирот“ откривена је скулптура Војислава Вучковића, рад академског вајара Паје Ристића.
- 19. 10.** Премијера представе „Стаклена менаџерија“ Тенеси Вилијамса. Режија Александар Ковачевић.
- Октобар** У Радној организацији за исхрану и опоравак деце „Пионир“ сваког дана се припремало 6.500 комада разног пецива. Уз пециво обавезно је ишао и по неки напитака, млеко, јогурт, какао, сок или јабука.
- 2. 11.** Завршен и пуштен у рад водовод на Врелу.

- 11. 11.** Премијера представа „Нина“ Андре Русена. Редитељ је био Александар Ковачевић.
- 11. 11.** Фудбалска репрезентација Југославије (сениори и јуниори) дошла је на тродневне припреме у Пирот.
- 12. 11–19. 11.** Изложба у оквиру Сусрета другарства радника Србије у сарадњи са Већем Савеза Синдиката СО Пирот у галерији Музеја Понишавља.
- Новембар** Делегације из Кине и Северне Кореје, које су присуствовале 9. Конгресу Савеза синдиката Југославије, посетиле су Пирот и Индустрију одеће „Први мај“.
- 16. 12.** Премијера представе „Хајдуци“ (сцена младих). Редитељ је био Живорад Миторвић.
- Децембар** Завршена изградња и пуштен у употребу водовод у селу Гостуша. Село је имало 468 становника, 71 ученика и 15 предшколске деце. У селу је било 5.300 оваца и 630 говеда.

1983.

- 15–29. 1.** Први пут одржано првенство Пирота у шаху.
- Јануар** На Планинарском дому, пуштен у рад угоститељски објект „Миџор“
- 28. 1–6. 2.** Изложба радова академског вајара Димитра Илијева и академског вајара Бранка Бишчана у галерији Музеја понишавља.
- 31. 1.** Доајену пиротског новинарства и дугогодишњем фоторепортеру редакције листа „Слобода“ и дугогодишњем сараднику Радио телевизије Београд, Божидару Манићу Жолију уручен је Орден рада са сребрним венцем.
- 4. 2.** Премијера представе „Зона Замфирова“. Редитељ је био Милан Богосављевић.
- 5. 2.** Одржано је Општинско такмичење „цицибанијада“ у смучању, на Планинарском дому уз присуство великог броја деце. Такмичили су се цицибани од 6 до 11 година, млађи и старији пионери и пионирке, млађи омладинци и сениори.
- 21. 2.** У сарадњи са Савременом галеријом из Ниша организована је изложба академског вајара из Београда Милије Глишића.
- 6. 3.** У конкуренцији пионира, наша екипа освојила је прво место на такмичењу из стрељаштва које је одржано у Нишу.
- 17. 3.** На Железничкој станици у Пироту отворен је царински реферат за царињење робе, што ће у великој мери помоћи пиротским предузећима која велики део својих производа извозе у иностранство.

18. 3–28. 3. Изложба слика Марка Челебоновића у сарадњи са Уметничким павиљоном „Цвјета Зузорић“ из Београда у галерији Музеј Понишавља.

На иницијативу СОФК Пирот основан Атлетски клуб у Пироту. Први председник Вукашин Стаменовић.

Март

Сопотска задруга је преко свог Сервиса за продају пољопривредних машина и резервних делова, који се налазио на Сопотској петљи, до тада продала 600 трактора.

2. 4.

У оквиру фестивала удружених радио станица Србије, Радио Пирот се на Другом програму Радио Београда представио документарном репортажом под називом „До последњег даха“. Аутор је био Љубиша Ђорђевић који је ову репортажу посветио двадестогодишњици Завојске катастрофе.

4. 5.

Делегација Синдиката из бугарског града Михајловграда (Монтана) посетила је Пирот и посетила „Први мај“ и „Тигар“.

Април

Први пут у нашем крају на површини од 50 хектара засађена је соја.

У току године пошумљено је укупно 1448 хектара. Укупно је употребљено 2. 811. 440 садница, од тога 2. 730. 280 је четинара, 58. 950 багрема и 22. 210 топола. У акцију пошумљавања поред Шумског газдинства „Стара планина“ били су укључени и омладинци у оквиру „ОРА 82“ и припадници ЈНА.

20. 4–27. 4. Отворена је Изложба под називом „Алкохолизам, никотинизам, наркоманија и безбедност у саобраћају“ у сарадњи са Саветом за безбедност у саобраћају у галерији Музеја.

21. 4.

У Пироту је гостовало Драмско позориште из Михајловграда (Монтана) из НР Бугарске са представама „Жорж Дандем“.

23. 4.

У пиротској касарни „Радоје Вујошевић Ратко“ организовано је свечано давање заклетве војника. Млади војници су били пореклом из свих крајева Југославије.

26. 4.

Премијера представе „Пропозиције“. Режија Живорад Митровић.

30. 4.

У селу Крупац пуштена је у рад аутоматска телефонска централа капацитета 768 телефонских прикључака. У наредном периоду овакве централе монтиране су и у другим селима.

1–3. 5.

Предраг Младеновић, радник Тигра је пешке превалио растојање од Пирота до Београда како би стигао до Куће цвећа и положио 88 ружа на гроб Јосипа Броза Тита.

9. 5.

Поводом Дана победе, чланови СУБНОР-а из Пирота били су домаћини за педесетак грађана војвођанског села Добановци који су посетили нека пиротска предузећа а затим и

ЦРКВА У СЕЛУ ЗАВОЈ

село Дојкиници где је организовано народно весеље. Гости из Добановаца су и преноћили у Дојкинцима.

- 12–15. 5.** Радио клуб „Пирот“ био је домаћин XV шампионату Савеза радио-аматера Србије. Окупило се око 150 радио аматера из 27 градова из Србије.
- 13–15. 5.** У организацији Кошаркашког савеза Србије у Пироту је одржано финално такмичење под називом „Основци кошаркаши“. Укупно је учествовала 21 екипа из целе Србије.
- 19. 5.** Председник Савеза синдиката штампе и папира Херебрт Бруна посетио је Графичку радну организацију „Графика“ у Пироту. Посета је организована у оквиру посете југословенском синдикату графичких радника.
- Мај** Ђорђе Живковић, пензионер из Београда, иначе пореклом из села Бериловац, поклонио је ОШ „Павле Крстић“ суму од 10.000 швајцарских франака или 40.000.000 динара како би се оформио фонд из кога ће се награђивати ученици од првог до осмог разреда истуреног одељења ове школе у селу Бериловац.
- Мај** Пуштен је у саобраћај нови мост на реци Јерми код села Власи. Изграђен је заједничким средствима самих мештана и оних који су пореклом из овог села а живе широм земље.
- 28. 5.** У дворишту Дечијег вртића „Лане“ откривена је спомен-биста Јовану Јовановићу Змају, иначе рад нашег вајара Паје Ристића из Београда.
- Јун** За претходних 20 година укинута је шест потпуних осморазредних школа и припојено осталим школама, углавном градским, 22 сеоска насеља остала су без школе или одељења. Укупан број ученика у овом периоду смањен је за 3.371 или за 32%. Од тога, број ученика на селу опао је чак за 4.775 или близу четири пута, док је број ученика у градским школама увећан за 1.040 или за 40%.
- 28. 6.** Манастир Светог Ђорђа код Темске проглашен је спомеником културе од великог значаја.
- 25. 8.** Предузеће „Ангропромет“ отворило је нови супермаркет „Кале“ у насељу АТП.
- Престала са радом школа у селу Шугрин.
- 6. 9.** Премијера представе „Пуњена птица“ Редитељ је био Живоград Митровић.
- 3. 10–15. 10.** Изложба графика Биљане Вуковић, академског сликара из Београда у галерији Музеја.
- 9. 10.** На појединачном првенству Србије у атлетици, Миливоје Нешић, члан Атлетског клуба Пирот, освојио је прво место и златну медљу у трци на 110 метара са препонама са временом од 16,8 секунди.

- 20. 10.** Премијера представе „Госпођа министарка“. Режија Ђорђе Ђурђевић.
- 31. 10.** У Пироту су боравили архиепископ Атине и целе Грчке господин Серафим са члановима Светог синода Грчке и Његова светост патријарх српски господин Герман са члановима Светог архијерејског синода. Том приликом посетили су Грчко војничко гробље.
- 13. 11.** Премијера представе „Капетан Џон Пиплфокс“ Душана Радовића (сцена младих). Драматизација Мирослав Беловић, адаптација и режија Живорад Митровић.
- 16. 11–30. 11.** Изложба секције „Вилко Јуреџ“ из Вараждина у сарадњи са ИО „Први мај“ у галерији Музеја.
- 9–10. 12.** У Пироту је одржана Смотра „Сусрети другарства радника Србије“. Било је преко 600 учесника из свих крајева Југославије.
- 14. 12.** Гост ОШ „Павле Крстић“ била је наша позната списатељица бајки и романа за децу Гроздана Олујић.
- 23. 12.** Почела са радом зубна амбуланта у ОШ „Павле Крстић“.
- 25. 12.** Ансамбал Народног позоришта у Пироту гостовао је на Дечијем одељењу болнице и за болесну децу одиграо комад „Новогодишњи експрес“ у режији Радета Павловића.

Децембар Композитору народне музике Данилу Живковићу, пореклом из села Извор, који је компоновао познату композицију „Југосавијо“, додељен је Орден заслуга за народ са сребрним венцем.

1984.

- 9. 1.** У галерији Музеја Понишавља отворена је изложба аматерског сликара Јована З. Петровића, радника Завода за урбанизам у Пироту.

Јануар Основна задружна организација „Први мај“ из Осмакова у сарадњи са Индустријом одеће „Први мај“ у оквиру домаће радности организовала је израду џемпера од вуне. Заинтересованим плетилицама даване су шеме и упутства за рад и вуница. Сваког петка су се примали готови производи. Исплата се вршила одмах — 1.000 динара по џемперу.

- 23. 1.** На привременом раду у иностранству било је 1. 297 Пироћанаца.

25–31. 1. РКУД „Први мај“ било је на турнеји по Швајцарској, на позив наших радника привремено запослених у градићу Шафхаузен.

- 26. 1.** Премијера представе „Мишоловка“ Агате Кристи. Режија Александар Јовановић.
- 27. 1–2. 2.** На Пионирском првенству Србије у шаху које је одржано у Врњачкој Бањи, Дргана Пејић из Пирота освојила је прво место.
- 27. 1–12. 2.** Изложба карикатура Мирослава Антића у сарадњи са Фотокино клубом у галерији Музеја.
- 2. 2.** На свом путу кроз целу Југославију олимпијски пламен Зимских олимпијских игара у Сарајеву стигао је у Пирот. Свечани дочек организован је на градском тргу.
- 17. 2.** Отворена Омладинска задруга, која је већ радила одређено време.
- 18. 2.** Секција бораца 37. дивизије у сарадњи са ОО СУБНОР Пирот одржана је у сали Дома ЈНА у Пироту традиционали Четврти сусрет.
- Фебруар** На Планинарском дому је одржано Регионално такмичење у патролном трчању припадника ТО (територијалне одбране). Учесће је узело 15 општинских штабова.
- 25. 2.** У селу Извор одржано финално такмичење манифестације „Прва хармоника Пирота“.
- 26. 2.** На Пионирском првенству Србије у стоном тенису Пироћанка Весна Ранђеловић освојила је прво место.

ПРЕДСТАВА МРЕШЋЕЊЕ ШААНА У ПИРОТУ

- 3-4. 3.** Први пут у историји пиротског смучања одржано је Републичко такмичење цицибана на Планинарском дому. Учествовало је 13 екипа из целе Србије, укупно 65 такмичара.
- 14. 3.** На Планинарском дому је одржано Регионално првенство у велеслалому, комбиновано и смучарском трчању у оквиру Омладинских спортских игара школске омладине Србије.
- 14. 3-31. 3.** Изложба карикатура Александра Блатника у галерији музеја.
- 30. 3.** Црква Светог Николе у Дојкинцима проглашена је за културно добро.
- 4. 4.** Премијера предсатве „Мрешћење шарана“ Александра Поповића. Редитељ Драган Јаковљевић. Ова представа изазвала је доста полемике у друштвено-политичким круговима како у самом Пироту тако и шире. Пирот је био први град у коме се је играла ова представа, чак и пре Београда. Након неколико изођења она је скинута са репертоара а тадашњи директор Драгољуб Алексић добио је опомену пред искључење из СК.
- Април** Одржан Општи сабор општине први пут до тада. Повод је био тешка финансијска ситуација у „Тигру“.
- 10. 4-24. 4.** Изложба сериографија Ђорђа Ђорђевића у галерији Музеја.
- 22. 4.** Отворен Саобраћајни полигон на Кеју, поред Нишаве. Пирот је био домаћин Републичке смотре „Шта знаш о саобраћају“.
- 28. 4.** Свечано је отворена нова болница у Пироту.
- 18. 5-5. 6.** Мајска изложба уметника Пироћанаца у галерији Музеја.
- 19. 5.** На Телевизији Београд у оквиру емисије „Теби кажем“, у трајању од једног сата, деца из Пирота су рецитовала и показивла свој знања и умећа.
- Основан КУД „Дукатинка Ђорђевић“ у Крупцу.
- 3. 6.** На XV савезном такмичењу у математици у конкуренцији ученика седмог разреда одржаном у Бару (Црна Гора), Пироћанац Раде Тодоровић освојио је прво место, освојивши свих 100 бодова.
- 12. 6-24. 6.** Изложба под називом „Фотографија и туризам“ у сарадњи са Фото-кино клубом у галерији Музеја.
- 15. 6.** Пироћанац Љубиша Димитријевић, родом из Барје Чифлика, освојио је прво место у боди-билдингу на Пренству Србије.
- 23. 6.** У Пироту је боравио Петар Стамболић, члан Савета Федерације и ЦК СКЈ.
- 25. 6.** Црква Светог Николе у Крупцу проглашена је за споменик културе.

- 25. 6.** Манастир Свете Богородице код Височке Ржане проглашен је за културно добро. Црква Светог Ђорђа у Осмакову проглашена је за културно добро, Црква Светог Ђорђа у Славињи проглашена је за културно добро.
- 1–14. 8.** У Пироту је одржано појединачно првенство Југославије у шаху за пионире и пионирке.
Престала са радом школа у селу Церова.
- 5. 9.** Отворена фарма свиња у селу Сопот коју је подигла Задруга „Напредак“ из Сопота.
- 6. 9.** Премијера представе „Засједа“. Адаптација и режија Живо-рад Митровић.

ПРОСЛАВА
ДАНА ЈНА

- 6-7. 9.** У оквиру прославе 40. годишњице ослобођења Пирота и околине од бугарске окупације одржан је Симпозијум са темом: „Револуционарне промене у пиротском крају од ослобођења од бугарске фашистичке окупације до коначног ослобођења земље“. Одржан је у малој сали хотела „Пирот“.
- Изграђена спомен-чесма на Видличу и водовод у дужини од 5 километара до места „Томичина локва“. Изграђена су и корита за напајање ситне и крупне стоке.
- На одслужењу војног рока у Пироту су били сви чланови музичке групе „Последња игра лептира“ са Нешом Радуловићем Лептиром на челу. Захваљујући разумевању својих старешина у пиротском гарнизону они су редовно вежбали и припремали материјал за свој чувени албум „Груди моје балканске“ са 12 песама које су овде настале.
- 8. 9.** Отворена Овчарско-козарска фрама на Белим Водама.
- 16. 9.** У селу Држина је свечано откривено спомен-обележје палим борцима у Првом и Другом светском рату.
- Септембар** На чеоној фасади Дома културе постављен је факсимил Титовог потписа изливеног у бронзи. Идејни пројекат израдила је Росица Крстић, а дизајнер је био Раде Пешић. Изливен је у Сарлаховој ливници.
- 2. 10-14. 10.** Изложба младих чланова УЛУС-а у сарадњи са Удружењем ликовних уметника Србије у галерији музеја.
- 26. 10-6. 11.** Републичка смотра уметничке фотографије и дијапозитива у сарадњи са Фото-кино клубом у галерији Музеја.
- 9. 11-23. 11.** Изложба под називом „Крваво злато“ у сарадњи са Музејем рударства и металургије из Бора у галерији Музеја.
- 12. 11.** Премијера представе „Покондирена тиква“ у режији Драгана Јаковљевића.
- 12. 11-24. 11.** У сарадњи са Музејем позоришне уметности из Београда и народним позориштем из Пирота, у галерији Музеја Понишавља одржана је изложба под називом „Стерија на сцени“.
- 8. 12.** Отворен Салон књига, први у Горњем Понишављу, у организацији „Народне књиге“ из Београда.
- 15. 12.** У галерији Музеја Понишавља, Пироћанац Љубомир Ивановић је отворио своју прву изложбу графика у техници аква тинте.
- 18. 12.** Премијера представе „Црвенкапа и збуњени вук“ (сцена младих). Редитељ је био Живорад Митровић.
- Децембар** ОШ „Павле Крстић“ добила је свој први школски рачунар „Синклер“. За коришћење овог рачунара потребна је обука коју ће проћи наставници ове школе.

28. 12. У Свечаној сали СО Пирот одржан је сусрет са нашим радницима привремено запосленим у иностранству. Предузеће „Нишавска долина“ извезло је у току године 492 тоне дувана и остварило приход од 2,6 милиона долара. Извозило се у СССР, Белгију, Египат и Алжир.

1985.

10. 1–27. 1. Изложба карикатура Ранка Гузине у галерији музеја.

10. 1. На фарми свиња на Сопотској петљи која је отворена претходне године радници су били принуђени да изврше принудно клање свих свиња због великог мраза, јер је неколико свиња угинуло а неким су промрзли папци. Месо је распродато.

31. 1. Одржана Оснивачка скупштина Друштва учитеља општине Пирот. Претходно Друштво је престало са радом 1955. године.

16–17. 2. На Планинарском дому одржано је Отворено првенство Србије за цицибане/ке, које је организовао СК „Миџор“.

У Музеју Понишавља снимани су поједини кадрови домаће серије „Вук Караџић“ редитеља Ђорђа Кадијевића.

21. 2. Премијера представе „Камен за под главу“. Редитељ Ђорђе Ђурђевић.

2–3. 3. У организацији Атлетског клуба Пирот одржан је семинар за атлетске судије.

27. 3–5. 4. Под називом „27. март“ одржана је изложба фотографија и оригиналних докумената у галерији Музеја.

31. 3. Пироћанка Драгана Стефановић је на Првенству Југославије за пионире у гађању ваздушном пушком освојила прво место у појединачном пласману. Такмичење је одржано у Самобору, поред Загреба у Хрватској.

18. 4. Премијера представе „Очекујући Горгонзолу“. Редитељ Живорад Митровић.

24. 5–5. 6. У сарадњи са Дечијим вртићем „Чика Јова Змај“ одржана је изложба под називом „Стваралаштво и мир“.

23. 5–15. 9. У сарадњи са Народним музејем из Београда у Пироту је гостовала изложба „Портрети знаменитих личности у српском сликарству XIX века“ у галерији Музеја.

2. 6. Пироћанац Милоје Нешић је на Купу Југославије за јуниоре у трци на 110 метара са препонама освојио друго место. Куп је одржан у Загребу.

Јул Првих шест месеци „Тигар“ је извезао робу у вредности од 12 милиона долара (највише ауто- гума).

Престала са радом школа у селу Засковци.

ПИРОТСКИ УЧЕНИЦИ НА СУСРЕШТИМА ШКОЛА У НЕКОМ ОД ГРАДОВА

Основана група „Ренесанс“. Оснивач је био Радисав Панајотовић, који је пре тога три године био члан београдске групе „Музика антика“.

7. 9. Премијера прдставе „Пробуди се, Като“. Редитељ Дарко Тралић.

9. 10. Премијера представе „Дивље месо“. Режија Бранислав Мићуновић.

Октобар На Омладинском стадиону одржан је Међународни тениски турнир. Гостовала је екипа тениског клуба МТВ из Брауншвајга (Немачка). Долазак немачких тенисера у Пирот остварен је посредством др Душана Алимпића, Пироћанца који живи и ради у Немачкој.

23. 10–1. 11. Изложба под називом „Илустрације Јована Јовановића Змаја“ у сарадњи са Музејем примењене уметности гостовала је у Пироту.

5.11–18. 11. У сарадњи са Народним позориштем и Музејем позоришних уметности из Београда у галерији Музеја гостовала је изложба под називом „Позоришно стварање и трајање Јоакима Вујића“.

21. 11. Премијера представе „Шашава торта“ (сцена младих). Редитељ Живорад Митровић.

Децембар У Пироту су биле 292 занатске радње.

У току године није било ниједног уписа у матичне књиге рођених и веначних за матично подручје Нишор које покрива села: Нишор, Покровеник и Копрившtica.

1986.

18. 1. За спортисту године проглашена је Драгана Стефановић, првак Југославије у стрељаштву. За најбољег тренера проглашен је Саша Панчић тренер женског рукометног клуба „Први мај“, најбољи је био Атлетски клуб Пирот; Мирна Ставел је најбољи спортиста–ученик а награда за спортски потез године припала је др Душану Алимпићу.

23. 1. Премијера представе „Ивкова слава“. Драматуршка обрада и режија Живорад Митровић.

Јануар Овчарска фарма на Белим водама ради пуним капацитетом од 4.000 оваца. Набављено је и 1000 коза. Планирано је да организације које се баве откупом јагњади ове сезоне у Понишављу откупе и продају на домаћем и страном тржишту око 25.000 јагањаца.

Фебруар Почетком месеца одржано је такмичење цицибана за првенство Србије на Планинарском дому на коме је учествовало око 100 такмичара из 19 екипа.

- 3. 2–20. 2.** У сарадњи са Народним музејем из Ниша одржана је изложба „Ниш и Пирот у Првом светском рату“, у галерији Музеја.
- 5. 2.** Почео са радом хотел „Стадион“ високе „Б“ категорије, који се налазио испод нових трибина на Градском стадиону.
- 10. 2.** На седници Скупштине општине донета одлука о проглашењу општине Горажде (БиХ) братском општином.
- Фебруар** Радник Радован Живковић из Завода за урбанизам израдио је рељеф-макету општине Пирот.
- 17. 2.** Одржана Оснивачка скупштина тениског клуба „Пирот“.
- 20. 2.** Премијера представе „Сумњиво лице“. Редитељ је био Славољуб Стефановић Раваси.
- 7. 3–30. 3.** Изложба слика кинеске академске сликарке Ђо Ин Фана у галерији Музеја.

ИЗЛОЖБА СЛИКА МИЛИЋА ОД МАЧВЕ
У ПИРОТУ, АПРИЛ 1986. ГОДИНЕ

Март

У овогодишњој акцији за село и пољопривреду коју су организовали лист Политика, Републичка конференција ССРН Србије, Републичка конференција ССО Србије и Културно-просветна заједница Србије под називом „Такмичење сеоских месних заједница“, друго место и сребрну медљу освојила је Месна заједница из села Дојкинци.

Формирано је Спортско друштво „Поштар“, на иницијативу Извршног одбора Синдиката ПТТ радника.

Формиран је Фудбалски клуб „Први мај“.

Основан је Фудбалски клуб „Први мај“ у селу Понор.

11. 4–5. 5. У галерији Музеја Понишавља изложба слика Милића од Мачве.

18–20. 4. У Пироту су одржани Сусрети ученика основних школа народа и народности СР Србије. Окупили су се ученици из 15 школа из целе Југославије под паролом: „Шта год да било ми морамо сачувати наше јединство, превише нас је коштало“.

19. 4. Пироћанац Раде Тодоровић, ученик првог разреда пиротске Гимназије освојио је прво место на Савезном такмичењу из математике.

20. 4–11. 5. Пироћанац Предраг Младеновић је претрчао 1200 километара од Пирота до Матхаузена, некадашњег нацистичког концентрационог логора у част 41. годишњице ослобађања логораша из овог логора.

15–16. 5. Екипа ОВО „Предраг Костић“ освојила је прво место на Републичком такмичењу СР Србије у програмирању за средњошколску омладину. Учествовале су 42 екипе.

Мај У селу Крупац отворена је Апотека у саставу Здравствене станице.

19. 5. На сцени Народног позоришта гостовао је Драмски театар из Сплита са представом „Не остављај ме самог“ италијанског писца радио и телевизијских драма Алда Николаја.

23. 5. У Косовској Митровици отворена је фабрика Индустрије одеће „Први мај“ Пирот.

10. 6–22. 6. Изложба фотографија Златимира Манића Малкуса у галерији Музеја.

30. 6. Црква Светог Јована Главосека у Крупцу проглашена је за споменик културе.

У оквиру Пиротског културног лета у сали Дома културе, свирао је Џез оркестар Радио Телевизије Београд.

1. 7. У Пироту је гостовало Југословенско драмско позориште са представом „Балкански шпијун“. У главној улози био је Бата Стојковић.

- 1. 7.** Основан Дом културе на иницијативу КУД „Предраг Бошковић Павле“ и радника Центра за културу, расформираног 1982. године.
- 26. 8–8. 9.** У сали Дома културе приказивани су филмови са одржаног Пулског фестивала.
Престала са радом школа у селу Добри До.
- 6. 9.** Изграђена хала у оквиру Индустије одеће „Први мај“, тзв. Теко 2, у којој је у наредном периоду запослено 80 радника.
Премијера представе „Мрачна комедија“. Режија Живорад Митровић.
- 7. 9.** Поводом Дана ослобођења у Пироту је одржана улична бицикличка трка. Трку је организовало Друштво за наутику и аутомото-бициклизам.
- Септембар** Почеле са радом телефонске говорнице испред зграде Поште у Пироту.
- 10. 9.** У селу Басара откривена је спомен-плоча изгинулим у ратовима 1912–1918. и у Другом светском рату. Данас је ово село без становника.
- 10. 9.** У пиротској болници почео је са радом апарат за дијагностику, ултразвук.
- 16. 9.** Прва жртва наркоманије у Пироту. Од удисања лепка умро је студент електронике из Пирота Самир Рачић.
- 19. 9.** Луткарско позориште из Токија „Јуки за“ је након премијере на БИТЕФ-у гостовало је у Пироту са марионетском представом „Магбет“.
- 27. 9.** На Кеју крај Нишаве одржан је традиционални јесењи крос Меморијал „Јована Антића“.
- 4. 10–16. 10.** У сарадњи са Галеријом савремене уметности из Ниша одржана изложба слика и графика Мирослава и Миодрага Анђелковића.
- Октобар** Из пиротске Млекаре отпремљено је за купце у САД 12 тона белог сира, а уговорена је испорука још 24 тоне овог производа.
За првих девет месеци у Пироту је био 1681 давалац крви. Очекивало се да до краја године крв да још око 800 давалаца.
- 7. 10.** Премијера представе „Коштана“. Режија Славољуб Стефановић Раваси.
- 10. 11.** У сали Дома културе одржана је прва филмска пројекција. Приказан је филм „Вечерња звона“ режисера Лордана Зафраничића.
- 13. 11–5. 12.** Изложба поводом „30 година Основне банке Пирот“ у пројекцији историја банке.

- 15. 11.** У сали хотела „Стадион“ одржан је песнички тренутак на коме су своје радове казивали слепи песници Наталија Мијић и Војислав Минић из Београда, поводом прославе 30-годишњице оснивања и рада Међуопштинске организације слепих.
- 18. 11.** Премијера представе „Снежана и седам патуљака“ (сцена младих). Драматуршка обрада и режија Живорад Митровић.
- Новембар** У Великој сали Дома ЈНА одржана трибина „Утицај алкохола, пушења и дроге на здравље човека“. У Пироту није био забележен ниједан регистровани наркоман, али је било оних који су користили — „дували“ лепак као дрогу.
- Крајем месеца пуштен је у рад рибњак калифорнијске пастрмке на Крупачком језеру. Овај објекат изградила је задруга у Крупцу која је била у саставу Земљорадничке задруге „8. септембар“ из Пирота. Рибњак је располагао са 18 база-на и 700.000 кг рибље млађи.
- 8. 12.** Црква Рођење Христово проглашена је за културно добро, одлуком СО Пирот.
- 12. 12.** У Дому културе у оквиру манифестације „Турнир духовитости“ састале су се екипе Пирота и Горажда (БиХ). Иначе, Пироћанци су 14. новембра гостовали у Горажду.
- Децембар** Према подацима СИЗ-а за запошљавање у општини Пирот било је 4170 незапослених, што је за око 700 лица мање него прошле године. Већи део (60%) чине жене а две трећине су млађи људи од којих су скоро 40% високообразовани.
- 19. 12–31. 12.** Изложба слика под називом „Децембарски сусрети 86“ у сарадњи са „Тигром“ у галерији Музеја.
- СК „Миџор“ из Пирота постао је клупски првак Србије. Освојене су 33 медаље а клуб је „дао“ 7 првака Србије у разним дисциплинама.
- 27. 12.** Одржани традиционални сусрети са нашим радницима привремено запосленим у иностранству. Овогодишњи сусрети одржани су у ресторану пиротске Млекаре.
- 1987.**
- Јнауар** Почетком месеца у Пироту је боравио глумац Предраг Мики Манојловић у саставу глумачке екипе која је радила на снимању серије „Вук Караџић“ а чији су делови снимани у Музеју Понишавља и пиротском Градићу на Калеу.
- 12. 1.** У ОО СК Образовно васпитне организације „Предраг Костић“ (Гимназија) извршен је пријем нових чланова у Савез комуниста. Примљена су 24 ученика четвртог разреда.

- 20–27. 1.** У организацији ИРО „Слобода“ организиран је турнир у малом фудбалу који је одржан у сали Педагошке академије.
- 23. 1.** У Пироту је одржано регионално Саветовање о аматеризму на иницијативу Савеза аматера Србије. Присуствовали су делегати из осам градова нишког региона који су усвојили нацрт плана рада Савеза аматера са календаром предстојећих смотри, сусрета и фестивала.
- Јануар** Пиротска Млекара склопила је уговор о извозу 200 тона сира, 150 тона белог сира и 40 тона овчијег качкаваља за америчко трижиште чиме је остварен извоз од 500.000 долара.
- 30. 1–11. 2.** Изложба цртежа „Стари Пирот“ Јована Ћирића у галерији Музеја.
- 7. 2.** На Планинарском дому је одржано Општинско такмичење у слалому и велеслалому на коме су учествовале екипе из Бора, Књажевца, Ниша и Пирота са укупно 61 такмичарем.
- 25. 2–12. 3.** Изложба слика Озренке Мајсторовић Илић и Јовице Илића у галерији Музеја.
- 26. 2.** Премијера представе „Српски ревизор“. Адаптација, режија и избор музике Ђорђе Ђурђевић.
- 21–22. 3.** У Пироту је боравио Петар Стамболић, члан Савета Федерације и почасни грађанин Пирота. Том приликом посетио је и село Дојкинци.
- Март** У оквиру Дома културе формиран је Тамбурашки оркестар који је бројао 9 чланова.
- 28–30. 3.** У Пироту је одржана Републичко првенство мушких екипа у кошарци у оквиру Олимпијских спортских игара школске омладине Србије.
- Април** Дрвни комбинат „Пошет“ имао је планирану производњу намењену извозу у вредности од 6.000.000 долара која се је реализовала у чак 15 земаља.
- Пиротска млекара била је домаћин 11. Седнице Групаације млекарске индустрије Србије на којој је расправљано о производњи и преради млека, ценама и другим актуелним питањима везаним за млекарску индустрију.
- Земљорадничка задруга „8. септембар“ из Доброг Дола први пут је на дну Завојског језера засадила шећерну репу на 10 хектара која је сасвим добро напредовала, па су и приноси били очекивани.
- 18. 4.** Поводом 67. годишњице постојања и рада ПУ „Чика Јова Змај“ постављена је фонтана са скулптуром (два ланета у бронзи), рад академског вајара Јована Гргуновића.
- 24. 4–28. 4.** У сарадњи са СИЗ-ом образовања и културе одржана изложба под називом „Школство и просвета у Понишављу“.
- 24–25. 4.** У Пироту је одржан IV Сабор учитеља Србије.

- Април** Земљорадничка задруга „8. септембар“ откупила је око 10.000 јагањаца који су била намењени за извоз за Грчку и Италију.
- 28. 4.** Премијера представе „Грбавац“. Режија Борислав Григоровић.
- 8. 5.** У селу Барје Чифлик откривена је спомен-биста Томице Стојановића, курира Штаба 7. српске ударне бригаде, који је погинуо на исти дан 1945. године са само 14 година. Био је најмлађи борац Друге армије.
- Грађевинска радна организација „Прогрес“ из Пирота прославила је 39 година постојања и рада. За то време изградила је преко 5000 станова и друге бројне објекте специјалних намена широм Југославије.
- 18. 5.** Београдски балет гостовао је у Пироту и том приликом представио се пиротској публици фрагментима из најуспешнијих балетских представа које су на репертоару народног позоришта у Београду. Учествовали су прваци балета: Иванка Лукатели, Весна Лечић, Марија Јанковић, Љиљана Шарановић, Душан Симић, Ранко Томановић и други.
- Мај** Од 5.858 радника у „Првом мају“, 675 су били чланови Савеза комуниста.
- 26–27. 5.** У Пироту је одржано Саветовање музеолошких радника Србије, чији је домаћин био Музеј Понишавља.
- 31. 5.** На Првенству Србије за млађе и старије пионире у каратеу које је одржано у Београду, Ката-тим карате клуба „Раднички“ освојио је прву златну медаљу на једном оваквом такмичењу. Ката-тим био је у саставу Даниел Ранчић, Милан Божић и Бојан Тошић.
- 2. 6.** На Омладинском стадиону концерт је одржала позната југословенска група „Плави оркестар“.
- 15. 5–6. 6.** Изложба „Тито у партизанској штампи“ у сарадњи са Историјским музејем Србије и Домом ЈНА Пирот у холу Дома ЈНА.
- Основан Тениски клуб Пирот, Први председник Станимир Костић.
- Основано приватно предузеће Алатница „Крстић“ власника Зорана Крстића.
- 9. 6.** Споменик ослободиоцима Пирота од Турака у Тијабари проглашен је културним добром одлуком СО Пирот а Српско и Грчко војничко гробље на Метиљавици као знаменито место.
- Споменички простор са спомен-плочом на Каца камену проглашен је за културно добро одлуком СО Пирот.

ДЕЧИЈА ПРЕДСТАВА НОВОГОДИШЊИ МАСКЕМБАЛ

УЧЕНИЦИ ОШ "ВУК КАРАЏИЋ"

Бегов мост код села Станичења проглашен је културним добром одлуком СО Пирот.

Одржан концерт фолк-певача Халида Муслимовића на Омладинском стадиону.

12. 6–28. 6. Уметничка фотографија Немачке, Вернера Тила у галерији Музеја. Ово је прва изложба на којој је је излагао уметник из иностранства.

19–20. 6. Индустрија одеће „Први мај“ била је четврти пут заредом домаћин Југословенског сусрета о култури рада који је окупио преко 150 делегата из удруженог рада, културних и научних институција свих република и покрајина.

26. 6. На Омладинском стадиону своје концерте су одржали позната фолк-певачица Весна Змијанац и група „Алиса“.

Јул Почетком месеца, копајући темеље за нови објекат у подножју Сарлаха у месту званом Мађилка, радници „Прогреса“ открили су некрополу и људске скелете који према оцени археолога из Музеја Понишавља потичу из II или III века. Испод скелета покојника пронађен је и скелет животиње што је указивало на обредни карактер сахрањивања који је старији од хришћанског.

4. 7. Почела изградња заобилазнице око Пирота.

Откривена је спомен-чесма на којој се налазе имена палих ратника из балканских, Првог и Другог светског рата из некадашњег села Завој.

Јул Пироћанац Раде Тодорвић освојио је сребрну медаљу на Математичкој олимпијади која је средином месеца одржана у Хавани на Куби. У конкуренцији такмичара из 42 земље и 252 математичара он је од могућа 42 поена освојио 35 и стекао титулу вицешампиона света.

4. 8. Премијера представе „Крок ромог вука“. Драматизација и режија Живорад Митровић.

12. 8. Завршени грађевински радови на изградњи бране на Завојском језеру.

24–28. 8. У Дому културе одржан је мини филмски фестивал домаћих филмова, на коме су приказани филмови: „Официр с ружом“, „Лагер — Ниш“, „Краљева завршница“ и „Анђео чувар“.

Август На евиденцији Службе за запошљавање налази се 4300 незапослених лица.

Крајем месеца у Пироту је отворена нова књижара „Радоје Домановић“ чији је власник био „Папир-промет“ из Краљева. Налазила се у данашњој улици Српских владара (где је данас зграда Алфа банке).

Престала са радом школа у селу Базовик.

- 6. 9.** У некадашњој згради основне школе у селу Рсовци, Инду-стрија вуне и коже Пирот отворила је свој погон (крзнару) који је запошљавао 60 радника. У том тренутку село је има-ло 320 становника, од тога више од 50 су били испод триде-сет година старости. Имало је 3000 оваца, 400 крава и 30 ко-за.
- 7. 9–5. 10.** Одржана изложба под називом „Из фонда Меморијалног центра 25. мај“ у сарадњи са Музејем 25. мај из Београда и Домом културе из Пирота у галерији Музеја.
- 8. 9.** Нова скулптура орла на споменику Ослободиоцима у Тија-бари постављена је и откривена поводом Дана ослобођења. Рад је вајара Паје Ристића.
- 22–23. 9.** Медицински центар у Пироту био је домаћин скупа лекара и медицинских радника под називом „Медицински дани“ а поводом 110. годишњице рада медицинске службе на под-ручју Понишавља. Говорило се о ургентним стањима у аку-шерству и гинекологији, коронарној болести, уринарним ин-фекцијама код деце и савременим достигнућима у стомато-логији.
- 16. 10–1. 11.** Одржана Републичка смотре аматерског стваралаштва у сарадњи са Савезом аматера Србије и Домом културе Пи-рот.
- 22. 10.** Премијера представе „Хидроцентрала у Сухом Долу“. Ре-дитељ Борислав Григоровић.
- Октобар** У фоајеу Дома ЈНА отворена је изложба фото-докумената о Вуку Стефановићу Карацићу у организацији Југословен-ске галерије репродукција уметничких дела.
- 3. 11–13. 11.** Изложба „Дух севера Канаде“ у сарадњи са канадском ам-басадом у галерији Музеја.
- 10. 11.** Одржан референдум на коме су се радници изјашњавали о ин-теграцији предузећа „Агропродукта“ и „Сточара“. Одлука је донета једногласно на Збору радних људи у „Агропродукту“, а у „Сточару“ је одржан 27. новембра.
- 13. 11.** Одржана је оснивачка скупштина Актива новинара Пирота, ко-ји је члан удружења новинара Србије.
- 17. 11.** Премијера представе „Домће ле, домће, нигде ми те нема“. Драматизација и режија Ђорђе Ђурђевић.
- 20. 11.** У Омладинском музичком клубу (ОМК) гостовала је нишка група „Галија“. Рад овог клуба био је концептиран по шеми: петак навече — гостовање познатијих музичких група и вокал-них солиста, суботом — игранке уживо и недељом — филмске видео вечери. У њему су успешно организоване и велике жур-ке средњошколаца.

- 11. 12.** Први пут у тадашњем популарном квизу „Квискотека“ у реализацији Телевизије Загреб учествовао је и један Пироћанац, др Јовица Јанковић, који је са освојених 120 поена у првом колу заузео прво место.
- 19. 12.** У сали Педагошке академије одржан је Куп Пирота у каратеу. Учествовали су репрезентација Београда, Карате клуб са Чукарице, Ваздухопловац из Земуна, каратисти из Младеновца, Сопота, Алексинца, Димитровграда и Пирота.
- 24. 12.** Премијера представе „Новогодишњи шоу“. Драматизација: колектив ансамбла, редитељ Милутин Вешковић, аутор лутака Александар Вељић.

1988.

- 8. 1.** Премијера представе „Трапави вук“. Драматизација и режија Живорад Митровић.
- 27. 1–15. 2.** Уметничка колонија „Бакар-Бор“, скулптуре, у сарадњи са Музејем рударства и металургије из Бора у галерији Музеја.
- 11. 2.** Премијера представе „Сан зимске ноћи“. Редитељ је био Градимир Марковић.
- Фебруар** Затворена одељења основних школа у селима Засковци и Топли До.
- Март** Од 44 домаћинства у селу Засковци, 36 је имало и магарца. У неким домаћинствима их је било и више од једног, јер су им они служили при раду. Иначе ово село је тада имало 131 становника.
- 13. 3.** Откривена спомен-плоча у улици Јеврејској, у знак сећања на депортацију пиротских Јевреја 13. марта 1943. године.
- Март** У Пироту је било 28 таксиста.
- 31. 3.** Премијера представе „Мистер долар“ Бранислава Нушића. Редитељ је био Живорад Митровић.
- 4. 4.** На таласима Радио Београда у емисији „Код два бела голу-ба“ гости су били Пироћанци, Јован Ћирић, Властимир Живковић и Петар Ђорђевић који су говрили о пиротским кафанама између два светска рата.
- 11. 4.** На математичкој Балканијади одржаној у Никозији на Кипру Пироћанац Раде Тодоровић освојио је прво место.
Први пут је изашао Билтен Удружења књижевне омладине *Пирамида*.
- 12. 4–26. 4.** Археолошка изложба „Пиротски град“ у галерији Музеја.

- 27. 5–16. 6.** Одржана изложба академског сликара из Београда Чедомира Крстића у сарадњи са Уметничким павиљоном „Цвјета Зузорић“ у галерији Музеја.
- 10. 6.** Пироћанац др Јовица Јанковић учествовао је у суперфиналу популарног југословенског квиза Квискотеке у продукцији ТВ Загреб.
- 13. 6.** Донето Решење о забрани преласка возила тежих од 5 тона преко моста Газела у Пироту.
- 17. 6.** У сали Дома културе у Пироту одржано је књижевно вече и промоција књига др Мирољуба Стојановића, Пироћанца. Представљене су Стојановићеве књиге: „Константин Петкович и Црна Гора“, „У једрима књижевних немира“ и „Сведочења и предвиђања“.
- 12. 7–28. 7.** Изложба слика немачког сликара Херберта Ритгерса.
- 12. 8.** Почели радови на изградњи заобилазнице око Пирота.
Надомак села Градашница Драгослав Голубовић Шаби изградио је базен димензија: 12,5 x 8 метара и дубине од 1,60 до 2 метра. Водом се напајао из Градашничке реке. Ово је тада био једини базен у Пироту на коме се дневно окупљало и по неколико стотина купача.
Престала са радом школа у селу Велика Лукања.
- 29. 8.** На Омладинском стадиону одржан концерт рок групе „Пилоти“.
- 6. 9.** Премијера представе „Радован Трећи“ у режији Бранислава Мићуновића.
- 7. 9.** Отворен Специјалистички блок при пиротској болници.
- Септембар** У Пироту, на Тргу Републике, отворена је прва приватна књижара у Пироту која је носила име „Вук Караџић“. Власници су били Сузана и Мирослав Пешић.
Од школске 1988-89. укинуте су основне школе у Височкој Ржани и Великој Лукањи и припојене ОШ „Павле Крстић“.
- 1. 9.** У Пироту је одржан Велики митинг братства, јединства и солидарности са Србима и Црногорцима на Косову и Метохији и прогресивним снагама Југославије за енергично решавање политичке и економске кризе и сузбијање контрареволуције на Косову и Метохији. Митинг је одржан на простору испред Градског стадиона са почетком у 12 часова. Према напису у листу „Слобода“ било је присутно више од 50.000 људи.
- Октобар** Село Држина тада је имало 200 радника који су радили у индустрији, 120 пензионера, 60 трактора, 150 мотокултиватора и 80 ученика.
- 10. 10.** Васпитно-научно веће пиротске Гимназије донело је одлуку да ученици могу долазити у школу и у фармеркама. Радне

блузе су остале као обавезне, али материјал од кога су сашивене панталоне може бити и „тексас“.

- 17–21. 10.** У Дому културе приказиван је документарни филм „Југославија по вољи народа“.
- 21. 10.** Основан Књижевни клуб на иницијативу тадашњег директора Дома културе Момчила Цветковића. Његов задатак био је да се бави промовисањем књижевности и књиге.
- 27. 10.** Премијера представе „Вечити студенти“ у режији Васје Станковића.
- 30. 10.** Кроз Пирот је прошао чувени воз Оријент-експрес. На Железничкој станици било је окупљено стотинак знатижељних који су желели да виде овај чувени воз.
- 2. 11.** У Пироту је гостовало Драмско-музичко позориште „Константин Кисимов“ из Великог Трнова у Бугарској. Пиротској публици се представило са представом „Јануар“ Јордана Радичкова.
- 2–4. 11.** У Пироту је одржан IX Фестивал удружених радио-станица СР Србије. Учествовало је преко 30 радио-станица из целе Србије. Другог дана фестивала у Дому ЈНА одржано је такмичење „Први глас Србије 88“. Учествовало је 12 вокалних солиста.
- 4–5. 11.** На 3. Југословенском такмичењу угоститељских и туристичких радника које је одржано у Београду у хотелу „Југославија“, екипа хотела „Пирот“ освојила је златну медаљу у категорији „туристички мени“ са јелом „шест мезета пиротског јагњета“.
- 16. 11.** У Пироту је званично регистрован „EX PRO HI-FI“ видео клуб. Постојало је и неколико нерегистрованих видео клубова.
- Новембар** Приликом изградње заобилазнице око Пирота, изнад тунела и подно Сарлаха пронађена је, претпоставља се, ранохришћанска базилика.
- 21. 11.** У Пироту су гостовали прваци Народног позоришта из Београда: Светлана Цеца Бојковић, Петар Краљ, Бранислав Цига Јеринић, Михајло Викторовић и Борис Андрусовић који су се представили пиротској публици програмом „Пироћанцима с љубављу“.
- 6. 12–18. 12.** Изложба под називом „70 година од пробоја Солунског фронта“ у галерији Музеја.
- 6. 12.** Одржана представа „За част отаџбине“, Томислава Г. Панатоновића. Драматизација и режија Живорад Митровић.
- 22. 12–31. 12.** Одржана изложба дечијих радова поводом 22. децембра дана ЈНА, у сарадњи са основним школама из Пирота.

1989.

- 5. 1.** Премијера представе „Бајка о цару Салтану“. Драматизација и режија Живорад Митровић.
- 16. 1.** Минери „Енергопројекта“ из Београда пробали су и бетонирали дотада најдужи хидротунел у Европи (9 км и 93 метара и ширине 4,5 метара) на ХЕ Завој.
- 10. 1–22. 1.** Изложба карикатура Александра Јовановића у галерији Музеја.
- 8. 2.** На Планинарском дому је одржан Куп „Мицора“ у такмичењу пионира, омладинаца и сениора у скијашком трчању.
- 1. 3–15. 3.** Одржана изложба керамике Блаженке Шојић Штебих, сликарке из Вараждина у галерији Музеја.
- Април** У Градићу на Калеу и у манастиру Светог Јована Богослова код Поганова, обављено је снимање последњих сцена из филма „Бој на Косову“ у режији Здравка Шотре.
- 18. 4–3. 5.** У сарадњи са Индустријом одеће „Први мај“ одржана је изложба под називом „Друштво Шлешких уметника“.
- 20. 4.** Премијера представе „Хамлет у Мрдуши Доњој“. Драматизација и режија Бранко Поповић.
- 24. 4.** У Пироту је гостовао Театар из Бидгошћа у Пољској са драмом „Грађанин Пекосисвич“ Тадеуша Слободњака.
- 25. 4.** Зграда Општинског суда, зграда Гимназије у Пироту и зграда Округног начелства у Пироту проглашене су за културно добро одлуком СО Пирот.
- Мај** У прва четири месеца у Пироту је отворено 15 трговинских радњи, 1 комисион, две текстилне продавнице, две продавнице за продају обуће, два млечна ресторана, два кафића, 1 снек и 1 денсинг бар а 11 суграђана је отворило радње за превоз робе и путника.
- При КУД-у „Предраг Бошковић Павле“ оформљена је пионирска аматерска драмска секција, која је бројала 20 чланова, изабраних на аудицији. Припремала се представа „Филип ми и хор трешања“ коју је драматуршки обрадио Љубиша Ђорђевић.
- 13. 5.** У ОШ „Вук Караџић“ одржано је Републичко такмичење у знању страних језика за основце. Било је пријављено 160 ученика из школа из целе Републике који су се такмичили у познавању енглеског, француског, немачког и руског језика.
- 25. 5.** У селу Темска отворена је фабрика за производњу дечијих фармерица из програма „пириси“ Индустрије одеће „Први мај“ из Пирота.
- 20–24. 6.** У Пироту је одржан Четврти скуп геоморфолога Југославије. Одржано је двадесетак предавања са више десетина учесника из целе земље.

- 28. 6.** На Видовдан је у пиротском Градићу отворена галерија фресака у којој су изложене фреске из потопљене Завојске цркве и копије фресака из манастира Светог Јована Богослова код Поганова.
- 28. 6.** Више стотина Пироћанаца учествовало је на великом народном митингу који је одржан на Газиместану, на Косову и Метохији. Ишли су организовано аутобусима и возом или у сопственој режији аутомобилима.
- 30. 6.** У Пироту је одржан референдум, на коме се одлучувало да ли ће се увести самодопринос. Од 51.812 грађана са правом гласа, ЗА је гласало 23.287, а ПРОТИВ 11.570. Пошто је ЗА гласало мање од половине уписаних гласача, одлукао увођењу самодоприноса није добила потребну већину.
- 12. 7–30. 7.** Изложба слика академског сликара из Пирота Зорана Алексића Кокија у галерији Музеја.
- Август** Пироћанац Раде Тодоровић је на математичкој олимпијади у граду Брауншвајгу у Немачкој освојио златну медаљу и тако постао светски првак у математици.
- Завршена је овогодишња Летња школа младих математичара која је радила у селу Височка Ржана и згради Гимназије. Ова школа је иначе радила у оквиру Пиротске истраживачке станице која је основана при пиротској Гимназији.

СНИМАЊЕ ФИЛМА КОСОВСКИ БОЈ У ПИРОТСКОЈ ТВРЂАВИ

- Престала са радом школа у селу Ореовица.
- 1. 9.** Почела је са радом Модна кућа „Првог маја“ у Београду.
- 6. 9.** Премијера представе „Јефимијина тајна“. Драматизација и режија Живорад Митровић.
- Септембар** Ове године пиротски вашар није одржан због појаве заразних цревних болести на подручју суседне димитровградске општине.
- 8. 9.** У Пироту је отворена робна кућа „Треска“ из Скопља, Македонија. Ово је прва робна кућа ван Македоније и у целој Југославији.
- 25. 9–10. 10.** Изложба скулптура академског вајара из Пирота Бобана Крстића.
- Септембра** Крајем месеца у Тигровом насељу почела је да ради сателитска телевизија у 960 домаћинстава.
- 20. 10.** У Дому културе одржан је концерт нашег познатог виолинисте Стефана Миленковића.
- 29. 10–3. 11.** Радничке спортске игре пунилаца пепси-коле Југославије одржане су по други пут и то у Пироту. Такмичари су били из: Загреба, Фажана, Београда, Прилепа, Макарске и Осјека. Домаћин је био Навип-Виновоће из Пирота.
- Новембар** Настављени радови на асфалтирању пута у долини реке Јерме. Асфалтира се деоница од села Власи према манастиру Светог Јована Богослова и даље до Трнских Одороваца.
- 10. 11–5. 12.** У сарадњи са Етнографским музејем из Београда одржана је изложба са темом „Косовска легенда у народном стваралаштву“ у галерији Музеја.
- 23. 11.** Премијера представе „Било па прошло“ у режији Живорада Митровића.
- Децембар** Пироћанци као и многи други грађани Србије уписивали су и уплаћивали новац на име Зајма за привредни препород Србије. Извесни Сретен Ћирић из Пирота који се налазио на привременом раду у Немачкој уплатио је износ од 10.000 немачких марака. Други пак Драгиша Живковић, који се налазио у Канади, уплатио је 1000 америчких долара. Оваквих примера било је много. Уписна места налазила су се и по селима.
- 9–16. 12.** КУД „Предраг Бошковић Павле“ гостовао је у СССР-у. Били су гости у више градова у Украјини.
- 17–25. 12.** На репертоару биоскопа Дома културе били су филмови, домаћи „Кудуз“ и амерички „Бетмен“.
- 21. 12–14. 1.** Одржана изложба под називом „Наива Југославије“ у сарадњи са Музејем Наивне уметности из Јагодине.
- Према подацима завода за заштиту здравља у Пироту је једно лице било инфицирано вирусом сиде (АИДС).

1990.

- 6. 1.** Први пут након неколико деценија божићни празници су и у пиротској општини прослављени у атмосфери која је резултат промењене друштвене климе. Свечано је било и у пиротским црквама у Тијабари и на Пазару.
- 25. 1.** У Музеју „Први мај“ организована је промоција књиге Радована Живковића „Кризно време“. На трибини су били гости и Гојко Антић као рецензент, и глумци Љиљана Благојевић и Милан Михајловић, који су тих дана гостовали у Пироту.
- 27. 1.** У пиротским црквама након неколико деценија, свечано је прослављен Дан Светог Саве.
- Фебруар** Пиротска поп група „Пољска шева“ снимила је своју прву плочу у студију „Југотон“ у Београду. Чланови групе били су: Драган Пешић, Бобан Тошић, Живота Младеновић и једна дама као вокални солиста.
- 17. 2.** Премијера представе „Др“ Бранислава Нушића. Редитељ је био Борислав Григоровић.
- 17. 2.** У хотелу „Пирот“ одржан је традиционални Бал Рома.
- Фебруар** Формирана Земљорадничка задруга у селу Станичење која је обухватала четири села: Станичење, Црноклиште, Црвенчево и Враниште.
- 28. 2.** У Пироту је гостовао Ансамбал народних игара и песама „Коло“ из Београда.
- 1. 4. 3.** У биоскопу Дома културе приказивао се филм „Бољи живот“.
- 15. 3–28. 3.** Изложба чланова Удружења ликовних уметника из Ниша под називом „Плави круг“.
- Март** Гостовао је ансамбал „Дњестарске зоре“ из руског града Белгорода у Дому културе.
- 3. 4.** У Пироту је гостовао Бранко Коцкица, омиљени дечији лик са телевизије и водитељ култне ТВ емисије „Коцка, коцка, коцкица“.
- 12. 4.** Премијера представе „Куцкава бајка“. Редитељ Живорад Митровић.
- 18. 4.** У Пироту је гостовала високо професионална интернационална трупа Мјузик-хол „Премијера“ која је на сцени Дома ЈНА дочарала атмосферу Њујорка, Париза, Москве, Лондона и других светских центара. Такође, извођене су и плесне тачке и игре из целог света и светски музички хитови у интерпретацији чланове ове групе.
- 20. 4.** У Пироту је гостовало Позориште на Теразијама из Београда са кабаре-представом „Живи, живи дух словенски“ по тексту Ланета Бојичића.
- 27. 4–17. 5.** Мајска изложба уметника Пироћанаца у галерији Музеја.

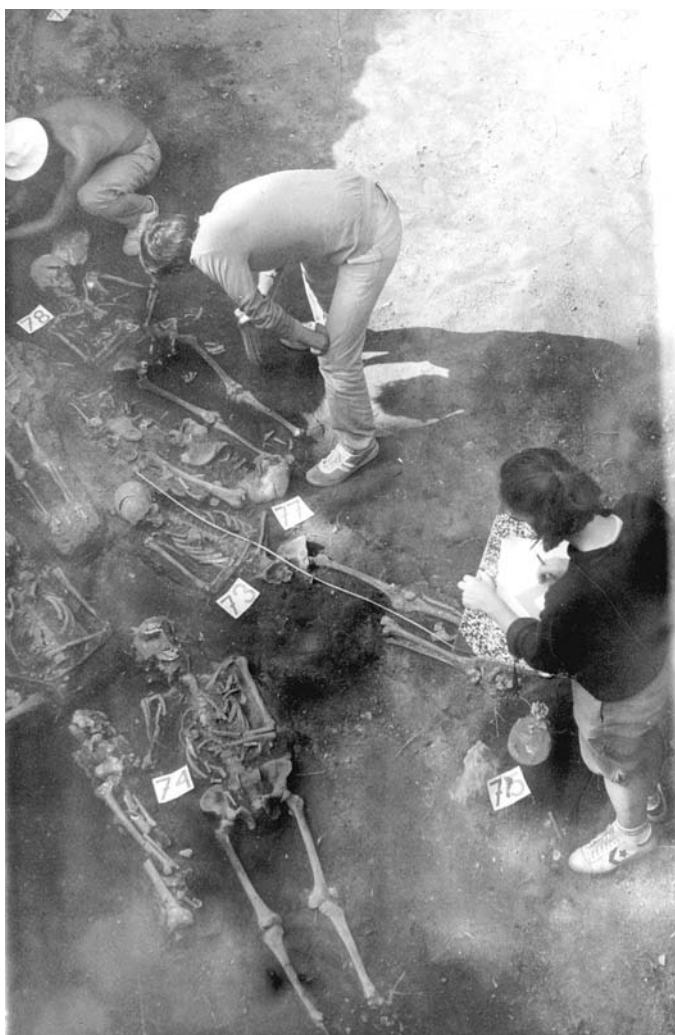
МИТИНГ СРПСКЕ ОПОЗИЦИЈЕ У ПИРОТУ 11. НОВЕМБРА И ГОВОР ВУКА ДРАШКОВИЋА,
ПРЕДСЕДНИКА СПО-А

СЛОБОДАН МИЛОШЕВИЋ У ПИРОТУ

- Мај** Пироћанац Зоран Васић освојио је шесто место на Трећем београдском интернационалном маратону.
- 17. 5.** Одржано књижевно вече књижевника Слободана Џунића о његовом великом приповедачком и романсијерском опусу.
- 20. 5.** Одржана оснивачка скупштина Месног одбраа Демократске странке у Пироту. Гости су били Коста Чавошки, председник Извршног одбора, Ђорђе Нинковић, секретар странке и Мирко Петровић, председник омладине.
- Мај** На захтев произвођача млека из села Топли До и Засковци, земљорадничка задруга у Топлом Долу поново је почела да производи качкаваљ.
- 26. 5.** На трибини у Народној библиотеци гостовао је Брана Црнчевић, књижевник и народни посланик. Тема трибине била је његова нова књига „Српска посла“.
- 19–23. 6.** У биоскопу Дома културе приказиван је филм „Време чуда“ по сценарију Борислава Пекића а у режији Горана Паскаљевића.
- Јун** У току априла, маја и јуна у Пироту је отворено 86 нових приватних радњи.
- 4. 7.** Пуштена у саобраћај заобилазница око Пирота.
- Јул** У последњој недељи овог месеца у башти старог Дома ЈНА одржан је „ПИРОЛЕТ“ (Пиротске летње игре). Идејни творац ових игара био је новинар Ненад Пауновић.
- 10. 7–25. 7.** Годишња изложба Друштва ликовних уметника аматера.
- 23. 7–23. 8.** У Галерији Музеја Понишавља била је отворена изложба чланова Удружења ликовних уметника примењених уметности, пре свега млађих аутора свршених судената АПУ-а, различите садржине и форме: индустријски дизајн, керамика, графика, костимографија и сценографија, таписерија и др.
- 20. 8.** Одлуком Извршног савета СО Пирот пиротски бувљак је пресељен са Трга слободе на нову локацију. Поред Сточне пијаце у Тијабари, што је изазвало протесте шверцера и препродаваца који су тражили да се бувљак не сели на нову локацију.
- 27. 8.** Изашао је нулти број листа за идеје под називом „ПОН“ чији је издавач била Књижевна омладина Пирота.
- Август** Чланови вокалне групе „Пироћанке и Пироћанци“ и народни оркестар КУД „Предраг Бошковић Павле“ снимили су у студију у Београду касету са изворним песмама из пиротског краја.
- Поводом обележавања 120. годишњице Саборне цркве у Тијабари одржано је и колективно крштење до сада некрштених Пироћанаца старијих од шест година. Крштено је стотинак грађана Пирота.
- Престала са радом школа у селу Гостуша.

- 8. 9.** Председник председништва СР Србије Слободан Милошевић пустио је у рад Хидроелектрану „Пирот“ и говорио на митингу у селу Бериловац.
- 10–11. 9.** Приказивани су филмови са Пулског фестивала: „Вампири су међу нама“, „Последњи круг у Монци“, „Ово мало душе“, „Станица обичних возова“, „Глуви барут“ иначе победник овогодишњег фестивала, затим „Почетни ударац“ и филм „Граница“.
- 13. 9.** У сали Дома омладине организован је свечани испраћај младих регрута у ЈНА.
- 20. 9.** Премијера представе „Ноћ лудака у Господској улици или „Ас и Паб“. Редитељ Славољуб Стефановић Раваси.

ПРОНАЂЕНИ СКЕЛЕТИ
НА ИСКОПАВАЊУ
ТЕМЕЉА СТАРЕ
СОЛСАНЕ КОЈА СЕ
НАЛАЗИЛА ПРЕКО
ПУТА МЛЕКАРСКЕ
ШКОЛЕ, ОКТОБРА
МЕСЕЦА 1990. ГОДИНЕ

- 25. 9.** У галерији Музеја Понишавља отворена изложба слика и цртежа Небојше Петровића.
- 29. 9.** У Пироту је формиран Иницијативни одбор Српског покрета обнове.
- Октобар** Почетком месеца организован је Округли сто Пиротског зборника са темом „Пиротски културни тренутак“.
- У пиротском предузећу „Агросточар“ набавили су уређај за аутоматско пуњење и паровање сухомеснатих производа па су свој стални програм у коме су пиротска, роштиљска, говеђа кобасица и дебрецинер обогатили и саламама „АС“, „новосадска“, „викенд“ и „рекламна“.
- 6. 10.** Одржани избори у Општинском одбору Социјалситичке партије Србије. Бирао се 41 делгат ОО и 9 делегата у Извршни одбор.
- 16. 10.** У Народној библиотеци одржана промоција књиге „Јевреји у Пироту“ ауторке Жени Лебл.
- 25. 10.** Премијера представе „Чудовишта у нашем граду“. Редитељ Живорад Митровић.
- Октобар** На пробијању темељног зида у згради старе Солане (преко пута Млекарске школе) у улици Николе Пашића пронађени су људски скелети, 18 одраслих особа и 2 детета у првим годинама живота. Код одраслих особа, 14 је мушких а 4 женске. Старосна структура се креће између 35 и 60 година код мушкараца и 20 до 35 година код жена.
- 10. 11.** У Пироту је боравила принцеза Јелисавета Карађорђевић.
- 11. 11.** На градском тргу у Пироту одржан је митинг у организацији Српског покрета обнове.
- 27. 11–15. 12.** Изложба фотографија Мирослава Антова у галерији Музеја.
- 6. 12.** У Пироту је у организацији Шах клуба „Прогрес“ одржано Првенство Србије за мушкарце и жене. Учествовало је преко 80 шахиста.
- Премијера представе „Бела кафа“. Редитељ Славољуб Стефановић Раваси.
- 9. 12.** Одржани први вишестраначки избори у Пироту након Другог светског рата. Од уписаних 54.386 бирача гласало је 47.252 или 86,88 %. За председника Републике, Слободан Милошевић добио је 37.555 гласова или 79,48%. Вук Драшковић је добио 4.753 гласа или 10,06% а др Војислав Шешел 703 гласа или 1,49%, Иван Ђурић 629 или 1,33% и Благо Перовић 476 гласова. Као кандидат за председника Републике био је и један Пироћанац, Саша Горанци, радник кога је предложила Група грађана, сакупио је 148 потписа за кандидатуру, од потребних 100. На изборима за народне посланике највише гласова добили је кандидати СПС-а Јеленко Костић и Јован Николић.

Децембар Одржана Оснивачка скупштина Омладинског савета, у који су ушли: Савез незапослених, Савез ученика, Савез сеоске омладине, Савез извиђача, Есперантисти, Феријални савез, Дом омладине, Радио клуб, Покрет горана, Млади истраживачи и Књижевна омладина. За председника је изабран Горан Николић.

20. 12–6. 1. Изложба графика „Из ликовног фонда Индустрије одеће „Први мај“.

24. 12. Премијера представе „Велика потрага за новом годином“, Редитељ је била Видосава Тодић.

25. 12. У Народној библиотеци представљена књига „Неко друго време“ аутора Драгољуба Јанковића Јенкија.

30. 12. У Саборној цркви у Тијабари поводом 120. годишњице постојања свету литургију служио је епископ нишки Иринеј, уз пратњу Хора младих из Ниша.

Децембар У насељу Рогоз још 300 домаћинстава прикључено је на телефонску мрежу. У Пироту и околним насељима било је у саобраћају 13.000 телефона.

1991.

Према попису становништва на територији општине Пирот живело је 67. 700 становника, од тога у самом граду 40. 267 и то у 12. 419 домаћинстава.

Према евиденцији Службе за запошљавање у пиротској општини посао је чекало 5. 238 лица. Ово је до сада највећи забележени број незапослених у пиротској општини.

11–14. 1. У пиротским биоскопима Искра и Дому културе приказивани су филмови: „Тотални опозив“ са Арнолдом Шварценегером у главној улози, „Дух“ са Патриком Свејзијем, „Умри мушки II“ и „Згодна жена“.

15. 11. Предузеће „Ангропромет“ отворило је Салон за продају аутомобила који се налазио на углу улица Саве Ковачевића и Драгошеве. Продавали су се сви типови аутомобила из фабрике „Застава“ из Крагујевца као и „Лада Нива“ и „Лада Самара“.

15–19. 1. Одржана зимска школа за младе математичаре у ОШ „Вук Караџић“.

25. 1. Поводом празника Светог Саве, Друштво учитеља Пирот организовало је Светосавско вече са игранком у хотелу „Пирот“, први пут након Другог светског рата.

5. 2. Одржана Оснивачка скупштина Општинског одбора Српског покрета обнове. За председника је изабран др Зоран Цолић.

- 11–16. 2.** У хотелу „Пирот“, поводом традиционалног празника винограда „Зарезоје“ организоване су вечери вина и музике.
- 15. 2.** У сали Дома културе одржан је протестни скуп жена Пирота, који је организовао иницијативни одбор Покрета жена за очување Југославије под називом „За мир у Југославији“.
- Фебруар** Пироћанац Радован Митић, возач камиона добитник је „седмице“ у последњем колу игре „Лото“. Добитак је износио 5.500.000 динара или око пола милиона немачких марака.
- У Пироту је боравио принц Томислав Карађорђевић.
- 6. 3–19. 3.** Изложба слика под називом „Хвала Вам, Канађани“ у сарадњи са Матицом Срба и исељеника и канадском амбасадом из Београда, у галерији Музеја.
- 9. 3.** У Пироту је формиран Одбор Савеза комуниста — Покрет за Југославију. За председника изабран Драган Старешина.
- 27. 3.** Премијера представе „Слушај амо“ у режији Славољуба Стефновића Равасија.
- Основано приватно предузеће за производњу кофлина, кућног и постелног рубља „Гали“, власника Бранислава Петровића.
- 16. 4.** Премијера представе „Народни посланик“. Драматизација и режија Живорад Митровић.
- 22. 4.** У Дому културе гостовала је Јадранка Јовановић, мецосопран, првакиња Београдске опере.
- Април** У Народној библиотеци гостовао је књижевник Борислав Пекић.
- 26. 4–20. 5.** Изложба слика, ретроспектива академског сликара из Београда Бранка Манојловића.
- 27. 4.** У Народној библиотеци одржана је регионална смотре рецитатора. Председник жирија била је Драга Јонаш, спикер из Београда.
- 29. 4.** Премијера представе „Љубав за милион година“. Редитељ: колективна режија, сценографија и костим Зоран Живковић.
- Јун** У Пирот је стигла Бакља мира коју је априла 1990. године упалио Индијац Шри Чинмоја у Њујорку а која је ишла целим светом.
- У Пироту је отворена прва приватна апотека „АЛИН“, а друга у Србији, власника Миодрага Митића.
- 28. 6–18. 7.** Академски сликар из Пирота Часлав Цолић одржао је изложбу копије фресака у галерији Музеја.
- Јун** Крајем месеца у организацији Општинског одбора Српског покрета обнове почело је уписивање добровољаца за Српску националну гарду. Уписано је више од 100 добровољаца од којих су и четири девојке.

Општинска организација Црвеног крста више недеља је водила акцију на прикупљању материјалне помоћи и добара за потребе грађана САО Крајина.

- 9. 7.** Отворена прва приватна школа страних језика у Пироту „Лингва“. Оснивач и власник је Олгица Џунић, професор енглеског језика. Са радом је отпочела 8. септембра.
- 10. 7.** У Пироту је гостовао Руски државни хор „Глинка“. Концерт је одржан у Саборној цркви у Тијабари.
- Јул** Основано Приватно предузеће „Златко Јовановић“ у Пироту. Предузеће за пројектовање, инжењеринг, извођење, промет и услуге. Бавило се пре свега изградњом објеката.
- 2. 8–15. 8.** У сарадњи са Домом ЈНА одржана изложба „НОБ у делима уметника“.
- 29–31. 8.** Одржана традиционална музичка манифестација „Први глас Пирота“.
- 31. 8.** У Пироту је боравио др Зоран Ђинђић, председник Извршног одбора Главног одбора Демократске странке.
- Септембар** Од школске 1991-92. ОШ „Миливоје Манић Албанта“ из Рацице припојена је ОШ „Вук Караџић“ у Пироту.

ЗИМСКА ШКОЛА МАТЕМАТИКЕ У СЕЛУ ВИСОЧКА РЖАНА

- 19. 9.** Премијера представе „Боинг-боинг“. Драматизација и режија Милан Богосављевић.
- 20. 9–6. 10.** Изложба слика, ретроспектива, академског сликара из Пирота Антонија Милошевића.
- 23. 9.** Одржана Оснивачка скупштина Општинског одбора Српске радикалне странке у Пироту. Гост на овом скупу био је и др Војислав Шешељ председник СРС-а. Одржан је и митинг на Црвеном тргу на коме је било присутно неколико хиљада Пироћанаца.
- 13. 10.** У сали Дома културе гостовао је Симфонијски оркестар из Краснојарска у Русији који је иначе био главни гост на БЕ-МУС-у у Београду.
- 17. 10.** У конаку Малог Ристе у организацији Музеја Понишавља одржано је вече посвећено народним умотворинама из нашег краја и локалног некњижевног језика на коме је говорио Драгољуб Златковић сарадник САНУ-а који се у својих неколико књига бавио овом темом: „Пословице и поређења у пиротском говору“, „Фразеологија страха и наде“, „Фразеологија поређења“ и „Шта има дума“.
- Пиротски каратиста Ненад Ђорђевић постао је јуниорски првак Балкана.

УЧЕНИЦИ ПИРОТСКИХ ШКОЛА У СРЕЂИВАЊУ ГРАДСКОГ ПАРКА У ЦЕНТРУ ПИРОТА

- 19. 10.** Почело такмичење ученика основних школа под називом „Музичка планета“ у организацији Дома омладине и Горана Лилића који је наступао у улози водитеља као „Свирко“.
- Октобар** У Тијабари отворена још једна приватна апотека „Belladonne“ — Беладона, власника Зорана Ћирића.
- 24. 10.** Премијера представе „Књегиница међу разбојницима“. Радитељ Живорад Митровић.
- У Музеју Понишавља одржано је вече Родољуба Лоле Цунића, дискофила, хроничара града, писца прича са пиротског корзоа, хумористе и сатиричара и ликовног уметника.
- Октобар** До краја месеца Војном одсеку Пирот пријавило се 37 добровољаца који су изразили жељу да буду упућени у јединице које су стациониране у кризним подручјима.
- 30. 10.** На иницијативу Демократске странке у Пироту, одржана је трибина са темом: „Рат, мобилизација, хашки документи“. Учествовали су представници: ДС, СПО, СПС и СК-ПЈ.
- 5. 11.** У организацији Општинског одбора Српске радикалне странке из Пирота су кренули добровољци који ће бити упућени на фронт. Касније је било још неколико оваквих група добровољаца.
- Новембар** Команда Гарнизона Пирот саопштила је да су поручник Љубиша Велчић из Чиниглаваца и војни обвезник Јовица Ристић из Орље погинули на ратишту у Хрватској. Из нашег краја до тада су погинула петорица војника и старешина.
- 7. 11** На Фестивалу удружених радио станица Србије за емисију године проглашена је репортажа „Октобар 44“ аутора Зорана Марковића. Иначе, емисија говори о ликвидацији припадника ЈВуО и других у Барју у Пироту, 1944. године.
- 8. 11.** У сали Народног позоришта одржана је трибина у организацији СПО-а и ДС-а са темом „Српство паметно сачувати“. Учествовали су академик Љубомир Тадић и Велимир Симонић.
- 9–10. 11.** У просторијама СО Пирот организовано је изјашњавање држављана БиХ о томе да ли су сагласни са одлуком српског народа у БиХ да српски народ остане у заједничкој држави Југославији са Србијом, Црном Гором, САО Крајина и САО Славонија Барања и западни Срем.
- 13. 11.** Делегација СО Пирот обишла је резервисте из наше општине који су се налазили на ратишту у Трпињи, селу поред Вуковара.
- Новембар** У хотелу „Пирот“ одржана је модна ревија на којој је наша позната креаторка Мирјана Марић приказала своје нове моделе.

20–30. 11. У организацији Дома омладине одржан је „Ти фест 91“. Реч је о такмичењу тинејџера из разних дисциплина као што су: причам ти причу (екипа добија 10 речи од којих треба за 2 минута да исприча логичну причу), ТВ игра (и ви њима и они вама), ми у по (игра меморије на компјутеру) и ми госта за госта имамо, седећи рукомет, вишебој 1 и 2.

Новембар После вишемесечног рада Комисија за враћање земље при СО Пирот донела је прва решења враћању земље оним власницима или њиховим наследницима којима је она одузета након Другог светског рата. Решења су уручена у селу Станичењу. Само породици Панчић било је одузето 20 хектара.

19. 12. У Народној библиотеци гостовала књижевница Светлана Велмар Јанковић која је представила своју књигу „Лагум“.

23. 12. Премијера представе „Сан зимске ноћи“. Драматизација и режија Живорад Митровић.

1992.

У нову 1992. годину Пирот је ушао са 5. 646. незапослених. Међу онима који чекају посао највише је било неквалификованих 2.234, са ССС је 1.286, 259 са ВСС и 32 лица са ВС.

Јануар На територији општине Пирот налазило се 195 породица са 552 члана које су имале статус избеглица са свих подручја бивше СФРЈ.

Покрет жена у Пироту организовао је акцију „Хиљаду пари чарапа, шалова и рукавица“ намењених борцима из наше општине који су на ратишту у Хрватској. Прикупљено је 2000 пари чарапа, 500 појасева, 520 шалова и осталих одевних предмета.

16. 1. У индустрији одеће „Први мај“ избио пожар у коме је изгорела производна хала Конфекција I. У пожару је изгорела комплетна опрема и одевни предмети који су рађени за тржиште Немачке.

25. 1–3. 2. У сарадњи са Гимназијом Пирот одржана је изложба ђачких радова са темом „Свети Сава у делима ђака“.

25. 1. Отворена апотека Матије и Миленка Пауновског, који су по реклом из Мостара. Сви производи су на бази лековитог биља.

5. 2–11. 2. Одржана прва аукција слика за помоћ Индустрији одеће „Први мај“ која је пострадала у пожару. Аукцију је реализовала галерија Музеја Понишавља са гостима из Београда, глумцем Миланом Михаиловићем и професором Николом Рацковим на клавиру.

- Фебруар** Влада Републике Србије донела је одлуку о формирању Пиротског округа, који према претходном плану територијалне реорганизације Србије није био предвиђен. У састав округа ушле општине Пирот, Бабушница, Бела Паланка и Димитрвоград. Први начелник био је Нешко Мадић.
- 17. 2.** Премијера представе „Кидај од своје жене“. Редитељ Љиљана Ивановић Арсенов.
- Фебруар** На основу одлуке СО Пирот, Основна школа „Павле Крстић“ променила је име у ОШ „Свети Сава“.
- 28. 2.** Ловачка организација „Понишавље“ организовала је ловачку забаву у хотелу „Пирот“.
- Март** Уклоњен је Титов потпис изливен у бронзи који се налазио на прочељу Дома културе у Пироту.
- 17. 3.** Премијера представе „Лисистрата“. Преводилац Милош Ђурић, редитељ Аспарух Паунов.
- 31. 3–20. 4.** Изложба керамике Велимира Ђорђевића у галерији Музеја.
- Април** Почетком месеца отпочели су радови на изградњи фонтане у центру града. Ова фонтана је код Пироћанаца била позната као „комарац“. У ствари, представљала је вилиног коњица.
- 11. 4.** У организацији Народне библиотеке одржано је општинско такмичење младих рецитатора основаца и средњошколаца. Учествовало је око 50 рецитатора.
- 15. 4.** У Музеју Понишавља београдски музичар Никола Рацков одржао је клавирски концерт под називом „Клавирске минијатуре“.
- Април** На седници СО Пирот донета је одлука да се промене имена преко 40 улица у Пироту.
- 9. 5.** У просторијама Народне библиотеке одржана је Оснивачка скупштина Подружнице друштва за чување споменика и негововање традиција ослободилачких ратова Србије 1912–1918. године у Пироту. За председника је изабрана Борислава Лиљић, професор историје.
- 24. 5.** Одржани локални избори. Од 53. 663 бирача, гласало је 40. 691 или 75,83%. У првом кругу изабрано је 28 одборника, док је у 22 изборне јединице гласање поновљено. Одржани су и избори за посланике Већа грађана у Савезној скупштини на којима је за народног посланика изабран Ђорђе Митић, кандидат СПС-а.
- 24. 5.** Премијера представе „Вртић код козе Белке“. Драматизација и режија Живорад Митровић.
- 31. 5.** Одржани локални избори у Пироту, у првом изборном кругу изабрано је: 25 одборника СПС, 1 одборник СРС и 2 одборника Групе грађана.

Основано Графичко-издавачко прдузеће ПИ Прес.

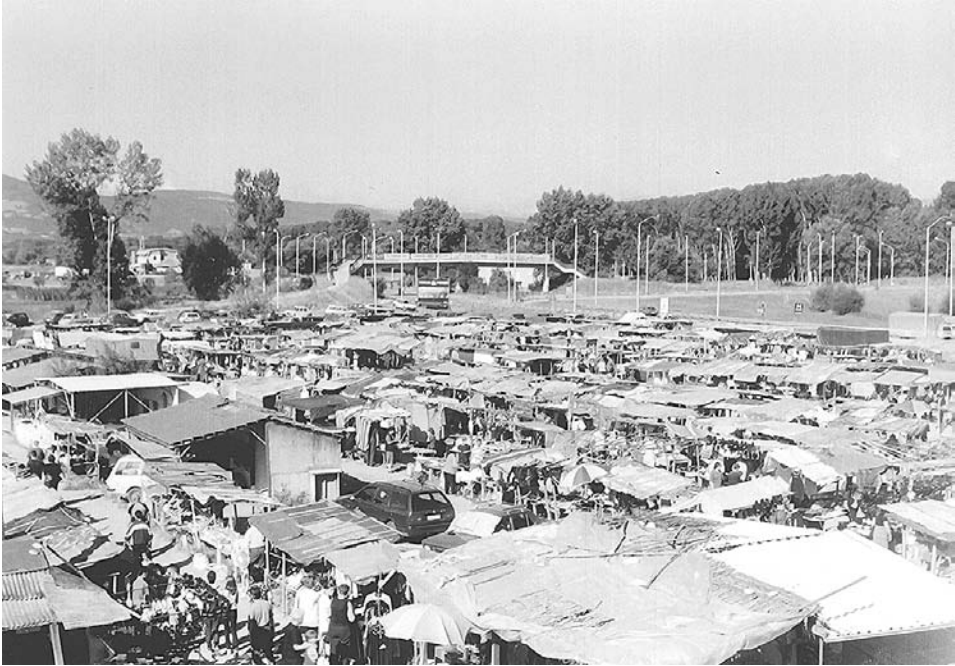
- Јун** Отворена пицерија „Наполи“ која се налазила у улици Војводе Степе бр. 3
- 12. 6.** У Народној библиотеци одржано је музичко-књижевно вече на коме су учествовали пиротски сатиричари: Радован Живковић, Драгољуб Марковић, Анђел Панчић, Ненад Костић и народни оркестар КУД-а „Предраг Бошковић Павле“.
- 14. 6.** У другом кругу локалних изобра изабрано је: 13 одборника СПС-а, 5 одборника Групе грађана и 1 одборник СРС. Овај сазив скупштине имао је 41 одборника СПС-а, 2 из СРС-а и 7 одборника Групе грађана.
- 22–27. 6.** У организацији Пиротске истраживачке станице у Темској је одржана Летња школа младих математичара.
- Јун** Крајем месеца одржан је концерт пиротског бубњара Животе Младеновића.
- 1. 7.** У галерији Музеја Понишавља отворена је изложба слика Зорана Кокија Алексића, Јелице Чичић и Јована Глигоријевића.
- 3. 7.** У Дому ЈНА одржан солистички концерт Пироћанке Милкице Игић.
- 23. 8.** Отворен је Летњи медијски камп (ЛЕМЕК). Организатори су били Универзитет уметности из Београда, Дом културе и СО Пирот. Главни организатор био је Никола Рацков, професор Музичке академије из Београда.
- Септембар** Од школске 1992-93. све потпуне основне школе у школским центрима припојене су градским основним школама. ОШ у Крупцу, школи „Свети Сава“, ОШ у Темској, школи „Душан Радовић“, ОШ у Расници, школи „Вук Караџић“ и ОШ у Сукову, школи „8. септембар“.
- У Пироту је формирано истурено одељење Музичке школе из Зајечара.
- 8. 9–20. 9.** Изложба слика академског сликара из Димитровграда Методи Петрова.
- 9. 9.** Формиран Иницијативни одбор Демократског покрета Србије „ДЕПОС“ у Пироту.
- 19. 9.** Формиран је Општински одбор Демократске странке Србије у Пироту. За председника је изабран др Драгослав Нешић.
- 22. 9.** Премијера представе „Не очајавајте никад“ Бранислава Нушића. Редитељ Живорад Митровић.
- 25. 9–11. 10.** Изложба слика академског сликара из Пирота Петра Ђорђевића.
- Октобар** У Дому културе почела са радом Школа балета коју је водила Ана Томовић.

- 9. 10.** У Пироту је промовисано Друштво српско-бугарског пријатељства.
- 11. 10.** Одржан референдум на коме су се грађани изјашњавали о одржавању превремених избора за народне посланике и председника Републике. Од уписаних 54. 107, на гласање је изашло 32. 534 или 60,13%. „ЗА“ је гласало 30. 615 или 56,58%.
- 23. 10.** Премијера представе „Гуливер у вучијој долини“. Редитељ Васја Станковић.
У Дому културе гостовао је глумац Петар Краљ са монодрамом „Моји испади“ по делу Милисва Крсмановића.
- 2. 11–14. 11.** Изложба слика Милића од Мачве са темом „Геноцид над Србима“.
- 11. 11.** У Пироту је на трибини „Шта данас — куда сутра“ говорио Вук Драшковић, председник СПО-а.
- 13. 11.** У издању Удружења књижевне омладине и Омалдинског савета изашао је други бој часописа „Пирамида 2“ у коме је четрнаест младих аутора предствало своје литерарне радове.
- Новембар** У Пироту је формиран Пододбор Српске народне обнове.
- 18. 11.** У Пироту је отворена филијала „Карић банке“.
- 26. 11.** У сали Дома културе гостовао је пијанистички дуо из Београда Снежана Николајевић и Весна Кршић.
- 27. 11.** У Народном позоришту изведена је по педести пут представа „Радован III“. Извођењу овог комада присуствовао је и аутор овог дела Душан Ковачевић.
- 27. 11.** У Пироту је гостовао Влада Станковић, писац хаику-поезије.
- 3. 12.** Премијера представе „Како убити супругу и зашто“. Редитељ Александар Живковић.
- 20. 12.** На ванредним изборима за одборнике Скупштине општине Пирот, у првом кругу изабрано је 6 одборника СПС-а.
- 20. 12.** Премијера представе „Нинца корњаче или отмица Деда Мраза“. Редитељ Бранко Поповић.
У току године било је 375 добровољних давалаца крви и прикупљено 112,5 литара ове драгоцене течности.
- 1993.**
- 3. 1.** У другом кругу избора за одборнике СО Пирот изабрано је 28 одборника СПС-а, 6 одборника Демократске странке, 4 одборника СРС, 4 Групе грађана и 2 Демократског покрета Србије. За народне посланике изабрани су у Републичкој

скупштини: Момчило Цветковић из СПС-а и Војин Вељковић из СРС-а, док је за посланика у Савезној скупштини изабрана Слободанка Тирић из СПС-а.

- Јануар** Од троје заражених вирусом АИДС-а у Пироту једно лице је умрло.
- 11. 1.** У Пироту је отворена прва залагаоница „Нино-комерц“, која је омогућавала грађанима да дођу до кредита и готовог новца.
- Јануар** Средином месеца у бископу Дома културе се прикаивао домаћи филм „Црни бомбардер“. Биоскоп „Искра“ био је резервисан за приказивање еротских и порно филмова.
- 26. 1.** На седници СО Пирот за председника СО је изабран дипл. ек. Томислав Вељковић из СПС-а.
- 29. 1.** Друштво српско-бугарског пријатељства „Ђирило и Методије“ организовао је у Народној библиотеци вече на коме су гостовали писци из Бугарске. Своје радове су читали: Гојко Ламбвски, Љубомир Русанов, Валери Манолов, Ивко Славчев и Костадин Костадинов.
- Фебруар** Почетком месеца у бископу Дома културе се приказивао домаћи филм „Булевар револуције“, а крајем месеца још један домаћи хит-филм „Ми нисмо анђели“.
- 2. 2.** У Дому културе одржан је концерт гитаристе Уроша Дојчиновића.
- 3. 2–17. 2.** У сарадњи са Савременом галеријом из Ниша одржана изложба графика Сићевачке колоније.
У Дому културе одржан је концерт познатог пијанисте Александра Шандорова, уметника на клавиру.
- Фебруар** У фоајеу Дома културе је закључно са 10. фебруаром одржан мини салон књига. Повод за овај мини сајам био је 100 година постојања Српске књижевне задруге.
Формиран је Омладински боксерски клуб „Пирот“.
- 11. 2.** Премијера представе „Покварењак у хотелу“. Редитељ је био Слободан Ж. Јовановић.
- 13. 2.** Предузеће „Суковопроект“ поводом Заревоје организовало је Дан вина на градском тргу. Пироћанцима су понуђени во на ражњу и вино из буради, врањски трубачи, лутрија, избор за домаће вино године и то све бесплатно.
- Фебруар** У Градској галерији изложба графика из фонда Сићевачке колоније на којој је било изложено 25 графика најпознатијих југословенских графичара.
- 17. 2.** Народна библиотека приредила је вече поезије недавно преминуле песникиње Десанке Максимовић под називом „Тражим помиловање“. Учествовали су пиротски срдњошколци уз пратњу вокала Павла Аксентијевића са нумерама из средњовековног православног појања.

ПИРОТСКА БУВЉА ПИЈАЦА НА УЛАЗУ У ГРАД

- 25. 2.** У Пирот је стигао камион пун лекова, одеће, обуће и хране из Немачке. Ову хуману акцију организовао је Драган Манов председник Клуба Југословена „Слога“ из немачког града Шафенбурга. Вредност ове пошиљке била је 10.000 немачких марака.
- 26. 2.** Одборници СО Пирот донели су одлуку о оснивању Деоничарског друштва „Стара планина“. Ово Друштво је основано са циљем да се заштити и очува подручје Старе планине и стварање услова за организовање и коришћење природних богатстава.
- 5. 3.** У част Дана РКУД-а „Први мај“ чланови ансамбла одржали су пред препуном салом Клуба војске веома успешан концерт.
- 1. 4.** У Дому културе одржано је хумористичко-музичко вече на коме је домаћин био Родољуд Лола Џунић. Учествовали су: РКУД „Први мај“, КУД „Предраг Бошковић Павле“, певачи и балетске групе.
- 8. 4.** Премијера представе „Жорж Данден“. Редитељ је био Аспарух Паунов.
- 9. 4.** У Дому културе одржано је рецитаторско вече Ратомира Ралета Дамјановића из Београда, поводом изласка из штампе његове збирке прича „Комеморација“. О Дамјановићу је говорио др Ивко Јовановић.
- 10–11. 4.** У Пироту је одржано Југословенско првенство за сениоре и сениорке у гађању серијском ваздушном пушком.
- 16. 4.** Пирот је посетио председник Народне скупштине Србије Зоран Лилић, који је боравио у радној посети. Посетио је Тигар, Музеј Понишавља, гранични прелаз Градину и разговарао са представницима све четири општине у округу. Иначе, он је пореклом из села Крупац.
- 19. 4.** Драмска секција Гимназије је у сали Дома културе извела позоришну представу „Човек са Марса“ Драгутина Добричанина.
- 28. 4.** У Пироту је отворена традиционална Мајска изложба, уметника који су пореклом из нашег краја. Пријавио се велики број уметника а приказано је шеседестак радова од 41 аутора.
- 28. 4.** Одржан концерт Милоша Петровића, свестраног музичара који свира чембало и клавир, бави се камерном музиком, цезом, електро-акустиком и др.
- 30. 4.** У оквиру обележавања Првог маја, празника рада, Веће Савеза синдиката и организација синдиката „Првог маја“ организовали су у Дому војске хуманитарни концерт. Сав приход са концерта био је намењен Удружењу бораца рата од 1990. године. Помоћ је намењена породицама бораца и инвалидима рата.
- 2–3. 5.** У биоскопу Дома културе приказиван је филм Емира Кустурице „Аризона-дрим“.
- 8. 5.** У Пироту су почели традиционални, 29. по реду Сусрети професионалних позоришта „Јоаким Вујић“. Учествовала су позоришта

из Зајечара, Приштине, Ниша, Шапца, Ужица, Крушевца, Лесковца, Крагујевца и Сремске Митровице.

- 8–9. 5.** Основна школа „8. септембар“ у Пироту била је домаћин XVI Републичког такмичења младих физичара. Свечаном отварању присуствовао је и Данило Ж. Марковић, министар просвете у Влади Републике Србије.
- 11. 5.** Радио Омладинског савета Пирота „Радио оса“ почео са емитовањем програма. Главни уредник био је Горан Николић.
- 12. 5.** Почео са радом Радио ОСА, чији је оснивач Омладински савет. Налазио се на УКТ таласима на таласној дужини 90,3 МНЗ. Програм је ишао уживо.
- Земљорадници села Горњег Висока основали су своју Земљорадничку задругу „Врело“ са седиштем у Височној Ржани. Иницијатива за оснивање задруге подржана је од преко 80% сељака из седам села. Задруга је отворила и своју млекарну у селу Дојкинци, у којој се правио крављи качкаваљ. У Млекарни се дневно прикупљало између 1.300 и 1.400 литара млека. Дневно се израђивало 12–14 погача качкаваља од по 10 килограма.
- 15. 5.** Одржана 24. Општинска смотра за ученике основних и 14. за ученике средњих школа „Шта знаш о саобраћају“.
- 17. 5.** На свом путу кроз 70 земаља света, дугом 145.000 километара, „Трка мира“ је у подне прошла и кроз Пирот.
- 23. 5.** Делегација Пиротског округа, пиротске општине и Црвеног крста Пирот боравила је у Ставросу, Аспровалти и Солуну на позив др Стоитсоса Антониоса, градоначелника Ставроса и архимандрита Теофилоса Сизопулоса, старешине Манастира Свете Агије и Лидије. Повод је била хуманитарна помоћ коју су Грци прикупили као помоћ Пироту.
- 26. 5.** Галерија „Пирот“ постала је самостална установа.
- Мај** На основу анкете која је споредена, у пиротским основним школама од укупно 3.929 ученика од IV до VIII разреда, анкетом је било обухваћено 2.923 или 74,40%. Од 1.478 дечака и 1.445 девојчица на питање „Да ли пушиш?“, потврдно је одговорило је 270 ученик — 197 дечака и 73 девојчица.
- 3–5. 6.** У Пироту је одржан Симпозијум о флори југоисточне Србије у организацији Технолошких факултета из Ниша и Лесковца.
- У хотелу „Пирот“ почео је са радом казино „Александар I“. Радно време од 21 до 04 часа.
- 17. 6.** У Пироту су боравили независни посланици у Скупштини Србије Жељко Ражнатовић Аркан и Борислав Пелевић. Примио их је председник СО Пирот Томислав Вељковић који их је упознао са проблемом недостатка горива у нашој општини.
- 25. 6–3. 7.** Изложба „Уникатни производи Пиротекса“ у сарадњи са предузећем Пиротекс из Пирота.

Основан Ронилачко-пливачки клуб Пирот. Оснивачи др Драган Костић, Валерија Љубичић, Братислав Нешић, Љубомир Каменовић и Милован Јовановић.

- Јул** Одржана Оснивачка скупштина Удружења Пироћанаца. За председника је изабран пензионер Душан Антић. Удружење је основано да би учествовало у стварању и развијању општих интереса у сферама окупљања Пироћанаца који желе да очувају традицију, организовању културних, научних и других манифестација и због сарадње са свима осталим.
- 1. 8.** Прва група од педесет ученица, васпитача и пратиоца из Пирота отишла је на двонедељно летовање у Манастир Свете Лидије поред Аспровалте у Грчкој.
- Август** У Музеју Понишавља а у оквиру ЛЕМЕК-а (Летњи медијски камп) организоване су школе сликарства и грнчарства. Сликарску радионицу водио је Зоран Вуковић, професор Ликовне академије из Београда а радионицу грнчарства Велимир Ђорђевић, мајстор грнчар-керамичар, иначе Пироћанац који живи и ради у Зајечару.
- 20. 8–26. 8.** Одржана сликарска радионица у оквиру ЛЕМЕК-а (Летњи медијски камп) под руководством Зорана Вуковића, академског сликара и редовног професора факултета ликовних уметности из Београда у Галерији Пирот.
- Август** Женски рукометни клуб из Пирота „Први мај“ променио је име у ЖРК „Полипласт“, по имену фирме новог власника.
- 28. 8.** У Пироту су почели Дани алатних машина Србије „Пирот-Сарлах“. Ову сајамску манифестацију организовала је фабрика алатних, гумарских и специјалних машина „Лола Сарлах“.
- 30. 8.** У башти Дома омладине одржан је солистички концерт Зорице Милошевић, професора музике у пиротској Гимназији. Престале са радом школе у селима Височка Ржана и Рагодеш.
- Септембар** Крајем месеца у Музеју Понишавља отворена је продавница сувенира.
- 11. 9.** Спортски савез Пирота организовао је манифестацију „Возимо бицикл улицама нашег града“.
- 23. 9.** Премијера предствае „Лажа и паралажа“. Редитељ је био Славољуб Стефановић Раваси.
- Октобар** Фабрика „Тигар“ отворила је своју штедионицу како би побољшала финансијске услуге својих радника. Налазила се у улици Ћирила и Методија.
- 22. 10.** У читаоници Народне библиотеке одржано је поетско-музичко вече посвећено стогодишњици рођења писца Милоша Црњанског.

- 28. 10.** На сцени Народног позоришта гостовала је представа „Тамна је ноћ“ у којој су глумили Сека Сабљић, Предраг Ејдус, Драган Мићановић, Небојша Глоговац и Тамара Вучковић. По тексту Александра Поповића у режији Егона Савина и са музиком Боре Ђорђевића, представа је изазвала велико интересовање код Пироћанаца и напунила салу позоришта.
- 29. 10.** Премијера представе „Хајди“ (сцена младих). Редитељ је био Васја Станковић.
- Новембар** Учионице у пиротским школама остале без грејања због недостатка мазута.
- 18. 11.** Председник Демократске странке Драгољуб Мићуновић боравио је у Пироту и учествовао је у емисији Радио Пирота „Пирофон“.
- 21. 12.** Премијера представе „Фрка у дворцу“. Режија и адаптација Стојан Младеновић.
У току године рођено је 647 беба, док су забележена 903 смртна случаја.
- 1994.**
- Јануар** Пирот добио три народна посланика: Ђорђе Митић из СПС-а, Томислав Г. Панајотовић из ДС-а и Војин Вељковић из СРС-а.
- 22. 1.** Одржана Оснивачка скупштина Удружења бораца рата 1990. године Пиротског округа. За председника је изабран Јован Петровић из Пирота.
- 26. 1.** Премијера представе „Развојни пут Боре Шнајдера“. Редитељ је био Бранко Поповић.
- 5. 2–20. 2.** Изложба слика Димитра Илијева под називом „Из приватних колекција“ у Галерији Пирот.
Основано Пријемно одељење Опште болнице Пирот, ради организовања пријема, прегледа, тријаже и примарне терапије ургентних пацијената.
- Фебруар** Село Петровац је добило прикључак за телефоне.
Крајем месеца почела је са радом Народна кухиња у Пироту, при Општинском одбору Црвеног крста. Први оброци припремљени су 15. априла и подељени грађанима.
- Фебруар** Крајем месеца у Народном позоришту Пирот гостовала је представа „Ко се боји Вирџиније Вулф“ са Тањом Бошковић, првакињом београдског позоришта „Атеље 212“, у главној улози.
- 14–20. 3.** Сваког поподнева у биоскопу Дома културе приказивали су се филмови Чарлија Чаплина, док је у фоајеу отворена изложба посвећена овом глумцу.

- 22. 3.** Гост пиротске Народне билбиотеке била је Ксенија Јовановић, првакиња Народног позоришта у Београду која је извела два поетска рецитала: „Шпанијо, љубави моја“ и „Немам више времена“.
- Март** Крајем месеца у Пироту је боравила делегација руске Думе на челу са Александром Венгеровским, потпредседником Думе и Либерално-демократске партије Русије.
- 28. 3.** На Филозофском факултету у Београду професор историје у пиротској Гимназији Борислава Лилић, одбранила је докторску дисертацију „Пирот 1804 — 1918.“
- 30. 3.** У Дому културе гостовао је модерни џез трио: Милош Петровић, клавира, Влада Никић, бас гитара и Вељко Николић, ударалке и глас.
- 1. 4.** Одржан традиционални десети меч „Мршави — дебели.“
- Април** Пиротски бувљак пресељен на нову локацију, на Калеу, између реке Бистрице и ауто-пута на самом улазу у тунел.
- 15. 4–3. 5.** Одржана изложба керамике и скулптуре Велимира Ђорђевића и Илије Филиповића.
- Април** Мирјана Николић из Пирота, члан стрељачке дружине „Милорад Манчић Лукаћац“ оборила је југословенски рекорд у појединачној конкуренцији у гађању серијском ваздушном пушком, за један круг — 373 круга.
- 17. 4.** Радију Пирот је уручено највеће признање Савеза проналазача Србије — Сребрна медаља „Михајло Пупин“ за популаризацију и афирмацију проналазаштва и стваралаштва.
- 18. 4.** Прва приватна медијска кућа у Пироту „Радио Тануки“ почела је да емитује програм. Власник је био Горан Лилић.
- 20. 4.** У организацији Здравственог центра Пирот, Општинског већа синдиката Пирот, Синдиката естрадних уметника Србије и ППП-РТС-а у Пироту је одржан велики хуманитарни концерт под називом „Песмом за лек“, на коме су учествовали многи познати певачи забавне и народне музике у Србији. Сав приход са концерта ишао је за куповину лекова.
- 23. 4.** У читаоници Народне билбиотеке почело је традиционално такмичење рецитатора за ученике основних и средњих школа. Глумца Вице Дардић одржао је књижевни матине — омаж великом песнику Радету Драинцу под називом „Песник или бандит“.
- 26. 4.** У Народној позоришту одржана премијера монодраме „Прича о побратиму“ аутора Баје Џаковића у извођењу глумца Зорана Живковића.
- 27. 4.** У Дому културе гостовао је џез-квартет Јована Маљковића. На репертоару су биле композиције латиноамеричког џеза.
- Април** На низводној страни Големог моста урађена је пешачка стаза.

ПОСЕТА ПАТРИЈАРХА ПАВЛА ПИРОТУ 10. ЈУНА 1994. ГОДИНЕ

ПАТРИЈАРХ ПАВЛЕ СА ПИРОТСКИМ НОВИНАРИМА, 10 ЈУНА 1994. ГОДИНЕ

- 30. 4.** Престао са радом затвор у Пироту и прерастао је у одељења за извршење мера притвора.
- 30. 4.** На Омладинском стадиону одржан је Први боксерски меморијални турнир „Бранислав Манчић Буђа“. Учествовало је 36 боксера из Београда, Бора, Приштине, Лесковца, Пећи, Прокупља, Пирота и Скопља.
- 2. 5.** У Пироту је гостовсо КУД „ИМТ“ из Београда и наш познати певач изворне музике Станиша Стошић.
- 4–6. 5.** У биоскопу Дома културе одржан мини филмски маратон који је био намењен пре свега малђој публици. Приказани су филмови: Тотални опозив, Ер Америка, Поље снова, Полицајац из вртића, Чаробњак, Нинца-корњаче, Обрачун у предграђу, укупно 12 филмова.
- 13. 5.** У селу Станичење отворена је здравствена амбуланта. Добровољном акцијом мештана реновиране су просторије а Здравствени центар Пирот обезбедио је најнеопходнији инвентар и опрему. Радила је само петком.
- 24. 5–8. 6.** Изложба таписерија Душице Видановић, академског уметника из Пирота у Галерији Пирот.
- 26. 5.** У Пироту је отворено Спортско првенство 3. армије у гађању аутоматском пушком, војничком маратону и пливању.

ПРЕДСТАВА „ЗАЉУБЉЕН МУДРИАЦА“ У НАРОДНОМ ПОЗОРИШТУ У ПИРОТУ

- 31. 5.** У читаоници Народне билбиотеке организована је пројекција документарног филма Добрице Милићевића, уредника Радио Београда о руском песнику Сергеју Јесењину.
- 4. 6.** На Омладинском стадиону одржан је кик-бокс меч између репрезентација Југославије и Бугарске под називом „Хуманост плус“ чији је приход био намењен ратној сирочади. Овај хуманитарни догађај отворио је Жељко Ражнатовић Аркан, председник Кик-бокс савеза Југославије. Меч је пратило преко 3000 Пироћанаца. Било је 5:4 за Југославију.
- Формиран кик-бокс клуб „Кенгур“ у Пироту. Први председник био је Бранимир Живковић.
- 5–12. 6.** У овом периоду у Пироту је било 5 самоубистава махом старијих особа, два утопљења и два несрећна случаја.
- 10. 6.** На путу за Софију а потом за Америку и Канаду у Пироту је боравио Његова светост патријарх српски господин Павле, у пратњи владике нишког господина Иринеја, горњокарловачког Никанора и славонског Лукијана.
- 14. 6.** На сцени у Дому културе изведена је монодрама „Шопска амбасада“ у извођењу нашег познатог глумца Николе Симића.
- Јун** Поводом концерта пиротске рок групе ЕМ-СИ-ЦИ, послastiчарска радња „Рекорд“ направила је до сада највећу тарту од 12 спратова, тежине 40 килограма, прављену од 140 јаја, 20 кг шећера, 3 кг ораха, 6 кг фила и 3 кг чоколаде. Торта је на крају концерта подељена свим посетиоцима концерта.
- 21. 6.** У кафани „Два јелена“ у Скадарлији у Београду, наступили су певачи и музичари КУД-а „Предраг Бошковић Пвле“ у оквиру десетог јавног снимања емисије Радио Пирота „Кафано, добро вече“. Идејни творац овог пројекта био је новинар Бобан Митић, дописник ТВ Београда.
- 30. 6.** Премијера представе „Заљубљена мудрица“. Режија Аспарух Паунов.
- 1. 7.** Пуштен у рад нови операциони блок и гинеколошко-акушерски простор са породилиштем у Здравственом центру Пирот.
- Јул** Пироћанац Раде Тодорвић, светски првак из математике дипломирао је на Математичком факултету у Београду са просечном оценом 10 (29 десетки), што до сада није забележено на овом факултету.
- Народна библиотека у Пироту добила је статус матичне билбиотеке.
- 6. 8–14. 8.** Изложба слика и графика Марјана Најдановића из Пирота.
- Август** У холу Дома војске отворена изложба ратних фотографија аутора Љубише Ђорђевића, новинара и ратног дописника из рата 1990. године.

20–27. 8. У оквиру ЛЕМЕК-а у Пироту је одржан филмски фестивал који је насловљен као „У сусрет веку филма“ поводом 100 година кинематографије у свету. Приказано је 29 филмова које је гледало преко 4.000 Пироћанаца. У оквиру фестивала одржана је и изложба филмских плаката аутора Мирка Беоковића, графичког дизајнера на којој је било представљено 50 плаката.

Август Пирот је добио први мурал, на бочној страни главног улаза у Дом културе. Мурал су урадили студенти друге године постдипломских студија Факултета ликовних уметности Драган Самарџија, Зоран Мишић и Драган Спасић.

20. 8–1. 9. У организацији приватног предузећа „2М комерц“ одржана је на Врелу, прва приватна ликовна колонија под радним називом „У сусрет 2000“. Учествовало је десетак сликара из целе Србије.

24. 8. На градском стадиону одржан је концерт фолк певачице Золице Брунџић пред неколико хиљада Пироћанаца.

26. 8. Велико невреме захватило је Пирот и околину и причинило велике штете. Посебно су страдали кровови многих предузећа, али и многих приватних кућа и оштећени многи далеководи према селима.

31. 8. У Саборној цркви у Тијабари наступио је хор „Лола“ из Београда.

2. 9. У оквиру манифестације „Дани вашара“ у Пироту је почела Смотра пионирских фолклорних ансамбала. Било је пријављено 11 ансамбала.

Септембар Почетком месеца на тржишту рада било је 5. 935 незапослених, од тога 3.046 жена.

6. 9. У башти старог Дома ЈНА одржана је музичка манифестација „Јутрос ми је ружа процветала“.

7. 9. На градском стадиону одржан концерт на коме су учествовали и Нада Топчагић, Уснија Реџепова, Славко Бањац, Ана Бекута као и глумци Жика Миленковић, Даница Максимовић и Љиљана Благојевић уз пратњу на клавиру професора Николе Рацкова и Марка Ђорђевића на виолини. Концерт је организован под покровитељством СО Пирот и Дома културе, а поводом Дана ослобођења града и седам деценија постојања Радио Београда.

8. 9. Поводом Дана ослобођења за почасног грађанина Пирота проглашен је господин др Гасан Кансу из Либана. Иначе, он је поклонио 85.000 немачких марака за набавку мазута за грејање вртића, пошто су биле на снази санкције и није било могуће обезбедити мазут, и још 20.000 немачких марака за предузеће „Суко“ за повећање складишног простора.

- 10. 9.** На Омладинском стадиону одржана је боксерска ревија екипа Београда и Пирота.
- 13–18. 9.** Пиротски шах клуб „Прогрес Елихт трејд“ организовао је сениорски шаховски турнир на коме су учествовала 34 шахисте из Пирота, Ниша, Димитривграда и Бугарске. Прво место припало је Бранимиру Максимовићу, интернационалном мајстору из Ниша.
- Септембар** Пироћанка Венета Костадиновић, која је завршила осми разред, снимила је касету у продукцији „Фолк-диска“. На касети је било осам оригиналних песама које је написао и компоновао Бобан Стевановић, такође Пироћанац, шеф оркестра „Јужне искре“, који је и пратио Венету.
- На првенству Југолсавије у гађању војничком пушком за сениоре у троставу које је одржано у Бору, члан пиротске дружине „Милорад Манчић Лукањац“, Слободан Калчић постао је првак Југославије са 255 кругова у конкуренцији од 61 такмичара.
- 3–9. 10.** Општински одбор за заштиту детета организовао је „Дечију недељу“.
- 17. 10.** Представници Пиротског округа и представници девет највећих предузећа у округу отпутовали су на Међународни скуп у Ростову у Русији. Циљ овог путовања је успостављање боље сарадње Русије и јужне Србије.
- 22. 10.** У Здравственом центру Пирот одржан је традиционална седница Уролошке секције Српског лекарског друштва на којој су учествовали уролози из целе Србије.
- 22. 10.** Поводом 50-годишњице Народног позоришта у Пироту, на сцени су биле представе: „Таленти и обожаваоци“ Александра Николајевича Осровског у режији Борислава Григоровића у извођењу пиротског позоришта и позоришта из Сомбора са Бомаршеовом „Фигаровом женидбом“ у режији Кокана Младеновића.
- 28. 10.** У Пироту је боравио др Зоран Ђинђић, председник Демократске странке који се налазио у редовној посети општинским одборима ДС-а по Србији.
- 29. 10.** На 26. првенству Југославије у боди-билдингу које је одржано у Новом Саду, Пироћанка Мирјана Илић освојила је вицешампионску титулу Југославије у конкуренцији од 200 такмичара у женској и мушкој конкуренцији у средњој категорији.
- 22. 11–11. 12.** Изложба слика Пироћанаца који су учествовали на „Видовданском салону“ у организацији Галерије „Сунце“ из Лесковца (Јовица Илић, Жељко Марковић, Петар Ђорђевић, Антоније Милошевић и Миле Ставрић) у Галерији Пирот.

- 10. 12.** Поводом дана Здравственог центра у Пироту обављено је освећење новог породилишта. Освећење породилишта обавио је његово преосвештенство владика нишки господин Иринеје.
- СК „Миџор“ је због неплаћене регистрације Смучарском Савезу Србије брисан из списка смучарских клубова Србије.
- 12. 12–15. 12.** У Галерији Пирот одржана изложба стрипа и карикатуре Мирка Станимировића из Пирота.
- 14. 12.** У Дому културе гостовао је ансамб Школе за музичке таленте из Ћуприје свирајући дела Баха, Моцарта, Шуберта и других композитора.
- 16. 12–10. 1.** Изложба слика Анђелке Манчић, академског сликара из Пирота.

1995.

Јануар

- У пиротској Галерији изложба слика београдског слободног уметника Михајала Мике Михајловића, циклус који представља хронику историјских збивања важних за судбину Србије.
- У многим пиротским школама због рестрикција струје, часови су скраћени од 5 до 15 минута.
- 6. 2.** На ортопедском одељењу Болнице Здравственог центра Пирот обављено је прво уграђивање вештачког кука. Ову тежу операцију извео је специјалиста ортопедије др Синиша Стојановић, лекар Ортопедске клинике у Нишу.
- 7. 2–21. 3.** У Биоскопу Дома културе одржана смотра „Сећам се. . . “ поводом стогодишњице настанка филма. Приказивани су филмови: Грк Зорба, Излазак радника из фабрике, Поштанска кола (1939), Оклопњача Потемкин (1925), Казабланка (1942), Амаркорд (1973), Потера за златом (1925), Рашомон (1950) и др. И то све у сарадњи са Кинотеком Југославије.
- 17. 2–5. 3.** Изложба под називом „Пиротски град кроз векове“ у Галерији Пирот.
- 24. 2.** У Пироту су гостовали представници града Херцег Новог и представили свој Фестивал Мимозе. Улицама града прошле су мажореткиње у својим занимљивим костимима а у хотелу „Пирот“ одржан је „Бал мимоза“ уз програм који су припремили млади из Херцег Новог.
- 6. 3.** У холу Клуба Војске отворена је изложба „Фотографије и портрети Пироћанки“ У организацији Музеја Понишавља.

- 31. 3.** У малој сали Клуба Војске одржано је такмичење у беседништву на коме су учествовали победници са такмичења које је одржано прошле године на Правном факултету у Београду. Међу њима је био и Пироћанац Дејан Милић.
- 2. 4–6. 4.** Изложба слика Андрије Манчића из Пирота.
- 11. 4.** У сали Дома културе приказан је документарни филм „Годишња доба Висока“, аутора Владимира Манића, учитеља из Ниша који је пореклом из села Изатвоци.
- 14. 4.** Гимназија и Музеј Понишавља обележили су пригодном академијом 120. година рођења и 80 година од смрти Косте Н. Костића, професора и писца књиге „Историја Пирота од II века до 1877. године“.
- 15. 4.** Отворена зубна амбуланта у Економској школи у Пироту.
- 20–21. 5.** На Републичкој смотри „Шта знаш о саобраћају“ која је одржана у Врњачкој Бањи у конкуренцији међу 120 такмичара, екипа Пиротског округа освојила је убедљиво прво место и титулу првака Србије.
- 25. 5.** Пред више хиљада Пироћанаца на градском тргу одржан је митинг СРС-а. Говорили су др Војислав Шешел, председник СРС-а, Томислав Николић, потпредседник и др.
- 25–27. 5.** У Пироту је одржана XVII изборна скупштина археолога Србије.
- 26. 5.** У организацији Српске књижевне задруге и Народне библиотеке у Пироту одржан је округли сто посвећен књижевнику Слободану Џунићу.
- Јун** На Ветернику код Приштине, пред око 20.000 гледалаца одржан је мото-крос за првенство Југославије у организацији Мото клуба Косова и Метохије. У класи до 250 кубика тријумфовао је Пироћанац Владимир Костић.
- 17. 6.** На Завојском језеру одржан је први пут Куп Пирота у спортском риболову у организацији спортских риболоваца „Пастрмке“. Учествовало је 12 екипа из различитих градова Србије.
- 18. 6.** На градском стадиону одржан је други међународни кик-бокс меч између Југославије и Италије пред око 10.000 гледалаца. Резултат је био 7:5 за Југославију. Организатор је био Кик-бокс клуб из Пирота „Кенгур“.
- 23. 6–4. 7.** Изложба слика и графика породице Вартабедијан (Миодраг, Душанка, Давид и Анамарија) у Галерији Пирот.
- 23. 6.** У сали Клуба Војске одржана пројекција филма Емира Кустирице „Подземље“.
- 27. 6.** Одржана Оснивачка скупштина Бицикличког клуба „Пирот“. Први председник био је Зоран Цоловић.
- Јул** Изашао из штампе нови телефонски именик који је носио назив „Водич кроз пиротски округ и телефонски именик“.

- 6. 8.** Отворен 6. „Пиролет“ забавно-хумористички квиз, у летњој башти Омладинског савета. На конкурс за хумореску и афоризам најбољи је био рад Дејана Милића, студента Правног факултета у Београду.
- 7. 8.** Отворен Летњи медијски камп (ЛЕМЕК).
- 8. 8.** У Цркви Рождество Христово одржан је концерт духовне музике на коме је певао Академски хор „Колегијум музикум“ са диригентом Даринком Матић Маровић.
- 13. 8–18. 8.** Изложба слика „Ликовна колонија Поганово“ у Галерији Пирот.
- 15–16. 8.** На градском базену одржано је такмичење певача „Први глас Понишавља“.
- 18. 8–28. 8.** У оквиру ЛЕМЕК-а у Галерији Пирот одржана Сликарска радионица под руководством Иванке Живковић, академског сликара из Београда.
- Август** Након пада Републике Српске Крајине на територију Пиротског округа стигло је неколико стотина избеглица, које су смештене у неким од колективних центара. Многи су нашли уточиште и код својих рођака.
- У пословним просторијама предузећа „Лола Сарлах“ у Пироту одржана је изложба нашег познатог сликара Јаноша Месароша.
- 28. 8.** У Саборној цркви у Тијабари одржан је концерт духовне музике на коме је певао хор „Бранко Крсмановић-Обилић“ из Београда.
- 1. 9.** Техничка школа у Пироту отворила је одељење за изучавање ткања пиротског ћилима. Уписала су се 22 ученика а школовање је трајало две године.
- 8. 9–22. 9.** Изложба слика са Ликовне колоније „Врело-Стара планина“.
- 2. 10.** У Пироту је боравио генерални конзул Амбасаде Републике Кореје у Београду Шинг Вонг Парк са Мирославом Коперчијем, генералним директором Института „Винча“ и председником Друштва југословенско-корејског пријатељства. Гости су обишли пиротска предузећа.
- 9. 10.** Манастир Светог Јована Богослова код Поганова обележио је 600 година постојања. Свету архијерејску литургију служио је патријарх српски господин Павле. Прослава је завршена представом „Деспот Стефан“ по тексту Звонимира Костића а у извођењу позоришта из Ужица и Деспотовца.
- 12. 10.** У Народном позоришту премијера представе „Сан летње ноћи“ Виљема Шекспира.
- 27. 10.** У Млекарској школи „др Обрен Пејић“ одржани шести Сусрети технолога млекара Србије и Црне Горе.

2. 11. На сцени Дома културе гостовало је Академско културно уметничко друштво „Мирче Ацев“ из Скопља (фолклорни ансамбал македонских студената као и музичари и певачи који негују македонске народне песме, ора и игре).

Новембар Рагип Шаџири из посластичаре „Рекорд“ у Пироту освојио је прво место — шампионску титулу на Такмичењу кулинара и посластичара Југославије у Врњачкој Бањи. Назив торте је био „Котарица са воћем“. Такође, на истом такмичењу Златну медаљу за роштиљ добио је Слободан Потих, за постављање столова за свечану вечеру, сребро је добила екипа хотела „Пирот“ и бронзу екипа ученика конобара из Економске школе.

8. 11. Отворена изложба графика Ненада Николића, члана УЛУСА и историчара уметности.

10. 11–17. 11. Изложба поводом 180 година Основне школе Вук Караџић у Пироту.

13. 11. У Пироту је гостовало Сомборско позориште са представом „Кате Капуралица“ коју је написао Дубровчанин Влахо Ступлија а у режији Јагоша Марковића.

17. 11. Први пут је изашла прва пиротска ревија *Пи-но*, коју је покренула Агенција за естраду, маркетинг и туризам „Ритам“.

Новембар Око 1800 чланова Омладинске задруге Пирот обавило је око 4000 разних послова.

Крајем месеца основан је фолклорни ансамбал „Бисерница“, на иницијативу бившег солисте Ансамбла народних песама и игара Србије „Коло“ и кореографа Боривоја Борка Стојановића.

6. 12. Одржан концерт Ансамбла „Ренесанс“ из Београда који негује ренесансну музику.

18. 12–10. 1. Изложба скулптура Саве Халугина, академског вајара из Суботице.

1996.

30. 1. Почело са радом Јавно урбанистичко предузеће у Пироту.

Фебруар Почетком месеца из састава Музеја Понишавља издвојен је Историјски архив. Од тада послује као самостална установа културе.

У Болници Здравственог центра пуштена је у рад интерна телевизија.

23. 2. На сцени Дома културе гостовао је аматерску КУД „Ђоко Патковић“ из вуковарске општине Бобота.

- Фебруар** У сали Дома Војске одржан мини филмски маратон под називом „М ФЕСТ 96“. Приказано је десет филмова у следећих десет дана под насловом „Јесте ли спремни за повратак у будућност“.
- 28. 2.** Вокална група Пироћанке одржала је концерт за раднике „Тигра“, „Пиротекса“ и „Електродистрибуције“.
- 5. 3.** У Музеју Понишавља отворена је изложба „Венчалних фотографија“.
- Март** Средином месеца завршена је реконструкција зграде пиротске Поште.
- 15–16. 3.** У Пироту је одржана Скупштина заједнице текстилних школа Србије, чији је домаћин била Техничка школа.
- 18–21. 3.** У биоскопу Дома културе приказивао се филм „Бетмен заувек“.
- Март** Пиротска банка почела је да нуди својим клијентима коришћење VISA картице као ново средство безготовинског плаћања.
- Грађевинско предузеће „Прогрес“ градило је широм Србије а имало је градилиште и у Русији.
- У предузећу „Пиротекс“ формирана радионица за израду уникатних џемпера.
- Предузеће „Драгош“ обезбедило је сировине у вредности од милион долара како би наставило своју производњу, пре свега у Крзнари. Упослено је 715 радника.
- Предузеће „Галантекс“ обезбедило је посао за текућу годину, пре свега пословима које ради за војску.
- Предузеће „Виновоће“ које ради у систему „Навипа“ планирала да у току године произведе око 2 милиона литара газираних пића, 600.000 кашастих сокова и 500.000 литара јабуковог и винског сирћета.
- 27. 3.** У Пироту је гостовао оперски дует Милке Стојановић и Живана Сарамандића који су певали оперске арије, италијанске канцоне и руске романсе.
- 1. 4.** Поводом дана хумора и сатире у Пироту су наступили београдски глумци, Соња Јосић, Тома Курузовић, Владан Гајовић и Павле Минчић. У фоајеу Клуба војске било је изложено преко 500 радова наших и страних карикатуриста у организацији „Ошишаног јежа“.
- 5. 4.** У Пироту је боравио председник Владе Републике Србије Мирко Марјановић. Разговарао је са представницима општина у округу и посетио „Тигар“ и „Први мај“.
- У пиротској болници отворен је Центар за оро-фацијални бол. Ово је иначе прво истурено одељење Клинике за оралну хирургију Београда у Србији.

- 7. 4.** На спомен-могили у Чиниглаваца положени су венац и цвеће у спомен на генерала Михајла Ст. Голубовића, официре и војника Топличке дивизије који су херојски изгинули у Априлском рату 1941. године.
- Април** На иницијативу Драгана Николића, генералног директора „Тигра“ и Драгана Пејчића генералног директора „Лола-Сарлах“ у Пироту је формирана секција Друштва српско-корејског пријатељства.
- 13. 4.** Формиран Савет за развој града. За председника је изабран Драган Николић, директор „Тигра“ а потпредседници су др Мирослав Ђорђевић, некадашњи члан председништва Србије и Нешко Мадић, начелник Пиротског округа.
- 13. 4.** У сали Општинског синдиката одржана је Оснивачка скупштина Кинолошког друштва „Балканац“ у Пироту. Први председник Михајло Дроздовски.
- Април** Крајем месеца представа „Даровни ћилим Цвете Агнине“ уврштена је на репертоар Првог југословенског фестивала „Позориште једног глумца“ који је одржан у Никшићу, по одлуци селектора фестивала Феликса Пашића. Глумица Видосава Тодић награђена наградом „Вељко Мандић“ за сценски говор.
- 30. 4.** Поводом Првог маја — Међународног празника рада Општински одбор ЈУЛ-а организовао је логорске ватре на Сарлаху.
- 6. 5.** Отпочела је са радом Болничка група Предшколске установе „Чика Јова Змај“, на основу решења Министарства за рад, борачка и социјална питања. Ова група бројала је од 10 до 15 деце на дужем болничком лечењу.
- Основан Веслачки клуб под окриљем Ронилачко-пливачког клуба Пирот.
- Почео да излази часопис Здравственог центра „Медикус“. Први уредник је био Бобан Митић.
- 6. 5.** У Музеју Понишавља одржана је манифестација под називом „Дан пиротског качкаваља“.
- 9. 5.** У Народној билбиотеци гостовао је др Владета Јеротић.
- 12. 5.** Група од 25 ученика основних школа кренула је на седмодневни одмор у летовалиште Црвеног крста у Баошићима у Црној Гори.
- 15–22. 5.** У организацији Стоматолошке дечије службе организована је акција под називом „Недеља здравих зуба“. Организовани су литерарни и ликовни темати о теми здравља зуба.
- 16. 5.** Основана Слободна зона Пирот. Уговор је потписан у згради Пиротског округа а потписе на овај значајан документ ставили су Томислав Вељковић, председник СО Пирот и представници 14 највећих пиротских предузећа. Ово је потврдила и СО Пирот на својој седници већином гласова одборника.

- 17. 5.** У организацији Еколошког друштва Пирот одржана је трибина на тему еколошке заштите кањона реке Темштице. Гост трибине био је др Радован Манчић, председник Научног савета Балканске еколошке федерације.
- 23–26. 5.** У Пироту је одржана 38. Републичка смотра научно-техничког стваралаштва младих и 32. Републичка смотра „Наука младима“. Такмичило се око 800 младих талената из целе Србије.
- 24. 5.** У Дому културе одржан концерт филмске музике на коме је певала глумица Ана Софреновић уз пратњу цез-квинтета Јована Маљковића.
- 31. 5.** У Музеју Понишавља одржана прва „Седенћа“, која ће постати традиционална у наредним годинама.
- 3. 6.** У Галерији отворена изложба дела фамилије Антић. Слике и скулптуре су заједно изложили Радомир Антић Црти, његов рођени брат скулптор Милорад Антић Пирке и Радомиров син Мирослав Антић.
- 6–7. 6.** Пирот је био домаћин 29. Сусрета Савеза самосталних синдиката Југославије. Гост овог скупа био је господин Драгослав Аврамовић, гувернер Народне банке Југославије.
- 20. 6.** У Галерији отворена изложба српских уметника из осме и девете деценије овог века из збирке Музеја савремене уметности из Београда.
- 25. 6.** Олујни ветар праћен кишом и градом нанео је велике штете пољопривреди пиротског краја. Највише су страдали атари села Блато и Костур. На подручју Пирота дејствовало је 10 противградних станица и испалено је 40 ракета, али ни то није било довољно јер су неке станице биле без иједне ракете.
- 25. 7–7. 8.** Група бициклиста из Пирота у којој су били: Бранислав Митић, Војислав Панајотовић и Зоран Манић за 14 дана прешла је 1500 километара кроз најлепше и најтеже терене Србије и Црне Горе. Овај подухват под називом „Пут пријатељства изведен је у спомен на професора физичког васпитања Јордана Живковића. Ово је била генерална проба за пут у Кину.
- Август** Пирот је био домаћин Ауто-трке за првенство Југославије. Циљна рампа налазила се у центру града.
- 12. 8.** У читаоници Народне библиотеке гостовао је академик Дејан Медаковић.
- 20. 8.** Потписан споразум између Демократске странке, Српског покрета обнове и Грађанског савеза Србије о заједничком изласку на локалне изборе у Пироту.
- 26. 8.** У Пироту је гостовао Уметнички ансамбал игара и песама „Исток“ из Народне Републике Кине, који се налазио на турнеји по Србији.

- 4–5. 9.** У Пироту је боравила делегација места Велестина из Тесалије у Грчкој. Иначе ово је родно место грчког песника и борца за слободу Риге од Фере.
- 7. 9.** Недељни лист „Слобода“ изашао је у вишебојној штампи и почео да излази петком.
- 7. 9.** У оквиру предизборних активности у Пироту су боравили др Зоран Ђинђић, председник ДС-а и Милан Парошки, члан Главног одбора.

Септембар Први наступ у Пироту имао је Андрија Ћирић, студент треће године кларинета на ФМУ у Београду у класи професора Миленка Стефановића. Иначе, касније се определио за свирање саксофона као свог главног инструмента.

- 16. 9.** У селу Држина одржана је свечаност поводом Дана формирања 27. српске народноослободилачке бригаде.

Септембар Крајем месеца завршена је изградња Трговачко-занатског центра „Гушевица“ у Тијабари.

- 3–4. 10.** Завод за заштиту здравља у Пироту прославио је 60 година постојања и рада ове здравствене установе.

9. 10. У Дому културе певао је Хор Московске патријаршије.

- 11. 10.** Општинска организација Савеза пензионера Пирот била је домаћин 15. Сусрета пензионера Пиротског, Нишавског и Топличког округа.

19. 10. У фабричком кругу предузећа „Пиротекс“ одржана је овчарска изложба. Овај тип изложбе одржава се први пут у Србији.

- 26. 10.** У Здравственом центру Пирот одржан је Скуп лекара опште медицине Србије. У исто време одржани су и „Педијатријски дани“ на којима су учествовали педијатри и пулмолози из целе Србије.

У Пироту је од почетка године па до краја октобра запослено 2. 173 лица, док је у истом периоду било слободно 2. 901 радно место.

- 2. 11.** У Народном позоришту премијера представе „Карлова тетка“ Томаса Брендона у режији Милијане Иванковић из Ужица.

- 3. 11, 17. 11.** На редовним вишестраначким локалним изборима изабрано је 24 одборника Коалиције за Пирот, 24 одборника СПС-а и 2 одборника СРС.

У протеклих 30 година од када се у Индустији гумених производа „Тигар“ производе лопте до сада је произведено 7.000.000 лопти.

- 4. 11.** Пироћанац Зоран Васић освојио је прво место на Првом београдском ултрамаратону који је одржан на Ушћу, са претрчаних 126 километара.

- 6–17. 11.** У биоскопу Дома културе одржана „Синеманија“ на којој је сваког дан приказиван по један филм.

13. 11. У Пироту је боравио Зоран Лилић, председник Савезне Републике Југославије.

Новембар Пиротска шампионка у боди-билдингу Мирјана Илић је на Светском првенству у боди-билдингу, које је одржано у италијанском граду Порто Сан Ђорџо, освојила друго место у својој категорији.

У овогодишњем циклусу такмичења „Бирајмо најбољу касарну“ у Војсци Југославије, касарна „Радивоје Вујошевић Ристо“ у Пироту освојила је титулу најбоље и најуређеније.

20. 11. Седморо одборника Коалиције „Заједно за Пирот“ отпочело је штрајк глађу у згради СО Пирот.

28. 11. Основано Друштво за заштиту животне средине „Стара планина“.

21. 12. У Пироту на Тргу пиротских ослободилаца одржан митинг под називом „Подршка политици мира, независности и напретка“ и подршка актуелном руководству Србије на челу са Слободаном Милошевићем.

1997.

Јануар Стручњаци Института „Кирило Савић“ из Београда закључили су да је локација „Мунтина падина“ најпогоднија за изградњу будуће депоније.

28. 1. Након неколико покушаја конституисана је СО Пирот. За председника је изабран Томислав Г. Панајотовић, кандидат коалиције „Заједно“ који је добио 26 гласова.

30. 1. У галерији САНУ, пред око 500 људи одржан је концерт вокалне групе „Пироћанке“ на отварању изложбе пиротских ћилимова.

6. 2. У Народном позоришту премијера представе „Пирот беше варош“ Миодрага Симоновића.

12. 2. Формиран Општински штаб за борбу против губара. Ово се посебно односило на делове атара села Церова, Шугрин и Мирковци.

13. 2. На тргу у центру града одржан је протест просветних радника који су затаржили бољи положај просветних радника у Србији. Иначе, овакви протести одржани су у целој Србији.

16. 2. У сали Дома културе свирале су пиротске поп-рок групе: „СФРЈ“, „Крај“, „Ум“. Ове групе углавном су биле састављене од младих и неафирмисаних музичара.

5. 3. У Галерији отворена изложба академског вајара из Ниша Душана Донкова. Иначе он је пореклом из села Пртопопинци у општини Димитровград.

7. 3. У Пироту је у организацији Здравственог центра одржан скуп оралних хирурга на коме је присуствовало око 150 еминентних стручњака из ове области. Тема је била: Значај хируршког укла-

њања клица импактираних зуба за превенцију и лечење ортодонских аномалија.

- Март** Пироћанка Ана Ивковић, апсловнет Економског факултета, проглашена је за Мис студентског протеста '97. у Београду.
- 22. 3.** У кругу Ветеринарске станице у Пироту одржана је Прва смотре расних и осталих врста паса у организацији Кинолошког друштва у Пироту.
- 5. 4.** На сцени Народног позоришта изведена је весела сценска бајка у четири слике „Заљубљени змај“ Мирослава Настасијевића у режији и адаптацији Велимира Митровића.
- 21. 4.** Фолклорни ансамбал „Бисерница“ одржао је свој први концерт у сали Дома културе.
- 4-7. 5.** Пирот је био домаћин Пете међународне конференције Балканске еко федерације са темом заштите животне средине Старе планине. Учествовали су стручњаци из Русије, Бугарске и Македоније.
- 9. 5.** Црквена општина Пирот организовала је трибину о деловању верских секти и сатанизма у Пироту. Поред осталих на трибини је говорио и покојни Небојша Крстић, православни публициста из Ниша и оснивач Отачественог покрета „Образ“.
- 9. 5.** На згради Тржног центра „Гушевица“ почео је да ради часовник који је постављен захваљујући тадашњем директору „Пиротстана“ Томиславу Јовановићу, часовничару Василу Стаменовићу и радницима „Прогреса“. Такође господин Тома Јовановић заслужан је и за постављање звона, које је узето из ОШ „Свети Сава“ а које је некада било школско звоно у основној школи у Великој Лукањи. Ово звоно је направљено од бронзе 1939. године у ливници „Вељковић“ у Земуну и тешко је 50 кг. Постављено је 2010. године.
- 12. 5.** У Пироту је боравила делегација из Грчке, представници Удружења македонског фронта Грчке са пензионисаним генералом Димитриосом Деместихасом.
- Мај** У Пироту је формиран Шаховски савез централне Србије са седиштем у Нишу. На конститутивној седници били су присутни представници осам региона.
- 24. 5.** Основан Месни одбор Кола српских сестара у Пироту. Први председник била је др Анђелка Милосављевић.
- 27. 5.** Фонд за отворено друштво из Београда обезбедио је донацију пиротској Гимназији, опрему за рачунарску учионицу у којој ће бити 9 рачунара и пратећа опрема.
- Мај** Крајем месеца основано је Завичајно еколошко друштво „Горњи Висок“.
- Почела са радом ТВ „Гануки“. Власник је био Пироћанац Горан Лилић.

Компанија „Мобтел“ из Београда монтирала је у Пироту антену и пустила у рад базну станицу за мобилну телефонију. У Пироту је у то време било око 100 мобилних телефона. У употреби су били само телефони марке „Нокиа“ и „Ериксон“.

22. 6. У читаоници Народне библиотеке одржана је промоција књиге Владимира Арсенјевића „Анђела“, на којој је говорио и сам аутор.

5. 8. У Галерији је отворена изложба слика Ксеније Дивјак (1924-1995) у сарадњи са Музејем Савремене уметности из Београда.

31. 8. У Пироту је на тржишту рада евидентирано 6. 313 незапослених лица.

Август Одлуком Савезног министарства иностраних послова, господин Нешко Мадић, начелник Пиротског округа именован је за конзула у амбасади Савезне Републике Југославије у Софији.

Са територије Пиротског округа пожњевено је око 2000 вагона тржног вишка пшенице.

Орденом заслуга за народ, Република Српска постхумно је одликовала Јовицу Ристића из Орље, борца последњег рата. Одликовање је примила његова мајка Дивна Ристић.

17. 8. На Седмом традиционалном турниру у преферансу који је одржан у Белој Паланци, пиротски такмичари освојили су прва три места.

20. 8. У Пироту је гостовао хор из Пољске „Бјелски хор камерални“. Млади мешовити хор певао је под диригентском палицом Беате Боровске.

6. 9. У Народном позоришту премијера комедије „Оскар је крив за све“ у режији Велимира Митровића.

Септембар Почео да се емитује експерименталн програм Телевизије Пирот. Први уредник била је Драгица Павлов Крстић.

18. 9. У Тијабари у тржном центру Гушевица отворена је нова пошта Пирот 3.

1-4. 10. Пирот је био домаћин 20. јубиларне Конференције лекара опште медицине Србије.

2. 10. У читаоници Народне билбиотеке гостовао је др Владета Јанковић, који ће представити своје две последње књиге: „Митови и легенде“ и „Именик класичне старине“.

За девет месеци, шинтерска служба у Пироту је са улица уклонила 296 паса и мачака луталица. Животиње за које се нису јавили власници су усмртљене и покопане на градској депонији.

10. 10. У Клубу Војске одржано је стручно саветовање Окружне организације резервних војних старешина Ниш.

Октобар Постављено осветљење у тунелу „Сарлах“.

- 30. 10** У препуној сали Дома културе одржана је трибина посвећена научном делу, политичкој мисли и страдалништву др Драгољуба Јовановића. Гости су били др Божидар Јакшић, др Јовица Тркуља и мр Драгана Динић.
- 1. 11.** У Дому културе одржана Оснивачка скупштина Музичке омладине Србије, огранка у Пироту.
У сали Дома културе одржан концерт студената Више музичке школе из Ниша „Il concerto magnifico“.
- 5. 11. 11.** У оквиру пројекта „Стара планина — етно парк“ у селу Темска радиле су Радионице сеоске архитектуре и Радионица добре воље, састваљене од 15 младих стручњака углавном апсолвентата Нишког и Приштинског универзитета.
После више од 50 година у селу Гостуша Земљорадничка задруга „Средњи Висок“ почела је са изградњом Задружног дома.
- 6. 11.** У Народном позоришту премијера предствае „А Нишава тече ли тече“, Миодрага Симоновића у режији Борислава Григоровића.
- 10. 11.** На позив Амбасаде СР Југославије а поводом Дана потписивања примирја у Првом светском рату, у Софији су боравили чланови вокалне групе „Пироћанке“ и пратећи оркестар КУД –а „Предраг Бошковић Павле“. Они су учествовали на комеморативној свечаности на Српском војничком гробљу и извели пригодан програм.
- 15. 11.** Пироћанка Мирјана Илић освојила је треће место и бронзану медаљу на Светском првенству у боди-билдингу у WPF асоцијацији које се је одржало у италијанском граду Таранто.
- 19. 11.** СО Пирот је на својој седници донела одлуку да се за Дан Пирота прогласи 28. децембар, датум када је Пирот ослобођен од Турака.
- 27–28. 11.** Здравствени центар у Пироту био је домаћин великог броја домаћих и страних стручњака из области оперативне урологије на „Данима оперативне урологије“ који су одржани у нашем граду.
- 5. 12.** У Нишу је у организацији Удружења Пироћанаца који живе у овом граду одржан „Бал Пироћанаца“ у сали хотела „Парк“.
- Децембар** Средином месеца у Пирот је стигла копија чудотворне иконе Тројеручице. У наредних неколико дана у Саборној цркви у Тијабари, икони се поколнило и даривало је преко 30.000 житеља Пиротског округа.
- 25. 12.** Основано Спортско друштво „Гимназијалац“. Са клубовима за кошарку, одбојку, скијање, рукомет, фудбал и шах.
- Децембар** Босилки Ранчић из пиротског села Блато уручена је Медаља Праведника у Израелској амбасади у Београду. Ово при-

знање јој је доделио Институт „Јад Вашем“ из Израела. Босиљка и њена породица су за време Другог светског рата могли јеврејској породици Конфино из Славонског Брода да се скрива и да уточиште нађу у Бугарској одакле су отишли за Израел.

Крајем месеца на сцени народног позоришта изведена је представа „Лудак и опатица“ у изовђењу Драмске студија Омладинског савета.

28. 12.

Проф. др Борисалва Лилић одликовна је Орденом Светог Саве другог реда којим ју је одликовла СПЦ за допринос у изучавању културе и историје Горњег Понишавља. Ово високо одликовање уручио јој је владика нишки господин Иринеј у манастиру Свети Ђорђе у Темској приликом обележавања 120 година од ослобођења Пирота и околине од Турака.

У току године издато је: Витомир В. Живковић „Криво огледало“; Андреја Манчић „Пропињање“; Наташа Панић „Топли део неба“;

1998.

21. 1.

На сцени Народног позоришта гостовало је Народно позориште из Ниша са представом „Ја Клаудије“ по тексту Цона Мортимера и Роберта Грејвса а у режији Ирфана Менсура.

27. 1.

У Клубу Војске отворена је изложба нишког уметника Горана Дејановића који је изложио 37 својих радова у техници бакрорелефа.

19. 2.

У Пироту су боравили Ричард Мајлс, отправник послова америчке Амбасаде у Београду и Николас Хил, први секретар.

Средином фебруара почела је са радом Слободна зона у Пироту.

Одржан је први премијерни концерт „Пиротских бубњара“. Идејни творац ове групе био је познати пиротски бубњар Зоран Стаменовић Ринго.

Март

У Галерији „Пирот“ одржана је хуманитарна аукција слика у организацији Кола српских сестара Месног одбора у Пироту. На аукцији је са својим делима учествовао 31 аутор из Београда, Ниша и Пирота.

12. 3.

У Пироту је гостовао Добрица Ћосић који је представио свој нови роман „Време власти“. О роману су говорили Димитрије Ташић и Милан Радуловић.

Март

Одржана промоција књиге Десимира Тошића „Стварност против заблуде“ (Српско национално питање).

Почела са радом невладина организација Грађанска читаоница „Пиргос“.

- 25. 3.** У Пироту одржана Оснивачка скупштина општинског одбора Нове Демократије — Покрета за Пирот. За председника је изабран Мића Обрадовић.
- 30. 3.** У Клубу Војске наступила је глумица Јелена Лугоња из Народног позоришта у Нишу са монодрамом „Јелена 93“ аутора Милета Кордића у режији Миодрага Милановића.
- 9. 4.** На сцени Народног позоришта премијера предствае „Преноћиште“ у режији Владимира Лазића, управника Позоришта „Зоран Радмиловић“ из Зајечара.
- 9–10. 4.** Здравствени центар у Пироту био је домаћин Иницијативне конференције медицине рада балканских земаља. Учествовали су гости из Бугарске и Македоније.
- 20–25. 4.** У биоскопима Дома културе и Дома војске истовремено се приказивао филм „Титаник“ са Леонардом ди Капријем и Кејт Винслет у главним улогама.
- 21. 4.** Савезно министарство за телекомуникације забранило је рад Телевизији Пирот.
- 24. 4.** На позив Хируршког одељења Српског лекарског друштва Подружнице у Пироту, у пиротској болници одржан је састанак хирурга Србије. Најпознатији стручњаци из области електорнске хирургије из Београда, Новог Сада, Ниша, Приштине, Пожаревца, Крагујевца и Пирота, демонстрирали су најсложеније хируршке операције.
- 28. 4.** Наталија Гелебан из Народног позоришта у Пироту добитник је награде за режију дечије представе „Бубица“ која је приказана на 20. међуокружној смотри аматерских позоришта одржаној у Лебану.
- 4. 5.** У Галерији отворена изложба слика-икона Љубодрага Јанковића Јалета, иначе рођеног Пироћанца.
- 5–7. 5.** Одржан Ђурђевдански сабор пиротских еколога у Дому културе. Обрађено је више тема: Сеоски туризам на Старој планини, качкаваљдијски занат на Старој планини као туристичка понуда, народни обичаји као елемент туристичке понуде Старе планине, сеоска кућа Старе планине као основни смештајни капацитет и захтеви ловно-риболовне туристичке привреде према сеоском туризму.
- 8–9. 5.** Пиротска Гимназија била је домаћин Републичког такмичења у кошарци које се одржавало у оквиру олимпијских спортских игара школске омладине Србије.
- 9. 5.** У Пироту је формиран Општински одбор Социјалдемократије, странке на чијем челу је био Вук Обрадовић.
Мирјана Илић освојила је титулу првакиње Србије у боди-билдингу, на првенству које је одржано у Кучеву.
- 11. 5.** У Клубу Војске гостовала група „Легенде“ у организацији Омладинског сваета.

- 14. 5.** У Пироту је боравила делегација из НР Кине у којој су углавном били стручњаци из области сточарства. Посебно интересовање показали су према Млекарској школи и Млекари.
- Мај** Пироћанац Слободан Бојовић Тутња, иначе магационер у предузећу „Виновоће“ у Пироту, постао је првак у добровољном даваштву крви у Пироту и Србији.
- 29. 5.** У Дому културе одржан је балетски спектакл у коме су учествовали балетски уметници из Београда: Милица Бјелић, Константин Костјуков, Душка Драгићевић, Константин Теша, Гордана Симић, Маја Ковачевић и Ненад Симић. Покровитељи овог догађаја били су: Фонд за отворено друштво, Министарство културе РС и СО Пирот.
- 30. 5.** У организацији Општинске организације Савеза глувих одржано је Републичко такмичење у риболову на Завојском језеру.
- 7. 6.** На стази у Војнеговцу одржан Мото-крос за шампионат Југославије. Возиле су се трке у четири класе: 50, 80, 125 и 250 кубика. Учествовали су такмичари из Бугарске, Македоније и Југославије. Присутствовало је око 10.000 гледалаца.
- 17. 6.** На одржаној седници СО Пирот, одборници су усвојили предлог локације за нову санитарну депонију у месту званом „Мунтина падина“.
- 18. 6.** У читаонци Народне библиотеке одржана је трибина „Црква и савремено друштво“. Гост је био др Радован Биговић, професор Богословског факултета у Београду.
- Јун** Од почетка године запослење је нашло 1230 људи на територији општине Пирот.
- 26. 6.** У Пироту је формирана Подружница Удружења васпитача Србије „Растко“
- 1. 7.** Одржана Оснивачка скупштина Школе оперативне урологије у Здрвственом центру Пирот.
- 7. 8.** У Галерији је отворена изложба слика Леонида Шејке у сарадњи са Музејем савремене уметности у Београду.
- Август** У Галерији Пирот почела је са радом Школа портрета коју је водио професор ликовног васпитања у ОШ „Павле Крстић“ Никола Николић.
- 10. 8.** У биоскопу Дома културе почео филмски маратон под називом „Филм заувек“ на коме је приказано осам филмова из фонда Кинотеке и шест из најновије светске продукције.
- 14. 8.** У Дому културе одржана је песничка радионица Хаику поезије на којој су поред пиротских песника учествовали и гости из Ниша, Драган Ј. Ристић, уредник Хаику-новина и Горан Дејановић, члан редакције.
- Основан црквени хор при Саборном храму у Тијабари „Свети Јован Златоусти“ под вођством Катарине Пејчић.

- 24. 8.** У Народном позоришту на сцени је била дуодрама „Аудијенција“ Вацлава Хавела у извођењу глумаца Сергеја Трифуновића и Војина Ћетковића.
- 24–27. 8.** На Омладинском стадиону одржан је турнир у баскету „три на три“. Учествовале су 34 екипе у четири категорије и одиграли су 33 меча. Овај турнир организовали су КК „Пирот“ и Радио Пирот.
- 26. 8.** У предузећу „Љубомир Картаљевић“ отпочео генерални штрајк.
- 31. 8.** У читаоници Народне библиотеке одржано је предавање „Осам векова Хиландара“ на коме је говорио проф. др Сретен Петковић.
- 1. 9.** У први разред основних школа на територији општине уписано је 664 првака.
- 4. 9.** Основана Апотекарска установа Пирот.
- Септембар** Почетком месеца одржан концерт групе „Кербер“ на градском тргу.
Почетком месеца изашао је из штампе План града Пирота чији је аутор Зоран Јовановић, дипл. инж. геодезије.
- 08. 9.** У Пироту је монтирана и пуштена у рад главна АТЦ телефонска централа капацитета 3000 међумесних и 3500 локалних прикључака за потребе ужег дела града и 2 истурене јединице Касарна и Ђерам капацитета од по 512 прикључака.
- 15. 9.** Поводом 40 година Индустрије одеће „Први мај“ у Пироту је гостовало Српско културно-уметничко друштво „Табан“ из Будимпеште.
- 1. 10.** Отворен пословно-тржни центар „Таурун“ у солитеру.
- Октобар** У неким пиротским улицама први пут постављени су тзв „лежећи полицајци“. (У „Тигровом насељу“, код бензинске пумпе у Тијабари и испред моста „Газела“)
- 20. 10.** У Галерији отворена изложба слика са Ликовне колоније „Погановски манастир“. Било је изложено 15 дела са прошлогодишње колоније.
- 21. 10.** У селу Власи отворена амбуланта. Радила је само средом.
- Октобар** РТС је снимии три представе у извођењу Народог позоришта у Пироту које су емитоване у удараним терминима. Снимљене су представе: „Пирот беше варош“, „Нишава тече ли, тече“ и „Широк живот“.
- 27–31. 10.** При пиротској болници отпочела је са радом Школа оперативне урологије. Отворена је уз подршку Медицинског факултета у Београду, Уролошке клинике из Београда и компаније „Тигар“. Начелник уролошког одељења био је др Мирољуб Васић.

- 30. 10.** У Галерији је отворена изложба фотографија, докумената и предмета, а поводом 80 година од пробоја Солунског фронта.
- 7. 11.** У Пироту је одржан „II дан“ геодетских инжењера и геометара југа Србије (Нишки, Јабланички, Пчињски и Пиротски округ). Овом скупу је присуствовало близу 300 учесника.
- 1. 12.** На основу закона о предузећима СО Пирот је основала Јавно комунално предузеће „Градска топлана“ Пирот.
- Децембар** Пироћанка Мирјана Илић освојила је титулу првакиње Балкана у боди-билдингу на такмичењу које је одржано у Солуну.
- Одржана Оснивачка скупштина Бициклическог клуба „Видлич“. Први председник био је Најдан Поповић.
- Индустрија грађевинског материјала „Тоза Марковић“ из Кикинде поклонила је Гимназији Пирот 10.000 црепова за реконструкцију крова.
- 15. 12.** У сали Дома културе одржан је солистички концерт Ненада Милосављевића Неше Галије, фронтмена нишке групе „Галија“.
- 18. 12.** Пирот је био домаћин Првог фестивала ТВ стваралаштва програма „Србија данас“ РТС-а. Приказана су 272 ауторска рада новинара РТС-а у трајању од 120 сати из тридесетак ТВ центара у Србији и проглашени су победници. Прилог аутора Бобана Митића из Пирота проглашен је за најбоље новинарско остварење у 1995. години.
- 25. 12.** Поводом Дана града у Галерији је отворена ретроспективна изложба слика Чедомира Крстића.
- 28. 12.** Отворен нови студио ТВ Пирот.

1999.

- 4. 1.** На таласима Радио Београда, на Другом програму премијерно је емитована монодрама „Пироћанац“ према хуморескама Драгољуба Марковића о Милету Мањоњи коју је обрадио Момчило Антић. Улогу Пироћанца интерпретирао је глумац Павле Минчић, иначе и сам пореклом Пироћанац (његов отац Тодор рођен је у Пироту).
- 6. 1.** СО Пирот је на градском тргу организовала свечаност поводом Бадње вечери и Божића. Организовано је и паљење бадњака.
- 13. 1.** У организацији СО Пирот на тргу је прослављена православна (српска) нова година. Уз послужење и кувану ракију, певали су Дејан Јаношевић Кифла и Бојан Ђорђевић Боћа.

- 22. 1.** У читаоници Народне библиотеке одржана Оснивачка скупштина Књижевног клуба Пирот. Први председник био је Борислав Јовановић Мутан Белег.
- 26. 1.** Галерија „Пирот“ добила назив Галерија „Чедомир Крстић“
Бинго клуб „Национал“ радио је сваког дана од 15 до 24 часа.
- 14. 2.** У Саборној цркви у Тијабари органзована су групна крштења и венчања за све грађане старије од 25 година. Ове свете обреде обављало је свештенство града Пирота.
- 23. 2.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена изложба скулптура вајара Светомира Арсића Басаре.
- 11. 03.** Влада Србије је увела привремене мере у ЈП „Комуналац“ Пирот.
- 15. 3.** У Пироту је гостовао др Зоран Ђинђић, председник Демократске странке.
- 24. 3.** Отпочела НАТО агресија на СР Југославију. У Пироту је формиран Окружни штаб цивилне заштите, командант Ђорђе Митић, начелник округа, помоћник команданта Бобан Толић, председник ИО СО Пирот. Формирано је и 11 штабова за поједине области деловања.
- 27. 3.** Одржано јавно снимање победника са музичке манифестације „ДК-ДУР“ у Пироту за потребе Првог програма Радио Београда.
- 31. 3.** На Тргу пиротских ослободилаца организован је концерт у знак протеста поводом НАТО агресије на нашу земљу.
- 14. 4.** Детонација је пробудила житеље пиротског села Извор. Крстарећа ракета пала је у викенд насеље поред Извора. Ово је био први овакав напад на подручје општине Пирот од почетка бомбардовања.
На Преображење господње изашао је први број билтена храма Рождества Христовог „Млади Православац“.
Изашао је први и једини број гимназијског листа *Полиглот* у коме су објављени преводи есеја, поезије и прозе на енглеском, француском и руском.
- 1. 5.** На градском стадиону одржана фудбалска утакмица под симболичним називом „И фудбалом против рата“ у којој су учествовали некадашњи и садашњи играчи „Радничког“. Присуствовало је око 4000 гледалаца. Почетак утакмице означила је сирена као знак за ваздушну опасност.
- 5–7. 5.** Одржана привредно-туристичка манифестација „Дани качкаваља и ћилима“ у организацији Дома културе.
- 6. 5.** На градском тргу одржан антиратни концерт на коме је певала група „Зана“.
- 8–19. 5.** Народно позориште Пирот било је домаћин 35. Сусрета професионалних позоришта „Јоаким Вујић“.

НАРОДНИ ПРОТЕСТИ У ПИРОТУ ПРОТИВ НАТО БОМБАРДОВАЊА

- 10–12. 5.** НАТО авијација гађала је пројектилама атаре села Срећковац, Извор и Пољска Ржана. Осима материјалне штете и кратко прекинутог далековода других последица није било.
- 14. 5.** НАТО авијација дејствовала је у атару села Извор, гађан је југоисточни део града, подручје Нове мале и насеља „Танаско Рајић“. Осим велике материјалне штете причињене на приватним кућама у овим насељима, људских жртава није било а ватрогасне екипе одмах су изашле на терен.
- 20. 5.** У селу Дојкинци одржана традиционална сеоска литија поводом сеоске славе Спасовдана. Литија је ишла кроз цело село, док су је мештани посипали житом и певали црквене пеме.
- Мај** Снежана Сека Спасић, Катарина Каћа Јовановић, Дејан Јановић Кифла, Саша Крстић Цар и Горан Симић Бумба у студију Радио Танукија снимили су песму „Југославијо, Црна Горо, Србијо“ у жељи да песмом пркосе рату и агресији.
- 21. 5.** Око 18 часова НАТО авијација дејствовала је на подручју насеља Нова мала.
- 25–26. 5.** НАТО авијација гађала је са девет пројектила територију општине Пирот. Са четири пројектила гађано је насеље Нова мала, два пројектила пала су у атару села Извор и три су експлодирала у околини Црног врха крај Пирота.
- 27. 5.** У склоништу једне стамбене зграде матуранти Гимназије полагали су свој матурски испит.
- 29–30. 5.** НАТО авијација гађала је источну периферију Пирота и репетитор на Црном врху.
- 29. 5.** У посету Пироту стигла је делегација грчког града и острва Хиос на челу са градоначелником града и округа Хиос, господином Петросом Пателарасом који је донео хуманитарну помоћ у којој је било двадест тона хране, лекова и одеће.
- 2–3. 6.** НАТО авијација гађала је поново репетитор на Црном врху. Ово је било и последње дејство НАТО авијације на територију наше општине.
- 18. 6.** Митрополит загребачко-љубљански и целе Италије господин Јован и госпођа Снежана Петровић Д'Антонио донели су хуманитарну помоћ за угрожене Пироћанце.
- 24. 6.** У Народном позоришту премијера представе „Стјуардесе“ Марка Гамолетија. Адаптација и режија Зоран Живковић.
- Јун** Након тромесечне паузе у Пироту су поново почели да раде биоскопи у Дому културе и Клубу Војске. Приказивали су се филмови: „Дискотека 54“, „Лоше да лошије не може бити“ и кански победник филм Роберта Бењињија „Живот је леп“.
- У току НАТО агресије на нашу земљу у одбрани је учествовало око 5.500 Пироћанаца а њих 26 положило је и своје животе.

НАРОДНИ ПРОТЕСТИ У ПИРОТУ ПРОТИВ НАТО БОМБАРДОВАЊА

- 28. 6.** У организацији Подружнице Друштва за неговање традиција ослободилачких ратова до 1918. године обележен је Видовдан и 610 година од Косовског боја. Посећена је спомен-костурница у месту званом Врбе, где се одиграла једна од последњих битака за ослобођење Пирота и овог дела Србије од турске окупације и места где је погинуо капетан Карановић.
- 29. 6.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба слика Зорана Стошића Врањског, сликара из Сомбора.
- Јул** Према процени Комисије за ратну штету, на територији општине оштећено је 450 објеката у првој категорији, 50 у другој и 2 у шестој. Оштећене су 2 школе, 10 викенд кућа и 2 објекта радио и телевизијских станица.
- 12. 7.** У биоскопу Дома културе почео да се приказује филм „Нож“ у режији Мирослава Лекића а по роману Вука Драшковића.
- Јул** У манастиру Свети Ђорђе поред Темске боравио је патријарх српски господин Павле који је одржао Бденије и Свету литургију уз присуство сестринства манастира, пиротског свештенства, монаштва и чланова хора младих при Саборној цркви Пресвете Богородице у Пироту.
- 26. 7.** У селу Црноклиште отворена пошта и телефонска централа са 256 прикључака.
- 31. 7.** У биоскопу Дома културе почео циклус филмова „Чекајући по-мрачење“. Приказани су филмови: „Црна мачка бели мачор“, „Метак кроз срце“, Буре барута“, Три палме за две битанге и рибицу“, „Мостови округа Медисон“, Лепа села, лепо горе“, „Ране“, „Циганска магија“, „Три летња дана“, „До коске“, Шпански затвореник“, „Такси“.
- 31. 7.** У Пироту је гостовао глумац Данило Лазовић, који је пред пиротском публиком одиграо представу рађену по тексту Милована Витезовића: „Последња исповед Карађорђа Петровића“.
- 1. 8.** На Ђелташу поред манастира Светог Илије обављено је традиционално сечење славског колача. Непосредно пре тога завршена је обнова ове богомоље која је саграђена пре 150 година. Био је окупљен велики број житеља околних села, Нове мале и Пирота.
- 8. 8.** У манастиру Свете Богородице на Врелу одржана је ликовна колонија Друштва ликовних уметника аматера Пирота. Учествовало је 15 чланова друштва.
- 10. 8.** У организацији Савеза за промене Пирота, на тргу испред Дома културе одржан митинг под називом „Слобода — да, Слободан — не“. Говорили су др Зоран Ђинђић, др Весна Пешић и Велимир Илић.
- 16. 8.** Гост Радио Пирота био је кординатор Г17 Млађан Динкић.
- 22. 9.** Почела са радом ТВ Пирот.

- 28. 9.** У сали Народног Позоришта одржан концерт Томислава Мандића Манде и македонских уметника под називом „Пироћанцима с љубављу“. Учествовали су: Виолета Томовска, Наум Петрески, Нино Величковски и Јаков Дренковски, хумориста, Ранко Рангелов.
- 29. 9.** У Скупштини општини, са ћерком преминулог сликара Чедомира Крстића склопљен је уговор о поклону 10 слика између његове ћерке Аните и мр Петра Ђорђевића, директора Галерије која носи његово име.
- 19–25. 10.** Први пут на Београдском сајму књига учествовали су удружени пиротски издавачи: ИЈП „Слобода“, Народна библиотека, Музеј Понишавља, Народно позориште и група приватних издавача.
- 25. 10.** Премијера представе „Непријатељ народа“ Хенрика Ибзена. Редитељ Павле Лазић.
- 6. 11.** У сали Дома војске одржан концерт пиротске рок групе „Donald duck“. Гости су били по рок група „Bliss“ и плесна група „Konga“, такође из Пирота.
- 9. 11.** Аутобус са одборницима Коалиције „Заједно за Пирот“ кренуо за Београд како би био предат председнику Скупштине Србије захтев за организовање превремене избора. Полиција их је зауставила одмах на Калеу и упутила на ванредни технички преглед. На путу до Београда заустављали су их још шест пута.
- 10. 11.** Отворена „Џезбина“ у холу Дома културе. Садашњи „Jazz cafe“.
- 13. 11.** Потписан Меморандум о разумевању између општине Пирот и Европске уније. Прецизирани су услови и обавезе потписника при реализацији пројекта „Енергија за демократију“ и обезбеђењу енергената за Пирот.
- Децембар** Од почетка године запослено је 3.110 радника, у друштвеном сектору 2.631, у приватном 477, у задружном 8, у мешовитом 3.
- 7. 12.** Стигле прве цистерне са енергентима из пројекта „Енергија за демократију“.
- 14. 12.** У галерији „Чедомир Крстић“ отворена изложба радова некадашњих професора и ученика Гимназије а поводом њених 120 година.
- 22. 12.** Школа страних језика „Лингва“ прерасла је у Образовни центар, који је почео да ради по међународно признатим стандардима.

Децембар Почео са радом ПИ канал.

- 26. 12.** У великој сали Дома културе одржан премијерни концерт новог програма Балетског студија Ане Томовић.
- 27. 12.** Новогодишња представа за мале Пироћанце „Болешљиви Деда Мраз“ Тоде Николетића, коју је припремила глумица

Наталија Гелебан. Извели су је чланови Дечије сценске радионице.

29. 12.

Радио Пирот отворио је нови студио.

У току године издато је: Томислав Г. Панајотовић „Дневник једног посланика“; Данијел Митов „Гране распеване“; Ненад Д. Каменовић „Замке“; Група аутора „Пиротска гимназија 1979 — 1999.“.

2000.

10. 1.

У Образовном центру „Лингва“ отворена изложба карикатура и слика познатог уметника Ива Кушанића.

18. 1.

Основано Друштво пријатеља музеја.

Јануар

Низом свечаности обележено је 120 година пиротске Гимназије.

5. 2.

У Дому културе одржан је етно-џез концерт групе „Институт“ из Београда.

12–18. 2.

У Пироту је одржан Први сајам књига и графика у организацији ИЈП „Слобода“. Сајам је отворио књижевник Слободан Ракитић.

12. 2.

У фоајеу Дома културе одржан концерт групе „Номадска фискултура“, који је уједно био и промоција снимљеног материјала који је требао да се нађе на диску. Чланови бенда били су: Милош Цолић, Марко Зубић, Далибор Стојановић, Александар Карличић и Срђан Веселиновић.

15. 2.

У Пироту је боравио господин Свере Берг Јохансен, амбасадор Краљевине Норвешке у Београду.

У сали Народног позоришта одржано је вече хумора и сатире на коме су учествовали сатиричари „Ошишаног јежа“.

16. 2.

У Дому културе одржана промоција књиге „Историја Равногорског покрета“ аутора Косте Николића. О књизи је говорио Бојан Димитријевић, историчар из Београда.

17. 2.

У Народном позоришту премијера првенца Србислав Минковића „Сенке орахове гране“. Режија Борислав Григоровић из Београда.

19. 2.

У фоајеу Клуба Војске одржан концерт пиротске поп-рок групе „BLISS“.

Основан Ауто-мото клуб „Костић“, први приватни спортски клуб у Пироту. Оснивачи Наташа и Владимир Костић.

Први пут изашао из штампе лист ученика Школе за основно и средње образовање Младост, под називом *Наша радост*.

Изашао је први број часописа за културу и урбано мишљење *Контра* коју је иницирала „Културна илегала Пирота“. Главни и одговорни уредници били су Саша Ћирић и Игор Ђорђевић. Изашло је само 8 бројева.

- 4. 3.** У организацији Грађанске читаонице „Пиргос“ у Пироту је гостовао београдски Центар за културну деконтаминацију са представом „О Немачкој“. Глумили су Предраг Ејдус, Љубивоје Тадић и Марија Опсеница.
- Март** У Млекарској школи промовисан је нови производ, сир ПИ-РОК-ФОР.
- Март** У Пироту је основан Кунг фу клуб „Црна кобра“. Оснивач Горан Крстић.
- 14. 3.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба академског сликара из Ниша а рођеног Пироћанца Радомира Антића.
- 16. 3.** Са предајника на Сарлаху са кога се емитовао програм ТВ Пирот, скинута је емисиона опрема од стране Савезног министарства за телекомуникације. Ово се десило по други пут од почетка рада ТВ Пирот. Ово је био повод за организацију митинга који је одржан исте вечери на градском тргу, када се окупило неколико хиљада Пироћанаца.
- 21. 3.** У Пироту је гостовао ансамбал нишког Народног позоришта са представом „Ташана“ Боре Станковића а у режији Ирфана Менсура.
- 27. 3.** Према процени организатора митинга Одбора за заштиту ТВ Пирот, на тргу код фонтане било је окупљено близу 5000 Пироћанаца. Са трга је почело директно емитовање програма ТВ Пирот. Гости на митингу су били др Зоран Ђинђић, др Владан Батић, Зоран Петровић Пироћанац и други.
- 1. 4.** На Дан смеха, на стадиону поред Нишаве одржан је традиционални 15. по реду спектакл између „мршавих“ и „дебелих“
- 7. 4.** У Пироту је гостовао првак театра „Јоаким Вујић“ из Крагујевца Мирко Бабић са монодрамом Драгослава Михајловића „Кад су цветале тикве“.
- Април** Почели радови на изградњи конака и адаптација Храма Светог Јована код Крупца.
- 14–15. 4.** Здравствени центар у Пироту био је домаћин међународном скупу хирурга под називом „Хенрика 2000“ у организацији Југословенског удружења ендоскопске хирургије и здравствених центара из Пирота и Пожаревца.
- 15. 4.** У Пироту је као и у још 150 градова у Србији одржан крос под називом „Нека трчи Србија“. Организатор је био Савез спортова и Друштво педагога физичке културе.

- 16. 4.** Пиротски боксер Игор Крстић освојио је титулу првака Југославије у перо лакој категорији, на такмичењу које је одржано у Никшићу.
- 18. 4.** У Галерији отворена изложба уникатне керамике Љубице Јоцић из Београда.
- 20. 4.** Због топљења снега са Старе планине и обилних киша које су падале претходне ноћи и јутра излила се Дојкиначка река која је претила да потпопи цело село.
- 29. 4.** У сали Народног позоришта одржан је концерт Националног фолклорног ансамбла „Филип Кутев“ из Софије.
- 1. 5.** Освећен новоизграђени звоник у селу Велики Јовановац.
- 3. 5.** У холу Народног позоришта откривена је биста Миодрага Симоновића, дугогодишњег управника позоришта и аутора познате пиротске позоришне трилогије „Пирот беше варош“. Аутор бисте је Павле Паја Ристић.
- 5. 5.** У Пироту је приказан филм о Старој планини, аутора Владимира Манића, учитеља из Ниша.
- Мај** Средином месеца у Пироту је основано Друштво за борбу против шећерне болести за општину Пирот.
- 12. 5.** Пироћанац Бранислав Бане Митић кренуо је бициклом из Пирота за Пекинг, на пут дугачак 13.000 километара. Планирао је да пут траје три месеца, да дневно прелази 200 километара. Нажалост, након пређених 2700 км код Одесе на Криму доживљава саобраћајни удес у коме је повређен и морао је да се врати.
- 23. 5.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба фотографија под називом „Ходољубље Хиландару и Кареји“ Милорада Јанковића Роте.
- 25. 5.** Коло српских сестара у Пироту организовало је Добротворни бал на коме су прикупљена средства за сиромашне матуранте како би им помогли да лепо проведу матурско вече.
- 3. 6.** Под покровитељством Дома културе формиран је Књижевни клуб младих. Клуб је представљен на књижевној вечери под називом „Песница песника“.
- 9. 6.** У Вишој школи за образовање васпитача одржан је научно-стручни скуп за директоре, педагоге и психологе основних и средњих школа. Тема скупа било је еколошко образовање ученика.
- Јун** Завршена реконструкција звоника храма Рождества Христовог на Пазару, захваљујући донацији господина Небојше Спасића и његове породице из Београда.
- 18. 6.** Литије које су кренуле из Пазарске до Тијабарске цркве кренуле су улицама Пирота и берировачким путем ка пољима пиротске котлине молећи се Господу за кишу, мир и здравље а поводом празника Свете Тројице — Духова.

- 25. 6.** Одржана Оснивачка скупштина синдиката пензионера „Независност“ Пирот.
- 28. 6.** Почела реконструкција улице Бранка Радичевића која је претворена у пешачку зону.
- 1. 7.** У касарни „Трећи пешадијски пук“ одржана свечаност поводом полагања свечане заклетве јунске класе регрута.
- Јул** Екипа РТС-а је у три наврата боравила на подручју Старе планине снимајући кадрове новог филма о њеним лепотама, о животу људи, споменицима културе и обичајима.
- Завршен водовод Власи-Суково, дужине 6 км до Сукова и мрежа од 2,5 км у селу, а водовод су добили и село Горња Држина, засеок Комје, викенд насеље.
- 20–30. 7.** Одржан први Еко-камп „Стара планина“ у селу Дојкинци. Тридесетак полазника од 16 до 25 година из неколико градова у Србији учило је тајне сценског покрета, дружило се и уживало у лепотама Старе планине.
- Август** Средином месеца на подручју пиротске општине десило се неколико великих пожара који су ангажовањем великог броја ватрогасаца и грађана стављени под контролу и угашени.
- 19–21. 8.** Дом културе и Културна илегала Пирота у сарадњи са Cyber Rexом организовали су филмску ревију документарног и краткометражног филма домаћих аутора под називом „Витамински комплекс 2“.
- 26–26. 8.** Мала школа цивилног друштва одржана је у Дому културе у организацији Центра за развој информисања и демократије из Ниша.
- 27. 8.** На градском тргу организован концерт у оквиру кампање „Rock`n roll за изборе“. Мото ових концерата који су организовани широм Србије био је „изађи на црту“. Учествовали су: Саншајн, Дарквуд Даб, Ивана и Негатив, Канда, Коца и Небојша, Јарболи, Ајсбрн, Ортодокс Келтс и Атеист Реп.
- 8. 9.** У СО Пирот осам странака чланица ДОС-а потписало је споразум о заједничком наступу на локалним изборима. Споразум су потписали: ДС, ДСС, ГСС, СД, СДУ, ДА, НД и ДХСС.
- 9. 9.** Политичко позориште „Огледало“ и Грађанска читаоница „Пиргос“ организовали су премијеру представе „Дијалог у паклу између Макијавелија и Монтескјеа“. Играли су глумци Љубивоје Тадић и Бранко Видаковић.
- 11. 9.** Његова светост патријарх српски господин Павле уз саслужење владике нишког Иринеја и митрополита загребачко-љубљанског и целе Италије Јована осветио је реновирану манастир Светог Јована Главосека код Крупца пред више стотина верника.
- Септембар** Од седамдесет села у пиротској општини, само у 31 ради основна школа.

СА ЈЕДНОГ ОД ПРОТЕСТА ОПОЗИЦИЈЕ У ПИРОТУ

- 16. 9.** У фоајеу Дома културе отворена изложба карикатура Предрага Кораксића Коракса.
У Пироту је био председнички кандидат ДОС-а др Војислав Коштуница.
- 23. 9.** У Дому културе одржан је концерт пиротске групе „Пројекат А“ на коме је промовисан први албум групе под називом „Ваздух ми дај“ који је сниман у студију „Академија“ у Београду. Групу су чинили: Кристијан Авжнер, вокал, Владимир Манчић, гитара, Предраг Стаменовић, бас, Предраг Пејчић, клавијатуре и Ненад Ђорђевић, бубњеви.
- 24. 9.** Одржани локални избори на којима је коалиција ДОС у Пироту освојила 34 од укупно 56 одборника у локалном парламенту. Излазност је била велика, на гласање је изашло 44. 316 бирача или 84 %. За коалицију ДОС гласало је 16. 934, СПС 16. 550, СПО 4. 642, СРС 2. 323, независни кандидати 2. 250 гласова.
На четвртим редовним изборима за одборника СО Пирот, изабрано је: Демокраска опозиција Србије — др Војислав Коштуница 34 одборника, Коалиција СПС-а и Југословенске левнице 21 одборника и Српски покрет обнове 1 одборника.
- 29. 9.** На Тргу Слободе окупило се 10.000 Пироћанаца у знак подршке победи ДОС-а и председничког кандидата др Војислава Коштунице. Наредних неколико дана оваква окупљања постала су свакодневна. Радници многих пиротских фирми, организација, здравствених установа, синдикати, ученици пиротских школа са својим професорима придужили су се грађанима Пирота на овим протестним окупљањима. За говорницом су се смењивали сви они који су пружали подршку освојеној победи на изборима и противили се покушају прекрајања изборних резултата.
- 1. 10.** У Амбуланти на Пазару почело са радом Саветовалиште за дијабетичаре.
- 7. 10.** Одржана конститутивна седница локалне скупштине. За председника СО Пирот изабран је Александар Манојловић, дипл. инж. технологије, за потпредседника Миодраг Стојадиновић, професор Гимназије, председника ИО Томислав Живковић, за секретара СО Пирот Душан Спасић.
- Октобар** Болница Здравственог центра у Пироту набавила је скенер који ће умногоме помоћи у дијагностици, не само грађанима Пирота, већ и шире. Куповину овог савременог апарата помогли су: АД „Тигар“ и „Први мај“.
- 16. 10.** Почела акција на обележавању кућа, промена кућних бројева у граду и приградским насељима. Овај посао претходило је попису становништва који је одржан следеће године.
- Октобар** Крајем месеца на стази код Војнеговца мали Марко Костић постао је првак Југославије у мото-кросу, у класи од 65 кубика, а његов отац Владимир потврдио је по трећи пут титу-

лу најбољег у Југославији у класи од 250 кубика. Такмичење је одржано пред око 8000 гледалаца.

26–28. 10. У Пироту су одржани Трећи сусрети посленика културе. Тема сусрета била је „Место и улога синдиката културе — методе и облици синдикалног организовања“.

Новембар Почетком месеца у многим пиротским предузећима дошло је до смене директора.

9. 11. У сали Народног позоришта гостовала је представа „Полицијска станица“ у продукцији „Гранда“.

Новембар Дом културе и Jazz safe расписали су наградни конкурс за најбољу фотографију и најбољи серијал фотографија на тему: „На размеђи миленијума“.

10–17. 11. У пиротском породилишту рођена је 21 беба. Од тога 13 девојчица и 8 дечака. Из Пирота је рођено 13, Беле Паланке 6, а по једна беба је била из Бабушнице и Димитровграда.

14. 11. У народном позоришту премијерно је игран комад Србислава Минковића „La komedia e finita“, у режији и драматуршкој обради Зорана Живковића.

23. 11. У оквиру обиласка јединица Треће армије ВЈ, председник СРЈ др Војислав Коштуница присуствовао је тактичкој вежби јединица Треће армије на Петловом бојишту код Пирота.

25. 11. У читаоници Народне библиотеке одржана је трибина под називом „Људска права и закон за свакога“. Организатори су били Удружење жена „Ћилим“ из Пирота и Народни парламент из Лесковца. На трибини је говорила Наташа Кандић, председник Фонда за хуманитарно право из Београда.

30. 11. У организацији Општинског одбора СУБНОР-а Пирот откривена је спомен-чесма палим ратницима у оба светска рата из Велике Лукање, на месту званом Студенац, недалеко од села.

4. 12. У сали Дома културе одржано је књижевно вече на коме је био гост наш понати књижевник Драгослав Михаиловић.

10. 12. У Народном позоришту изведена представа „Златно руно“ према делу Борислава Пекића, режија и сценографија Небојша Брадић, драматизација Миша Јеремић и Жељка Јовановић. Глумачки трио чинили су: Небојша Глоговац, Војин Ћетковић и Небојша Дугалић.

15. 12. У хотелу „Пирот“ одржана модна ревија модне креаторке Јоланде Петровић. Приход од улазница био је намењен деци Пирота.

16. 12. У оквиру акције сакупљања стаклених флаша од једног литра ученици ОШ „Вук Караџић“ за само четири дана прикупили су 8.000 флаша.

22. 12. У Соколани пиротске Гимназије одржано је такмичење пиротских средњошколаца у беседништву. Учесници су се надметали у три категорије: слободна тема, задата тема и беседе познатих аутора.

28. 12. У Пироту је одржан научни скуп „Јаша Продановић — живот и дело“. Организатори су били Центар за научна истраживања САНУ, Универзитет у Нишу и Студијска група за српски језик и књижевност Филозофског факултета у Нишу.

Децембар Крајем месеца, Саборна црква Успеније Пресвете Богородице у Тијабари прославила је 130 година постојања. Тим поводом црквени хор „Свети Јован Златоусти“ на свом премијерном концерту извео је Литургију „Свети Јован Златоусти“ Стевана Мокрањца под диригентском палицом Катарице Пејчић.

XXI век

2001.

18. 1. На сцени Народног позоришта гостовало је позориште „Зоран Радмиловић“ из Зајечара са представом „Магарац“ Жоржа Фејдоа.

Јануар На избору за спортисту године, Светислав Кари Пешић, наш познати кошаркашки стручњак, изабарн је за спортску личност века у Пироту и најбољег кошаркаша века.

Крајем месеца Међуопштински центар за социјални рад поделио је 800 пакета најугроженијој деци Пирота. Пакете је обезбедила хуманитарна организација „Спасимо децу“ из Београда.

5. 2. У организацији Г-17 плус, канцеларије у Пироту, у нашој општини боравили су представници Светске банке. Представници Светске банке обишли су наше сточаре у средњем и горњем Високу и на лицу места се упознали са стањем у сточарству.

11. 2. Ловачко удружење „Понишавље“ организовало је традиционалну хајку на вука „Белава 2001“.

12. 2. У Образовном центру „Лингва“ почела је настава веронауке.

13. 2. Књижевница Светлана Велмар Јанковић отворила је други по реду Салон књига и графика у Пироту.

Фебруар На Југословенској изложби најлепших календара и честитки која је одржана у Новом Саду, Издавачко-штампаркса агенција „ПИКОМ“ из Пирота освојила је Специјално признање за изузетно неговање уметничких вредности у календару под називом „Пиротска ризница“.

- Март** Данко Алимпих, пореклом Пироћанац из немачког града Брауншвајга, допремио је хуманитарну помоћ — комби и 20 рачунара.
- Почели радови на чишћењу и сређивању канала око доњег дела пиротског Градића на Калеу.
- У периоду од јануара до марта пиротски ватрогасци имали су 80 интервенција. Већина пожара изазвана је људском руком. Горели су пашњаци, виногради, парцеле зимзелених заграда али и кровови кућа.
- 9. 4.** У Пироту је почела трећа рунда квалификација женских фудбалских репрезентација у квалификацијама за 4. првенство Европе. Турнир је почео у Пироту а домаћин је био ФК „Раднички“ док је организатор турнира ФСЈ и ЖФК „Машинац“ из Ниша. Истог дана састале су се репрезентације Републике Ирске и СР Југославије а у другом мечу Чешка Република и Норвешка.
- 10. 4.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена изложба икона мр Антонија Милошевића.
- Април** У пиротском предузећу „Драгош“ 516 радника је било у штрајку а разлог за то био је што пет година или 1.825 дана нису примили плате.
- 28. 4.** У Народној библиотеци одржано је окружно такмичење у рецитовању за које се пласирало 18 такмичара из све четири општине округа.
- 10. 5.** Министар финансија у Влади Републике Србије Божидар Ђелић био је гост Пирота.
- 18–20. 5.** У Пироту је одржан Дечији карневал у коме су учествовала деца из свих основних школа и деца чланови спортских клубова. Бирала се најлепша маска и најбољи сценски наступ.
- 19. 5.** Грађанска читаоница „Пиргос“ организовала је дводневни семинар са темом „Велике политичке идеологије“. Предавачи су били проф. Милан Ристовић и др Мирослав Јовановић са Филозофског факултета у Београду.
- Мај** Чланови Народног позоришта у Пироту премијерно су извели представу „Лари Томсон — трагедија једне младости“ по комаду Душана Ковачевића у режији Бошка Димитријевића.
- 25. 5.** Пирот је био домаћин беседничке елите Србије, њихових учитеља, професора са правних факултета у Нишу и Београду и пиротских средњошколаца победника општинског такмичења у беседништву. Беседничко вече је отворио сада покојни познати београдски и југословенски адвокат Вељко Губерина.
- 6. 6.** Војници и старешине у пиротском гарнизону прославили су Дан јединице, која негује традиције Трећег пешадијског пука и Четврте пролетерске ударне бригаде.

- Јун** Престала са радом фарма оваца „Беле воде“ код Височке Ржане.
- 17. 6.** У великом пожару који је захватио фабрику Хемијских производа АД „Тигар“ изгорео је магацин готових производа. Изгорело је око 180 тона готове робе а штета је процењена на 1,5 милиона марака. Повређених није било.
- 20–30. 6.** Десеторо етнолога из Етнолошког музеја у Београду и њихове колеге из Музеја Понишавља наставили су етнолошка истраживања Пирота и околине која су започета прошле године.
- 21. 6.** У Дому ВЈ одржано је предавање „Интернет као средство глобалне комуникације у сврху успешног пословања“.
- Јул** На одељењу гинекологије пиротске болнице први пут је обављен порођај са епидуралном анестезијом који је извео гинеколог Васил Киров уз асистенцију анестезиолога Милана Живића.
- 7–14. 8.** У оквиру Културног лета у Дому културе одржан је Сајам научне фантастике. Одржан је округли сто „Научна и епска фантастика“ а сваке вечери приказиван је по један филм СФ жанра као и изложба књига научне фантастике и опреме за пројекцију оваквих филмова.
- 7. 8.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба керамичких скулптура и паноа Биљане Ракић, академског керамичара из Београда.
- 8. 8.** Поново је почела са радом народна кухиња у ОО Црвеном крсту Пирот за најугроженију категорију становништва.
- 17. 8.** У дворишту Музеја Понишавља одржано је књижевно вече на коме су своје радове, одломке из прозних дела, читали учесници овогодишње Међународне књижевне колоније „Сићево 2001“.
- 27. 8.** Представници све четири општине из Пиротског округа одржали су састанак са представницима непрофитне међународне организације СНФ. Разговарало се о могућностима сарадње и планираним пројектима ове организације. У наредним годинама биће реализовано неколико веома вредних пројеката у све четири општине у округу.
- Септембар** На 21. Међународном пољопривредном сајму у Лесковцу, у конкуренцији 16 произвођача и 60 узорака, мутни воћни сок и оранж ђус произведени у пиротском „Виновоћу“ добили су златну плакету и Велику златну медаљу. Са 60 посто искоришћених капацитета месечно се производило 120.000 литара разних сокова.
- Уметници Јован Илић и Богдан Ђорђевић урадили су велики мурал који се налазио на стамбеној згради у улици Књаза Милоша. На муралу се налазио велики клоун.

- 22–23. 9.** У Пироту је одржано пето коло параглајдинг лиге у оквиру првенства Југославије. Ово је било међународно првенство државе уз учешће такмичара из Бугарске и наше земље. Домаћин такмичења био је Аеро клуб Пирот. Учествовао је 21 такмичар, стартовало се са Басарског камена, а циљ је био у Белој Паланци.
- 4. 10.** У Пироту је почео Фестивал дечијег стваралаштва „Деца певају“ у организацији невладине организације ЦЕНЕПАК из Пирота. Учествовала су деца свих основних школа из округа.
- 6. 10.** У Музеју примењене уметности у Београду отворена је традиционална студијска изложба посвећена пиротском ћилиму, аутора Милене Витковић Жигић, историчара уметности и музејског саветника. Била су изложени 43 ћилима настали у периоду од 1800. до 1950. године.
- 12–14. 10.** У читавници Народне билбиотеке одржано је дебатно такмичење између пиротских гимназијалаца и њихових другара из будванске гимназије „Данило Киш“. Тема дебате била је „Треба укинути бројчано оцењивање у средњој школи“.
- 13. 10.** Гости Фудбалског клуба „Раднички“ били су пионири и кадети Фудбалског клуба „Вардар“ из Скопља који су одиграли пријатељске утакмице са својим домаћинима.
- 20. 10.** У хотелу „Пирот“ одржана је прва Конференција жена Женске политичке мреже — Акција је била организована са циљем што бољег положаја жена у друштву и њихова већа ангажованост.
- Октобар** У Пироту су гостовали Александар Саша Илић и Балканика уз пратњу Камерног оркестра и хора из Ниша. За ову прилику гвоздена завеса између сале Клуба војске и сале Дома културе била је уклоњена што је омогућило многим Пироћанцима да уживају у овом несвакидашњем концерту.
- Крајем месеца програм ТВ Пирот почео је да се прати и на територији општине Бела Паланка.
- Из програма Европске уније „Градови и школе за демократску Србију“ завршена је монтажа пумпи на црпној станици „Доњи клок“ у Крупцу, а у насељу „Барје“ изграђена је црпна станица за превођење кишнице у Бистрицу.
- 29. 10.** Приватно предузеће „Медес“ отворило је први приватни објекат за технички преглед исправности моторних возила.
- 31. 10.** Први пут је изашао *Тигар-инфо*, лист Корпорације за производњу гумених производа.
- 8. 11.** Председник СО Пирот Александар Манојловић учествовао је на Првој конференцији европских градоначелника под називом „Хиљаду градова за Европу“ која је одржана у Инсбруку (Аустрија).

- 10. 11.** Екипа ТВ Пирота била је гост престолонаследника принца Александра Карађорђевића у Белом двору, који је овом приликом дао ексклузивни интервју.
- 30. 11.** Пироћанац Владимир Стојановић одржао је свој први солистички концерт у сали Клуба војске.
- 4. 12.** ЈП „Комуналац“ добило је из донације Европске уније 80 нових контејнера.
- 18. 12.** Пекарско предузеће „Благоје Костић - Црни Марко“ прерасло је у Акционарско друштво. На оснивачкој скупштини присуствовало је 20 чланова који су у ствари представници акционара. Они су преко својих представника удружили 98,5 издатих акција односно њих 15.000.
- Децембар** Пироћанац др Јовица Јанковић издао је свој први ЦД под називом „Из света тамо негде“.
- 25. 12.** Одржана оснивачка скупштина Удружења за очување и развој ткања пиротских ћилима. Први председник Славица Јовановић.
- 27. 12.** Амбасадор Перуа у Београду Хектор Матаљано отворио је изложбу у Галерији „Чедимир Крстић“ под називом „Десет перуанских уметника“ коју је чинило 18 уља на платну различитих младих аутора из Перуа.
- 28. 12.** Поводом Дана града у Дому културе одржан је концерт оперских арија „Белини и његово доба“. У програму су учествовали Нишки симфонијски оркестар, Александар Ристић и Александар Дојковић, оперски прваци из Београда.
- 28. 12.** Поводом Дана ослобођења у Пироту је боравила и била гост града госпђоа Милка Хамза Блаћанин, потомак чувеног капетана Карановића. Дошла је из Загреба, где је живела.

2002.

На територији пиротског округа живело је 105.398 становника, што је за 10.458 становника мање него по попису из 1991. године. Општина Пирот је имала 67.048 становника на површини од 1.235 км². Трећина становништва, њих 20.291 је живело на селу.

У Пиротском округу број становника од 1991. до 2002. године смањен је за 10.316 односно 8,9%. Према попису из 2002. године становништво узраста до 14 година чинило је 14,5%, узраста од 15 до 49 година је 46,5%, а становништво старије од 50 година чинило је 38,9% од укупног становништва. Учешће становника старијих од 65 година било је веће од 10%.

- 5. 2.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена изложба графика нишког графичара Љубише Грковића.

- 14. 2.** Основано Хумористичко друштво „Збирут`к“.
- 19. 1.** У листу „Слобода“ објављен интервју са Његовом светошћу патријархом српским господином Павлом.
- 31. 1.** Основано Удружење васпитача „Растко“ у Пироту.
- 18. 2.** Пирот је посетио министар културе у влади Републике Србије Бранислав Лечић.
- 27. 2.** Након 60 година Манастир Светог Јована Богослова код Поганова поново је постао мушки манастир, одлуком владике Иринеја.
- 13. 3.** Пирот је посетио амбасадор Краљевине Норвешке у Београду, господин Ханс Оле Урстад, који је у разговору са општинским руководством обећао даљу сарадњу и помоћ Пироту и његовим грађанима. Амбасада Норвешке обезбедила је 10.000 марака за изградњу новог пешачког моста на Нишави (Љубавни мост) чија је изградња коштала 30.000 марака.
- 19. 3.** На градском стадиону одиграна је пријатељска утакмица између фудбалских омладинских репрезентација Југославије и Бугарске.
- 20. 3.** Продавци који су продавали робу на пиротском бувљаку организовали су протест испред зграде СО Пирот због одлуке одборника СО Пирот да се бувља пијаца укине од 1. јула.
- 22. 3.** Гост Пирота и редакције листа „Слобода“ био је амбасадор Француске у Београду господин Габријел Клер.
- 24. 3.** У оквиру турнеје Владе Републике Србије под називом „Србија на правом путу“ у Пироту је боравио др Зоран Ђинђић, председник владе. На трибини у Дому културе Ђинђић је у току свог разговора са грађанима, Пирот назвао „проклетом авлијом“.
- 30. 3.** У галерији Музеја Понишавља отворена је самостална изложба слика из последње фазе пиротског уметника Драгана Манчића.
- Март** Крајем месеца Здравствени центар у Пироту посетио је генерал-мајор доц. др Зоран Станковић, начелник ВМА у Београду, који је у разговору са руководством центра договорио даљу сарадњу на свим нивоима.
- 6. 4.** У Пироту је одржан Међудржавни бизнис семинар о могућностима за развој привредних и бизнис односа међу фирмама овог дела Европе. Гости су били из бугарских градова Сливнице, Пирдопа и Самокова.
- 8. 4.** У Народној библиотеци у организацији Културно-информативног центра „Пралипе“ обележен је међународни дан Рома.
- 9. 4.** Основна школа „8. септембар“ добила је информатички кабинет.
- 10–16. 4.** У Дому културе наступили су учесници са Међународног фестивала класичне гитаре који је одржан у Нишу. Међу учесницима били су и Масјуки Кито из Јапана, Давид Фико, Георги

Моравски, Димитрис Регинос, Оксна Шељаженко, Жудикал Перој, Жаме Торент и наши домаћи уметници.

- 10. 4.** Одржан Први сајам запошљавања у организацији Завода за тржиште рада из Пирота. На сајму су учествовала 52 незапослена лица и 7 предузећа.
- 11. 4.** У организацији Друштва учитеља „Свети Сава“ познати песник Добрица Ерић посетио је пиротске основне школе и школу у селу Крупац.
- 18–21. 4.** У хотелу „Пирот“ одржан семинар за шефове и кореографе фолклорних ансамбала у организацији Омладинске задруге и фолклорног ансамбла „Бисерница“. Присутствовало је преко 50 руководиоца фолклорних ансамбала из целе Србије.
- 23. 4.** Мост који је вековима спајао две обале у пиротском крају познат и као „Бегов мост“ срушио се и то његов дрвени део који је саграђен педесетих година прошлог века јер је потпуно био иструлео.
- 11–22. 5.** Пирот је по четврти пут био домаћин позоришних сусрета „Јоаким Вујић“. Учествовала су позоришта из Ниша, Лесковца, Врања, Шапца, Крагујевца, Зајечара, Ужица, Ваљева и Краљева. Наше позориште припремило је представу „Ујка Вања“.
- 11. 5.** Тадашњи владика нишки Иринеј дао је интервју пиротском листу „Слобода“ у коме је говорио о цркви, настави веронауке и утицају секти.
- 21. 5.** Пирот су посетили престолонаследник принц Александар Карађорђевић и принцеза Катарина Карађорђевић.
- 25. 5.** Четрдесетак мештана села Темска блокирало је магистрални пут Пирот–Књажевац, протестујући због превођења Топлодолске реке у акумулацију „Завој“.
- 9. 6.** У поподневним часовима Пирот и околину захватило је велико невреме са јаком кишом праћеном градом. Највећу штету причинио је ветар у самом граду, кидао ролетне са прозора, ломио гране дрвећа, скидао цреп са кровова кућа а на Кеју крај Нишаве из корена је ишчупао једно а преполовио више стабала дугогодишњег дрвећа.
- 21. 6.** У авлији куће Малог Ристе у Музеју Понишавља почело је снимање филма „Зона Замфирова“, у режији Здравка Шотре.
- 9. 7.** На тргу испред Дома културе одржано свечано отварање манифестације „Агора 02“ чиме је отпочело Пиротско културно лето.
- 10. 7.** У пиротском градићу на Калеу одржана премијера представе „Чекајући Годоа“.
- 7. 8.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба керамике и слика брачног пара Антоније и Миодрага Драгутиновића, професора на Факултету примењених уметности у Београду.

СРЕЂИВАЊЕ КАНАЛА ОКО ПИРОТСКЕ ТВРЂАВЕ

- 8. 8.** У Музеју Понишавља отворена изложба скулптура вајара Мило-рада Антића, Пироћанца који живи и ради у Бору.
- 19. 8.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба лепих руко-писа под називом „Пиши лепо да те цео свет разуме“ у органи-зацији Историјског архива у Пироту.
- 27. 8.** У холу Дома војске отворена је изложба ликовних радова „Гво-здени путеви културе“ Удружења железничара уметника из Бео-града. Ова изложба отворена је у сарадњи са Друштвом ликов-них уметика аматера из Пирота „Пиргос арт“.
- 31. 8.** Омладински савет Месне заједнице Расадник припремио је представу „Пепељуга“ на ромском језику која је премијерно из-ведена у сали Дома културе.
- 11. 9.** У Пироту је одржан Конгрес нуклеарне медицине, који је отво-рио проф. др Стеван Марковић, председник Удружења доктора нуклеарне медицине. На конгресу је учествовало 85 стручњака из Пољске, Мађарске, Грчке, Македоније, Републике Српске и Југославије. Награда „Професор Милован Антић“ припала је Слободану Илићу, професору Нишког универзитета.
- 20. 9.** У организацији Музеја Понишавља, Дома културе и УРП „Ср-бија“ у хотелу „Пирот“ одржано је традиционално такмичење у припремању старих јела из пиротског краја.

Септембар На основу спроведеног истраживања на узорку од 2864 уче-ника са подручја Пиротског округа дошло се до резултата да је 12% ученика пробало дрогу, повремено конзумирало неку врсту дроге 1,14%, а редовно је користи 0,48%. Од 145 уче-ника који су дошли у додир са дрогом из основне школе је било 6,1%, а из средње 18,4%. Најчешће коришћена дрога међу ученицима била је марихуана, 65%, таблете и алкохол 34% а прах 9,4%.

- 20–22. 9.** Одржан први Сајам качкаваља у организацији Млекарске школе „др Обрен Пејић“.
- 3. 10.** Основана Музичка школа „др Драгутин Гостушки“ која је од 1994. године радила као истурено одељење музичке школе „Стеван Стојановић Мокрањац“ из Зајечара.
- 5. 10.** У Дому културе одржан је први фестивал ауторске компози-ције под називом „ORFEAMUS“ који је био окружног кар-актера. Такмичило се петанест аутора са двадесет компози-ција.
- 19. 10.** На Купу Србије у стрељаштву који је одржан у Панчеву, екипа дружине „Милорад Манчић Лукањац“ освојила је пр-во место.
- 2. 11.** У организацији Ронилачко-пливачког клуба Пирот у Дому војске одржан је Фестивал светских остварења филмова снимљених под водом. Повод је био десетогодишњица по-стојања и рада РПК Пирот.

- 8–9. 11.** Пирот је представљао Србију на Међународној конференцији културне делатности која је одржана у Солуну. Учествовали су представници из десетак земаља југоисточне Европе.
- Новембар** Током целе године, у више наврата у Музеју Понишавља, један од најпознатијих интерпретатора изворног народног мелоса Станиша Стошић снимао је са екипом РТС-а и фолклорним ансамблом „Коло“ филмску причу о свом животу и том приликом је отпевао и десетак најпознатијих песма из Врања.
- 13. 11.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба слика и скулптура академског вајара мр Лепосаве Милошевић Сибиновић.
- 15. 11.** Пирот је био домаћин 17. Смотре музичког стваралаштва слепих и слабовидих Србије „Пирот 2002“. Било је 30 учесника из десетак градова из целе Србије.
- За 11 дана колико је трајало приказивање филма „Зона Замфирова“ у два пиротска биоскопа, најновије дело Здравка Шотре видело је више од 11.000 гледалаца, што је рекорд у гледаности неког филма у последњих десет година.
- 16–17. 11.** У Пироту је одржан Сусрет деце, еколога и просветних радника из четири општине са бугарске и српске стране Старе планине. Са бугарске стране учествовали су гости из Чипровца, Чупрена, Берковице и Белоградчика а са српске стране из Пирота, Књажевца, Зајечара и Димитровграда. Сусрети су били део пројекта „Прекогранична сарадња Србије и Бугарске“ Регионалног центра за животну средину за Централну и Источну Европу. Пројекат је финансијски подржала Швајцарска агенција за развој и сарадњу.
- 23. 11.** У организацији Народног позоришта у Пироту је гостовала камерна опера „Мадленијанум“ са балетском представом „Орфеј у подземљу“.
- 3. 12.** Формиран Окружни одбор Удружења индустријалаца за Пиротски округ. Први председник био је Зоран Живковић, власник приватне фирме „Галија комерц“.
- 6. 12.** У Народном позоришту била је премијера представа Дечије сценске радионице „Тарзанко“ по тексту Тоде Николетића а у режији Наталије Гелебан.
- 12. 12.** Отворен је Развојно-образовни центар у ромском насељу у Пироту. Неколико месеци пре тога уговор о изградњи потписали су: немачка невладина организација ТНВ, UNICEF, локална самоуправа, Друштво за унапређење ромских насеља из Београда и Културно-информативни центар „Пралипе“ из Пирота. Укупна вредност изградње овог објекта била је 160.000 марака.

- 27. 12.** На Тргу Карађорђа у Тијабари откривен је споменик палим борцима, учесницима ратова од 1990. године. Споменик је подигло Удружење бораца ратова од 1990. до 1999. године.

2003.

- 8. 1.** Основан Одбојкашки клуб Пирот. Први председник Милоје Нешић.
- 12. 1.** Одржана Оснивачка скупштина ђачког парламента. Скупштина је имала 60 чланова, по два из сваког одељења. Формирана је и Влада и усвојен Статут.
- 15. 1.** Почела са радом робна пијаца у Пироту, уместо некадашњег буљака.
- 24. 1.** У Народном позоришту одржана премијера предствае „Нишан“ по тексту Србољуба Минковића а у режији Младена Недељковића.
- 29. 1.** У оквиру Дома културе отворена је књижара „Шести миленијум“.
- У току јануара и фебруара у организацији Завода за пољопривреду одржана је Зимска школа за пољопривреднике. За два месеца одржано је 13 предавања у неколико села округа. Предавачи су били стручни сарадници Завода за пољопривреду као и стручњаци из „Галенике“ и Института за пољопривреду из Београда.
- 22. 3.** Одржана Оснивачка скупштина политичке странке Г17 плус у Пироту. Први председник био је Горан Јакшић.
- 2. 4.** У Дому културе одржан је концерт победника са Међународног такмичења музичке омладине у дисциплини соло певања у категоријама мушки и женски глас.
- Април** Средином месеца у Београду је одржана Оснивачка скупштина Удружења Пироћанаца у Београду. За председника је изабрана др Драгана Динић а за потпредседнике др Илија Николић и др Драгослав Војчић.
- 18. 4.** Отворена Школа за основно музичко образовање „др Драгутин Гостушки“ у Пироту.
- 4. 5.** У просторијама риболовачке организације „Пастрмка“ одржана је радионица мушичарења и екологије.
- 4–6. 5.** Одржан Шести ђурђевдански сабор у Темској у организацији Друштва за заштиту и развој Старе планине „Екоман војводство“ и Друштва за заштиту животне средине.
- 10. 5.** На ТВ Пирот почео је са емитовањем видео магазин „Суботажа“, аутора и водитеља Игора Старешине, новинара ТВ Пирот.

НЕКАДАШЊИ ИЗГЛЕД ГРАДСКОГ ТРГА У ПИРОТУ

- 6. 6.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба под називом „Накит Горњег Понишавља“. Аутор изложбе је Ива Трајковић, виши кустос Народног музеја у Нишу.
- 20. 6–18. 7.** Удружење за развој и чување ткања пиротског ћилима из Пирота организовало је у Патријаршијском двору у Сремским Карловцима изложбу пиротских ћилима.
- 25–27. 6.** Дом културе је на градском тргу организовао јавне пробе школе плеса „Квик 010“, млађег фолклорног ансамбла и Народног оркестра.
- 28–29. 6.** У организацији Савеза самосталних синдиката општине Пирот одржан је фестивал хумора под називом „Лолени дани“ у част познатог пиротског хумористе Родољуба Лоле Џунића.
- 31. 7.** Влада Србије је донела одлуку о распуштању СО Пирот и образовању привременог органа.
- Август** Почетком месеца Завод за заштиту интелектуалне својине донео је решење о заштити географске ознаке порекла пиротског ћилима на основу Елабората о заштити географске ознаке порекла „Пиротски ћилим“ који је урадила Комисија за вршење контроле израде и производње пиротског ћилима.

- 2. 8.** Отварањем ретроспектвне изложбе слика једног од великана српског сликарства Саве Шумановића почела је манифестација Пиротско културно лето „Агора 03“.
- 4. 8.** Поводом 40 година завојске катастрофе у организацији Историјског архива у Пироту отворена је изложба у Галерији „Чедомир Крстић“.
- 7. 8.** У башти Музеја Понишавља одржано је вече под називом „Хипократови посленици Пирота“ у сарадњи са Подружницом Српског лекарског друштва у Пироту.
- 9. 8.** На Омладинском стадиону одржан је хип-хоп фестивал под називом „Кавез“. У такмичарском делу фестивала седам пиротских хип-хоп бендова се надметало а тема је била хип-хоп химна Пирота. У ревијалном делу наступио је хип-хоп бенд из Београда „Београдски синдикат“.
- 13. 8.** Одржана Оснивачка скупштина невладине и нестраначке организације Грађански форум Пирота. За координатора форума изабран је Милан Станојевић.
- 22. 8.** У Галерији отворена изложба слика Драгане Димитријевић и Богдана Ђорђевића, младих уметника из Пирота.
- Септембар** Почетком месеца Аеро клуб „Пирот“ био је домаћин редовног кола у параглајдингу за првенство државе. Учествовао је 31 пилот, од тога 18 из Србије, 12 из Бугарске и један из Хрватске.
- 6. 9.** Њихова краљевска височанста, принц Александар и принцеза Катарина приликом боравка у Пироту поклонили су Здравственом центру мобилни инкубатор и реанимобил марке „пежо“.
- 12. 9.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба радова полазника ликовних радионица у оквиру пројекта „Арт клуб 2003“ који је реализовала Основна организација глувих и наглувих Пирот а финасирало Министарство за рад и социјална питања.
- 13–14. 9.** У Музеју Понишавља одржани „Дани европске баштине“ на иницијативу Савета Европе а уз подршку Министарства културе РС.
- Септембар** Средином месеца Пирот је добио први банкомат који је поставила „Делта банка“ у својој филијали.
- 22. 9.** Основан је СКИ клуб „Миџор“.
- 21. 10.** У Народном позоришту премијера представе „Антигона“ у режији Бошка Димитријевића.
- 25. 10.** У сали Педагошке академије одржан је боксерски спектакл у коме су снаге одмериле јуниорске репрезентације Бугарске и Србије, а у част великог спортског радника и ентузијасте

Љубомира Петровића, који се после вишедеценијског рада у боксу опростио са публиком.

27. 10. На Дан Свете Петке, на старом црквишту у селу Орља постављен је камен-темељац за изградњу нове цркве. Кумови нове цркве, породица Грујић, која живи у Рипњу поред Београда приложила је износ од 2. 500 евра.

16. 11. Одржани ванредни избори за одборнике СО Пирот. Резултати гласања су били следећи: Коалиција за Пирот — мр Владан Васић 10 одборничких мандата, СРС — др Војислав Шешел 9 мандата, СПС — Слободан Милошевић 7 мандата, Демократска опозиција Србије — Душан Митић 6 мандата, Г-17 плус — др Мирољуб Лабус 6 мандата, Српски покрет обнове — Бобан Толић 6 мандата, Демократка странка Србије — др Војислав Коштуница 5 мандата, Народна демократска странка - др Слободан Вуксановић 4 мандата, Социјалистичка народна странка — др Ненад Здрвковић 3 мандата.

25. 11. У част 25 година Радио Пирота одржана је трка улицама града под називом „Трофеј Радио Пирота“. Учествовало је 160 такмичара.

30. 11. У другом кругу гласања за председника општине изабран је мр Владан Васић испред Коалиције за Пирот. Противкандидат био је Драган Тодоровић испред СПС-а.

4-5. 12. У Дому културе ученици и професори Гимназије пригодним програмом под називом „Креће се лађа француска“ обележили су Дане француско-српског пријатељства и отпочели ову међународну сарадњу.

Децембар Одржана Оснивачка скупштина Удружења голубара „СРБ 727 Пазар“.

2004.

Јануар Први пут од завршетка Другог светског рата организовано је вађење часног крста из Нишаве. Крст са Големог моста бацио је у Нишаву пиротски архијерејски намесник Христивоје Николић а онда је у реку скочило седморо Пироћанаца. До часног крста први је допливао Ненад Ђорђевић.

17-18. 1. Удружење студената са хендикепом и организација „Хајде да“ из Београда одржали су у втрићу „Лане“ семинар о основама пројектног планирања за особе са свим врстама хендикепа.

24. 1. У сали Дома културе одржан концерт Београдског дувачког триа који су чинили: кларинетиста Вељко Кленковски, обоиста Бојан Пешић и фаготиста Ненад Јанковић. Свирани су: Моцарт, Бетовен, Хајдн и Томази.

Јануар Крајем месеца гост Пирота био је Анатолиј Карпов, светски шампион у шаху који је одиграо ефектну симултанку на 25 табли против најбољих шахиста Пирота у „Jazz cafe“-у Дома културе. Било је 19 победа, 5 ремија и један пораз светског првака од нашег ФИДЕ мајстора Бобана Николића. Ову манифестацију организовала је невладина организација ЦЕНЕПИК.

Скијашка стаза на Планинарском дому стављена је у функцију, оспособљена је и жичара која годинама није радила, захваљујући ентузијазму чланова Скијашког клуба „Миџор“.

- 30. 1.** У сали Општинског већа организовано је јавно слушање радио драме „То тако бива“ Пироћанца Бојана Тимића која је прошле године добила награду и била емитована на Другом програму Радио Београда.
- 5. 2.** Родила се моја кћерка Даница.
- 5. 2.** У Народном позоришту премијера представе „Зар и ти сине Дракче“ у режији Милоша Јагодића из Београда.
- 10. 2.** Након свечаног отварања Петог салона књиге и графике у Пироту, књижевник Драган Великић одржао је књижевно вече у читаоници Народне библиотеке. Аутор је више књига: „Досије Домашевски“, „Вија Пула“, „Астраган“, „Северни зид“, „Дантеов трг“, „Стаклена башта“ и др.
- 11. 2.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба графика аутора Звонимира Николића из Ниша.
- 12. 2.** Радници неколико пиротских предузећа која су годинама била у кризи „Пиротекс“, „Драгош“, „Љубомир Картаљевић“, „Пошет“ и „Галантекс тред“ блокирали су међународни пут Ниш-Софија на улазу у Пирот код тунела. Више од 500 радника држало је сат времена у блокади обе коловозне траке. Окупљенима се обратио председник општине Владан Васић.
- 17. 2.** Пирот је посетио шеф мисије ОЕБС-а у Београду господин Марисо Масари.
- 27. 2.** Двадесетак ученика средње школе при амбасади Русије у Софији заједно са директором и професорима посетило је своје вршњаке и колеге у пиротској Гимназији. Узвратна посета наших професора и ученика била је планирана је за април.
- 6. 3.** У Дому културе одржан је концерт младог београдског пијанисте Владимира Милошевића који је свирао дела Шопена, Равела и Прокофјева. Концерт је организован у сарадњи са Удружењем пијаниста Србије.
- 14. 3.** На Међународни дан борбе против брана, река, вода и живота, више стотина мештана села Темска и суседних села протествовало је против превођења Топлодолске реке у акумулационо језеро ХЕ „Пирот“. Протест су организовали Савет Месне заједнице Темска и Друштво за заштиту животне средине „Екоман Вој-

водство“ уз подршку свештенства манастира „Свети Ђорђе“ и бројних еколошких организација из региона.

- Март** Почео са радом Аикидо клуб у Пироту. Оснивач Александар Петровић, носилац првог хју степена у аикиду.
- 22. 3.** Одржана Оснивачка скупштина Удружења сточара „Стара планина“. Први председник Ненад Јовановић, сточар из Обреновца.
- 23. 3.** У старом Дому ЈНА организовано је прикупљање помоћи за пострадале Србе на Косову и Метохији, у погрому који их је задесио 17. марта. Прикупљена је тона и по помоћи у разној роби и неколико милиона динара у новцу.
- 24. 3.** У Галерији отворена изложба слика аматерског сликара из Пирота Недељка Минчића, члана Удружења ликовних уметника и педагога Пирота.
- 16–18. 4.** У Пироту, у сали Педагошке академије, одржано је појединачно првенство Србије за пионире, кадете и јуниоре у боксу.
- 18. 4.** На ревији младих шахиста Срије и Црне Горе које је одржано у Нишкој Бањи, млади пиротски шахиста Петар Крстић освојио је две титуле првака државе у убрзаном шаху и брзопотезном шаху.
- 26. 4.** У Народном позоришту премијера представе „Праведници“ Албера Камија, у режији Павла Лазића.
- 26. 4.** Одржано регионално такмичење хорова редовних основних и средњих школа Тимочког и Пиротског округа. Такмичило се пет хорова из 4 школе из Књажевца и Пирота.
- 28. 4.** Крст посвећен Светом арханђелу Михаилу, који је стајао у центру некадашњег села Завој а који је постављен још 1726. године, премештен је и постављен у центру насеља Нови Завој.
- 12. 5.** Удружење ликовних уметника „Пирогс арт“ организовало је аукцијску продају слика за помоћ манастиру Хиландар, а која је одржана је у Народној билбиотеци.
- 14. 5.** Коло српских сестара одржало је едукативно предавање за младе о теми „Сексуланост адолесцената“. Одржано је у малој сали Дома Војске.
- 15–23. 5.** Кошаркаши и кошаркашице Школе за основно и средње образовање ученика са посебним потребама „Младост“ представљали су нашу државу на Светском фестивалу Специјалне олимпијаде за особе са посебним потребама која је одржана на острву Родос и том приликом су освојили златну медаљу.
- 23. 5.** У селу Дојкинци пуштен је у рад нови водоводни вод нове водоводне мреже.
- 29. 5.** Културно-уметничко друштво „Дукат“ из Крупца које је недавно формирано одржало је своја прва два концерта, један у селу а други у Пироту.

30. 5. У Пољској Ржани освећен је обновљени споменик палим ратницима и борцима у ратовима 1912-1918. и Другом светском рату.

4. 6. У Пироту је боравио Михалис Спинелис, амбасадор Републике Грчке у Београду са сарадницима. На пригодној свечаности амбасадору је уручено Решење о праву трајног коришћења непокретности у државној својини на катастарској парцели 2959/3 у површини од 806 квадратних метара, а на којој је подигнуто Грчко војничко гробље.

Јун Почетком месеца почели радови на поплочавању градског трга.

Пироћанка Миљана Џунић, снимила је свој први солистички албум под називом „Плаво небо“ и одржала први концерт у родном граду.

9. 6. У Дому културе одржан концерт пиротске групе „Трубадури“ која је свирала ренесансну музику. Вођа групе био је Радисав Лале Панајотовић.

9. 6. У Галерији отворена изложба радова декана академија и факултета ликовних и примењених уметности у Србији и Црној Гори. Аутор изложбе био је Милорад Вукановић, уредник ликовног програма Дома културе „Студентски град“ у Београду.

15. 6. Некада највећи трговински ланац на територији општине Пирот „Антропормет“ затворио је своје три последње продавнице „Исхрана“, „Лужница“ и „Текстил“ од некадашњих 160 објеката колико је ова трговинска кућа имала.

Јун Предузеће „Пиротекс–трико“ покренуло је акцију да се изаткају нови ћилимови за конак манастира Хиландара који је изгорео у великом пожару. У њему су изгорели и пиротски ћилимови који су украшавали пријемни салон у конаку. На основу сачуваних фотографија изаткани су потпуно исти. Формиран је био и Одбор који је спровео ову акцију а на чијем је челу био тадашњи епископ нишки Иринеј. Покровитељ целе акције била је СО Пирот.

22. 6. Ученици текстилног смера Техничке школе извели су пред великим бројем Пироћанаца модну ревију на тргу у центру града. Већина модела са ревије приказана је на такмичењу техничких школа у Пријепољу и Суботици.

25. 6. У Галерији „Чедомир Крстић“ отворен је четврти Видовдански салон ликовне уметности јужне Србије на коме су своје радове изложила 34 уметника из десет градова.

Јун Поред Кеја, на левој обали Нишаве почела је са радом прва приватна болница специјализована за хируршке захвате под називом „МГ Стенс“. Један од сувласника и родоначелник идеје о формирању ове болнице био је и познати пиротски лекар Мића Марковић.

НЕКАДАШЊИ ИЗГЛЕД СТАРОГ ОДМАЈНА У ПИРОТУ

2. 7. Дом културе и оркестар „Via militaris“ организовали су концерт ауторске музике Спире Манића и соло певача. Учествовали су Мирјана Нецић, Весна Ристић, Владанка Бјелопавлић, Зоран Голубовић и Благоје Петровић. Аранжмане је радио Василије Петровић.

Јул Почетком месеца у Слободну зону Пирот стигла је прва страна директна инвестиција. Потписан је уговор са француском фирмом „Новадис“ о подизању погоноа за производњу риболовачког прибора и опреме.

Почетком месеца Пироћанац Бранислав Митић отишао је авионом за Пекинг, одакле је кренуо бициклом назад за Србију и Пирот на пут дугачак 13.000 километара. Вратио се крајем августа када су га на тргу дочекали многи Пироћанци.

21. 7–13. 9. Удружење особа са хендикепом „Феникс“ организовало је летњу школу енглеског језика и информатике. Часове је похађало десеторо чланова овог удружења. Пројекат је финансирала Канадска амбасада са 3000 евра.

24. 7. Пироћанка, вишеструка шампинока у боди-билдингу, наше земље, Балкана, Европе и вицешампион света Мирјана Илић, извршила је самоубиство, што је веома потресло све Пироћанце а посебно њену породицу и пријатеље.

7. 8. Основан плесни клуб „Baïlamos“, оснивач и инструктор плеса је Перица Ценић.

Основано Удружење одгајивача голубова „727“ Пазар — Пирот.

9–15. 8. У организацији Удржења ликовних уметника „Пирогс арт“ у Манастиру „Пресвете Богородице“ у Сукову одржана је ликовна колонија на којој је учествовало 12 уметника из Пирота и Ниша. Један део слика остао је манастиру, један је намењен донаторима а остало је остало у фонду удружења.

15. 8. Поводом прославе педесетогодишњице фудбалског клуба „Напредак“ из Извора, гостовали су ветерани ФК „Партизан“ из Београда који су са ветеранима клуба из Извора одиграли ревијални меч.

Август У галерији Музеја Понишавља отворена је изложба под називом „Чарапе Пирота и околине“ чији је аутор Сашка Велкова, културно-етнолог.

25. 8. Банка „Societe genarale“ отворила је своју експозитуру у Пироту.

8. 9. У Галерији отворена изложба новинске фотографије „Шесдесет година „Слободе“. Аутор изложбе је била Радмила Влатковић, историчар уметности.

25. 9. У организацији Друштва за заштиту животиња „Белоглави суп“ у просторијама библиотеке одржана је трибина „Повратак белоглавог супа на Стару планину“.

- 1. 10.** У Пироту је боравила група новинара из Редакције листа „Војска“ из Београда који су имали задатак да кроз писану реч и фотографије у једном од својих наредних бројева упознају јавност са Пиротом и његовим људима, лепотама његове околнине и привредним развојем.
- 2–10. 10.** У Грацу у Аустрији на Јесењем сајму представљени су пиротски производи, ћилим, качкаваљ и грнчарија у организацији Пиротског округа. Из Пирота су учествовали „Пиротекс-трико“, Млекарска школа, грнчар Велимир Ђорђевић и приватне фирме за производњу ракије „Тропек“ и чајева „Водни до“. Ово је било прво представљање након петнаест година на једном европском сајму.
- 6. 10.** „Европски звездани аутобус“ назив је информативне кампање о Европској унији коју је под слоганом „Мој град у Европи“ реализовао Европски покрет у Србији у сарадњи са омладинским организацијама. Покровитељ је била Амбасада Краљевине Холандије, а Пирот је био један од седам градова које је посетио овај аутобус. Вођа пута био је амбасадор Велике Британије у Београду Давид Гоуан.
- 9. 10.** Након седам година, одржана је Трећа изложба оваца сточара из Пиротског округа на којој су учествовала 23 излагача са својим колекцијама и било изложено 480 оваца.

ОТВОРЕНА БИНА У ДВОРИШТУ СТАРОГ ДОМА ЈНА

- 14. 10.** Атлантски савет Србије у Пироту организовао је трибину под називом „Србија и Црна Гора у Партнерству за мир — могуће добити од прикључења програму“. Трибина је организована уз помоћ Владе Краљевине Холандије и Мегатренд универзитета примењених наука.
- 15. 10.** Гимназија у Пироту била је домаћин десеторо ученика и три професора „Мишелинове“ школе „Масион“ из Клермон Ферана у Француској.
- 17. 10.** Освећена обновљена Црква Светог Архангела Михаила у селу Паклештица. Освећење је извршио епископ нишки Иринеј пред неколико стотина окупљених житеља села и њихових гостију.
- 23–24. 10.** У организацији Регионалног центра за животну средину за централну и источну Европу одржан је трећи српско-бугарски фестивал „Стара планина — нови мостови“ а у оквиру фестивала одржан је форум председника и представника општина Белоградчик, Берковица, Чипровци, Чупрене, Димитровград, Зајечар, Књажевац и Пирот.
- 4. 11.** Постављен камен темељац за мини спортску халу на простору поред Економске школе. Камен темељац положио је председник општине мр Владан Васић.
- Новембар** Народно позориште у Пироту је обележило 60 година постојања. У претходних десетак дана одиграно је неколико представа и одржане промоције две монографије.
- 10. 11.** На градском стадиону одиграна фудбалска утакмица између домаћег „Радничког“ и ФК „Рад“ из Београда, пред око 6000 гледалаца. Резултат је био 0:1 за екипу Рада.
- 3. 12.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба скулптура и цртежа самоуког вајара из Ужица Николе Петронијевића.
- Децембар** Агенција за страна улагања и промоцију извоза Републике Србије СИЕПА доделила је награду за извозника године. Најбољи извозник у 2004. години је произвођач гума „Тигар МХ“ који је у овој години извезао робу у тридесетак земаља света у износу од 80 милиона долара, што је за 20% више у односу на претходну годину.
- КУД „Предраг Бошковић Павле“, РКУД „Први мај“ и Ансамбал народних песама и игара „Бисерница“ ујединили су се и формирали Градски фолклорни ансамбл Дома културе.
- 16. 12.** Одлуком Мисије ОЕБС-а у Србији и Црној Гори, Пироту је додељена награда за најтолерантнију општину у Србији у овој години.
- 20. 12.** Корпорација „Тигар“ прославила је 69 година постојања свечаном академијом у Дому војске.

- 22. 12.** Ученици првог и трећег разреда језичког смера у пиротској Гимназији одржали су мултимедијални хепенинг под називом „Оствари себе“ у Свечаној сали своје школе. Приређена је изложба колажа и плаката које су ученици радили на основу својих писаних дијалога на енглеском језику, емитован је видео прилог и изведена су два сценска приказа на енглеском која су сами осмислили и извели уз помоћ професорке енглеског језика Славице Цветковић.

2005.

- 5. 1.** У Пироту је отворена прва приватна Агенција за запошљавање „Elite-line“ власнице Елиде Ћирић.

Јануар Млекарска школа „др Обрен Пејић“ добила је донацију вредну 20.000 евра у којој је било 18 компјутера, два видео бима, два лап топа, више графоскопа, копир апарат и машина за повезивање, два штампача, дигитални апарат, десет табли које се користе у савременој настави и сав пропратни материјал. Донатор је била Агенција за реконструкцију ЕУ.

Основан је Женски фудбалски клуб „Пирот“ на иницијативу фудбалских ентузијаста које је предводио фудбалски тренер и некадашњи фудбалер Братислав Митровић, који је изабран за првог председника и тренера.

- 24. 1.** Музеј Понишавља и Музичка школа „др Драгутин Гостушки“ организовали су концерт „Гитара кроз векове“, на коме су гости били ученици Музичке школе „Владимир Ђорђевић“ из Алексинца са својим професором Миливојем Ристићем.

- 28. 1.** У Пироту је одржан семинар под називом „Мањине у етру“ који је био намењен новинарима локалних електронских медија а у организацији Форума за етничке односе из Београда. Овај семинар је био део пројекта „Борба против ксенофобије, расизма и дискриминације према етничким мањинама и угроженим људима“.

- 28. 1.** У сали Клуба Војске одржан је седми премијерни концерт пиротских бубњара под називом „Ритам, глас и фолк“ чланова музичке секције Клуба Војске и њихових гостију. Чланови: Лазара Маринковић, Миодраг Костић, Саша Ђорђевић, Новица Китановић и Душица Живковић. Одсвирали су ауторске композиције и обраде познатих песама у аранжману који је урадио вођа и творац пиротских бубњара Зоран Стаменовић Ринго.

- 15. 2.** Истоимена река у насељу „Рогоз“ излила се и поплавила главну улицу у насељу, ушла у многе подруме и дворишта кућа насеља у коме живи око 2.500 становника, а биле су поплављене и велике површине ораница пореда аутопута.

- 15. 2.** У Народној библиотеци представљена је књига „Говор Пирота у XVIII веку“ лингвисте др Јасмине Недељковић, чији су издавачи Народна библиотека Србије, Музеј Понишавља и Народна библиотека Пирот.
- 18. 2.** У Галерији „Чедомир Ктрстић“ отворена изложба из слика Фонда ликовне колоније „Сићево“.
- Фебруар** Формиран је ауто-мото клуб „Тајгер“. Први возач у клубу је био познати бугарски рели возач Геоги Герцајев а сувозач Никола Попов. Дебитовали су на WRC такмичењу у Шведској у релију за шампионат света, који је одржан од 10–13. фебруара.
- 24. 2.** У Народном позоришту одржана је премијера представе „Како могу да те чујем кад вода тече“ по делу америчког писца Роберта Андерсона а у режији Борислава Григоровића. Ово је била 323. премијера од оснивања позоришта.
- Март** Почетком месеца одржана је Оснивачка скупштина удружења „Клуб акционара“ Корпорације Тигар АД. Основана је на иницијативу пензионера акционара „Тигра“ са задатком да заједнички наступају на Београдској берзи.
- 6. 3.** На теренима код Планинарског дома организовано је Отворено првенство Пирота у смучарским дисциплинама.
- 14. 3.** На седници СО Пирот одборници су усвојили Етички кодекс понашања функционера и носилаца јавних функција локалне самоуправе.
- Март** Народна библиотека у Пироту добила је око 4.000 књига као завештање недавно преминулог Миодрага Милића, познатијег као Мића Американац, публицисте и филмског сценаристе, Пироћанца који је живео и радио у Београду.
- 24. 3.** Друштво за заштиту животне средине „Стара планина“ организовало је предавање о вуни које је одржано у Крушцу у оквиру пројекта „Вуна са Старе планине“.
- 24. 3.** У сали Дома културе одржан је концерт фолклорних ансамбала „Предраг Бошковић Павле“ и „Аура“ из Софије.
- Март** Одржана аудиција за децу, будуће чланове Дечијег хора „Пироћанче“.
- 28. 3.** У Дрвном комбинату „Полет“ отворен је стечајни поступак. Радници „Зеленила“ ЈП „Комуналац“ почели су са садњом младих садница липе на Кеју и обновом дрвореда од Големог до Љубавног моста.
- 5. 4.** Коло српских сестара у сарадњи са свим школама у граду, организовало је вече поезије под мотом „Младост и стихови срцем писани“, које је одржано у сали Дома културе.
- 8–13. 4.** Пиротски женски шах клуб организовао је Међународни позивни шаховски турнир на коме је учествовало 12 еминентних шахисткиња из земље и иностранства.

- 13–16. 4.** На 27. Међународном сајму туризма и наутике у Београду први пут је учествовала и Туристичка организација Пирот која је презентovala програм под називом „Via militaris“ и туристичке потенцијале наше општине.
- Април** У организацији Друштва судија Србије на Планинарском дому одржан је дводневни семинар „Подизање нивоа ефикасности правосуђа у борби против трговине људима“ који је подржао и ОЕБС.
- 22. 4.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба радова професора и студената са Одсека за индустријски дизајн београдског Факултета примењених уметности.
- Април** Крајем месеца, после 40 година, у насељу Сењак 3 почели су радови на канализационој мрежи.
- У Пиротском округу посао је чекало 13. 064 лица, од тога 6. 477 жена. Највећи број незапослених био је у општини Пирот, 7. 701. Од почетка године у нашем граду запослило се 1. 189 лица, 290 на неодређено и 899 на одређено време.
- У „Првом мају“ пословна 2004. година завршена је са губитком од 160.000 милиона. Остварен је извоз од 3. 300.000 евра. У прва четири месеца ове године извоз је био повећан за 20%.
- 13. 5.** Основано Удружење сточара „Стара планина“.
- 18. 5.** У Музеју Понишавља отворена изложба „Грађански дух Пирота, Ранђел и Хаџи Јованка Миновић“ поводом Светског дана музеја.
- Мај** Забрањено коришћење „Љубавног моста“ који је почео да се урушава.
- Мај** Женски рукометни клуб „Пирот“, некадашњи „Први мај“, постао је друголигаш.
- 3. 6.** Одржана аудиција за статисте у филму „Ивкова слава“ који ће се снимати и у Пироту, у амбијенту Музеја Понишавља. Снимање је почело 25. јуна.
- 8. 6.** Фудбалски клуб „Раднички“ постао је друголигаш, након победе на фудбалерима Врања.
- 9. 6.** У касарни „Трећи пук“ у Пироту свечано је обележена 63. годишњица формирања Четврте пролетерске (црногорске) народноослободилачке ударне бригаде, чије традиције негује и чува јединица пуковника Саве Станковића.
- 10. 6.** На Сабору фрулаша под називом „Златна фрула југа Србије“ који је одржан у Врању, члан КУД-а „Дукат“ из Крупца Иван Манчић освојио је прво место и квалификовао се за Сабор фрулаша у Прислоници крај Чачка које се одржава јула месеца.
- 16. 6.** Организација потрошача Пирота организовала је изложбу под називом „Хлеб наш насушни“ у холу Клуба Војске.

- 7–18. 6.** У организацији Друштва анестезиолога Србије у пиротској болници одржан је семинар о тоталној интравенској анестезији. Семинар је окупио 25 учесника из Републике Српске, БиХ и Србије.
- Јун** Представници СО Пирот, на челу са председником општине, боравили су у Косовској Митровици. Циљ посете био је успостављање што ближих односа и сарадње између две општине.
- 20. 6.** У Галерији „Чедомир Крстић“ поводом Светског дана избеглица, отворена је изложба радова деце полазника Вајарске радионице коју су организовале невладина организација „Сунце“ из Крагујевца и Општинска организација глувих и наглувих из Пирота, уз подршку Високог комесаријата Уједињених нација за избеглице УНХЦР.
- 23. 6.** На фарми Завода за пољопривреду одржана је обука тренера и представника Удружења сточара за машинску стрижу оваца.
- 24. 6.** Општинска организација инвалида рада Пирот била је домаћин и организатор дружења и такмичења са члановима општинских организација и инвалида рада из Димитровграда, Беле Паланке, Ниша, Алексинца, Прокупља и Крушевца, у шаху, пикаду и стрелаштву. Учествовало је 90 такмичара.
- Јун** Крајем месеца завршена је реконструкција улице Николе Пашића.
- 30. 6.** Друштвено предузеће за производњу тепиха и предива „Понишавље“ продато је на аукцији за 3. 500.000 динара. Купац је био Драган Панић из Пирота.
- 3–8. 7.** Удружење општина „Понишавље“ и Регионални центар за животну средину за централну и источну Европу организовали су Међународни дечији летњи камп под називом „Традиционални занати Старе планине“ који је одржан у Пироту.
- 5. 7.** У Галерији отворена изложба скулптура Весне Милојковић, академског сликара и вајара из Ниша.
- Јул** Мото-клуб „Анђели“ из Пирота у сарадњи са Домом културе и под покровитељством општине Пирот организовао је Први Међународни мото скуп бајкера. Мото-камп се налазио на Калеу поред пиротског градића. Учесници су били из многих градова у Србији али и из многих европских земаља.
- 1. 8.** На градском тргу одржан концерт народне музике на коме је певао певач изворног народног мелоса Станиша Стошић уз пратњу Народног оркестра Дома културе.
- 4. 8.** Пуштена у саобраћај деоница пута до Топлог Дола у дужини од 4,5 километара.
- 11. 8.** Основано Удружење за неговање и очување старих и уметничких заната „Грлица“. Оснивач и председник Славица Ћирић.

- 15–18. 8.** Одржан први Интернационални фолклорни фестивал у Пироту. Учествовало је 250 играча из Бугарске, Грчке, Украјине и наше земље.
- 23. 8.** Премијера дечије представе „Хајде да глумимо“ коју је припремила Драмска радионица под руководством Наталије Гелебан.
- Август** Крајем месеца Музеј Понишавља добио је још један легат и то од др Љубише Поповића, познатог археолога који је рођен у селу Костур поред Пирота. Цео свој радни век провео је у Народном музеју у Београду.
- 27. 8.** Чланови Удружења Пироћанаца из Београда посетили су родни град и околину.
- 30. 8.** У Народном позоришту премијера комедије „Кукавичје јаје“, Жана Поароа у режији Лилијане Ивановић.
- 1. 9.** На градском тргу одржана је културно-спортско-маркетиншка манифестација у организацији агенције „Плави плави“ како би се дала подршка фудбалској репрезентацији Србије и Црне Горе пред одлучујуће мечеве за пласман на Светско првенство.
- 11. 9.** Митрополит загребачко-љубљански Јован служио је свету литургију и осветио новоподигнути конак Храма „Усековање главе Светог Јована Крститеља“ поред Крупца. Присуствовали су и епископ нишки Иринеј и велики број грађана и гостију.
- 22. 9.** У организацији Завода за пољопривреду, на економији Завода одржани су Дани поља кукуруза. Произвођачима су представљени резултати са огледних парцела на којима су били засејани нови хибриди Института за пољопривреду „Нови Сад“ и Института за кукуруз „Земун Поље“.
- 24. 9.** Основан Ротари клуб Пирот. Први председник био је Љубиша Јонић.
- 24. 9.** У Дому културе гостовао је национални ансамбл народних игара „Коло“.
- 24. 9.** У организацији Кинолошког друштва „Пирот“ поред градића на Калеу одржана је Републичка изложба и такмичење паса свих раса. Учествовало је око 150 паса из разних крајева Србије.
- Септембар** Крајем месеца откривен је споменик изгинулим у ратовима 1912-1918. у селу Обреновац.
- 4. 10.** Концертом гудачког квартета „Инкогнито“ из Ниша, Школа за основно образовање „др Драгутин Гостушки“ обележила је три године рада.

- Октобар** Почетком месеца у Пироту је гостовао фолклорни ансамбл Универзитета у Пловдиву са својим музичко-сценским спектаклом о историји, животу и љубави под називом „Лепа Јана“.
- 15. 10.** Постављен репетитор ТВ Пирот на Кардашници и омогућен пријем ТВ сигнала у селима: Темска, Ореовица, Церова, Рудиње, Враниште, Сопот, Црноклиште и Црвенчево.
- 22. 10.** Српска невладина организација „Двери српске“ организовала је трибину на којој је представила своје идеје, планове и начин рада ове организације која ради уз благослов СПЦ. На трибини је говорио Бошко Обрадовић, одговорни уредник истоименог часописа.
- 27. 10.** У оквиру Техничке школе отворен је Ђачки клуб Техничке школе, први такав клуб у Пироту.
- 1. 11.** Премијера филма „Ивкова слава“ у Пироту. Пироћанци су имали прилику да први погледају филм режисера Здравка Шотре који је већим делом сниман у Музеју Понишавља.
- 3. 11.** У селу Станичењу, вукови су заклали 14 оваца, једну козу и јаре, власника Драгана Вељковића.
- 22. 11.** Основан спортски клуб за децу и омладину са посебним потребама „Младост“, са секцијама за фудбал, атлетику, кошарку, стони тенис, пливање и скијање.
- 27. 11.** У читаоници Народне билбиотеке гостовао је писац Марко Видојковић, који је Пироћанцима говорио о својим до тада објављеним романима: „Канце“, „Плес ситних демона“, „Пикавци на плажи“ и „Ђаво је мој друг“.
- 2. 12.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена ретроспективна изложба акварела Милене Мијалковић Николић, историчара уметности и ликовног педагога.
- 5. 12.** Дом културе повео акцију под називом „Буди друг, поведи ме у биоскоп“ у којој се за једну купљену карту, добијала још једна карта гратис. Циљ акције је био да се повећа посећеност биоскопа.
- 8. 12.** У холу Дома Војске организован је Сајам меда, производа од меда и посних колача а у организацији Потрошачког друштва из Пирота. На сајму је било 15 произвођача меда и производа од меда из целог округа.
- 9. 12.** У оквиру Дечијег диспанзера на Кеју, отворено је Саветовалиште за младе.
- Децембар** Приликом реконструкције чесме код хотела „Гали“ на чеоној плочи са унутрашње стране пронађен је натпис „Краљица Наталија 1886“. Касније је сама плоча уграђена у чесму, где се и данас налази.
- 20. 12.** Одржана свечана академија поводом великог јубилеја Корпорације „Тигар“, 70 година постојања.

Децембар Млекарска школа „др Обрен Пејић“ одлуком министра просвете и спорта Слободана Вуксановића са још шест школа у Србији била је добитник великог признања — Светосавске награде.

27. 12. Почела са радом Туристичка организација Пирот.

Децембар У току године склопљено је 277 бракова а рзаведено 95.

2006.

14. 1. У Пироту је гостовао фолклорни ансамбл „Ралица“ из бугарског града Ловеча који негује стилизовани балетски фолклор.

Јануар Пироћанка Графина Панајотовић која три и по деценије живи и ради у Немачкој за пиротску болницу Здравственог центра обезбедила је хуманитарну помоћ која се састојала из 130 душека, 1. 100 постељина, 200 јастука, 6 кревета, 50 пари штака и инвалидских колица. Такође, обезбедила је и 400 пакета играчака који су подељени деци у ПУ „Чика Јова Змај“.

У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба скулптура Звонимира Костића Паланског, песника, књижевног преводиоца и скулптора из Беле Паланке који живи и ради у Нишу.

Фебруар Почетком месеца, Пироћанац Зденко Илијев оборио је државни рекорд у тешкој категорији, када је у једном покушају успео да подигне 242 килограма и премаши досадашњи рекорд од 227 кг. Све ово се догодило пред камерама телевизије „Пи канал“ у Клиници и теретани „Ортомедик“ у Пироту.

16. 2. У Народном позоришту премијера представе „А Нишава тече“ Миодрага Симоновића.

20. 2. У интернет кафеу “ИН” одржана је промоција култне емисије “Пешчаник” ауторке Светлане Лукић и Светлане Вуковић која се емитује на Б 92. Такође, одржана је промоција четвртке књиге.

21. 2. У „Тигровом насељу“ отворена пошта.

23. 2. На седници СО Пирот донета одлука да се ИЈП „Слобода“ подели на три јавна предузећа, „Слобода“, Радио Пирот и ТВ Пирот.

27. 2. Основан Женски одбојкашки клуб Пирот. Први преседник Зоран Мадих.

8. 3. Удружење за неговање и очување старих и уметничких заната „Грлица“ отворило је продајну изложбу ручних радова својих чланица.

- 16. 3.** У народном позоришту гостовала је Зорица Јовановић, глумица београдског позоришта „Бошко Буха“. Пре подне је одиграла две представе за децу „Пипи Дуга чарапа“ и за омладину „Дневник једне Ане“ по тексту Моме Капора, док је навече извела монодраму „Његочка Њезванова“ Достојевског.
- 18. 3.** На Републичком такмичењу из математике одржаном у Врњачкој Бањи, Марко Павловић, матурант пиротске Гимназије освојио је прво место.
- 21. 3.** У Индустрији одеће „Први мај“ отворен је Транзициони центар у оквиру пројекта „Промоција запошљавања“ чији је циљ да се радници уз преквалификацију и доквалификацију припремају за стицање нових знања и вештина кроз разне обуке. Првенствено, ово се радило са намером да радници задрже радно место у предузећу или се оспособе за рад код другог послодавца.
- 25. 3.** На Планинарском дому су одржана два такмичења: Првенство Пирота за пионирску селекцију и Смучарски куп Пирота у велеслалому.
- 18. 4.** Компанија Делта Макси отворила је први Макси супермакет у Пироту.
- Април** На Републичком такмичењу из физике, које је одржано у Ужицу, ученик шестог разреда ОШ „8. септембар“ Јован Дамјановић освојио је прво место.
- Мај** Завршена изградња нове зграде Историјског архива у Пироту.
- 4. 5.** Отворена пошта у насељу „Нова Мала“ у улици Хајдук Вељка 32.
- 12. 5.** Почела изградња затворене зелене пијаце на Пазару, поред ноо-отвроеног Макси дискаунта.
- 18. 5.** У Музеју Понишавља отворена је изложба накита „Грађански дух Пирота“. Аутор изложбе је Сашка Велкова, етнолог а аутор поставке Радмила Влатковић, историчар уметности и виши кустос Музеја.
- 26. 27. 5.** На Републичком такмичењу електротехничких школа које је одржано у Краљеву, ученик трећег разреда Техничке школе, Никола Вељковић освојио је прво место, а његов ментор, Драган Антић, професор, проглашен је за најбољег ментора.
- Јун** Поводом 50 година постојања пиротског Катастра непокретности, бивши радник ове институције, пензионер Божидарка Манчић, отворила је своју прву самостгалну изложбу цртежа и уметничке фотографије у техникама угљена, туша и суве игле.
- 6. 6.** У организацији италијанске невладине организације СООРИ, СО Пирот, партнерских невладиних организација „Добро дрво“ из Зајечара и КИЦ „Пралипе“ из Пирота а уз финансијску подршку ЕУ и италијанске Амбасаде, на тргу је обележена манифестација „Мултиетнички дан“. Присуствовало је више од 1. 200 деце.

- 7. 6.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена изложба „Нишка времена Стевана Сремца 1879–1892.“ у сарадњи Музеја Понишавља и Народног музеја из Ниша.
- 15. 6.** У склопу обележавања Дана полиције, припадници пиротског СУП-а су на свечаности на Тргу пиротских ослободилаца показали своје вештине у многим активностима и областима.
- 20. 6.** Представници четири општине из Србије и седам општина из Бугарске потписали су у Софији уговор о формирању Еврорегиона „Стара планина“.
- 24. 6.** На Омладинском стадиону одржан је велики концерт поводом обележавања 120 година аматеризма у Пироту, уз учешће великог броја чланова свих аматерских клубова у граду који се баве игром, песмом и музиком.
- 24–27. 6.** Пирот је био домаћин Првих летњих националних игара за особе са посебним потребама у организацији Специјалне олимпијаде и Спортског клуба „Младост“ из Пирота. Учествовало је 180 спортиста и око 50 тренера из дванаест градова Србије као и гости из Македоније и Бугарске. Такмичења су се организовала у четири дисциплине: кошарци, атлетици, фудбалу и стоном тенису.
- 27. 6.** У организацији Туристичке организације Пирот, туристички новинари најпознатијих медијских кућа у Србији посетили су Пирот и околину и упознали се са туристичким потенцијалом наше општине.
- 27. 6.** У сали СО Пирот представљена је студија топлофикације града коју је урадио др Велимир Стефановић са нишког Машинског факултета и група сарадника са овог и Економског факултета у Нишу. Студија је предвиђала проширење топловодне мреже у наредних десет година.
- 9. 7.** У организацији Удружења биљобера „Сарлах“ постављена је плоча Лују Адамовићу, рођеном у Ровињу, ботаничару, професору и првом освајачу Миџора, највишег врха на Старој планини.
- Јул** Почетком месеца у Пироту је гостовао наш познати виолиниста Јован Колунџија и одржао концерт пред препуном салом Дома културе.
- У оквиру Међународне летње школе Универзитета уметности, професор Музичке академије у Грацу Стјепко Гут водио је радионицу цеза и примењене музике у Пироту коју је похађало 9 студената са разних академија у Европи. Такође сваке вечери Пироћанци су могли да уживају у свирању професора Гута и његових студената у „Цез кафеу“.
- 18. 7.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена изложба наше познате сликарке и академике Љубице Цуце Сокић.

- 20. 7.** Отворен Општински услужни центар који се налази у приземљу зграде СО Пирот.
- 25. 7.** Општинска организација Црвеног крста организовала је летовање у Звоначкој бањи за ученике пиротских основних школа који живе у породицама испод линије сиромаштва.
- 1. 8.** Хотел „Пирот“ издат је под закуп приватном лицу на период од шест месеци.
- 6. 8.** На 40. Гитаријади одржаној у Зајечару пиротска рок група „Anti-dote“, међу 18 такмичарских екипа нашла се у полуфиналу, што је највећи успех неког пиротског бенда од оних који су до сада учествовали на овој манифестацији.
- Август** Почетком месеца Агенција за приватизацију раскинула је уговор о приватизацији у предузећима „Аутотранспортно“ и „Графика“.
- У првих осам месеци на гинеколошко-акушерском одељењу пиротске болнице рођена је 421 беба, док је у истом периоду умрло 412 становника. Само у нашој општини рођено је 321 а умрло 333. Прошле године у пиротском породилишту рођено је 701 дете а урађено је 348 намерних прекида трудноће.
- 20. 8.** На градском тргу одржан концерт групе „Неверне бебе“:
- 22. 8.** Саборна црква у Тијабари организовала је концерт духовне музике у извођењу хора „Свети Јован Златоусти“.
- 25. 8.** Народна билбиотека организовала је округли сто са темом „Стратегија локалног културног развоја“.
- 28. 8.** Свечано отворена спортска хала „Kej“.
- 1. 9.** Од ове школске године у пиротској Гимназији отворен је нови информатички смер.
- 4. 9.** Отворена новоизграђена зграда основне школе у селу Петровац. Изградњу школе финасирани су, по принципу пола-пола, народна канцеларија председника Републике и општина Пирот.
- 8. 9.** Са емитовањем програма почео је Радио „Спорт плус“. Власник Ненад Пауновић, бивши и дугогодишњи новинар Радио Пирота.
- 13–14. 9.** Организација потрошача у холу Дома војске организовала је први дводневни Сајам робе широке потрошње под називом „У сусрет потрошачу“.
- 15. 9.** Одржана Оснивачка скупштина Удружења за заштиту и неговање традиционалних вредности становништва пиротског краја „Турес“.
- 16. 9.** На кеју поред Нишаве отворена новоизграђена трим-стаза.
- 19. 9.** Отворен Културни центар у улици Бранка Радичевића и предат на коришћење КУД „Дукат“, ПК „Бајламос“, „Фото клуб „Фокус“ и Школи певања.

- 19. 9.** Општинска организација спортских риболоваца „Пастрмка“ порибила је воде Пиротског округа. Горњи и Доњи ток Нишаве, Јерму, Паклештичку реку са 10.000 комада поточне пастрмке величине од 8 до 10 центиметара.
- 20. 9.** Почели радови на изградњи балон-хале поред Млекарске школе.
- 22. 9.** Улица Српских владара била је затворена за саобраћај а Пирот се придружио многим европским и српским градовима у недељи мобилности и акцији „Дан без аутомобила“.
- Основан плесни клуб „Фортуна“. Оснивач и кореограф Ана Томовић, која је 1992. године у Пирот дошла из Украјине. Корепетитор је Нада Пешић. Окупља чланове узраста од 4 до 18 година.
- Основан шаховски клуб „Част и слава“.
- 4. 10.** Основна школа за музичко образовање „др Драгутин Гостушки“ обележила је концертом познате београдске пијанисткиње светског реномеа Наде Колунције у Дому културе, Дан оснивања и четири године рада.
- 5. 10.** У предузећу „Љубомир Картаљевић“ уведен стечајни поступак.
- 7. 10.** У Народном позоришту премијера представе „Жизела“ у извођењу Марте Келер по тексту Радивоја Бојичића и у режији Саве Радовића.
- 10. 10.** На сцени Народног позоришта представа „Антигона“ у извођењу пиротских глумаца.
- Октобар** Обновљена чесма „Цинцин кладенац“ у месној заједници Берилowska капија и поново пуштена у употребу.
- Основан Клуб малог фудбала Пирот.
- 28–29. 10.** На одржаном референдуму о изгласавању новог Устава на биралишта у Пироту је изашло 56,43% од укупног броја гласача, при чему је за устав Србије гласало 54, 76%.
- 2. 11.** Почела са радом прва приватна медицинско биохемијска лабораторија у Пироту „др Милета Минић“, на Кеју.
- 5. 11.** Пирот је био домаћин боксерског такмичења „Златна рукавица“ за јуниоре до 19 година. Такмичење је одржано у спортској хали „Кеј“ и одржано је 12 борби.
- 13. 11.** Чланови Стрелачке дружине „Милорад Манчић Лукањац“ освојили су у конкуренцији десет екипа из наше земље прво место у финалу Купа Србије серијском ваздушном пушком на стрелишту у Панчеву са 1. 819 кругова.
- 25. 11.** У Пироту је гостовао бугарски национални ансамбл „Пирин“ из Благојевграда.
- 26. 11.** У Пироту је потписана Повеља о братимљењу Ротари клубова из Пирота и Монтане из Бугарске.

- 27. 11.** Пиротска болница добила је нове апарате: дигитални рендген апарат и спирални скенер.
- 7. 12.** Потписан уговор између представника ИО „Први мај“ и општине Пирот о продаји непокретности. Реч је о имовини „Првог маја“: комплекс градског стадиона (без хотела), дечији вртић „Првомајски цвет“, просторије КУД-а „Први мај“, музичких инструмената и фолклорних ношњи.
- 7. 12.** У Народном позоришту премијера представе „Народни посланик“ у режији Милоша Јагодића.
- 15. 12.** Свечано отворена нова зграда Историјског архива Пирот.
- 18. 12.** Почео са радом новоизграђени објекат вртића „Бамби“.
- 19. 12.** У пожару изгорела зграда истуреног одељења ОШ „Вук Караџић“ у селу Понор.

2007.

- 11. 1.** У спортској дворани „Кеј“ одржан је Међународни бокс-меч између јуниора Србије и Бугарске.

Јануар У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба академског сликара из Љубљане Франца Цурка.

Средином месеца у спортској дворани „Кеј“ одржано је ревијално вече борилачких вештина у организацији Кик-бокс клуба „Црна кобра“. Главни догађај вечери био је покушај Зденка Илијева да незванично обори државни рекорд и подигне 252 кг „из бенча“, будући да није било судија.

- 20. 1.** Свечано отворена Затворена зелена пијаца у насељу АТП, поред „Макси“ дискаунта.

21. 1. Одржани парламентарни избори у Србији. Према резултатима Општинске изборне комисије од 51. 454 гласача, гласало је 33. 182 или 66,44%. Највише гласова добила је СРС — 10. 056 или 30,31%, ДС са 8. 237 или 24,82%, Коалиција ДСС-НС добила је 3. 175 гласова или 9,57%, Г17плус са 2. 828 гласова или 8,52%, СПС је добио подршку 2. 057 или 6,19%, СПО 1234 или 3,63% и ЛДП 1. 214 гласова или 3,57%.

- 17–18. 2.** У холу Дома Војске одржан је први Сајам лова и риболова у Пироту.

20. 2. Г17 плус организовала је предавање о узгоју јагодичастог воћа.

Фебруар Основан клуб америчког фудбала „Витезови“. Оснивачи су били Драган Новаковић, Бобан Величковић и Милан Миленковић.

- 24–25. 2.** У организацији Плесног клуба „Quick 010“ из Пирота одржан је Денс куп на коме је учествовало преко 450 такмичара из Ниша, Бора, Грделице, Зајечара, Сврљига, Књажевца и Пирота.

- Фебруар** Крајем месеца у Пироту је формиран Локални тим за безбедност деце учесника у саобраћају у округу. Пирот је први град у Србији у коме је формиран овакав тим.
- 17. 3.** У спортској дворани „Keј“ одржано је Државно првенство у Кик-боксу у дисциплини К1 у организацији Кик-бокс клуба „Црна кобра“.
- 20. 3.** Премијера представе „Драги тата“ по тексту Милене Богавац а у режији Владимира Лазића.
- 23. 3** Целокупна имовина предузећа „Галантекс трејд“ продата је фирми „Гали“ д. о. о из Пирота.
- Април** Европска агенција за реконструкцију одобрила је општини Пирот 3 милиона евра за изградњу регионалне депоније.
- 11. 4.** Чланови општинског већа донели су одлуку о формирању јавног предузећа „Паркинг сервис“.
- 11. 4.** У организацији Филијале националне службе за запошљавање у спортској хали „Keј“ одржан је Сајам професионалне оријентације за ученика осмог разреда свих школа са територије Пиротског округа.
- 12. 5.** Стрелци клуба „Милорад Манчић Лукањац“ са 11 освојених медаља постали су најуспешнији на Шампионату Србије — национални програм (Б и Ц) који је одржан у Панчеву. Арсеније Тодоровић постао је државни шампион за сениоре у категорији ваздушна пушка са 386 круга.
- 15. 4.** Пиротски шахиста Петар Крстић освојио је друго место на Државном првенству за шахисте од 10 до 18 година које је одржано у Врњачкој Бањи.
- 20. 4.** У читаоници Народне билбиотеке одржана трибина под називом „Идентитет — шта значи бити Пироћанац“. Гост је био познати новинар Зоран Петровић Пироћанац.
- 14. 5.** На Међународном сајму пољопривреде који је одржан у Новом Саду Пирот је први пут имао свој штанд за презентовање пољопривредних производа.
- Мај** Након 54 године, трансформацијом Војске Србије укинута је пиротски гарнизон.
- 18. 5.** Пиротски матуранти су се први пут придружили међународној манифестацији „Матурантска парада“, када су матуранти свих средњих школа на тргу плесали свој матурантски плес „Четворка за Гинисов рекорд“.
- Мај** Владислав Лилић, ученик другог разреда пиротске Гимназије освојио је прво место на Републичком такмичењу из историје које је одржано у Врњачкој Бањи.
- 23. 5.** Почели радови на реконструкцији Трга пиротских ослободилаца (Црвени трг).

- Мај** Јована Марковић, ученица осмог разреда ОШ „Вук Караџић“ освојила је прво место на Републичком такмичењу рецитатора које је одржано у Ваљево под називом „Песниче народа мог“ и постала прва државе у категорији средњег узраста.
- 30. 5.** Премијера представе „Луда лова“ Реја Кунија у режији Лилијане Ивановић.
- 5. 6.** Општа болница Пирот проглашена је најбољом у Србији у оквиру пројекта „Јачање капацитета Министарства здравља“ и имплементације кредита Европске инвестиционе банке.
- 23. 6.** У спортској хали „Кеј“ одржано је вече борилачких вештина у организацији Кик-бокс клуба „Црна кобра“ а под покровитељством Општине Пирот. Своје вештине демонстрирали су врхунски мајстори аикидоа, капуере, каратеа, руског система и циуцице, чланови клубова из Београда и Ниша.
- 24. 6.** На тргу код фонтане пиротска рок група „Веско и курири“ одржала је концерт.
- 30. 6.** На градском стадиону одржан је концерт на коме су Пироћанце увесељавали Жељко Јоксимовић, Харис Џиновић и Јелена Томашевић. Покровитељ је била Општина Пирот.
- Јун** Крајем месеца, председници општина Пирот и украјинског града Черкасија, мр Владан Васић и Сергеј Одарич потписали су протокол о сарадњи два града у области привреде, културе и спорта.
- 1. 7.** Пироћанац Бранислав Митић кренуо је на ново путовање кроз 23 земље Европе под називом „Пут пријатељстава“. За 50 дана прешао је 10.000 километара.
- 5. 7.** У сали Дома Војске а у организацији манастира Ћелије код Ваљева и Српског сабора Двери приказан је документарни филм о животу и раду великог српског просветитеља, духовника, теолога и филозофа Ава Јустина Поповића.
- 7. 7.** У сали Народног позоришта одржан је концерт хрватског кантатора шансона и забавне музике Ибрице Јусића.
- 6. 8.** У Влади Републике Србије министар рударства и енергетике Александар Поповић и директор ЈП „Топлана“ Радован Николић потписали су уговор вредан 580.000 евра о коришћењу средстава субвенције намењених реализацији програма „Рехабилитација локалног система грејања у Србији-фаза 3“.
- 13–17. 8.** Одржан трећи Међународни фолклорни фестивал. Учествовали су гости из Пољске, Бугарске, Републике Српске, Мајданпека и Београда.
- 15. 8.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба слика великог српског сликара Милана Коњовића а у сарадњи са сомборском галеријом која носи назив познатог сликара.

- 18–21. 8.** На Планинарском дому одржан је тродневни научни скуп посвећен подземним водама на територији пиротске општине. Скуп је организовала локална самоуправа уз помоћ ЈП „Водовод и канализација“. На скупу су своја истраживања представили геолози и биолози са Рударско-геолошког факултета и Департмана за хидрологију из Београда и научници из Бугарске.
- Август** У оквиру Пиротског културног лета, одржан је Први фестивал метал музике под називом „Rock On“ у сали Педагошке академије. Наступило је 9 бендова из свих крајева Србије међу којима и четири пиротска бенда.
- 24. 8.** У оквиру акције Народне билбиотеке да промовише младе ауторе у читаоници се представила алтернативна књижевна група из Београда „Илегални посластичари“ међу којима су били и Пироћанци Иван Тобић и Борис Старешина.
- 26. 8.** Одржан концерт Црквеног хора „Свети Јован Златоусти“ у Дому културе. На програму су била дела: Бортњанског, Чесникова, Кедрова, Христова и Рахмањинова.
- 28. 8.** Откривена биста Драгољубу Јовановићу у Пироту, код Гушевице.
- 31. 8–1. 9.** У организацији општине Пирот и Г. А. Г. А. ФОРД првог српског тркачког тима одржана је брдска ауто-трка међународног карактера од Пирота до Планинарског дома која је била бодована за шампионат Србије.
- 1–2. 9.** Поводом 55 година кошарке у Пироту и отварања спортске хале „Kej“ у Пироту је одржан кошаркашки турнир на коме су учествовали КК „Партизан“, КК „Босна“, ЦБ „Москва“ и домаћин КК „Пирот“. Такође гости су били и наши прослављени кошаркаши: Владе Дивац, Предраг Даниловић, Жарко Паспаљ, Александар Саша Ђорђевић и Дејан Бодирога.
- 1–2. 9.** У Центру за превенцију пиротског Дома здравља одржан је семинар за оболеле од дијабетеса под називом „Твој живот је у твојим рукама“. Организатор је било Саветовалиште за дијабетес и Друштво за борбу против шећерне болести.
- 12–19. 9.** Делегација Општине Пирот боравила је у узвратној посети у украјинском граду Черкасију.
- 15. 9.** У Пироту одржана прва утакмица америчког фудбала између пиротских „Витезова“ и тима „Плави змајеви“ из Београда.
- 22. 9.** На Кеју поред Нишаве одржано је такмичење у спремању риблије чорбе „Златни котлић Пирота“. Учествовало је 15 екипа. Организатор је било Удружење спортских риболоваца „Пастрмка“ из Пирота.
- 27. 9–13. 10.** На деветој Специјалној олимпијади која је одржана у Шангају у Кини, чланови спортског клуба за особе са посебним потребама „Младост“ освојили су треће место у кошарци.

- 2. 10.** У Галерији отворена изложба мозаика Уметничке групе „Аметист“ из Београда.
- 12. 10.** Свечано отворен, након реконструкције Трг пиротских ослободилаца (Црвени трг).
- 2. 11.** Отворена изложба плаката и летака „Први српски рат плакатама“ из фонда Народне билбиотеке Србије.
- 6. 11.** У Народном позоришту премијера представе „Пигмалион“, Бернарда Шоа у режији Бошка Димитријевића.
- 16. 11.** Лист „Слобода“ продат је на аукцији у Агенцији за приватизацију. Нови власник постао је Томислав Радомировић, иначе већински власник „Народних новина“ из Ниша.
- Новембар** ТВ Пирот је приватизована. Ово је била прва приватизација ове медијске куће.
- 17. 11.** Лист „Слобода“ је приватизован.
- 26. 11.** Велике количине бујичних вода у сливу леве притоке Нишаве — Rogoz, Расничка и Костурска река после дводневних непрекидних кишних падавина, почеле су да плаве насеља Rogoz, Присјанско насеље и Барје.
- 29. 11.** У организацији Пиротског управног округа одржан је округли сто под називом „Стара планина на раскршћу“.
- 9. 12.** Одбор за изградњу Храма „Свети Сава“ и мештани Великог Јовановца организовли су трибину поводом стогодишњице од рођења епископа др Василија Костића.
- 17. 12.** Одржана Оснивачка скупштина Удружења грађана „Беле воде“ чији је основни циљ стварање стручњака који ће изразом студије о изводљивости за Градску млеку покренути производњу у њој и привући потенцијалне инвеститоре.
- 27. 12.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба графика наших најпознатијих уметника који су стварали од половине XX века. На изложби је приказано 12 графика: Љубице Цуце Сокић, Предрага Нешковића, Боре Иљовског, Миодрага Ристића, Пепе Пашћан, Саше Панчића, Бранка Миљуша, Божидара Продановића, Драгана Лубарде, Радомира Рељића, Александра Луковића и Николе Јанковића.

2008.

- 3. 1.** Почела је Зимска школа спортова у организацији Спортског центра Пирот. Међу основцима је владало велико интересовање за све програме.
- Јануар** Општина Пирот је у Београду, у Косовској улици купила пословни простор, површине 117 м².
Одлуком Управног одбора ИО „Први мај“ затворен је погон Трикотаже у овој фабрици.

- 16. 1.** Одржана јавна презентација Просторног плана Парка природе „Стара планина“ који је израдила Агенција за просторно планирање.
- 20. 1.** Одржани избори за председника Републике. За други круг су се пласирали Борис Тадић и Томислав Николић. У Пироту је победио Томислав Николић. Од 51.451 уписаних бирача, гласало је 37.250 или 72,43%. Николић је добио подршку 16.561 бирача или 44,58% а Борис Тадић 13.063 или 35,17%.
- 26. 1.** Око 250 младих Пироћанаца започело је протесте после затварања кафића због скраћивања њиховог радног времена до 1 сат после поноћи викендом и 23 часа радним данима.
- 9. 2.** Одржан други по реду Сајам лова и риболова у Пироту.
- 11. 2.** Фудбалери Клуба малог фудбала Пирот одиграли су ревијалну утакмицу са репрезентацијом Србије, која је при повратку из Бугарске била гост Пирота.
- 12. 2.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена изложба слика, скулптура и мозаика младе уметнице Бојане Николић.
- 23. 2.** У „Цез кафеу“ наступила је америчка блуз група „Радио Москва“ која је била на својој европској турнеји. Организатор је била НВО „Догматика“.
- 28. 2.** У организацији Центра за права детета, Уницефа и тима за имплементацију Локалног плана акције за децу у сали Дома културе одржана је трибина под називом „Злостављање и занемаривање деце, превенција и заштита у локалној заједници“.
- 15. 3.** У организацији плесног клуба „Квик 011“ у спортској хали „Кеј“ одржано је такмичење у плесу и денсу под називом „Денс куп Пирота“. Учествовало је 480 такмичара и 23 групе из 12 градова централне и југоисточне Србије.
- 19. 3.** Одржана промоција Листа за политичка и друштвена питања и геополитичка и стратешка истраживања „Геополитика“ на којој је говорио главни и одговорни уредник Слободан Ерић.
- 21. 3.** Изашао први број „Пиротских новина“, недељни информативни лист. Власник Бобан Аранђеловић, сувласник и главни уредник Димитрије Видановић.
- 30. 3.** Дом ученика при Млекарској школи „др Обрен Пејић“ био је домаћин 13. Регионалних сусрета средњошколских домова источне и јужне Србије. Гостовало је 250 ученика из 14 градова.
- 3. 4.** У Народном позоришту премијера представе „Дуги живот краља Освалда“ у режији Предрага Стоименовића, по тексту Велимира Лукића. Костимограф је била Ирена Кукрић, док је сценографију припремила Магдалена Клашња.
- 7. 4.** На централном градском тргу Српска радикална странка одржала је митинг пред око 3000 грађана Пирота и околине на коме је говорио заменик председника СРС-а Томислав Николић.

- 7. 4.** Почели радови на изградњи канализационе мреже у селу Крупац.
- 9. 4.** Пиротски резервисти у сали Скупштине општине почели су штрајк глађу, због игнорантског понашања Владе Србије а у вези са исплатом њихових дневница.
- 10–13. 4.** Пирот је био домаћин Турнира у женској кошарци на нивоу Србије.
- 18. 4.** У Народном позоришту наступила је наша позната глумица Соња Савић са монодрамом „Тајна венчане фотографије“
- 23. 4.** Певачко друштво Дома културе одржало је целовечерњи концерт под називом „Процветало цвеће шарено“.
- 30. 4.** У организацији Спортског центра Пирот одржана је прва ролеријада за ученике основних школа. Такмичење је одржано у улици Ћирила и Методија, поред пазарске цркве. Учествовало је преко 50 такмичара.
- 4. 5.** У Пољској Ржани освештан је новоизграђени Храм Светог архангела Михаила. Свету архијерејску литургију служио је епископ нишки Иринеј.
- 7. 5.** Пирот је био домаћин државној делегацији из Таџикистана. Домаћини су били Тима за смањење сиромаштва Владе Републике Србије и Уницеф. Гости су упознати са спровођењем Локалног плана акције за децу.
- 7. 5.** У Народном позоришту гостовало је Луткарско позориште „Пепино“ из Ниша са представом „Слон Ћира“.
- 9. 5.** Отворена чесма на Кеју поред пешачког моста (Љубавног моста) на пазарској страни.
- 11. 5.** Одржани су шести редовни избори за одборнике СО Пирот, на којима су изабрана: 26 одборника Коалиције за Пирот - мр Владан Васић и г-17 плус — мр Млађан Динкић, Изборна листа СРС — Томислав Николић 16 одборника, Демократска странка — Борис Тадић 9 одборника, Уједињена листа СПС-а, ПУПС-а, Јединствене Србије и Покрет снага Србије 5 одборника.
- 21. 5.** У Пироту гостовало нишко позориште са представом „Иза кулиса“ британског писца Мајкла Фрејна у режији Фериде Карајица.
- 30. 5.** На конститутивној седници СО Пирот, тајним гласањем за председника општине изабаран је мр Владан Васић, који је ову функцију и до тада обављао.
- 11. 6.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена изложба „Ћилим за Хиландар“ на којој је изложен 21 пиротски ћилим. Ћилими су изаткани у радионици „Пиротекс-трикоа“ и 3. јула однети на Свету Гору и даривани Манастиру Хиландару.
- 19. 6.** Отворен нови туристички објекат у Пироту Апартамани „Гали“.

- 8. 7.** У Пироту је гостовао Корнелије Бата Ковач, један од највећих српских композитора и аранжера. У Дому културе промовисао је своју другу књигу „Фалко и друге приче“ и нови албум „Ти си ми у крви“, чији је он издавач, на коме се налази 17 хитова које су певали Здравко Чолић, Бисера Валетанић, Оливера Катарина и други.
- 10–20. 7.** Чланови Друштва младих истраживача Института за географију „Бранислав Букуров“ из Новог Сада на подручју општине Пирот извели су научно-истраживачки рад на тему демографије и етнологије насеља у оквиру општине.
- 12. 7.** Документарни филм „Повратак Господара планине“ аутора Драгице Павлов Крстић, новинара ТВ Пирот, премијерно је приказан у Вртибогу, највећој висоравни на Старој планини. Импровизовани биоскоп напајан је струјом из малог агрегата, а биоскопско ‘платно било је наслоњено на теренско возило.
- 19. 7.** На Калеу у Градићу одржан је једнодневни фестивал „Reefresh“ (Освежење) под покровитељством Општине Пирот. Поред локалних бендова, гостовао је и бенд „Обојени програм“ из Новог Сада и ди-џеј Димиз из Ниша.
- 8. 8.** У Народној билбиотеци одржано је вече посвећено модерном стрипу на коме су била изложена најновија издања младе издавачке куће „Систем космикс“ из Београда.
- 9. 8.** На Омладинском стадиону одржан је други „Rock on“ метал фестивал на коме је наступило седам бендова из Власотинца, Ниша, Земуна и Пирота.
- 16. 8.** На Градском купалишту наступио је Марко Настић, највећи српски ди-џеј и продуцент, пред око 1000 посетилаца.
- 20. 8.** Одржано књижевно вече посвећено поезији тибетанског духовника и јогина Миларепа о којој је говорио Бобан Крстић, који годинама ради и ствара у Холандији.
- 20. 8.** У Скупштини општине Пирот потписан је уговор о изградњи прве фазе Регионалне санитарне депоније за одлагање чврстог комуналног отпада. Уговор вредан 5.420.000 евра потписали су председник општине Пирот Владан Васић, шеф београдског оперативног центра Европске агенције за реконструкцију Данијел Ђугласрис и представник извођача радова „Алпине“ Зоран Коковић.
- 22–24. 8.** У Пироту су организовани Дани Јапана, у организацији Дома културе и Друштва за заштиту природне средине „Стара планина“. Учествовале су и две јапанске фирме „Тојота“ и „Кјоцера мита еко-тех“. На тргу испред Дома културе наступили су борци мачем, катанаом а у биоскопу су се приказивали филмови: „Кешерн“, „Рашомон“ и „Сан“.
- 22. 8.** У читаоници Народне библиотеке одржано је вече хаику поезије. О књизи „Свенуло поље“ јапанског песника Мацуо Башоа из

XVII века говорио је Хироши Јамасаки Вукелић, преводилац књиге.

- 28. 8.** Фото клуб „Фокус“ из Пирота и Ротари клуб Пирот под патронатом Фото савеза Србије организовали су другу по реду Међународну изложбу фотографија „Живот са хиљаду лица“. Најбоље фотографије са конкурса, биле су изложене у Галерији „Чедомир Крстић“.
- 28. 8.** Прослављен је Дан града, а након 60 година у свечану салу СО Пирот враћена је икона Пресвете Богородице.
- 29. 8.** У читаоници Народне библиотеке одржан је округли сто поводом сто година од смрти Радоја Домановића.
- 30. 8.** На Градском стадиону, после тридесет година у Пироту поново је наступио Здравко Чолић. Продато је више од 12.000 карата.
- 30. 8.** У први разред основне школе на територији Пирота, уписало се 576 ученика, што је за 65 ученика мање у односу на прошлу годину и због тога ће без посла остати 6 учитеља.
- 2. 9.** Приликом копања темеља за изградњу нове цркве у селу Блато пронађен је у темељима старе цркве камени рељеф са мотивом трачког коњаника (херос) који потиче с краја II и почетка III века.
- 13. 9.** На одржаном Првенству Србије у стрелаштву за све категорије у Лазаревцу, Пироћанац Арсеније Тодоровић освојио је прво место и златну медаљу у категорији малокалибарске пушке.
- 20. 9.** На платоу испред Дома културе одржана је Прва изложба меда, производа од меда и опреме у организацији Удружења пчелара.
- 25. 9.** У оквиру пројекта „У свету птица и шума духова“ који реализује Друштво за заштиту животне средине „Стара планина“ уз помоћ Амбасаде Краљевине Холандије одржан је семинар на тему „Могућности за разовј сеоског и еко-туризма на простору Старе планине“.
- 1. 10.** Потписан уговор о оснивању друштва са ограниченом одговорношћу „Пирот Енерго д. о. о“. Уговор су потписали председник општине мр Владан Васић, представник италијанске фирме „Декотра“ из Милана и ИГП „Тигар“ а. д.
- 3. 10.** Пуштена у рад чесма на тијабарској страни кеја у близини Спортске хале.
- 4. 10.** На градском тргу је одржан једнодневни уметнички фестивал „Креативни вашар“. Учесници су били основци и средњошколци из Пирота и Димитровграда који су исказали своје умеће у ликовној уметности.
- 4. 10.** У организацији Удружења грађана „Догматика“ у холу Дома културе наступио је амерички бенд „Left Lane Cruiser“ а као предгрупа је наступио и наш бенд „Rough Blue“.

- 11. 10.** У организацији Планинарског друштва „Видлич“ више од 350 основаца је завршило школу планинарења. Теоретски део школе прошло је више од 200 деце а практични део који је подразумевао освајање Басарског камена више од 100 деце.
- 15. 10.** Прва међународна представа „Велики дан“ по тексту Слободана Стојановића у копродукцији српских и бугарских глумаца премијерно је изведена у Народном позоришту у Пироту.
- 21. 10.** У Галерији отворена изложба фотографија „Боје и одсјај“ Радојице Раше Милојевића из Ниша.
- 30. 10.** Грађанска читаоница „Пиргос“ је у читаони Народне библиотеке организовала Форум младих на коме су разматране теме о актуелним проблемима међу омладином.
- 30. 10.** Група новинара из осам водећих бугарских медија посетила је Пирот и том приликом презентовани су им привредни и природни потенцијали Пирота и Слободне зоне.
- 11. 11.** У Храму Свети Јован Главосек поред Крупаца обављено је бесплатно масовно крштење на коме се крстило педесетак Пироћанаца, углавном Рома. Крштење су организовали црквена општина Крупац и Снежана Петровић Д’Антонио која је кумовала свима који су се крстили тога дана.
- 28. 11.** У организацији београдског Радија „202“ одржан је концерт „Хит 202“ у клубу „Тврђава“. Као домаћа подршка наступили су „Абадон“, „Лауд Фект“ и „Легаси“ а од бендова који су стигли са караваном 202-ке, наступили су „Феј аут“, „Љуте папричице“, „Пулс“, „Револушн“, „Плус“, „Блек Џорџ“ и „Влада Џет бенд“ из Београда.
- 30. 11.** ОШ „Душан Радовић“ обележила је 44 године постојања. Гости на прослави су били Брана Радовић, рођени брат Душка Радовића и писац Добрица Ерић.
- 4. 12.** Почели радови на изградњи регионалне депоније. Радове је изводила аустријска фирма „Алпина“.
- 5. 12.** Корпорација „Тигар“ је уз присуство представника Владе и великог броја гостију отворила нову Фабрику обуће на локацији „Тигар 3“ која представља највећу и најмодернију фабрику гуме обуће у Европи.
- 16. 12.** У овиру промоције француског председавања Европском унијом у Галерији „Чедомир Крстић“, Европска кућа у Пироту у сарадњи са Француским културним центром у Нишу организовала је изложбу „Европска унија: историја и будућност“.
- 17. 12.** У просторијама Дома културе отворен је Медија центар.

Децембар Основано Удружење грађана македонске националности у Пироту „Бели Мугри“.

Крајем месеца у Пироту је концерт одржала група „Eyes-burn“ са својим певачем Немањом Којићем Којотом.

Крајем месеца удружење спортских новинара Србије доделило је пиротском новинару Ненаду Пауновићу признање за животно дело.

Уочи Нове године у Пироту је гостовало београдско Позориште на Теразијама са кабаретском представом „Добра стара времена“. Пироћанци су уживали у извођењу глумаца Тање Бошковић и Радета Марјановића.

2009.

5–15. 1. На иницијативу Спортског центра Пирот уз подршку СО Пирот и корпорације „Тигар“ почела је манифестација „Зимска школа спортова“ која је од ове године добила назив „Божићна школа спортова“. Било је предвиђено 19 спортова уз учешће 21 клуба.

12. 1. У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена изложба слика, колажа и цртежа, Пироћанца Бобана Тошића.

15. 1. У Музеју Понишавља отворена изложба макета етно кућа чији је аутор Дејан Митов из Димитровграда, дипломирани инжењер архитектуре.

24. 1. Радио Пирот је емитовао први пут емисију Вести на ромском језику.

Фебруар Према подацима пиротске филијале Републичког фонда здравственог осигурања у прошлој години од 20.025 радника Пиротског округа дуже од 30 дана боловала су 984 радника запослена код 334 послодавца, а на боловању су провели укупно 59.579 радних дана.

Скијашки спортски клуб „Младост“ учествовао је на 9. Светским зимским играма Специјалне олимпијаде које су одржане у Бојзију, главном граду америчке државе Ајдахо и освојио прегршт златних и сребрних медаља.

3. 3. У Галерији отворена изложба компјутерски обрађених фотографија бугарске уметнице Прволете Крстеве.

13. 15. 3. Плесни клуб „Фортуна“ учествовао је на Међународном балетском такмичењу у италијанском граду Лињано Себијадоро.

21. 3. КУД „Дукат“ из Крупца гостовало је у Долову код Панчева на позив ансамбла „25. Мај“ из тог места. Иначе, Долово има око 8.000 становника од којих многи воде порекло из пиротских села Гостуше, Велике Лукање и Топлог Дола а који су након Другог светског рата колонизовани на тим просторима.

24–26. 3. У Пироту, Димитровграду и Белој Паланци одржано неколико концерата Акија Рахимовског, некадашњег певача популарне југословенске групе „Парни ваљак“.

27. 3. У Пироту отворена Европска кућа. Циљ оснивања био је боље разумевање ЕУ и процеса интеграција Србије у ЕУ, а циљна група су били млади.

Март Након двадесет година од престанка функционисања извиђачких организација у Пироту је формиран Извиђачки одред. Оснивачка скупштина је одржана у Економској школи. За старешину извиђачког одреда изабран је Миодраг Митић а за његовог заменика Марјан Ћирић.

1. 4. Хумористичко друштво „Збирут`к“ представило се представом „Заседање владе Републике Збирутаније“ поводом светског дана шале и смеха.

9. 4. Премијера у Народном позоришту представе „Избирачица“ по комаду Косте Трифковића а у режији Славенка Салетовића.

10. 4. Потпредседник републичке Владе Божидар Ђелић и шеф делегације Европске комисије у Србији Жозе Љоверас потписали су Меморандум — финансијски споразум о програмима прекограничне сарадње Србије са чланицама ЕУ: Бугарском, Румунијом и Мађарском. Вредност овог споразума је 50 милиона евра а реализован је у наредне три године.

18. 4. У клубу „Underground“ оджан концерт пиротских бендова: „Unlimited“, „Flashbeck“, „Antidot“ и „Веско и курири“ у организацији Удружења „Освежење“ из Пирота.

22. 4. Пуштена у рад линија за контејнерску производњу садница четинара у расаднику „Барје“ пиротског Шумског газдинства.

23. 4. У хотелу „Пирот“ почела са радом Прва ликовна колонија „Пирот 2009“ у организацији Удружења ликовних уметника „Пиргос арт“. Учествовало је 12 сликара из целе Србије.

25. 4. У Музеју Понишавља одржано песничко вече „Јер песници имају шта да вам кажу“ у организацији удружења „ART Altera asociation“.

30. 4. Закључно са овим датумом у Филијали Националне службе за запошљавање у Пироту евидентирано је 9.145 незапошљених што је за 1.200 више у односу на стање од 31. децембра 2008. године.

8. 5. Телевизија „Пи канал“ променила је седиште. Премештена је у улицу 22. дивизије у Старом погону Тигра.

15. 5. У Народном позоришту премијера представе „Састанак на врху“ по тексту Роберта Дејвида МекДоналда а у режији Лилијане Ивановић.

25. 5. Новосаграђена црква Свети Герман на Магличу поред села Блато, освећена је. Њену градњу финансирани су заједнички Петровка Миливојевић Манић, која је рођена у Блату а живи у иностранству, и сами мештани Блата.

- 28. 5.** Одржан Регионлани сусрет привредника Србије и Бугарске под називом „Пирот 2009“ у хотелу „Стара“ на Планинарском дому.
- 28. 5.** Свечано отворене реновиране просторије и зграда Катастра у Пироту.
- 4. 6.** Амбасадор Немачке у Београду Волфрам Мас посетио је Пирот и изјавио да ће се наставити успешна сарадња немачке хуманитарне организације „Help“ и немачке развојне банке „KfW“ са Пиротом и финансијске организације „DEG“ са „Тигром“.
- Јун** Плесни клуб „Бајламос“ из Пирота освојио је прво место у категорији модерних плесова на дечијем фестивалу „Деца Балкана заједно у Европу“ који је одржан у Хасковској минералној бањи у Бугарској. Учествовало је 2. 500 такмичара из девет земаља.
- 23. 6.** Удружење „Грлица“ основало је Занатску задругу за израду ћилимова и сувенира „Дамско срце“.
- Јул** Током јуна и јула Ватрогасно-спасилачка јединица Пирот интервенисла је на територији Пиротског округа у 50 случајева приликом избијања пожара.
- 1. 8.** Чланови Шах клуба „Прогрес“ и млади чланови шаховске секције ОШ „Вук Караџић“ организовали су на градском тргу, поред фонтане, егзибициони шах-меч са живим фигурама. Малишани обучени у беле и црне костиме глумили су шаховске фигуре које су се кретале по великој шаховској табли, а њихове позиције су преко микрофона изговарали велемајстор из Сврљига Мирослав Тошић, пиротски интеранционални мајстор Јовица Манић и Бобан Николић, најбољи шахиста „Прогреса“.
- 3. 8.** Почела је изградња Храма Светог Саве у селу Велики Јовановац. Цркву су заједно градили мештани уз помоћ Општине Пирот, Фонда за грађевинско земљиште, Бањалучке и Жичке епархије.
- 10. 8.** Почели радови на реконструкцији и надоградњи школе у Пољској Ржани. Радове је финансирала Америчка влада на основу сарадње Војске Србије и Националне гарде Охаја.
- 13. 8.** У Галерији отворена изложба „Уметност племића — портрети властеле и њихових задужбина“. Копије фресака из збирке галерије фресака Народног музеја у Београду, рађене у природној величини.
- 17–20. 8.** У Музеју Понишавља одржана радионица под називом „Хлеб наш насушни“ на којој су били изложени предмети који су коришћени за справљање хлеба и одржана практична радионица у којој се могло научити како се праве разне врсте хлеба.
- 21. 8.** У читаоници Народне библиотеке изведена је „Дуодрама“ америчког писца Мјуреја Шизгала у извођењу глумаца аматера Омладинског савета а у режији Горана Николића.
- 15. 8.** Отворена необична изложба на отвореном, на Кеју где су двоје Пироћанаца, академски сликар Бојана Николић и дипломирани

архитекта Мирко Станимировић поставили занимљиве светлеће фигуре. Фигуре су биле направљене од алуминијума и платна са светиљкама у унутрашњости.

- 27. 8.** Дванаесточлана екипа коју је предводио Филип Филиповић, управник Градског купалишта, победила је у финалу игара без граница „Краљеви Аде“ екипу Јагодине резултатом 123:81 и освојила награду од 10.000 евра која је отишла у добротворне сврхе.
- 28. 8.** После паузе од двадесет година Пирот је поново добио свој Атлетски клуб „Пирот“.
- 28. 8.** Млади графички дизајнер из Пирота, Данило Манчић одржао је прву самосталну виртуелну изложбу слика, испред Дома културе. Уметнички рад је био инспирисан етно мотивима и народним стваралаштвом из нашег краја. Компјутерски обрађени радови су били приказани на видео биму.
- 29–30. 8.** Планинарски клуб „Сребрна глава“ организовао је поводом славе општине Пирот, Велике Госпојине, традиционални караван „Стара планина 09“. Учествовало је око 100 учесника у циповима.
- 29. 8.** У београдској „Арени“ на „Фоно фесту“ одржано је такмичење српских ди-џејева, међу којим је наступио и представник Пирота и једини такмичар из југоисточне Србије ди-џеј Мистејк, Дејан Петковић.
- 5–7. 9.** У организацији сајма Фоир Клермон-Курнон из Француске, регија Авернија у Клермон-Ферану, боравила је делегација Пиротског управног округа и Слободне зоне Пирот.
- 6. 9.** Клуб спортских риболоваца „Бистро“ организовао је међународни Куп на стази на Завојском језеру, поред бране. Такмичење је било у пецању на пловак.
- 8. 9.** Компанија СББ у сарадњи са Општином Пирот пустила је у рад први интернет трг у Србији на коме је омогућено бесплатно коришћење интернета.
- Септембар** Средином месеца отпочела је са радом Канцеларија за локални економски развој која је била део пројекта у оквиру Суседског програма „Србија-Бугарска“ а чију је реализацију финансирала Европска агенција за реконструкцију односно ЕУ.
- 20. 9.** Кинолошко друштво „Пирот“ организовало је прву националну изложбу паса свих раса „ЦАЦ Пирот 2009“. Изложба је одржана у парку на Калеу, а љубимци су имали прилику да се такмиче за титулу шампиона Србије.
- Септембар** Отворена је за саобраћај улица Саве Немањића, поред школе „Свети Сава“.

Октобар

Завод за заштиту споменика из Ниша започео је конзерваторске и санационе радове на кулама и бедемима горњег града средњовековне тврђаве у Пироту.

За седам дана прикупљено је 6. 709 потписа у акцији да Пирот добије статус града а коју је организовао Центар за развој грађанског друштва „Протеќта“ из Ниша у сарадњи са Општином Пирот и Друштвом за заштиту животне средине „Стара планина“ а подржали је сви одбори политичких партија.

14–16. 10. У спортској хали „Кеј“ одржан је први Сајам роба и услуга Пиротског округа у организацији општине Пирот и Националног тржишта роба и услуга Србије.

16. 10. У Пироту су у оквиру заједничке посете боравили акредитовани амбасадори у Србији, Краљевине Холандије, Рон ван Дартел, Републике Бугарске, Георги Димитров и Уједињеног краљевства Стефан Џон Вордсворт. Посетили су ОШ „Вук Караџић“ и центар „Пралипе“.

24. 10. Одред извиђача „Пирот“ организовао је марш под називом „Стазама завичаја 2009.“ Ово је био први марш пиротских извиђача након обнављања Одредом после десет година у коме је око 200 извиђача различитих категорија и чланова препешачило стазу у дужини од 14 километара од Завојског језера, долином Височице и кањоном Темштице до манастира Свети Ђорђе.

26. 10. Почела експропријација земљишта на коридору 10 у општини Пирот. Откупљено је око 1000 парцела.

2. 11. Одржана свечана академија поводом 65 година постојања и рада Народног позоришта у Пироту.

17. 11. Народни музеј из Зајечара у сарадњи са представницима музеја из Ниша, Пирота и Лесковца приредило је презентацију под називом „Корени европског хришћанства“ у оквиру пројекта „Златни рудник“. У Галерији на видео-биму презентовани су записи културно-историјских споменика са простора југоисточне Србије.

Новембар Основан Џудо клуб „Пирот“. Оснивач и тренер је Драган Здравковић.

24. 11. У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена изложба слика младог сликара из Краљева Аце Митровића.

26–28. 11. На осмом Сајму „Бизнис база“ који је одржан у Београду учествовало је и 12 предузетника из пиротске општине у организацији Општег удружења предузетника Пирот и СО Пирот.

1–2. 12. На репертоару биоскопа Дома културе приказивани су филмови француске продукције у сарадњи са Француским културним центром из Ниша.

- 9. 12.** Пуштена у саобраћај реконструисана деоница локалног пута од места К`лн до села Базовик и деоница регионалног путног правца Р121 од Малог моста до Четвртог километра.

2010.

- 1. 1.** Сагласно Закону о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава у Пироту је формиран Виши суд, преименовањем бишег Окружног суда. Надлежан је за територију Пиротског управног округа.
- 12. 1.** ЈП „Водовод и канализација“ преузело је обавезу одржавања водовода и контроле квалитета воде над водоводом у селу Барје Чифлик.
- 22. 1.** У сали Дома културе, у оквиру међународне сарадње са Средњом руском школом при амбасади Русије у Софији, пиротски гимназијалци су са професором руског језика Марином Ваџић припремили представу за децу „Нова година у чаробној шуми“.
- 7. 2.** На Планинарском дому одржано је Отворено првенство Пирота, „Ж`цков меморијал“ који је окупио преко стотинак деце из Ниша, Књажевца и Пирота, када је одржана и трка Божићне школе.
- 9. 2.** У Медија центру Дома културе представљена књига новинарке Марине Рајевић Савић „Док анђели спавају“.
- 12. 2.** Премијера представе Омладинске сцене народног позоришта под називом „Зло у нама“ у режији глумца Милана Накова.
- 15–21. 2.** У биоскопу Дома културе филм „Аватар“ редитеља Џејмса Камеруна.
- 27. 2.** На међународном карате турниру „Деца Европе“ који је одржан у Београду а који је у календару Карате федерације Србије, каратисти КК „Пролетера“ из Пирота освојили су осам златних, три сребрне и три бронзане медаље у дисциплини спортске борбе.
- 8. 3.** Поводом Дана жена у Пироту је гостовао певач Жељко Васић и одржао концерт у сали Дома културе.
- 9. 3.** У посебан бирачки списак националних мањина уписано је 2.000 припадника мањинских заједница на територији општине Пирот. Највише уписаних је Рома — 1.393, затим Бугара — 452, Македонаца — 87 и један Хрват.
- 18. 3.** У Народном позоришту премијера представе „Крчма на друму“ по комаду Антона Павловича Чехова а у режији Владимира Лазића.
- 24. 3.** Отворена занатска задруга за израду пиротског ћилима „Дамско срце“.
- 1. 4.** Агенција за приватизацију покренула је одлуку о реструктурирању предузећа за упошљавање особа са инвалидитетом „Пиро-

текс-трико“. Предузеће је из друштвеног трансформисано у државно предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом.

- 2. 4.** У селу Гњилан одржана четврта по реду „Перашкијада“. Такмичило се у дисциплинама, гађање јаја металним новцем, избор за најлепше осликано јајае, трке у врећи а организована је и томобла са наградама.
- 16. 4.** Отворен мини-пич терен са вештачком травом поред Техничке школе. Изградњу овог терена финансирани су Министарство омладине и спорта, Норвешка амбасада, Фудбалски савез Србије са Уефом и општина Пирот.
- 23. 4.** Представом „Плава ружа“ по тексту Мирка Цветановића а у режији Велимира Митровића глумци београдског позоришта „Модерна гаража“ представили су се Пироћанцима. Играли су: Марко Николић, Даница Максимовић, Ива Штрљић и Милан Чучиловић.
- 27. 4.** У Галерији отворена изложба графика Родољуба Карановића из Београда.
- 30. 4.** На пазарској страни кеја организована је прва „Јагњијада“ у Пироту. Двадесетак екипа такмичило се у припремању пиротског јагњета на ражњу.
- 1. 5–15. 6.** Пиротски ћилим на Светској изложби ЕКСПО 2010. у Шангају, према подацима Туристичке организације Србије, видело је преко пола милиона посетилаца.
- 5. 5.** Поводом највећег празника Рома, Ђурђевдана, у ромском насељу организован је Ђурђевдански маскенбал и велика журка.
- 6–9. 5.** Дом културе организовао је први „Сајам цвећа“ у Пироту на Тргу пиротских ослободилаца. Учествовало је девет великих произвођача цвећа и расадног материјала из целе Србије.
- 8. 5.** На Републичком такмичењу из историје које је одржано у Лозници, прво место међу ученицима четвртог разреда гимназија освојио је ученик пиротске Гимназије Марко Живковић, а треће место Ненад Петровић.
- 10. 5.** Пироћанка Катарина Пејчић Станковић у саборној цркви у Београду уз благослов патријарха Иринеја одржала је концерт и докторирала на тему „Живот и дело Војсилава Илића“ нашег познатог диригента и композитора који је рођен у селу Росомач.
- 15–18. 5.** У спортској дворани „Кеј“ одржан је полуфинални турнир Првенства Србије за пионирке у одбојци. Учесници из Краљева, Лесковца, Бора и Пирота.
- 28. 5.** Патријарх српски Иринеј посетио је Пирот и манастире у околини и том приликом се сусрео са председником општине Владаном Васићем.

- 30. 5–2. 6.** Плесни клуб „Баиламос“ је у бугарском граду Хаскову на међународном фестивалу „Деца Балкана заједно за Европу“ освојио прво место и специјалну награду жирија у конкуренцији од више од хиљаду учесника.
- 3. 6.** У спортској дворани „Кеј“ одржан је сајам сувенира Србије. Учествовало је петнаестак туристичких организација произвођача и удружења из целе Србије. Сајам је организовала занатска радионица „Дамско срце“. Том приликом одржана је и Оснивачка скупштина Асоцијације занатске баштине Србије чије седиште је Пирот.
- 5. 6.** Пиротска општина је са 2.260 учесника у акцији „Велико спремање Србије“ на 16 локација прикупила 1.400 врећа ПЕТ амбалаже, 1.200 врећа неселективног и 100 кубних метара кабастог отпада.
- 6. 6.** Одржана Оснивачка скупштина Удружења пензионера пиротских пензионера.
- Јун** Основна школа „Свети Сава“ покренула је лист „*Растко*“.
- 10. 6.** Отворена реновирана деоница пута од села Брлог до Дојкинаца.
- 12. 6.** У организацији Аеро клуба „Пирот“ одржано је ревијално такмичење 40 параглајдера Србије и суседних држава. Такмичари су учествовали у дисциплини прелет и прецизно слетање са стартом на Црном врху. Циљ је био поред градског стадиона.
- 14. 6.** Манифестација под називом *Читалачка значка* која је последњи пут одржана 1987. године поново је заживела.
- 26. 6.** На градском стадиону одржан је финални турнир најбољих клубова Флег лиге у америчком фудбалу. Учествовали су клубови из Београда, Инђије, Сремске Митровице и Пирота. Прво место припало је „Индијанцима“ из Инђије, док су Пироћанци били трећи.
- 1. 7.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба слика Милене Павловић Барили у сарадњи са галеријом из Пожаревца.
- Јул** Крајем месеца у Пироту је одржана Конференција српсколигашког „Истока“ у сали СО Пирот. Присуствовали су представници свих 16 клубова, чланова ове лиге.
- 2. 8.** На паркингу испред градске болнице био је постављен покретни дигитални мамограф који је у оквиру акције „Србија против рака“ допремљен из Института за радиологију нишког Клиничког центра.
- 6. 8.** На Бабином зубу потписан уговор о изградњи хотела на Јабучком Равништу између министра економије Млађана Динкића и представника шпанских фирми „Sol melia“ и „NH hotels“, најпознатијих шпанских хотелијерских ланаца.

- Август** Почетком месеца шаховски мајстор Петар Крстић одиграо је прву јавну симултанку са десетор млађих шахиста у центру града, испред Дома културе.
- 10. 8.** Одржан је први рафтинг на реци Височици између села Рсовци и Паклештица у организацији Кик-бокс клуба „Црна кобра“. Учествовало је тридесетак учесника који су ову деоницу прошли у гуменим чамцима.
- 14. 8.** Више од стотину младих, углавном спортиста учествовало је на спусту Нишавом од села Пољска Ржана до Големог моста на стази дугој више од 5 километара. На старту је било више од 50 гума и петнаестак чамаца. Спуст је трајао око два сата.
- 28. 8.** Женски кошаркашки клуб „Гимназијалац“ био је домаћин првог Међународног турнира „Дани женске кошарке“ на коме су поред Пироћанки учествовале и НСА Софија (Бугарска), „Хемофарм“ (Вршац) и „Партизан“ (Београд).
- Септембар** Удружење за заштиту, проучавање и одгој птица певачица фауне Европе чије је седиште у Пироту организовао је постављање 500 кућица за птице на пиротском Кеју и у још неколико улица у граду. У ову акцију било је укључено око 500 деце свих пиротских основних школа и школе „Младост“.
- 14. 9.** У СО Пирот потписан је Протокол о изградњи градског затвореног базена у Пироту. Протокол су потписали председник општине Пирот Владан Васић, министарка омладине и спорта Снежана Самарџић Марковић и представник Фонда за развој Гордана Поповић.
- 14. 9.** Свечано отворена спортска хала у Техничкој школи чију је изградњу финансирало Министарство омладине и спорта.
- 21. 9.** Отворена новоизграђена саобраћајница у индустријској зони. Поред саобраћајнице урађени су и прикључци за водовод и канализацију, расвета и изграђене две трафостанице. Тиме је простор од 15 хектара комплетно инфраструктурно опремљен за будуће инвеститоре.
- 27. 9.** У дворани Дома културе одржан клавирски концерт нашег познатог пијанисте Александра Сердара.
- 27. 9.** Занатска задруга за израду ћилима и сувенира „Дамско срце“ добила је од Туристичке организације Србије високо признање „Туристички цвет“ поводом Светског дана туризма.
- Септембар** Крајем месеца у пиротском затвору венчали су се држављани Холандије Анита Милдер и Гојцен Дахан по одобрењу Вишег суда у Пироту. Венчала их је матичарка општине Павлина Миленковић. То је прво венчање у пиротском затвору. Кумови на венчању били су Драган Јанковић, фоторепортер из Пирота и Срђан Митић, иначе Гојценов адвокат.
- 5. 10.** Родио се мој син Михаило.

- 20. 10.** У Пироту су боравили представници Државне комисије за истраживање и евидентирање тајних гробница и убијених после 12. септембра 1944. године, проф. др Момчило Павловић и мр Срђан Цветковић.
- 25. 10.** У Свечаној сали пиротске Гимназије приказана је виртуелна изложба под називом „Поетика стрипа у савременој српској уметности“ на којој је представљено деветоро младих већ афирмисаних ликовних уметника савремене српске уметничке сцене у којим се радовима осећа утицај стрипа.
- 2–5. 11.** На сцени Народног позоришта одржана је друга Ревија малих позоришних форми на којој су се представили глумци из Београда и Пирота. Одиграно је неколико представа.
- 5. 11.** У читаоници Народне билбиотеке одржано је књижевно вече на коме је био гост један од најзначајних савремених српских писаца Видосав Стевановић. Написао је 15 романа, 4 књиге приповедака, 13 позоришних комада, 12 радио-драма, 4 књиге дневника, два филмска сценарија и др.
- 10. 11.** Свечано отворена новоасфалтирана деоница пута Темска — Рагодеш.
- 16. 11.** У манастир Свети Ђорђе код Темске обележен је празник Преноса моштију Светог Георгија (Ђурђиц) а свету архијерејску литургију служио је патријарх српски Иринеј.
- 18–19. 11.** Амбасадор САД у Србији, Мери Ворлик посетила је Пирот и том приликом посетила је Задругу за израду пиротског ћилима „Дамско срце“ и ОШ „8. септембар“.
- 23. 11.** У Пироту је одржан међународни меч у оквиру Европске стопотениске лиге између селекција Србије и Чешке.
- 1. 12.** Почели радови на изградњи постројења за пречишћавање отпадних вода у селу Крупац.
- 8. 12.** Отворен азил за напуштене животиње. На простору од 384 м² може се сместити око 200 паса.
- 10. 12.** Пиротска народна билбиотека организовала је изложбу „Скривено благо библиотеке Србије“ на којој су изложени најдрагоценији експонати завичајних збирки јавних билбиотека у Србији у сарадњи са Народном билиотеком Србије.
- 10. 12.** У Вишем суду у Пироту отворено је одељење за медијацију.
- Децембар** Завршено монтирање 96 соларних панела на крову пиротске болнице који ће допринети уштеди трошкова енергената за загревање просторија и санитарне воде неопходне за свакодневно функционисање болнице. Пројектант је био дипл. инж. машинства Даниел Ранчић.
- Археолошка екипа Републичког завода за заштиту споменика културе на источној траси коридора 10 код села Обреновац открила је остатке вишеслојног праисторијског насеља, такозва-

не Старчевачке културне групе из периода 6.500 до 5.500 године пре наше ере. Тачније, из периода Винчанске културе односно из млађег неолита. Велики број керамичких посуда, остатке глчаних камена, коштаних алатки, остатке жртвеника и једну фигурину.

Компанија „Тигар“ је у току године извезла робу у вредности од 14 милиона евра, што је за 6 милиона евра више него прошле године али и за 20 % мање од планираног.

Током године на одељењеима Опште болнице у оквиру 73.964 болесничких дана лечило се 10.344 пацијената. Обављено је 146.392 специјалистичких амбулантних прегледа и 602 порођаја. Извршена је 4.431 операција у тоталној анестезији, у ренген дијагностици прегледано је 26.452 а у лабораторијској 78.760 пацијената.

2011.

7. 1. Општински одбор Српске радикалне странке поколнио је Де-чијем диспанзеру два инхалатора.

Јануар Пироћанац Владимир Стојановић снимио је први професионални спот за песму „Дуга ноћ“ који је за неколико дана погледало 4000 посетилаца Ју-тјуба.

Немања Цветковић, професор физичког васпитања, први је допливао до часног крста, на велики хришћански празник Богојављање. Присуствовало је око 3000 Пироћанаца поред Великог моста.

31. 1. У Дому културе одржан је концерт оперских арија у извођењу оперске диве Драгане Молес.

10. 2. Основан Спортски клуб за децу и омладину „Победник“, чији је оснивач Немања Цветковић, професор физичког васпитања.

12. 2. Одржано прво Светско првенство у прављењу пеглане кобасице у великој сали виле „Дијана“. Било је пријављено преко 20 такмичара.

25. 2. На седници СО Пирот донета је одлука о формирању Општинске стамбене агенције чији је задатак да припреми и спроведе стратегију и реализује програм социјалног становања и давања у закуп станова намењених социјалном становању или продаје тих станова под непрофитним условима.

10. 3. Одржано Отворено првенство Пирота (Ж`цков меморијал) у скијању на Планинарском дому, када је одржано ноћно такмичење у смучању уз свечано отварање новоопремљене стазе и ватромет. Ова манифестација постала је традиционална.

- 12. 3.** Плесни клуб „Баиламос“ постигао је изузетан успех на такмичењу „Плесна лига Београда“ у Београду освојивши 33 медаље од којих 13 златних, 10 сребрних и 4 бронзане.
- 25. 3.** У Сењаку су отпочели радови на изградњи нове централне градске котларнице јавног предузећа „Градска топлана“.
- 26. 3.** Графичко-издавачко друштво „Пи-прес“ отворило своју књижару у Драгошевој улици, на Тргу пиротских ослободилаца.
- 28. 3.** Председник општине Пирот Владан Васић уручио је повељу „Почасни грађанин општине Пирот“ Његовој светости патријарху српском господину Иринеју.
- 2. 4.** У Пирот је стигао трофеј који је у финалу Дејвис купа освојила репрезентација Србије у победи над Француском, популарна „Салатара“. Била је изложена неколико дана у Галерији „Чедомир Крстић“.
- 6. 4.** Пирот је посетио амбасадор Краљевине Шпаније у Београду, господин Ињиго де Паласио Еспања.
- 8. 4.** У организацији Министарства просвете и заједнице машинских школа Србије у Техничкој школи је одржано Обласно такмичење машинских школа на коме је учествовало девет школа из Пчињског, Јабланичког, Топличког, Нишавског и Пиротског округа.
- 11. 4.** Одржано књижевно вече на коме је учествовао прозни писац, критичар и универзитетски професор Михајло Пантић. Представљене су његове најновије књиге „Сланкамен“ и „Приче на путу“.
- Април** Републички геодетски завод, Служба за катастар непокретности у Пироту завршио је послове на оснивању катастра непокретности за целокупно подручје општине Пирот коју чине 74 катастарске општине, од тога 1 градска, 4 приградске и 72 сеоске општине. Формирано је укупно 59. 874 листа, обухваћено 405. 968 катастарских парцела, уписано је 61. 715 зграда и објеката и 2. 748 посебних делова објеката.
- Јавно предузеће „Паркинг сервис“ купило специјално возило за одношење непрописно паркираних возила-паук.
- 24. 4.** Почело пријављивање за дечији црквени хор при Храму Рођења Христовог „Пазарска црква“. Вођа хора био је јереј Миломир Павловић.
- 14–21. 5.** У Пироту су одржани 47. Сусрети професионалних позоришта Србије „Јоаким Вујић“. Учествовало је седам представа.
- 14. 5.** Поводом Ноћи музеја у Музеју Понишавља отворена изложба пегли под називом „Жена је најопаснија кад пегла“.
- 21. 5.** Јуниори Карате клуба „Пролетер“ су на Купу Србије за јуниоре, који је одржан у Чачку, освојили прво место.

- 22. 5.** На стази у селу Војнеговац одржана је мото-трка за Шампионат Србије. Учествовали су такмичари из БиХ, Македоније, Бугарске и Србије, њих 40.
- 24. 5.** Пуштен у рад резервоар за другу висинску зону за месне заједнице Станица и Радин До.
- 25. 5–2. 6.** Ученици и професори школе Карл Теодор Шул из немачког града Швецингена у оквиру међународне сарадње и пројекта „Партнерство на делу“ били су гости Економске школе.
- 7. 6.** На градском тргу одржана је манифестација забавно-музичког карактера под називом „Триглав осигурање — Србија у ритму Европе“.
- 10–14. 6.** У организацији Тениског савеза Србије и Тениског клуба Пирот, одржано је Отворено првенство Пирота, друге категорије.
- 10. 6.** На седници СО Пирот усвојен је Просторни план општине.
- 11. 6.** У организацији спортског клуба „Победник“ а под покровитељством Спортског центра и Општине Пирот на градском тргу је одржана манифестација „Дан породичне рекреације“. Деца су вежбала заједно са родитељима а циљ овакве акције је масовност и промоција здравог начина живота.
- 28. 6.** На градском тргу одржан митинг грађана „народни покрет за одбрану територије Пирота од уништавања“ са захтевом да Влада Србије још једном размотри одлуку да нови аутопут не прати долину већ такозвану брдску варијанту.
- 29. 6–9. 7.** На „Четвртом километру“ у бившем избегличком насељу, одржан је први извиђачки камп у организацији Одрета извиђача „Пирот“.
- Јул** На Специјалним олимпијским играма за особе са менталним потешкоћама које су одржане у Атини, представници школе и чланови СК „Младост“ из Пирота такмичили су се у кошарци и освојили златну медаљу. На овој олимпијади учествовало је 7000 такмичара из 145 земаља.
- 5. 7.** Пирот је добио амбасадорски тим који ће радити на унапређењу пословне климе за привлачење инвеститора. Амбасадорски тим наше општине чинили су амбасадор Шпаније, директор ВИП мобаја и заменик председника СО Пирот. Тим је формиран у Белом двору.
- 5. 7.** У галерији Музеја Понишавља отворена је прва самостална изложба графика и цртежа Пироћанца Владимира Дончева.
- 11. 7.** Пирот је посетио амбасадор Републике Грчке у Србији, господин Димостенис Стоидис у пратњи представника Војвођанске и ЕФГ банке, чији су власници грчке банке.
- 16. 7.** У оквиру фестивала „Освежење“ у Пироту је гостовао бенд „Darkwood Dub“. Такође учествовали су и бендови: „Qtera“ из

Подгорице, „Болесна штенад“ из Београда и пиротски бендови „Anti-dote“ и „Kytania“.

30. 7. На четвртом бањалучком фестивалу „Јелен Демофест“ пиротска група „Big Bug“ освојила је друго место и награду у вредну музичку опрему.

1–10. 8. У манастиру Светог Јована Богослава код Поганова одржана је Међународна ликовна колонија.

6. 8. Из центра града са фонтане уклоњена је скулптура „вилин коњик“ или како су га Пироћанци звали „комарац“, због реконструкције градског трга. Скулптура је требало да се измести на неко друго место. Иначе, аутор ове скулптуре је академски вајар Миле Ставрић.

Август Почетком месеца у Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је ретроспективна изложба слика Чедомира Крстића. На отварању су биле присутне и његова супруга Мирјана и кћерка Анита.

Почетком месеца одржан је Рафтинг „Владикине плоче“ на реци Височици у организацији Клуба за борилачке спортове „Црна кобра“. Рафтинг је трајао четири сата од села Рсовци до села Паклештица уз учешће 50 учесника.

10–25. 8. На терену поред Техничке школе одржан је први фудбалски турнир у организацији МЗ Бериловска капија и странке Зелени Србије. Учествовали су и пензионери фабрике „Тигар“, некада чланови екипа „Дебели“ и „Мршави“ који су одиграли ревијални фудбалски меч.

15. 8. Пирот је добио признање „Младград 2011“ на Међународни дан младих за укупан допринос унапређењу положаја младих.

28. 8. Пирот је прославио своју славу Успеније Пресвете Богородице или Велику Госпојину. Први пут присуствовао је и нови владика Епархије нишке др Јован Пурић.

Август Крајем месеца, у парку на Калеу, Радио Пирот је организовао Олимпијаду заборављених игара. Била је то прилика да се старији подсети свог детињства и игара а млађи да науче како су се играли: клис, школице, васуљарће, цилит, шило, ластиш, пшклао, каш`к, „нека бије, нека бије“ и друге.

8. 9. У дворишту Музеја Понишавља одржана је изложба македонских националних јела коју је организовало Удружење грађана македонске националне мањине Пиротског округа „Бели мугри“ из Пирота.

13. 9. Одржана Оснивачка скупштина Удружења пластеничких повртара пиротског краја. Одржана је у МЗ Крупац.

Септембар У Техничкој школи почео је са радом Центар за континуирано образовање одраслих у коме ће незапослена лица кроз разне обуке стицати нова знања и лакше моћи да дођу до запослења а запослени ће се усавршавати у својој струци.

- У Општој болници Пирот отворено Одељење за продужено лечење и палијативну негу пацијената.
- 19. 9.** У Спортској хали „Кеј“ одржана је пријатељска кошаркашка утакмица између КК „Пирот“ и КК „Вардар“ из Скопља.
- 22. 9.** Поводом Међународног дана без аутомобила, општина Пирот и компанија „Тигар“ спровели акцију под називом „Брини о планети — мисли на себе“. Улица Српских владара била је затворена од 7 до 14 часова а деца из ПУ „Чика Јова Змај“ и основних школа цртала су на тему алтернативна мобилност и возили бицикле.
- 24–25. 9.** На Балканском карате првенству за млађе категорије које је одржано у Ларнаки на Кипру, Урош Мијалковић освојио је друго место у категорији до 76 килограма.
- 30. 9.** У хали „Кеј“ одржан кошаркашки турнир на коме су учествовали клубови: „Лукоил Академик“ из Софије, „Трепча“ из Косовске Митровице, „Раднички баскет“ и „Црвена звезда“ из Београда.
- 4–9. 10.** На тениским теренима поред Нишаве одржан је први професионални женски турнир „Фјучрс“ на којем су учествовале такмичарке из 15 земаља Европе. Наградни фонд износио је 10.000 долара.
- 5. 10.** Отворена стаза за ролере од Техничке школе до степеница са тијабарске стране, поред кеја.
- 7. 10.** У селу Росмоач свечано је отворен водовод који су заједнички изградили ЈП „Водовод и канализација“ и сами мештани.
- 13. 10.** У сали Пиротског управног округа представници свих општина округа свечано су потписали Међуопштински споразум о управљању Регионалном санитарном депонијом.
- 17–22. 10.** На 20. Међународном фестивалу етнолошког филма који је одржан у Београду, за најбољи домаћи филм проглашен је „Глад“, чији су аутори новинарке Гордана Симоновић и Драгица Палов Крстић.
- 21. 10.** Одржана Оснивачка скупштина Уније послодаваца Пирота. За председника је изабран Горан Лилић, власник РТВ „Тануки“.
- 27. 10.** Формиран је општински комитет Комунистичке партије општине Пирот. За председника је изабран Иван Јовановић. Присуствовао је и председник КП Јосип Јошка Броз.
- 3. 11.** Народна библиотека Пирот била је домаћин седнице Скупштине Заједница матичних билбиотека Србије на којој су присуствовали директори двадесет матичних библиотека. Предавао је директор Народне библиотеке Србије Сретен Угричић.
- 5. 11.** У Дому културе одржан је концерт Златка Манојловића и групе „Zodiacs“.

- 10. 11.** У приземљу бивше робне куће „Београд“ отворена је продавница компаније „New Yorker“.
- 15. 11.** Слањем првог пакета са шалтера пиротске Поште, званично је почела нова услуга Поште Србије „Пост експорт“ у Србији.
- 15. 11.** Јапанац Јуџи Мијата на Сарлаху је засадио садницу трешње као симбол мира и пријатељства. Овај Јапанац је кренуо пешице из Пекинга 2008. године и превалио је 10.000 километара а циљ му је Лондон у који је планирао да стигне до 2012. године и следећих Олимпијских игара. У садњи трешње помогли су му и ученици ОШ „8. септембар“ и Економске школе. Боравио је неколико дана у Пироту. Иначе, он је активиста Уједињених нација и заштитник животне средине.
- 19. 11.** Каратисти „Пролетера“ освојили су златну медаљу у екипној конкуренцији, у спортским борбама, на такмичењу за најбоље кадете, јуниоре и сениоре које је одржано у Горњем Милановцу. Учествовало је 35 клубова и преко 200 такмичара из Централне Србије.
- 25. 11.** На Планинарском дому у хотелу „Стара“ одржана је прва Конференција еврорегиона Србије о теми „Могућности и перспективе развоја еврорегиона Србије“. Присутствовали су представници све четири општине Пиротског округа и представници шест општина из Бугарске.
- 28. 11.** Почела са радом пиротска млекара „Еко Теман Груп“. Власница је била Драгана Обрадовић.
- 1. 12.** Из Пирота је кренуо Караван сирева у оквиру пројекта „Кластер сирева југа“ а у организацији општине Пирот и Управе за пољопривреду и развој села и града Ниша. Караван је обишао 10 градова на југу Србије у циљу промоције производа код локалног становништва.
- Децембар** Почетком месеца у Народној библиотеци почела је са радом Аудио библиотека за слепе и слабовиде особе. Реализована је на иницијативу Удружења особа са хендикепом „Феникс“. Снимљене су у аудио формату 24 књиге што је преко 100 сати снимљеног материјала.
- 10. 12.** На Првенству Србије у катама и борбама за кадете, јуниоре и млађе сениоре које је одржано у Горњем Милановцу, јуниори карате клуба „Пролетер“ освојили су златну медаљу и постали прваци Србије.
- 17. 12.** Свечано је отворена нова централна градска котларница — Енергана у Сењаку.
- 21. 12.** Директору Слободне зоне Пирот др Драгану Костићу уручена је награда Привредне коморе Србије за 2011. годину.
- 28. 12.** На седници Со Пирот донета је одлука о оснивању ЈП Дирекција за изградњу општине Пирот.

Децембар Служба Хитне помоћи је у току године обавила преко 12.950 прегледа, око 6500 кућних посета од којих је око 350 било првог реда хитности и обавила велики број транспорта од којих је преко 1400 било ван Пирота.

Основан Гимнастички клуб „Соко 2011“ у Пироту.

2012.

5. 7. 1. У клубу „Тврђава“ одржан је први фестивал електронске музике под називом „Дисконектид“. Учествовало је десетак ди-џејева и селектора.

10. 1. У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је прва самостална изложба слика Драгане Драгутиновић.

Формирано је Удружење цвећара Пирота под називом „Кластер цвећа пиротска циклама“

21. 1. У ресторану „Газела“ одржано је друго Светско првенство произвођача пеглане кобасице.

31. 1. У сали СО Пирот одржана је трибина под називом „Популациона политика са акцентом на стање наталитета у Пиротском округу“. Трину је организовало Удружење социјалних радника Пиротског округа у сарадњи са Заводом за јавно здравље Пирот.

10. 2. Матија Бећковић је отворио 13. Салон књиге и графике у Пироту.

12. 2. На пиротском Сајму књига гостовала је Исидора Бјелица која је представила свој нови роман „Роман о прељуби“.

Фебруар Млади каратиста „Пролетера“ и члан репрезентације Србије Урош Мијалковић освојио је сребрну медаљу на 39. Првенству Европе одржанјом средином месеца у Бакуу, престоници Азербејџана.

8. 3. У организацији удружења „Жене југа“ одржана је шетња улицама града у знак сећања на све жене које су кроз историју допринеле побољшању положаја жене и знак упозорења на лош социјални положај жена данас.

21. 3. У Свечаној сали пиротске Гимназије изведена је представа једночинка „Доситеј“ на енглеском језику коју су припремили ученици Гимназије у сарадњи са својим професорима.

27. 3. Пирот је посетио амбасадор Индонезије у Србији Самуел Самсон.

1. 4. У Дому културе организовано је вече хумора „Stand up“ на коме су учествовали Срђан Диничић и Јелена Радановић, познати извођачи оваквог типа комедије.

- 2. 4.** У Народном позоришту премијера представе „Зла жена“ у режији Саше Латинковића из Београда.
- 5. 4.** У Свечаној сали СО Пирот одржана је трибина под називом „Улога Савета за штампу на медијској сцени Србије“. Трбину су организовали савет за штампу, НУНС, УНС, Независно друштво новинара Војводине и АНЕМ.
- 6. 4.** У Свечаној сали СО Пирот одржана је промоција „Лексикона Пирота“.
- 11. 4.** На градском тргу одржан је митинг Српске напредне странке на коме је говорио њен председник Томислав Николић.
- 19. 4.** Почели радови на изградњи водовода у селу Извор, од Црпне станице Бериловац до села у дужини од 2,5 километара.
- 19. 4.** Отворен Дневни центар за старије особе у Пироту.
- 21. 4.** У Пироту је одржано прво међународно боди-билдинг првенство Србије „Србија опен 2012“ на којем је учествовало више од 80 такмичара из десетак земаља Европе.
- 21. 4.** Поводом отварања реконструисаног Трга пиротских ратника у Пироту је гостовао Сања Илић и са својом групом Балканика одржао концерт.
- 22. 4.** У насељу АТП у Пироту, Млекарска школа отворила је продавницу млечних производа.
- 25. 4.** Отворен реконструисан и дограђен Дом ученика Млекарске школе „др Обрен Пејић“.
- 1. 5.** Удружење „Пирот Е публика“ организовало је једнодневни фестивал за младе „Примавера“ у Темској у сарадњи са удружењем „Темска“.
- 3. 4.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба слика — пејзажа, Гиге Ђурагића Гилета, сликара из Ковина под називом „Војводина какву сам одувек волео“.
- 6. 5.** Одржани локални, парламентарни и председнички избори. Новоизабрану скупштину чинили су: 23 одборника „Коалиције за Пирот — Владан Васић“, 10 одборника са листе „Покренимо Пирот — Томислав Николић“, 7 одборника са листе „Ивица Дачић — СПС-ПУПС“, 5 одборника са листе „Избор за бољи живот — Борис Тадић“, по 4 одборника са листи групе грађана „Пиротска нова снага — Димитрије Видановић“ и „Покрет за Пирот — Душан Митић“ и 3 одборника са листе ГГ „Пиротски напредњаци“.
- 12–19. 5.** Одржан 48. Фестивал професионални позоришта „Јоаким Вујић“ у Пироту.
- 1. 6.** На конститутивној седници СО Пирот за председника општине по трећи пут је изабран Владан Васић, кандидат Коалиције за Пирот.

- 2. 6.** Међуопштинска организација глувих и наглувих Пирот била је домаћин 36. Фестивала драмско-пантомимских остварења и модерних игара глувих и наглувих Србије. На тргу испред Дома културе организована је промоција српског знаковног језика а у сали Дома је наступио КУД глувих и наглувих Србије.
- 4. 6.** У Пироту су боравили представници Амбасаде Народне Републике Кине у Србији и Кинеске развојне банке који су посетили Слободну зону.
- 8. 6.** У Галерији Музеја Понишавља отворена изложба скулптура у камену, уметнице из Мајданпека Далиборке Марковић Дали под називом „Ликови у камену“.
- 22. 6.** Пирот је посетио амбасадор Руске Федерације у Србији, Александар Конузин, који је разговарао са председником општине и посетио фабрику „Тигар“.
- Јун** Пиротски ћилим произведен у занатској задрузи за производњу ћилима и сувенира „Дамско срце“ победио је на Међународном фестивалу заната „Југра 2012.“ који је одржан у сибирском граду Ханти-Мансијск у Русији.
- 1–20. 7.** У селу Темска одржан је 5. Истраживачко-едукативни камп „Стара планина 2012.“ На кампу су поред студената из Србије биле и њихове колеге из Украјине, Аустралије, Француске, Бугарске, Литваније и Македоније.
- 12. 7.** На Петровдан, са чесме у центру села Гостуша, једне од три у селу, потекла је вода. Чесму је обновио Петар Дамњановић из Добановаца у спомен на свог оца Стојана који је рођен у овом селу. Чесма је добила назив „Стојински венац“.
- Јул** Средином месеца Фудбалски клуб „Прчевац“ након 33 године променио је име у ФК „Спартак Пирот“ на иницијативу тадашњег председника и оснивача клуба Слободана Станковића.
- 17–28. 7.** У селу Барје Чифлик одржан је турнир у малом фудбалу „Жетва 2012“, на коме је учествовало 160 играча, одиграно је 58 утакмица и постигнуто укупно 329 голова. Турнир су организовали Фудбалски клуб „Борац“ и МЗ Барје Чифлик.
- 18. 7.** На Омладинском стадиону, пред неколико хиљада Пироћанаца одржан је концерт наше познате рок групе „Ван Гог“.
- 1. 8.** Амбасадорка Чешке Републике у Србији Хана Хубачкова посетила је Пирот и најавила донацију од 400.000 евра намењену пиротској болници за опремање операционог блока болнице.
- 2. 8.** На дан Светог Илије у насељу Нова Мала обављено је сечење славског колача поред крста, након више од тридесет година паузе.
- 8. 8.** Народна библиотека Пирот организовала је вече посвећено нашем суграђанину, песнику, хумористи и сликару Јовану Мијалковићу.

- 10. 8.** На Тргу пиротских ратника пред више стотина посетилаца одржан је концерт београдске групе „Death Saw“, чији је фронтмен Ђорђе Давид Николић, некадашњи певач групе „Генерација 5“.
- Август** Почетком месеца у галерији је отворена изложба под називом „Детаљи на фрескама Богородице Љевишке“. Реч је о изложби копија фресака из ове светиње Зденке и Бранислава Живковића из збирке Галерије фресака Народног музја у Београду.
- 19. 8.** На тргу испред Дома културе наступиле су четири цез вокално-инструменталне групе са Интернационалног Нишвил цез фестивала. Наступили су: „Кафе бал“ из Ниша, афрички бенд „Манго буенде“, „Цазек“ из Украјне и Џозеф Бови из Америке.
- 25. 8.** На платоу испред кафане „Тројка“ одржан је први фестивал мајстора роштиља у организацији пиротског Удружења предузетника. Учествовало је тридесетак такмичара из региона.
- 27. 8.** У Галерији отворена изложба фотографија са омладинских радних акција коју су организовали Историјски архив Пирот и Удружење учесника омладинских радних акција у Пироту.
- 31. 8.** Пуштена у рад чесма у „Јатаган мали“ названа Јатаган чесма чију је изградњу финасирало ЈП „Водовод и канализација“.
- 1. 9.** У ОШ „Свети Сава“ почео је са радом продужени боравак за ученике првог и другог разреда.
У пиротској Гимназији почело је са радом двојезично одељење.
- 9. 9.** У спортској дворани „Кеј“ одржан је рукометни турнир поводом 56 година од оснивања ОРК „Пирот“. Учествовали су гости из Бора, Ниша и града Свети Никола (Македонија).
- 10. 9.** У Свечаној сали СО Пирот потписан је уговор о купопродаји између компаније „АХА Мура“ из Инђије и Индустрије одеће „Први мај“ из Пирота.
- 13. 9.** У насељу „Централа“ отворен је први инклузивни дечији парк у сарадњи „Еуробнаке“, Општине Пирот и удружења особа са хедикепом „Феникс“.
- 17. 9.** Почели радови на реконструкцији Малог моста.
- 1. 10.** Пирот је са представницима Француског института посетио амбасадор Француске у Србији Франсоа Гзавије Денио и са председником општине и представницима „Тигар Тајерса“ потписао споразум о међусобним обавезама везаним за отварање двојезичног одељења у Гимназији.
- 8. 10.** Завршени радови на изградњи цевовода од Бериловца до Извора чиме је решен проблем водоснабдевања села Извор.
- 9. 10.** У Народном позоришту премијера камерне представе „Мали Ге-за“ у режији Стевана Бодрже.
У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена изложба под називом „Са Каницом по Србији“. Аутор изложбе је др Ђорђе С. Костић,

научни саветник Балканолошког института, док је изложба реализована у сарадњи са Народним музејом у Београду и Друштвом „Филип Каниц“.

11–12. 10. У Народној библиотеци одржан је Међународни стручни скуп „Библиотеке и тинејџери“. Учествовали су поред домаћина и библиотекари из Бугарске и Русије.

15. 10. Свечано је отворен ЗИП центар за младе у Пироту.

23. 10. Одржана 11. Овчарска изложба на Сточној пијаци. На изложби су учествовала 32 такмичара са око 500 оваца од пиротске оплемењене, сврљишке, до виртемберга и пиротске праменке.

25. 10. У хали „Кеј“ одржан је јесењи Сајам запошљавања.

Октобар Крајем месеца у Радио Пироту снимљена је прва емисија „Верујем“ чији је циљ био да се слушаоци упознају са основним начелима православља и важним темама везаним за живот у складу са његовим верским и етичким нормама, али и да одговри на многа питања везана за православну веру. Покренута је на иницијативу свештеника Марка Дабића и Жарка Димића, уз подршку тадашње главне и одговорне уреднице Оливере Китановић.

5. 11. У сали Дома културе гостовла је Драгана дел Монако. На репертоару су била дела Бизеа, Дворжака, Чајковског и дела српских аутора.

6. 11. Општина Пирот била је домаћин Саветовања о регионалном развоју на коме је учествовало педесет градоначелника и председника општина из региона јужне и источне Србије. Организатор саветовања била је Национална агенција за регионални развој.

10–11. 11. На градском стадиону одржан је први Атлетски митинг чији је домаћин био АК „Пирот“ у сарадњи са АС Србије. Такмичари су били из Лесковца, Алексинца, Димитровграда, Параћина и Пирота и такмичили су се у брзом ходању, бацању кугле, трчању на 100, 200, 300, 400 и 800 метара.

11. 11. Поводом обележавања Дана примирја у Првом светском рату у организацији Амбасаде Србије у Бугарској одржан је помен српским војницима сахрањеним на Српском војничком гробљу „Орлендовце“ у Софији. Присуствовао је и председник општине Пирот и начелник пиротског округа. На територији Бугарске пало је око 15.000 српских војника од којих је само 3.954 идентификовано.

20. 11. У клубу Дома културе одржан је концерт београдског блуз бенда „Texas flood“. На репертоару су биле песме прослављеног гитаристе Стивија Реј Вона.

23. 11. У Млекарској школи одржана је манифестација „Дани хлеба“. Ученици прехрамбене струке из Пирота, Алексинца и Ниша су

се такмичили у постављању славског стола и прављењу славског колача.

- 30. 11.** У клубу Дома културе одржан је концерт америчког блуз бенда Адама Хенкока.
- 31. 11.** На седници СО Пирот донета је долука о припајању ЈП „Паркинг сервис“ Јавном предузећу „Комуналац“.
- 2. 12.** У Пироту је гостовала група „Гарави сокак“.
- 7. 12.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба цртежа Владимира Стефановића Лалета под називом „Ходочашће Свете Горе и Хиландара“.
- 10. 12.** У читаоници Народне библиотеке одржана је мултимедијална (аудио визуелна) изложба под називом „Истраживање бесконачности“ аутора Данила Манчића. Путем видео бима представљено је седамдесетак дигиталних радова тј. графичких решења на тему правилне поделе равни простора.

Децембар На ски-стази на Планинарском дому почели су са радом топови за вештачко оснежавање.

- 12. 12.** У Дому културе одржан концерт акустичног састава „The Frajle“ из Новог Сада.
- 13. 12.** У Народном позоришту премијера представе „Пола-пола“, по комаду Милене Богавац а у режији њене сестре Јелене Богавац.
- 18. 12.** На седници СО Пирот донета је одлука да се признање Заслужни грађанин Пирота постхумно додели др Драгољубу Јовановићу, теоретичару, професору и доктору социолошких и правних наука, народном трибуну и дисиденту свих ауторитарних режима, борцу за демократска начела, за људска права и слободу.
- 21. 12.** На Интернационалном фестивалу славе и православља који је одржан у Нишу, кувари ресторана друштвене исхране „Првог маја“ освојили су Златни гран при и Славску повељу за посно Бадње вече и божићни ручак.
Основана женска певачка група „Златно грло“.

2013.

- 3. 1.** Традиционалну Божићну школу спортова, свечано је отворио Милорад Чавић, наш прослављени пливач и освајач бројних медаља и признања на међународној спортској сцени.
- 9. 1.** На Регионалну санитарну депонију у „Мунтиној падини“ стигли су први камони са отпадом које је довезао ЈП „Комуналац“ Пирот.
- 16–17. 1.** Висока школа струковних студија била је домаћин учесника „Гемпус“ пројекта. Педесетак професора и стручњака високих

школа струковних студија из Србије и сродних школа из Немачке, Португалије и Белгије окупили су се да би разменили искуства у контроли квалитета, уједначили критеријуме, утврдили стандарде у погледу људских ресурса наставног процеса и знања које школе пружају студентима.

- Јануар** ЈП „Комуналац” отпочело је са изношењем смећа и по селима. Најпре оних на кружном путу, Гњилан, Бериловац и Градашница а касније ће се почети и у другим селима. До тада је било распоређено 107 контејнера у овим селима.
- 24. 1.** Формиран Клуб за ритмичку гимнастику „Уна 010“. Оснивачи и тренери су Анета и Оливер Стефановић.
- 26. 1.** Председник Владе Републике Србије Ивица Дачић посетио је Пирот и разговарао са руководством општине и посетио компанију „Тигар“.
- 27. 1.** Гимнастички клуб „Соко 2011. “ из Пирота организовао је Светосавски турнир за дечаке и девојчице нашег града који се баве спортском гимнастиком.
- 28. 1.** У сали Дома културе гостовао је балет Народног позоришта из Београда и извело нумере: „Краљица Марго“, „Ко то тамо пева“, „Лабудово језеро“, „Дон Кихот“, „Грк Зорба“, „Љубавни дует“, и „Успавана лепотица“.
- 2. 2.** Одржан је Сајам пиротске пеглане кобасице у хали „Кеј“. Организатори су били Туристичка организација Пирот, Дом културе, Спортски центар и удружење произвођача пиротске пеглане кобасице а покровитељ Општина Пирот. Промотер је био Слободан Мићић, власник агенције „Контки“.
- 16–17. 2.** На финалном турниру Купа Србије који је одржан у Смедереву, Пироћанка Тиха Тодоровић освојила је прво место ваздушном пушком.
- 21. 2.** На иницијативу Савеза пољопривредних инжењера и техничара Србије формирана је Подружница незапослених инжењера и техничара пољопривредне струке Пиротског округа.
- 25. 2.** Поводом пола века од потапања села Завој, Историјски архив Пирот организовао је изложбу слика и докумената „Педесет година од завојске катастрофе“ у Галерији „Чедомир Крстић“.
- 28. 2.** Народна библиотека организовала је изложбу старих и ретких књига из фондова Народне библиотеке Пирот и из приватне колекције сарадника библиотеке, поводом Националног дана књиге.
- 1. 3.** У Пироту је формирана Специјализована јединица цивилне заштите.
- 2. 3.** Београдски бенд „The bite“ одржао је концерт у Омладинском културном центру. Иначе ова група свира мешавину рока, блуза и панка.

- 7. 3.** У Свечаној сали општине Пирот 14 интерно расељених лица са Косова и Метохије потписало је уговоре о неповратној додели новчане помоћи за куповину грађевинског материјала за обнову кућа.
- 7. 3.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба пиротског ћилима под називом „Дуговечни лепотан — ћилимаркин сан“. Већину ћилима на изложби чине ћилими Владимира Стојановића, колекционара из Ниша.
- 10. 3.** У сали Дома културе концерт је одржао Ненад Милосављевић познатији као Неша Галија, певач познате нишке групе „Галија“.
- 13. 3.** У Јеврејској улици одржана је Комеморација у знак сећања на пиротске Јевреје који су бугарски окупатори у ноћи између 13. и 14. фебруара 1943. године похапсили и депортовали у концентрационе логоре.
- 14. 3.** Њено краљевско височанство принцеза Катарина Карађорђевић отворила је у Основној и средњој школи за децу са специјалним потребама „Младост“ прву сензорску собу за децу са аутизмом. Новац за ову собу обезбедила је њена хуманитарна организација „Life line“.
- 19. 3.** Обављено је статичко и динамичко испитивање моста „Газела“ у Пироту. Мост је оптерећен са четири камиона носивости од по 30 тона и праћено је стање нивелата моста. Закључено је да је потребно извршити реконструкцију.
- 23. 3–2. 4.** У хотелу „Гали“ одржано је Седмо државно првенство за шахисткиње. Организатори су били Шаховски савез Србије и Шах клуб „Прогрес“. Учествовало је 12 шахисткиња.
- 26. 3.** Званично је пуштена у рад Регионална санитарна депонија у „Мунтиној падини“.
- 28. 3–1. 4.** КУД „Дукат“ боравио је на турнеји по Словенији и том приликом одржао концерте у Новом Месту, Кочевју и Предграду.
- 4. 4.** Извршена примопредаја дужности између бившег начелника Пиротског округа Горана Стаменовића и новопостављеног Александра С. Ћирића.
- 5. 4.** У Народном позоришту гостовала је глумица Весна Чипчић са монодрамом „Оскар и мама Роз“ у режији Небојше Дугалића а по тексту Ерика Емануела Шмита.
- 15. 4.** У Музеју Понишавља отворена је изложба под називом „Ускршњи призори“ на којој су се представила 22 аутора са различитим техникама.
- 17. 4.** Амбасадорка Републике Кипар у Србији госпођа Нафсика Крусти посетила је Пирот и разговарала са председником општине.

- 17. 4.** У Пироту је одржана редовна седница Регионалне привредне коморе Ниш.
- Април** Екипа спелеолога из Немачке боравила је на Врелу у покушају да испита постојање подземних језера испод Врела на Старој планини, али није успела због велике замућености и изузетно јаким бујичних вода. Намера им је да се врате још неколико пута како би завршили ово истраживање.
- 20. 4.** Одржан традиционални пролећни крос на кеју, поред Нишаве на коме је учествовало близу 1800 такмичара у 27 трка.
- 9. 5.** Председник општине Владан Васић посетио је приватно предузеће „Алатница Крстић“ у циљу пружања подршке приватном предузетништву.
- 8–9. 5.** Улицама Пирота поново је прошла Штафета младости у организацији Лиге антифашиста коју чине Комунистичке партије бивших југословенских република.
- 11–12. 5.** У спортској хали „Кеј“ и балон сали поред Млекарске школе одржано је Државно првенство у малом фудбалу за ученике и ученице основних школа Србије. Учествовало је девет екипа.
- 16. 5.** У сали Дома културе одржан је концерт београдског панк-рок бенда „Ца или бу“.
- Мај** КК „Пирот“ је после 29 година поново члан Друге лиге. Средином месеца Гимнастички клуб „Соко 2011“ организовао је први пут Првенство југоисточног региона Србије у спортској гимнастици у Ц програму. Учествовало је 165 девојчица и дечака из седам клубова из Крушевца, Ниша, Пирота и других градова овог дела Србије.
- 18–19. 5.** Млекарска школа била је домаћин 14. по реду Републичког такмичења прехранбених школа из области производње и прераде хране на коме је учествовало 29 школа из целе Србије у шест образовних профила: пекар, прерађивач млека, месар, произвођач прехранбених производа, техничар за биотехнологију и прехранбени техничар.
- 22. 5.** Отворен Центар за посетиоце „Врело“ који ће служити као научно-наставна база свих истраживача који долазе на Стару планину, али и као седиште чуварске службе Парка природе „Стара планина“.
- 24. 5.** Одржана Оснивачка скупштина Задружног савеза Пиротског округа. За председника УО изабран је Александар Манојловић.
- 24. 5.** На градском стадиону уз учешће преко 500 малишана из свих пиротских вртића предшколска установа „Чика Јова Змај“ обележила је 93 године постојања.
- 25–26. 5.** Одржана је бицикличка трка „24 сати Копрена“ у којој су 65 такмичара из Србије и Македоније такмичило ко ће више пута

освојити врх Копрен на 1963 метара надморске висине. Организатор је био Марко Николић из Савеза екстремних спортова из Београда.

- 27. 5.** Представници немачке организације за међународну сарадњу ГИЗ уручили су у Техничкој школи пет енергетских пасоша представницима станара зграда и власницима кућа у чијој изградњи су испуњени стандарди енергетске ефикасности.
- 7. 6.** У Етнографском музеју у Београду директору Музеја Понишавља Саши Јовановићу уручени су сертификати националног комитета за нематеријално наслеђе Пиротском ћилимарству и Изради пиротског качкаваља који су уписани на Листи нематеријалног културног наслеђа Републике Србије.
- 8. 6.** Светска полицијска асоцијација ИПА, Регија Пирот организовала је традиционални трећи сусрет под називом „Упознај Стару планину“. Поред делегације регије из земаља бивше Југославије учествовали су и припадници ИПА из Израела, Пољске и Мађарске.
- 12. 6.** Општина Пирот је добила регионални сертификат општине са повољним пословним окружењем који је уручен председнику општине Владану Васићу на регионалном конгресу у Загребу.
- 22. 6.** Свечано отворен реконструисани Омладински стадион чија реконструкција је урађена захваљујући средствима ИПА фондова Европске уније а чија вредност је била 300.000 евра.
- 22–23. 6.** На одржаном Купу Србије у свим атлетским дисциплинама у Новом Саду, Пироћанка Александра Манић освојила је златну медаљу у брзом ходању на два километра и тиме постала апсолутни првак Србије.
- 23. 6.** Пирот је по други пут посетио амбасадор Индонезије у Србији Самјуел Самсон са сарадницима и потпредседником одбора за координацију и инвестиције индонежанске владе Курмијатијем.
- 25. 6.** У Народном позоришту премијера представе „У ноћи пуног месеца“ по комаду Јована Мијалковића а у режији Уроша Јовановића, младог редитеља из Београда. Иначе ова представа је написана на локалном дијалекту и говори о Пироту с краја шездесетих година прошлог века.
- Јун** У селу Темска формирано је удружење „Златне руке“ које ће се бавити израдом ручних радова.
- Јул** У Пироту је одржана Оснивачка скупштина Шаховског савеза Пиротског округа. За председницу је изабрана Драгана Пејић Рањеловић.
- Јул** Престала са радом библиотека у оквиру Индустрије одеће „Први мај“.
- 4. 8.** У Манастиру Пресвете Богородице код Сукова обављено је групно венчање на коме се венчало десетак парова. Венчање је обавио игуман Серафим.

- 5. 9. 8.** Одржан 9. Међународни фолклорни фестивал на коме су учесници били из Хонг Конга, Аргентине, Јерменије, Словачке и Црне Горе.
- 14. 8.** Харис Џиновић је одржао концерт на Омладинском стадиону.
- Август** Основано Удружење љубитеља француског језика и културе „Мали Париз“. Оснивач је била Светлана Станојевић.
- Август** Након завршене жетве у пиротском крају, принос је 3,8 тона по хектару. Такође и принос кукурза је био смањен на 4 тоне по хектару.
- 19. 8.** Почели радови на реконструкцији сале Дома културе.
- 28. 8.** На Омладинском стадиону одржан је концерт групе „Црвена јабука“.
- 10. 9.** У Техничкој школи пуштена је у погон мини соларна електрана инсталисане снаге 4,2 киловата. Пројекат је финансирала ЕУ из ИПА фондова са 90. 952 евра.
- 5. 10.** На традиционалном турниру који је одржан у Рједи (Хрватска) у врло јакој конкуренцији учесника 20 земаља каратиста „Пролетера“ Урош Мијалковић, као члан селекције Србије освојио је сребрну медаљу у сениорској конкуренцији.
- 7–10. 10.** Председник општине Владан Васић боравио је у Бриселу у саставу шесточлане делегације Сталне конференције градова и општина Србије.
- 8. 10.** На Омладинском стадиону отворена је једна од 45 теретана на отвореном простору које „Coca cola“ систем поклања градовима и општинама у Србији.
- 18–21. 10.** У организацији Управног округа Пирот а под покровитељством Привредне коморе Србије у хали „Kej“ одржан је Сајам роба и услуга. Учествовало је преко 70 излагача из целог округа.
- 20. 10.** На Првенству Србије у стоном тенису за кадете „Трофеј Београда“ на коме је учествовало 60 такмичара, Алекса Гацев члан СТК „Пирот“ освојио је прво место.
- 26. 10.** Пироћанац Милош Младеновић освојио је друго место на Државном првенству Србије у боди-билдингу које је одржано у сали „Дома синдиката“ у Београду.
- Октобар** Крајем месеца у Пироту је основано Православно удружење „Владика Василије Костић“ са основном мисијом обнове духовног живота у Пироту и околини.
- 28. 10.** Председник општине Владан Васић потписао је Повељу о родној равноправности. Иницијатива је потекла од удружења жена „Жене југа“ и Удружења „Пиргос“.
- 10. 11.** Телевизија Пи канал организовала је јавно снимање 520. Емисије „Зрно“ уз богат културно-уметнички програм у обновљеном Дому културе у селу Извор.

- 25. 11.** У галерији Музеја Понишавља отворена је изложба слика и скулптура Миле Симић и Мирослава Живковића. Ово је њихова шеста заједничка изложба.
- 28. 11.** На камерној сцени Народног позоришта одржана је премијера представе пиротског позоришта „Жабар“ у режији Бојане Лазичић а по тексту Р. Њ. Фасбиндера.
- 29. 11.** У Дому културе одржан је концерт гитаристе Џимија Роџерса, док је бубњеве свирао познати бубњар Драгољуб Ђуричић.
- 2. 12.** У Свечаној сали СО Пирот пригодно је обележена деценија од ступања мр Владана Васића на дужност председника општине Пирот.
- 12. 12.** У пиротској болници отворено је Одељење палијативне неге у коме ће боравити болесници у поодмаклој фази болести.

2014.

- Јануар** У Пироту је 2011. године рођена 571 беба, у току 2012. 589 а у току 2013. године 597 беба, па је Пирот један од ретких градова у Србији где се рађа све више и више деце.
- 13. 1.** Велики број Пироћанаца, неколико хиљада, прославио је дочек Српске нове године на тргу, уз песму нашег познатог певача Саше Матића.
- 15. 1.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена изложба радова учесника четвртог Бијенала Српски пејзаж, а у сарадњи са Културним центром у Алексинцу.
- Јануар** Компанија „Tigar Tyres“, четврта је по реду компанија у Србији по ивозу (241,4 милиона евра).
- 1. 2.** У селу Темска организован је друга по реду „Винијада“ Педесетак произвођача се надметало за квалитет домаћег вина. Организатор је МЗ Темска.
- 1. 2** У сали СО Пирот потписан је уговор о уступању сеоског водовода између ЈП „Водовод и канализација“ и представника села Блато.
- 7. 2.** У Пироту је одржана седница УО Националне алијансе за локални економски развој (НАЛЕД) на којој су присуствовали представници великих компанија које послују у Србији и многих других које учествују у раду ове организације.
- 9. 2.** Ловачко удружење организовало је Сабор ловаца „Пирот 2014.“ у атару села Нишор. Организовано је лов на предаторе — вука, лисицу и шакала.
- 22. 2.** У селу Извор је први пут организована Изложба старих јела, ракије и вина на којој се са својим производима представило 25 произвођача из пиротских села. Организатор је МЗ Извор уз подршку општине Пирот и ТО пирот.

- 26. 2.** У насељу Нови Завој организована је манифестација „Баница-јада“ у знак сећања на Завојску катастрофу која се десила 1963. године.
- Фебруар** Крајем месеца Радници ОЈ „Зеленило“ извршили су допуну дрвореда на кеју. На простору од Големог до Железничког моста засађено је 35 садница липе са обе стране кеја. Такође, са пазарске стране, узводно од Железничког моста, засађене су 22 саднице сребрнолисног јавора.
- 5. 3.** Аница Маноилов, чланица Боксерског клуба „Пирот“ освојила је златну медаљу на појединачном Првенству Боксерског савеза Југоистока које је одржано у Нишу. У категорији жена (разред сениори, Елита, до 60 килограма).
- 8. 3.** У организацији Бугарске кунг-фу федерације одржан је међународни турнир на коме је учествовало и шест чланова КБК „Црна кобра“ који су освојили пет медаља (1 златна, 3 сребрне и 1 бронзана) у дисциплини лајт-контакт.
- 8. 3.** Поводом Дана жена у Клубу војске одржан је осми по реду Сајам колача и торти на коме су поред излагача из југоисточне Србије учествовале и жене из Бугарске, Македоније, Црне Горе и БиХ.
- 10. 3.** У Спортској хали „Кеј“ одржан је велики предизборни митинг Уједињених региона Србије уз присуство неколико хиљада грађана из овог дела Србије.
- 11. 3.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена етнолошка изложба појасева из зајечарског Народног музеја. Око 250 појасева, различитих шара, боја, ткања и материјала са територије Књажевца, Зајечара и Сврљига и њихових околина у изобру аутора изложбе мр Дејана Крстића из Зајечара.
- 12. 3.** У Клубу Дома културе одржан је концерт младих гитариста, полазника Школе гитаре која ради у оквиру Дома културе.
- 16. 3.** Одржани ванредни парламентарни избори. Листа „Александар Вучић — Будућност у коју верујемо“ освојила је 16.046 гласова или 56,05%, листа „Ивица Дачић — СПС, ПУПС, ЈС“ 3.708 гласова или 12,95%, „Уједињени региони Србије — Млађан Динкић“ 3.008 гласова или 10,51%.
- 17–21. 3.** Ученици првог разреда билингвалног одељења пиротске Гимназије боравили су у Скопљу и били гости својим вршњацима из Гимназије „Орце Николов“.
- 20. 3.** Вицеконзул Америчке амбасаде, госпођа Мелани Рубинштајн, посетила је Пирот у оквиру акције „Амерички конзул у посети“ и у читаоници Народне библиотеке разговарала са заинтересованим грађанима.
- 21. 3.** У Пироту је концерт одржао Звонко Богдан уз пратњу тамбурашког оркестра.

- 27–28. 3.** У Пироту је одржан Економски форум о прекограничној сарадњи општина Пирот и Монтана (Бугарска) у организацији Канцеларије за локални економски развој.
- 1. 4.** СО Пирот је донела одлуку да све особе старије од 65 година могу да користе бесплатан превоз на једној линији градског саобраћаја по избору за шта је општина издвојила 10 милиона динара.
- 8. 4.** Потписан уговор о преузимању зграде Дома војске у Пироту од стране општине Пирот која се обавезала да војсци уступи 12 станова и исплати остатак новца од око 560.000 евра у шездесет једнаких рата.
- 10. 4.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба слика Владана Ранђеловића, академског сликара из Ниша. Било је изложено четрдесет слика у уљу из неколико периода стваралаштва.
- 18–20. 4.** Пирот и околину захватила је велика киша са обилним падавинама када су поплављене извесне површине обрадивог земљишта. Расничка река поплавила је код Вашаришта 50 хектара њива и ливада, око 50 хектара поплављено је у атару села Држина у месту званом Праскавица, у Церској улици на месту званом Кавак излила се Туштина на површини од једног хектара.
- 6. 5.** Пољопривредна саветоданва стручна служна Пирот обележила је 60 година постојања и рада.
- 11. 5.** У сали за борилачке вештине у хали „Кеј“, Кик-бокс клуб „Црна кобра“ организовао је такмичење „Кик лајт контакт Пирот опен 2014.“ Учествовали су клубови из Ниша, Јагодине, Алексинца, Бора, Трговишта, Власотинца, Кладова са преко 40 такмичара.
- 15. 5.** Гост Народне библиотеке био је један од најзначајнијих српских песника, добитник свих значајних награда за прозу Драган Јовановић Данилов.
- 15. 5.** Отворен нови хотел „Алма“ у реновираној згради некадашњег предузећа „Љубомир Картаљевић. Хотел је капацитета 40 лежајева и послује у оквиру предузећа „Албомина“.
- 15. 5.** Пирот и Пироћанци су се одмах укључили у акцију прикупљања помоћи настрадалим подручјима Србије од поплава. Велики број грађана и фирми помагао је како у роби тако и уплатом новчаних средства на рачун угрожених општина или Црвеног крста.
- 20. 5.** Компанију „Тигар“ посетила је делегација индонежанске компаније „Мултистрада“ један од највећих светских произвођача каучука и произвођача ауто-гума. Ова компанија заинтересована је за дистрибуцију каучука у целој Европи преко Слободне зоне Пирот.
- 25. 5.** Пиротски боди-билдер Милош Младеновић освојио је златну медаљу на Државном првенству у бодибилдингу ИБФФ федерације.

ције које је одржано у Ћуприји и квалификовао се за европско и светско првенство. Наступао је у категорији Мр. Фитнес.

- 11. 6.** У Свечаној сали СО Пирот одржана је трибина посвећена стогодишњици од почетка Великог рата под називом „Пироћанци и Велики рат“. Организатор трибине био је Савет за културу ОО СНС-а Пирот. Говорили су историчари Миљан Манић и Давор Лазаревић, водитељ је била новинар Каја Панчић-Миленковић.
- 14–15. 6.** На стадиону Црвене Звезде одржано је финале атлетског Купа Србије на коме су јуниорски репрезентативци остварили одличне резултате, Даница Гогов је била прва у трчању на пет километара, са личним рекордом а Никола Лилић трећи.
- 18. 6.** На Планинарском дому је одржан састанак учесника великог међународног „АБД (Јадран-Дунав-Црно море) Мултиплатформ“ пројекта чији је циљ постизање бољег протока робе на територији Југоисточне Европе. Учесници су били представници општине Пирот и Слободне зоне, луке Констанца у Румунији, Бугарске поморске администрације, Института за саобраћај и транспорт из Љубљане и многи други.
- 19. 6.** Пирот је посетила турска привредна делегација Тракијске области у Турској и Тракијске развојне агенције како би се упознали са могућностима за инвестирање у оквиру Слободне зоне Пирот.
- 24. 6.** У сали Дома војске одржан је концерт Влатка Стефановског.
- 24. 6.** Велико невреме задесило је Пирот и околину када су услед изузетно јаких налета ветра летели кровови са зграда у центру Пирота, углавном надградња, а пао је и кров са дела зграде ОШ „8. септембар“.
- 27. 6.** На Тргу пиротских ослободилаца одржана је академија под називом „100 година Великог рата“ у организацији СО Пирот, на коме су глумци Народног позоришта извели пригодан програм у част преко 7.000 погинулих ратника са територије Пиротског округа.
- 2–15. 7.** У селу Дојкинци одржан је камп „Стара планина 2014.“ у организацији Удружења грађана „Пирот Е Публика“. Окупило се 50 учесника из 12 земаља.
- 4–6. 7.** У организацији Мото клуба „Rolling wheels“ из Пирота у тврђави на Калеу организована је манифестација „Rolling wheels bike week 2014.“.
- 11. 7.** Почела са радом друга по реду ликовна колонија „Лето Пи Арт“ у организацији удружења „Златни траг“. Колонија је одржана у просторијама ХЕ Пирот. Поред наших, учествовали су и сликари из Бугарске и Македоније.
- 18. 7.** Амбасадорка Аустралије у Србији, Џулија Фини посетила је Пирот. Након разговора са председником општине, посетила је Слободну зону, Музеј Понишавља и Радионицу „Дамско срце“.

- 18. 7.** У сали Дома војске гостовао је део Друштва „Руски флаг“ ансамбл из Москве „Жива старина“ и представио се Пироћанцима својим програмом под називом „Мајка Русија“. Поред традиционалног руског појања негују и наше традиционално појање, епске народне песме, косовске народне песме као и духовну народну лиру Светог Николаја Велимировића.
- 23. 8.** Почела реконструкција пешачких стаза на Големом мосту.
- 27. 8.** Одржано књижевно вече посвећено америчком писцу Чарлсу Буковском а посебно је било речи о његовом роману „Блудни син“.
- 28. 8** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба поводом обележавања 180 година постојања Храма Рождества Христовог у Пироту, под називом „Ризница Старе цркве“.
- Од ове године традиционални пиротски вашар почео је да се одржава на новој локацији, код моста према Присјанском насељу. Разлог за то је нова траса коридора 10 која пролази преко некадашњег вашаришта.
- 25. 9.** Запослени у „АХА Мура — Први мај“ ступили су у генерални штрајк. У штрајк је ступило свих 1300 радника.
- 3. 10.** Одржана Оснивачка скупштина Удружења историчара Пирота. Први председник, професор историје Давор Лазаревић.
- 9. 10.** Свечано отварање новог погона фабрике „Tugar Tayers“ Big Tigar. Отварању су присуствовали председник Републике Србије Томислав Николић, амбасадорка Француске у Србији Кристијан Моро, председник Мишелин Групе Доминик Сенард и многи други. У новом погону запослено је око 500 нових радника.
- 27. 10.** У сали Клуба војске одржан је концерт Слободана Тркуље, мултиинструменталисте, композитора и певача грленог и византијског стила.
- 3–7. 11.** Поводом јубилеја 70 година Народног позоришта, одиграна је Режија малих позоришних форми. Гостовали су глумци позоришта из Београда и Лесковца.
- 4. 11.** У насељу Прчевац свечано је отоврен пич терен који је изграђен преко пројекта Прекограничне сарадње Србије и Бугарске.
- 5. 11.** Министар одбране Братислав Гашић уручио је кључеве 11 станова нашим суграђанима, припадницима Војске Србије и пензионерима Министарства одбране које је општина Пирот заменила са војском за Дом војске.
- 17. 11.** На 43. Конкурсу Фондације „Драгојло Дудић“ за књижевно стваралаштво Каја Панчић Миленковић освојила је друго место. Конкурс је расписан за родољубиву поезију у годишњици обележавања стогодишњице Великог рата.

- 18. 11.** Потписан уговор о изградњи моста на саобраћајном прстену око Пирота — Другом рингу. Уговор су потписали председник општине Владан Васић и министар привреде Жељко Сертић.
- 25. 11.** Пиротској публици представио се гитарски трио „Балканске жице“, састављен од чланова породице Старчевић: отац Зоран и синови Никола и Жељко.
- 25. 11.** У дворишту вртића „Лане“ откривена је спомен-плоча урађена за великог добротвора и хуманисту из Либана др Гасану Кансуу, који је током периода санкција 1994. и 1995. обебеђивао енергенте за све вртиће и новчана средстава за изградњу јаслица у вртићу „Лане“.
- 9. 12.** Почела изградња нове школске зграде у селу Станичење.
- 9–12. 12.** У Дому културе одржана пројекција филмова „Француски филмски караван циклус раскршћа“. Приказана су четири филма: „Галопом“, „Луиза Вимер“, „Преступници“, и „Цими Ривијер“.
- 11. 12.** Завршена је реконструкција Основног и Вишег суда у Пироту. Радове је финансирало Министарство спољних послова Краљевине Норвешке.
- 16. 12.** На Омладинском стадиону почело са радом ново мобилно клизалиште које је набавио Спортски центар Пирот.
- 17. 12.** Пирот је посетио Христос Јанулис, унук Јаниса Јанулиса, грчког сељака из Агиос Матеоса који је дао своју њиву да би се на њој сахранили српски војници који су након Албанске голготе умирали на острву Крф. Том приликом посетио је и Грчко војничко гробље.
- 18. 12.** У Пироту је отворена Канцеларија за алтернативне санкције у оквиру Министарства правде.

Децембар Просечна зарада у Србији била је 49. 970 динара нето, а са доприносима 68. 739, док је у Пироту била 45. 587 динара нето а са доприносима 63. 099 динара.

2015.

- 24. 1.** У сали СО Пирот одржан је други радни састанак представника и чланова Фудбалских савеза Србије и Бугарске а поводом почетка пројекта Еврорегиона Нишава под називом „Фудбалски фестивал Еврорегиони 2015. „Хајде да играмо фудбал заједно“.
- 31. 1.** Отпочео Сајам пеглане кобасице. Забележена је велика посећеност, што од стране самих Пироћанаца, што од великог броја гостију из суседне Бугарске који су дошли са око 150 аутобуса.
- 1. 2.** Отворена нова раскрсница у насељу АТП.

- 3. 2.** ОШ „Вук Караџић“ на пригодној свечаности добила је на употребу реновирано школско двориште.
- 10. 2.** Изашао из штампе „Речник пиротског говора“ аутора Драгољуба Златковића. Речник се појавио у издању Службеног гласника. Ово капитално дело у два тома, на 1500 страна садржи 33.000 хиљаде речи и представља један од најобимнијих дијалектолошких речника у српској дијалектологији. За овај речник аутор је добио и „Награду Вукове задужбине за науку“.
- 13. 2.** Министар одбране Братислав Гашић обишао је пиротску касарну и најавио могућност реактивирања и повратка војске у касарну.
- 3. 3.** Отпочели радови на изградњи новог моста преко Нишаве на такозваном Другом рингу, низводно поред Железничког моста.
- 5. 3.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена изложба слика аустралијских Аборигина под називом „Богатство духа“ као и поставка пиротских и стапарских ћилимова. Изложба је организована у сарадњи са општином Сомбор и амбасадом Аустралије.
- 25. 3.** У сали Дома војске одржан концерт чланова Народног читалишта из Чупрена и Горњег Лома у Бугарској.
- 1. 4.** У Пироту су боравили министар правде Никола Селаковић, амбасадор САД Мајкл Кирби и амбасадор Краљевине Норвешке Нилс Рагнар Камсбог и том приликом отворили реновирану зграду Вишег, Основног, Прекршајног суда и Тужилаштва у Пироту.
- 2. 4.** У Црвеном крсту отпочела је обука за геронтодомаћице.
- 3. 4.** Ученица четвртог разреда Млекарске школе „др Обрен Пејић“, Даница Тирић освојила је прво место на такмичењу „Млади пекари Србије“ које је одржано у Београду и пласирала се за европско такмичење које је одржано августа месеца у Падови (Италија).
- 5. 4.** У холу Дома војске отворен је Женски вашар у организацији Удружења грађана „Жене југа“ на коме се са својим ручним радовима представило 25 жена из Пирота.
- 5. 4.** На такмичењу у Лесковцу, чланови АК „Пирот“ Никола Лилић (10 км, старији), Даница Гогов (10 км, старија јуниорка) и Андрија Потих (1 км, млађи пионир), освојили су златне медаље. На такмичењу је учествовало 11 клубова.
- 7. 4.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба плаката матураната Уметничке школе из Ниша под називом „Плакатирање Пирота“.
- 18. 4.** Најбоља атлетичарка Пирота и јуниорски првак Србије у ходању на десет километара Даница Гогов освојила је друго место на Балканском првенству које је одржано у Турској.
- 20. 5.** Завршена реконструкција сале Дома културе.
- 25. 4.** У селу Крупац одржана је прва „Јагњијада“. Организатори су били Удружење грађана „Видлич“ и МЗ Крупац уз помоћ ТО Пирот.

- 5. 5.** У Свечаној сали Гимназије одржано је вече посвећено Карлу Мађејки, чешком интелектуалцу који је 15 година живео и радио у Пироту као први школовани професор музике и хоровања у пиротској Гимназији а које је организовало Друштво историчара Пирота. Гост је био Миливоје Мађејка, унук Карла Мађејке.
- 9. 5.** На 29. Првенству Европе у каратеу, које је одржано у Берлину, Ивана Манић освојила је златну медаљу у јуниорској конкуренцији.
- 10. 5.** У селу Велики Јовановац извршено је освећење Храма Светог Саве, на дан спаљивања моштију Светог Саве на Врачару. Свету архијерејску литургију служио је епископ нишки др Јован Пурић.
- 13. 5.** У организацији Привредне коморе Србије у Пироту је боравила делегација Уједињених Арапских Емирата која је посетила „Тигар“ а. д. и Слободну зону.
- 16. 5.** У Музеју Понишавља отворена изложба посвећена Атанасију Тани Поп Крстићу, познатом као Хећим Тана, првом пиротском лекару који је по доступним подацима живео 124 године.
- 22. 5.** На Радио Пироту емитована је стота емисија „Верујем“ која се бавила питањима везаним за Православље.
- 23–24. 5.** На финалном турниру средњих школа Србије у малом фудбалу, који је одржан у Брзећи на Копаонику, ученици фудбалери Економске школе Пирот освојили су прво место, победом у финалу над екипом Економске школе из Косовске Митровице.
- 2. 6.** У Пироту је одржана „ЕкОлимпијада“ чији је основни циљ развој олимпијског духа и свести о важности очувања животне средине путем спортско-еколошких радионица забавног карактера са децом из основних школа. Организатор је био Олимпијски комитет Србије и Компанија „Coca Cola“.
- 4–6. 6.** Српско археолошко друштво одржало у Пироту 38. скупштину и годишњи скуп.
- 19. 6.** У оквиру промотивне кампање Акустичарског фестивала младих који је намењен младим и неафирмисаним музичким талентима у сали Дома војске наступила је наша позната певачица забавне музике Ивана Јордан.
- 21–27. 6.** Одржана Ликовна колонија у организацији Дома ученика Млекарске школе „др Обрен Пејић“ на којој је учешће узело 15 сликара и фотографа.
- 22. 6.** У сали Дома културе одржан је концерт певачког дуета Браће Теофиловић.
- 29. 6–4. 7.** У организацији локалне самоуправе и Фонда за развој пољопривреде, 40 пиротских сточара обишло је најсавременије аустријске, хрватске, словеначке и БиХ фарме, где су се упознали са најсавременијим начинима сточарске производње.

- 30. 6.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба слика Дарка Трајановића, под називом „Чулност и сензибилност“. Уметник је представио двадесетак женских актова. Иначе овај уметник је креирао своје радове у разноврсним медијима као што су слике, перформанси, инсталације и видео радови.
- 4. 7.** Наша позната глумица Љиљана Стјепановић извела је једну монодраму у селу Топли До, где се налазила на одмору.
- 6. 7.** Формиран је Општински одбор странке Трећа Србија.
- 10. 7.** Постављен камен-темељац за изградњу објекта намењеног особама са инвалидитетом од стране амбасадора САД Мајкла Кирбија и председника општине Владана Васића. Пројекат је финансирао Војска САД-а са 400.000 долара.
- 10. 7.** У Пироту је потписан меморандум о сарадњи између немачке организације ХЕЛП и Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Предмет меморандума је сарадња у подстицају запошљавања и самозапошљавања младих, ромског и другог мањинског становништва, особа са инвалидитетом, развоју социјалног предузетништва и интеграцији избеглих и расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији. Пирот је био изабран због дотадашње добре сарадње са овом организацијом.
- 7–17. 8.** У организацији Удружења за екологију „ГЕА“ организован је међународни камп на коме је учествовало двадесетак волонтера из целог света који су радили на чишћењу обала Завојског језера и сређивања запуштеног кампа у коме су својевремено боравили учесници ранијих акција. Волонтери и учесници кампа били су из: Русије, САД, Француске, Шпаније, Јужне Кореје.
- 15. 8.** Свечано је отворен реновиран кошаркашки терен поред Техичке школе који је назван по прослављеном кошаркашком тренеру Светиславу Карију Пешићу.
- 16. 9.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је изложба радова 11 кинеских уметника који су у Пирот дошли захваљујући уметници из Хонг Конга, Ђоин Фан која је удата за Пироћанца Емила Јеленковића. Уметници из Кине пренели су на платно своје импресије са Балкана и Србије сликајући културно-историјске споменике нашег краја и села Темска где су и боравили.
- Август** На одржаном Првенству Европе у атлетици за особе са инвалидитетом које је одржано у Вараждину (Хрватска), Сашка Соколов, рукометашица из Пирота освојила је златну медаљу у две дисциплине, бацању кугле (8,12 м) и у бацању копља.
- 26. 8.** У Музеју Понишавља отворена је изложба фотографија о Хиландару аутора Станка Костића. Организатор изложбе били су музеј и Фото-клуб „Фокус“.

- 26. 8.** ТВ Пирот је продата на аукцији у Агенцији за приватизацију. Нови власник је Радојица Милосављевић из Крушевца, који је пре тога постао власник и ТВ Цариброд из Димитровграда.
- 27. 8.** Одржан је „Јавни час спорта“ у организацији четири пиротска клуба са својим такмичарима. Учествовали су Кик-бокс клуб и Клуб за реални аикидо „Црна кобра“, Гимнастички клуб „Соко 2011.“, Атлетски клуб „Пирот“ и клуб „Победник“.
- 28. 8.** Отворен објекат за организовање разних скупова, презентација и догађаја „Bianca invent center“ у реновираном простору некадашњег предузећа „Пионир“. Власник је компанија „Мармил“ из Пирота.
- 29. 8–2. 9.** У организацији Центра за негу човека и природе у селу Ви-сочка Ржана одржано је дружење и размена искустава младих пољопривредника из централне Европе. Иначе, ова организација се бави промоцијом и развојем органских фарми. Ово окупљање је одржано уз помоћ општине Пирот и Централно-европске иницијативе.
- 1. 9.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је самостална изложба слика Бојане Николић из Пирота. Ово је њена друга таква изложба у родном граду на којој је приказано тридесетак слика у комбинованој техници.
- 13. 9.** Код Големог моста на Нишави обављено је колективно крштење грађана. Крстило се око 140 Пироћанаца.
- 21. 9.** Урушио се кров Цркве Светог Архангела Михаила у селу Чини-главци, због дотрајалости.
- 30. 9.** Почели радови на уређењу простора и паркинг простора испред Омладинског стадиона.
- 3. 10.** У Пироту је боравио др Војислав Шешељ, председник Српске радикалне странке.
- 8. 10.** У селу Јеловица отворена је Амбуланта.
- Октобар** У Галерији „Чедомир Крстић“ одржана је изложба под називом „Старопланинско село Гостуша“. Циљ изложбе је да се презентују истраживања и рад стручњака са циљем да се Гостуша заштити и прогласи за непокретно културно добро. Аутор изложбе је била Елена Васић Петровић, директорка Завода за заштиту споменика културе из Ниша.
- 24. 10.** У сали Дома културе гостовала је плесна трупа „Seltic gy-tham“ која негује традиционали и модерни ирски плес.
- 24–25. 10.** На Државном првенству у боди-билдингу које је одржано у Београду, Пироћанац Милош Стојановић освојио је друго место и титулу вицешампиона у категорији „Mens phisics“.
- 26. 10.** Председник општине Пирот Владан Васић и представница немачког Друштва за међународну сарадњу ГИЗ потписали

су Меморандум о сарадњи у оквиру пројекта „Саветовање у области енергетске ефикасности у здравству“.

- 29. 10–3. 11.** У Дому војске одржана је традиционална ревија представа Малих форми. Представе: „Позови М ради ужитка“ по роману Мирјане Бобић Мојсиловић а у којој су играли Снежана Савић, Катарина Жутић и Иван Јевтовић; монодрама „Made in Holiwod“, „Хипертензија“ са Предрагом Ејдусом и Браниславом Трифуновићем; „Пластика“ са Нелом Михајловић и Сузаном Петричевић, и представа „Херој нације“ са којом се представило пиротско позориште.
- 30. 10.** У Пироту је одржан Скуп спелеолога, на коме је приказана изложба под називом „Заштита карста и пећина“ а коју је организовао Академски спелеолошко-алпинистички клуб.
- 1. 11.** У Пироту је одржано Државно првенство у гимнастици у Ц програму у мушкој спортској гимнастици под покровитељством Гимнастичког савеза Србије и домаћином Гимнастичким клубом „Соко 2011“ Пирот. Одржано је у хали „Kej“ уз присуство преко 80 такмичара.
- 13. 11.** Народно позориште из Пирота наступило је на Позоришном фестивалу у Бечу у Аустрији под називом „Фолкс театар“. Представили су се представом „Жабар“ по комаду Рајнера Вернера Фасбиндера а у режији Бојана Лазића.
- 16. 11.** У Галерији „Чедомир Крстић“ отворена је прва самостална изложба слика и цртежа Игора Крстића, академског сликара из Пирота. Овај уметник бави се сликарством, илустрацијом, карикатуром и стрипом.
- 17. 11.** У згради бивше робне куће „Београд“ отворен је кинески тржни центар „Јумарт“.
- 18. 11.** Пирот је посетила Амбасадорка Француске у Србији, Кристин Моро и том приликом обишла је пиротску Гимназију и Пиротски управни округ.
- 19. 11.** Свечано је отворен Затворени базен у Пироту.
- 20. 11.** У сали Дома војске одржан је концерт групе „Ortodox Celts“.
- 25. 11.** У сали Дома војске одржан концерт познатог београдског балетана Константина Костјукова.
- 29. 11.** Кик-бокс клуб „Црна кобра“ и реални аикидо „Црна кобра“ организовао је први Међународни семинар реалног аикида на коме је учествовало 116 учесника из целе Србије. Семинар је водио мајстор Игор Петровић, црни појас 6. дан са мајсторима Светског центра реалног аикидоа.
- 2. 12.** У дворани Дома културе одржано је премијерно концертно извођење опере „Орландо“ Георга Фридриха Хендла.
- 4. 12.** Свечано је отворена реновирана зграда основне школе у селу Ђњилан.

5. 12. У Омладинском културном центру наступио је домаћи бенд „Ца или бу“.

Децембар Туристичка организација Србије доделила је Пироту прву награду на конкурс са темом „Туризам и локална гастрономија“ на избору „Изузетне дестинације Европе“.

21. 12. У Народном позоришту изведена је традиционална новогодишња представа „Новогодишње венчање“ по тексту Милице Живковић а у режији Зорана Живковића.

29. 12. У Музеју Понишавља отворена је изложба радова Данила Манчића. Изложба је била конципирана из два дела, први део се односио на цртеже израђене у техници угљена на папиру а други део су били радови изведени у модерној техници дигиталних принтова, односно графике у пуном колору. Тематски наслов изложбе био је: Имагинарни портрет.

31. 12. На Тргу пиротских ослободилаца Пироћанци су дочекали Нову годину са нашом најпознатијом рок групом „Рибља чорба“.

2016.

12. 1. Радио Пирот је престао са емитовањем програма након 38 година рада.

15. 1. Отворен хотел „Ана лукс спа“ у Пироту, иначе бивши реновирани хотел „Пирот“. Нови власници су Стив и Ана Лазаревић из Пирота. Отварању је присуствовала и амбасадорка Аустралије у Србији, госпођа Џулија Фини.

30–31. 1. Одржан је традиционални Сајам пеглане кобасице. На сајму је учествовало 46 произвођача пеглане кобасице, 15 винара са истока и југа Србије и 14 произвођача сира и качкаваља. Овогодишњи промотери сајма били су, познати музичар Рамбо Амадеус и ТВ водитељ Зоран Кесић.

12–19. 2. Одржан је традиционални 17. по реду Сајам књиге и графике у Пироту.

27. 2. У Пироту, у сали Дома војске гостовала је светски позната трупа Руског царског балета са поставком „Лабудовог језера“.

29. 2. Пирот је добио стауст града. Поново након 72 године. На основу измене закона о територијалној организацији.

ЛИТЕРАТУРА

- Лист „Слобода“, сви бројеви, 1945–2016. год.
- Народна библиотека Пирот — прилози за монографију, Пирот 2012. год.
- 35 година пиротских феријалица, Пирот 1997. год.
- Илија Николић, Негица Пејић, Коло српских сестара — Месни одбор Пирот 1929–1941, 1997–2004, Пирот 2004. год.
- Тефтер Нишавске митрополије 1834–1872.год , Пирот 1976. год
- Петар Козић, Путевима револуције, Пирот 1965.год
- Петар Козић 1900–1919, Почечи радничког покрета у Пироту, Пирот 1957.год
- Мр. Радован М.Влајковић, Скупштински избори у Пиротском округу 1878–1914, Ниш 1988. Год.
- Пиротска буна 1836. год, Зборник радова, Пирот 1997. год.
- Драгослав Војчић, Виден Панчић, Горан Николић, Радни полет омладине Пиротског краја 1944–1989. год, Пирот 2012. год.
- Божидар Ј.Здравковић, Комунистичке општине у Пироту и околним селима, Пирот 1980. год.
- Др Тодор Васић, Синдикални покрет у Пироту, Пирот 1973. год.
- Економска школа и пиротска привреда 1956–1976. год, Пирот 1976. год.
- Вјесколас Бутиган, Локални избори у општини Пирот 1992–2008, Пирот, 2012.
- 20 година Међуопштинског центра за социјални рад 1978–1988, Пирот, 1998.
- Завод за заштиту здравља Пирот 1936–1996, Пирот, 1996
- Дечији вртић „Чика Јова Змај“ Пирот, Наших шест деценија, Пирот, 1981. год.
- Предшколска установа „Чика Јоваа Змај“ 1920–2010, Пирот, 2010. год.
- Основна школа „Свети Сава“ Пирот 1825–2000, Пирот, 2001. год.
- Пиротска Гимназија 1979–1999, Пирот, 1999. год.
- Давор Лазаревић, Млекарска школа са домом ученика „др Обрен Пејић“ Пирот 1945–2012, Пирот, 2012.год
- Драгослав Војчић , Народне школе у Пиротском округу 1878–2014, Пирот, 2003. год.
- Драгослав Војчић, Народне школе у Пиротском округу 1918–1941, Београд , 1998. год.
- Драгослав Војчић, Основно школство у Пиротском крају, 1941–2001, Пирот, 2006. год.

Основна школа „8.септембар“ 1961–2011, Пирот, 2011.

Средња стручна школа Пирот — 20 година рада 1993–2013, Пирот, 2013.год

Економска школа Пирот, 60 година традиције у образовању 1956–2016, Пирот, 2016. год.

200 година ОШ „Вук Стефановић Караџић“ 1815–2015, Пирот, 2015.

120 година од Трговачко–занатлијске до Техничке школе, Пирот, 1998. од.

Основна школа „Душан Радовић“ 1964–2014.год, Пирот, 2014. год.

Пет деценија Учитељске школе у Пироту 1920–1970, Пирот, 1970. год.

Гимназија Пирот, Нових десет године 1999–2009.год, Пирот, 2009. год.

55 година Електрификације Пирота, 1929–1977, Пирот, 1997. год.

Милета Манић, 65 година ватрогаства у Пироту, Пирот, 1999. год.

У служби хуманости, 120 година Црвеног крста Пирот, 1878–1988, Пирот, 1998. год.

Давор Лазаревић, Хидроелектрана Пирот — Историја идеја и стварања , Пирот, 1915. год.

Бора Костић, Тигар — развој на два колосека, 1993–2013. год, Пирот, 2015. год.

Тигар, Раст и развој 1945–1991. год, Пирот, 2013. год.

Мита Гага и браћа Цекић, Пирот, 2009. год

Бора Костић, Први мај и Драган Николић, Пирот, 2006. год.

Аутотранспортно Пирот 1946–2002.год, Пирот 2002.год

Акционарско друштво Благоје Костић Црни Марко, Пирот, 2003. год.

Дрвени комбинат Полет Пирот 1946–1986.година, Пирот, 1986. год.

Српско-војничко гробље у Пироту, Пирот, 2008. год.

Предраг Пејић, Пиротски град кроз векове, Пирот, 1996. год.

Мр.Владимир Вучковић, Организација СПЦ у новим крајевима после Берлинског конгреса, Пирот, 2007. год.

Радмила Влатковић, Ликовни живот у Пироту 1950–1995. год. Пирот, 1999.год

50 година позоришта у Пироту 1944–1994.год, Пирот, 1994. год.

Храм Рождества Христовог у Пироту — Стара црква 1834–1914.год Пирот, 2014. год.

Давор Лазаревић, 125.година хорског певања у Пироту, Пирот, 2013. год.

Боривоје Петровић, Монографија СД Јединство Нова мала, Пирот, 2013. год.

Јован Тричковић Шерпа, Кроз Пирот и кошарку, Пирот 2013.год

Божидар Ђорђевић, Петар Тодоровић, Наших 30 година 1953–1983. год — Савез извиђача Општине Пирот , Пирот 1983. год.

Бранислав Бане Ћирић, Соколски покрет и ДТВ Партизан Пирот, Пирот, 2006. год.

Божидар Н.Стефановић, Историја скијања у Пироту и скијашког клуба Миџор 1934–2014, Пирот 2015. год.

Христифор Живковић Цикан, 80 година фудбала у Пироту и околини, 1920–2000. год, Пирот, 2004. год.

Пиротски лексикон, Београд, 2012. год.

Др Борислава Лилић, Историја Пирота и околине I и II 1878–1918, Пирот, 1994. год.

- Синиша Мишић, Југоисточна Србија средњег века, Врање, 2002. год.
- Томислав Г.Панајотовић, Пироћанци , Пирот, 2007. год.
- Сашка Велкова, Мила Панајотовић , Путописци о Пироту и Пиротском крају, Пирот, 2012. год.
- Владимир Стојанчевић, Југоисточна Србија у XIX веку 1804–1878.год, Ниш, 1996. год.
- Христифор Живковић Цикан, Пирот и околина у НОР-у и социјалистичкој револуцији 1941–1945.год, Пирот, 1985. год.
- Илија Николић, Пирот и срез Нишавски, I–III 1801–1918, Пирот, 1982. год.
- Пиротски зборник од бр. 1 до бр. 41, Пирот, 1968–2016.